

Memòria 2007

(Aprovada pel Ple del Consell de 28 d'abril de 2008,
reunit a Benidorm)

Sumari

1. Presentació	4
2. El Consell Valencià de Cultura.....	5
3. Activitat institucional	9
4. El Ple.....	38
5. Les Comissions	43
6. Informes.....	58
7. Publicacions	130
8. El Consell en la xarxa	138
9. Memòria econòmica	140
Annex. Observacions i recomanacions	145

Índex

1. Presentació	4
1.1. Presentació de Santiago Grisolia.....	4
2. El Consell Valencià de Cultura	5
2.1. Descripció de la institució	5
2.2. Els membres del Consell	7
3. Activitat institucional	9
3.1. Guia temàtica.....	9
3.2. Reunions de Comissions i grups de treball	10
3.3. Patrimoni cultural.....	12
3.4. Promoció cultural	14
3.5. Medi ambient i ordenació del territori.....	15
3.6. Ciència i tecnologia	16
3.7. Altres actuacions diverses	17
3.8. Projecte europeu ‘Landscapes of War’	18
3.9. Visites i actes protocol·laris	21
3.10. Representació del Consell i distincions	24
3.11. Commemoracions	25
3.12. Jornades sobre el canvi climàtic.....	26
3.13. Concurs literari i d’il·lustració sobre incendis forestals	28
4. El Ple	38
4.1. Sessions al Monestir de Santa Maria de la Valldigna, al Museu Arqueològic d’Alacant (MARQ) i a l’Ajuntament de Sant Mateu	38
4.2. Sessions extraordinàries i compareixences.....	42
5. Les Comissions	43
5.1. Comissió de les Arts.....	43
5.2. Comissió de les Ciències	49
5.3. Comissió Jurídica i d’Interpretació Reglamentària	54
5.4. Comissió de Llegat Històric i Artístic.....	55
5.5. Comissió de Promoció Cultural.....	56
6. Informes	58
6.1. Resum i estudi estadístic.....	58
6.2. Informes per consultes i peticions externes	62
6.3. Informes per iniciativa pròpia.....	83
7. Publicacions	130
7.1. Novetats editorials.....	130
7.2. Reimpressions.....	133
7.3. Altres publicacions.....	134
8. El Consell en la xarxa	138
8.1. El lloc web del Consell a Internet	138
9. Memòria econòmica	140
9.1. Liquidació pressupostària exercici 2007.....	141
Annex. Observacions i recomanacions	145

1. Presentació

1.1. Presentació de Santiago Grisolia, president del Consell

No sé si les freqüents aparicions del Consell Valencià de Cultura en els mitjans de comunicació donen una idea suficient del treball quotidià de la institució. Els nostres informes i dictàmens no naixen del no res; els consellers no els porten pensats de casa; darrere de cada un dels que finalment traslladem als organismes executius de la Generalitat o a altres administracions públiques, sol·licitats o elaborats per decisió pròpia, hi ha estudis, consultes documentals, viatges per a inspeccions *in situ*, reunions amb experts, sessions de redacció, debats, votacions i -no vull oblidar-ho- també l'esforç d'un equip administratiu, imprescindible per a la coordinació de persones i treballs, l'organització d'actes i encontres i la gestió documental. Igualment puc dir d'una altra de les activitats amb més projecció exterior: les publicacions. Ja sé que una de les funcions de les nostres memòries anuals és retre compte de tota esta faena, a la vora dels seus resultats, però considere un deure envers els meus companys resumir-la i fer-la constar ací a benefici dels qui examinaran la present Memòria, corresponent a l'exercici número vint-i-dos de la història del Consell Valencià de Cultura.

A part això, considere igualment un deure reconèixer i agrair als mitjans de comunicació, al·ludits al principi d'este escrit, la seua inestimable -la seua imprescindible- col·laboració en la difusió a l'opinió pública de les nostres propostes als responsables polítics, i també, en moltes ocasions, als ciutadans en general. Si l'objectiu últim d'esta institució és vetlar per la cultura valenciana, això significa preocupar-se pel bagatge i la qualitat

culturals de la nostra societat en conjunt, i no és responsabilitat única de l'Administració pública, sinó dels valencians, individualment i col·lectivament. La contribució dels mitjans informatius a la rendibilitat social dels treballs del Consell Valencià de Cultura ha estat sempre importantíssima, i no puc oblidar mencionar-la en esta presentació.

Finalment, insistisc a recomanar l'ús -no simplement la visita- de la nostra pàgina web (<http://www.cvc.gva.es>), on els interessats podran trobar tota la informació pertinent sobre els treballs, històrics i actuals, de la institució i també posar-se en contacte amb nosaltres per a qualsevol consulta o qüestió que entre dins de les competències assessores d'este Consell.

2. El Consell Valencià de Cultura

‘El Consell Valencià de Cultura és la institució consultiva i assessora de les institucions públiques de la Comunitat Valenciana, en les matèries específiques referents a la cultura valenciana. Vetlarà per la defensa i la promoció dels valors lingüístics i culturals valencians [...]’ (Art. 3, Llei de creació del CVC)

‘El Consell Valencià de Cultura està integrat per vint-i-un membres elegits per les Corts Valencianes per majoria de dos terços del nombre de dret de Diputats, entre les persones de prestigi rellevant o de mèrits intel·lectuals reconeguts dins de l'àmbit cultural valencià, que siguen proposades pels diferents grups parlamentaris’ (Art. 7, Llei de Creació del CVC)

2.1. Descripció de la institució

a. Naturalesa jurídica i funcions

El CVC és una institució de caràcter públic que forma part del conjunt d'institucions que constitueixen la Generalitat Valenciana. Està composta per vint-i-un membres, elegits per majoria de dos terços de les Corts Valencianes i nomenats pel president de la Generalitat Valenciana, entre les persones de prestigi rellevant o de reconegut mèrit intel·lectual dins l'àmbit cultural valencià.

Té la seu oficial al Palau de Forcalló, al carrer Museu de la ciutat de València, tot i que pot celebrar sessions a qualsevol municipi de la Comunitat Valenciana.

Els principis que orienten la seua activitat són:

- el respecte dels principis que informen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia.
- l'objectivitat, la veracitat i la imparcialitat de les seues propostes, d'acord amb criteris científics i històrics.
- el respecte a la llibertat d'expressió i de pensament, i a la lliure creativitat cultural.
- el respecte del pluralisme cultural i lingüístic de la societat valenciana.

Les seues funcions específiques són:

- evacuar els informes o dictàmens i realitzar els estudis que li sol·liciten les institucions públiques de la Comunitat Valenciana.
- emetre informe dels avantprojectes normatius que li siguen sotmesos a consulta.
- el Ple del CVC, a fi de vetlar per la defensa i la promoció dels valors culturals i lingüístics valencians, podrà elaborar aquells informes o dictàmens que considere escaients.
- proposar al president de la Generalitat la distinció de les persones, entitats o institucions que se n'hagen fet mereixedores pel seu treball o la seua dedicació provada a l'estudi, la defensa o la promoció de la cultura valenciana.
- elaborar i elevar al Consell de la Generalitat Valenciana una Memòria anual en la qual, a més d'exposar les seues activitats durant l'exercici, es recullen les observacions i consells pertinents per a la defensa i la promoció de la llengua i la cultura valencianes, en qualsevol de les seues manifestacions.

La base legal per a la seua creació, naturalesa i funcionament es troba a les següents disposicions:

- Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

- Llei 30/1985, de 30 d'octubre, de la Generalitat Valenciana, del Consell Valencià de Cultura.
- Decret 202/1998, de 15 de desembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell Valencià de Cultura.

b. Organització institucional

El CVC es regix per òrgans col·legiats i unipersonals, els quals s'organitzen com a:

- Òrgans de govern: el Ple, la Comissió de Govern i el president
- Òrgans informatius i de treball: les Comissions permanents, i els grups de treball i ponències temporals

El Ple del Consell Valencià de Cultura és l'òrgan màxim de decisió de la institució, totes les qüestions que afecten la cultura valenciana quedaran reservades a la seua decisió. L'àmbit d'actuació del ple més destriable és l'aprovació dels dictàmens i informes que emet la institució; a més, aprova l'avantprojecte de despeses de la institució, constituïx les comissions i ponències del Consell i, proposa al president de la Generalitat la distinció de persones i entitats que per llur treball, estudi, defensa o promoció de la cultura valenciana, se n'hagen fet mereixedores.

La Comissió de Govern està integrada pel president, el vicepresident i el secretari del Consell, i quatre membres d'aquest. Les seues competències són, fonamentalment, administratives: execució del pressupost,

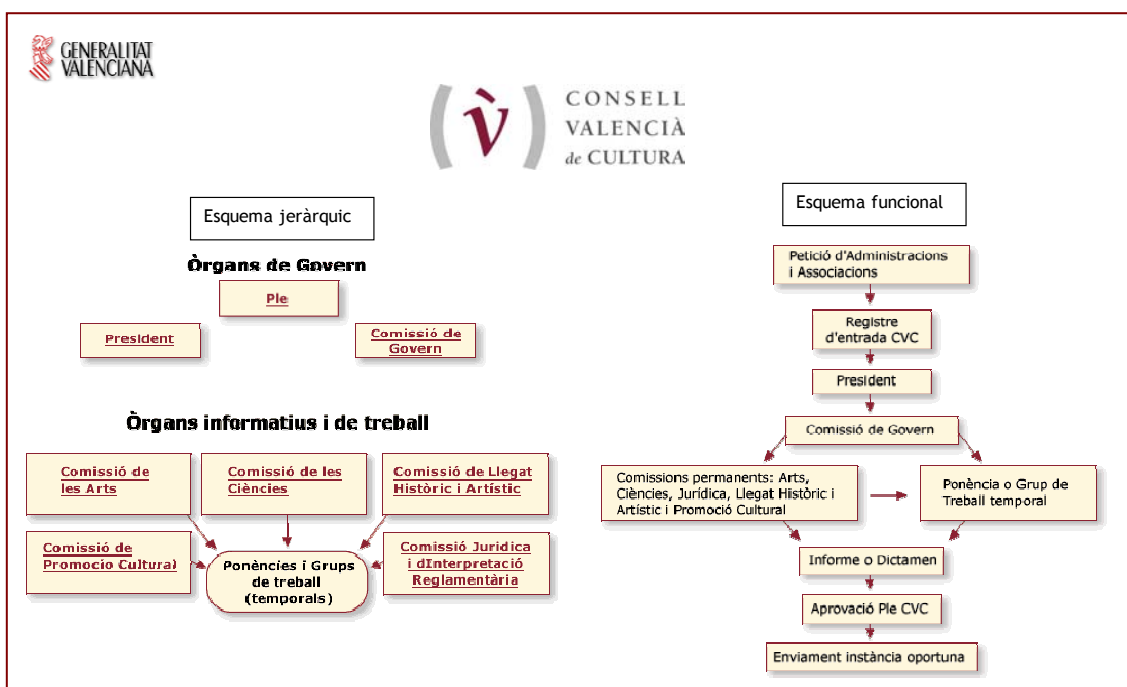
disposició de despeses, contractació, a més de determinar la tramitació dels escrits i les peticions dirigides a la institució.

El president és nomenat per decret pel president de la Generalitat entre els membres del CVC; les seues competències són: la representació legal de la institució, convocar i moderar les reunions, dirigir els organismes i dependències del CVC, ordenar els pagaments i vetlar pel compliment dels acords del Ple i de la Comissió de Govern.

El Consell Valencià de Cultura pot crear les comissions assessores o ponències de treball, permanents o no, que crega oportunes per a la preparació dels estudis, informes o dictàmens que hagen de ser sotmesos posteriorment a la consideració dels seus òrgans de govern. Els membres del CVC tenen dret a assistir amb veu i vot a les comissions a què pertanyen -només poden formar part d'un màxim de tres- i, amb veu però sense vot, a la resta de comissions.

Tenen el caràcter de comissions permanents, sense perjudici d'altres que puguen crear-se en el futur:

- La Comissió de les Arts s'encarrega d'estudiar i promoure tot allò relacionat amb les arts plàstiques, escèniques i musicals contemporànies.
- La Comissió de les Ciències té com a objectiu estudiar i promocionar tot allò relacionat amb les ciències i la tecnologia.

Il·lustració 1. Organització i funcionament del CVC.

- La Comissió Jurídica i d'interpretació reglamentària estudia aquelles matèries de caràcter jurídic que se sotmeten a la seua consideració, i interpreta el reglament a instància del Ple, de qualsevol comissió o de qualsevol dels seus membres.
- La Comissió de Llegat històric i artístic té al seu càrrec l'estudi del patrimoni cultural valencià en les seues diverses facetes, moments i manifestacions.
- La Comissió de Promoció cultural, entre altres objectius, té la funció de promoure i informar sobre aspectes de la realitat cultural valenciana.

c. Sinopsi històrica

El Consell Valencià de Cultura es va constituir el 28 de gener de 1986. Els seus membres són nomenats per a un període -renovable- de sis anys, i, des de la seua creació fins a desembre de 2007, han format part de la institució 64 consellers -inclosos els actuals-. A la Taula 1 (pàg. 8) es pot consultar informació sobre els antics membres de la institució i a la Taula 2 (pàg. 8) sobre els actuals.

El president del Consell Valencià de Cultura és nomenat pel president de la Generalitat Valenciana d'entre els membres de la institució; fins a desembre de 2004 la institució ha tingut tres presidents: Juan Gil-Albert (1986-1994), Vicente Aguilera Cerni (1995-1996) i Santiago Grisolia, actual president.

El Consell Valencià de Cultura ha emés, d'ençà que fou creat fins a desembre de 2007, 254 dictàmens i informes, abastant temàtiques tan diverses com ara patrimoni cultural material i immaterial, informes jurídics, toponímia valenciana, qüestions lingüístiques i ciència i medi ambient.

Els dictàmens i informes del Consell tenen relació amb assumptes puntuals, com l'actuació del CVC com a entitat consultora per a la declaració d'un determinat Bé d'Interés Cultural (BIC), o bé s'ocupen de qüestions més generals, com el Dictamen sobre la llengua. Entre els informes que més repercussió social han tingut podem destriar: l'Informe sobre el "solar dels jesuïtes", el Dictamen sobre l'Horta o l'esmentat Dictamen sobre la Llengua; aquest darrer, va realitzar-se per encàrrec de les Corts Valencianes per a servir de fonament a la Llei de creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua; per dur a terme aquesta comesa, el Consell Valencià de

Cultura va dedicar-s'hi exclusivament durant tot l'any 1998.

El Consell Valencià de Cultura ha celebrat sessions plenàries fora de la seua seu a la ciutat de València; concretament, les visites realitzades fins ara són: Alacant, Alcoi, Algemesí, Alzira, Benicarló, Benissa, Bunyol, Callosa de Segura, Castelló de la Plana, Dénia, Elx, Gandia, Ibi, Lliria, Monòver, Morella, Onda, Ontinyent, Oriola, Peníscola, Requena, Sant Mateu, Simat de la Vallidigna, Sogorb, Utiel, Vall d'Uixó, Vilafamés, Vilafranca, Vila-real, Villena, Vinaròs i Xàtiva.

D'altra banda, el Consell Valencià de Cultura es proposà, ja des de les seues primeres passes, la tasca d'avaluar sistemàticament l'estat de la cultura en la nostra societat; així, tot facilitant espais i canals de comunicació entre les diverses instàncies relacionades amb el món de la cultura, el Consell tracta de posar en relleu els déficits i albirar les potencialitats dels recursos culturals valencians per tal d'assolir un major grau d'accés i de desenvolupament de la cultura a la Comunitat Valenciana. Aquesta tasca es porta a terme mitjançant l'organització de Jornades sobre Cultura en la Comunitat Valenciana; concretament, les que s'han realitzat fins ara són:

- I Jornades, en maig de 1994, amb una temàtica generalista.
- II Jornades, en febrer de 1996, dedicades a Biblioteques, Arxius i Centres de Documentació davant el repte del III Mil·lenni.
- III Jornades, en abril de 1997, Canvi sociocultural a la Comunitat Valenciana.
- IV Jornades, en desembre de 1997, sobre La Ciutat com a Espai Ecològic.
- Jornades sobre la cultura de la innovació i la cooperació a la Comunitat Valenciana, en novembre de 1999.

Per últim, el Consell Valencià de Cultura, com a entitat cultural pública valenciana va comprendre ben prompte que calia posar a disposició de la societat valenciana una sèrie de textos bàsics sobre la cultura del nostre país; així, les publicacions del Consell abasten temàtiques tan diverses com ara: patrimoni arquitectònic, arqueològic, pictòric, i immaterial, tradició religiosa, literatura, medi ambient, historiografia, dret, gastronomia, poesia, literatura, botànica, etc.

2.2. Els membres del Consell

En la Taula 2 es mostra informació biogràfica sobre els membres actuals del Consell, que formen el Ple.

En 2007 moriren dos membres de la institució. El 28 d'octubre Eduardo Primo Yúfera i el 2 de desembre Juan Ferrando Badía.

Antics membres del Consell Valencià de Cultura

Membre	Any de naixement	Any de decés	Lloc Naixement	Professió	Alta membre *	Baixa membre **
Aguilera Cerni, Vicente	1920	2005	València	Crític d'Art	19/12/1985	28/09/1998
Alfaro Hernández, Andreu	1929		València	Escultor	19/12/1985	21/03/1990
Bas Carbonell, Manuel	1942		Xàbia	Bibliòfil	06/11/1995	11/07/2002
Beüt Belenguier, Emili	1902	1993	València	Escriptor	21/01/1992	14/08/1993**
Boronat Gisbert, José	1922	2002	Alcoi	Professor de Química	21/01/1992	18/01/2002**
Buigues Carrión, Vicente	1920	1986	Dènia	Oftalmòleg	19/12/1985	03/02/1986**
Calomarde Gramage, Joaquín	1956		València	Catedràtic de Filosofia	13/05/1998	30/06/2000
Casp Verger, Xavier	1915	2005	Carlet	Poeta	10/01/1989	11/07/2002
Colon Doménech, Germà	1928		Castelló	Filòleg	10/01/1989	06/11/1995
Enrique i Tarancón, Vicente	1907	1994	Borriana	Cardenal de l'Església Catòlica	19/12/1985	29/11/1994**
Fabregat Mañes, Amadeu	1948		València	Periodista	06/11/1995	11/07/2002
Faus Sevilla, Pilar	1925		València	Bibliotecaria	28/03/1994	09/01/1998
Fuster i Ortells, Joan	1922	1992	Sueca	Escriptor	11/03/1987	21/06/1992**
García Berlanga, Lúis	1921		València	Director de cine	19/12/1985	09/01/1998
García Candau, Jordi	1951		Vila-Real	Periodista	30/12/1996	09/01/1998
García Esteve, Alberto	1919	1997	València	Jurista	19/12/1985	10/01/1989
García Rodríguez, Amando	1934		Alcoi	Físic. Catedràtic d'Universitat	21/01/1992	09/01/1998
García Sanz, Arcadi	1926	1998	Vall d'Uixó	Historiador	10/01/1989	06/11/1995
Gil-Albert, Juan	1904	1994	Alcoi	Poeta	19/12/1985	03/07/1994**
Giménez Julián, Emili	1932		Bunyol	Arquitecte	19/12/1985	21/01/1992
Guarner Pérez, Lluís	1902	1986	València	Escriptor	19/12/1985	26/08/1986**
Llobregat Conesa, Enric	1941	2003	València	Arqueòleg	19/12/1985	06/11/1995
Llorens Serra, Tomás	1936		Almassora	Crític d'Art	10/01/1989	21/03/1990
Lloris Camps, Enedina	1957		València	Cantant	09/01/1998	30/06/2000
López Piñero, José María	1933		Mula (Múrcia)	Historiador de la Medicina	19/12/1985	21/01/1992
Lozano Sanchis, Francisco	1912	2000	Antella	Pintor	19/12/1985	21/01/1992
Maravall Casesnoves, José Antonio	1911	1986	Xàtiva	Catedràtic d'Història	19/12/1985	19/12/1986**
Marín Soriano, Emili	1940		Alcoi	Editor	28/03/1994	09/01/1998
Michavila Pitarch, Francesc	1948		Castelló	Matemàtic. Catedràtic d'Universitat	21/01/1992	30/12/1996
Montés Penadés, Vicente Luis	1942		Ontinyent	Jurista. Catedràtic d'Universitat	21/03/1990	06/11/1995
Muñoz Ibáñez, Manuel	1943		València	Metge. Historiador de l'Art	09/01/1998	11/06/2004
Nieto Nieto, Justo	1943		Cartagena (Múrcia)	Catedràtic i Rector d'Universitat	21/03/1990	09/01/1998
Peñarroja Torrejón, Leopoldo	1954		Vall d'Uixó	Catedràtic de Llengua Espanyola	19/12/1985	21/01/1992
Pérez Gil, José	1918	1998	Caudete	Pintor	30/12/1996	11/06/2004
Ramos Fernández, Rafael	1942		Elx	Arqueòleg	11/03/1987	10/01/1989
Reig Armero, Ramiro	1936		València	Professor d'Universitat	19/12/1985	09/01/1998
Reig Pla, Juan Antonio	1947		Castelló	Professor d'Universitat	10/01/1989	06/11/1995
Serrano Llàcer, Rosa	1945		Païporta	Bisbe de l'Església Catòlica	09/01/1998	13/05/1998
Simó Santonja, Vicente Lúis	1932		València	Editora	09/01/1998	23/12/2002
Torrent i Llorca, Ferran	1951		Sedaví	Notari	11/03/1987	06/11/1995
Valdés Blasco, Manuel	1942		València	Escriptor	06/11/1995	11/07/2002
Vernia Martínez, Pedro	1931		València	Pintor	19/12/1985	10/01/1989
Vizcaino Casas, Fernando	1926	2003	Borriana	Farmacèutic	19/12/1985	06/11/1995
			València	Jurista. Escriptor	11/07/2002	02/11/2003**

* Data d'alta i de baixa, la de publicació del nomenament en el DOGV; ** Data de decés, essent membre del Consell

Taula 1. Antics membres del Consell Valencià de Cultura.

Actuals membres del Consell Valencià de Cultura

Membre	Lloc Naixement	Professió	Alta membre*	Baixa membre**
Álvarez Rubio, Vicent	Xàtiva	Jurista	06/11/1995	
Bellveser Icardo, Ricardo	València	Escriptor	06/11/1995	
Conejero Tomás, Manuel Ángel	València	Filòleg i dramaturg. Catedràtic d'Universitat	11/06/2004	
			19/12/1985	21/01/1992
De Soto Arándiga, Ramón	València	Escultor. Catedràtic d'Universitat	06/11/1995	
			19/12/1985	06/11/1995
Ferrando Badía, Juan	Foios	Jurista. Catedràtic d'Universitat	11/07/2002	02/12/2007 †
Ferrero Molina, Vicente	Banyeres de Mariola	Escultor. Catedràtic d'Institut	11/06/2004	
García Asensio, Enrique	València	Director d'Orquestra	19/12/1985	
			19/12/1985	10/01/1989
Grisolía, Santiago	València	Bioquímic	06/11/1995	
Huguet Pacual, Jesús	Onda	Escriptor	30/06/2000	
Lapiedra Civera, Ramon	Almenara	Físic. Catedràtic d'Universitat	09/01/1998	
Montesinos García, Juan Antonio	Alacant	Catedràtic de Matemàtiques	11/07/2002	
Morant Deusa, Isabel	Almoines	Historiadora. Professora d'Universitat	11/06/2004	
Morenilla Talens, Carmen	Castelló de la Ribera	Filòloga. Professora d'Universitat	09/01/1998	
Morera Buelti, José	València	Director teatral	06/11/1995	
Muñoz Puelles, Vicente	València	Escriptor	21/01/1999	
Negueroles Colomer, Elena	Alzira	Pintora	11/07/2002	
			06/11/1995	11/07/2002
Prades Perona, Luis	Castelló	Pintor	11/06/2004	
Primo Yúfera, Eduardo	València	Químic. Catedràtic d'Universitat	11/07/2002	28/10/2007 †
Ríos García, Isabel	Castelló	Filòloga. Professora d'Universitat	11/07/2002	
Rodríguez Magda, Rosa María	València	Filosofa. Catedràtica d'Institut	30/06/2000	
Sanchis-Guarner Cabanilles, Manuel	València	Metge. Professor d'Universitat	09/01/1998	

* Data alta i baixa, la de publicació nomenament en DOGV. ** Persones que han pertangut a la institució en períodes discontinus.

Taula 2. Actuals membres del CVC.

3. Activitat institucional

El Consell Valencià de Cultura ha celebrat **111 reunions** del seu plenari i les seues comissions de treball, tant permanents com temporals, i ha aprovat **35 informes**, el 70% relacionats amb la conservació del patrimoni cultural valencià. En l'àmbit del seu treball consultiu i assessor, ha realitzat 15 visites de treball i ha convidat 28 experts a col·laborar amb les seues comissions i grups de treball. El Ple de la institució ha celebrat sessions al Monestir de Santa Maria de la Valldigna, al Museu Arqueològic d'Alacant (MARQ) i a l'Ajuntament de Sant Mateu, i ha rebut la visita de la consellera de Cultura, Trinidad Miró.

La institució participa, junt a vuit entitats més de cinc països europeus, en el projecte europeu de conservació i ús del patrimoni cultural militar 'Landscapes of War', amb el qual pretén elaborar un inventari del patrimoni cultural relacionat amb la Guerra Civil espanyola a la Comunitat Valenciana que facilite la seua conservació i coneixement per part de la societat valenciana.

En l'apartat protocol·lari ha rebut 20 visites al Palau de Forcalló i ha realitzat unes altres 15 a institucions i entitats diverses. Ha organitzat unes jornades temàtiques sobre el canvi climàtic i ha promogut un concurs literari i d'il·lustració per a jòvens sobre els incendis forestals. A més, ha lliurat la seua primera medalla a entitats que destaquen per la defensa del patrimoni cultural valencià, ha participat com a vocal en 10 consells rectorals d'institucions culturals públiques i ha sigut jurat en 6 convocatòries de premis.

En 2007, la institució ha publicat 5 noves obres sobre diversos assumptes culturals valencians, ha reeditat tres títols del seu catàleg de publicacions i ha encetat la nova sèrie institucional 'Els nostres presidents' amb una biografia de l'escriptor i primer president del Consell, Juan Gil-Albert.

Finalment, ha commemorat el 300 aniversari de la batalla d'Almansa, el 50 aniversari de la riuà de València, els centenaris del naixement del cardenal Tarancón i del cartellista Josep Renau, i ha instal·lat plaques dedicades a la memòria de dos dels seus exmembres més estimats, Vicente Aguilera i Enric Llobregat.

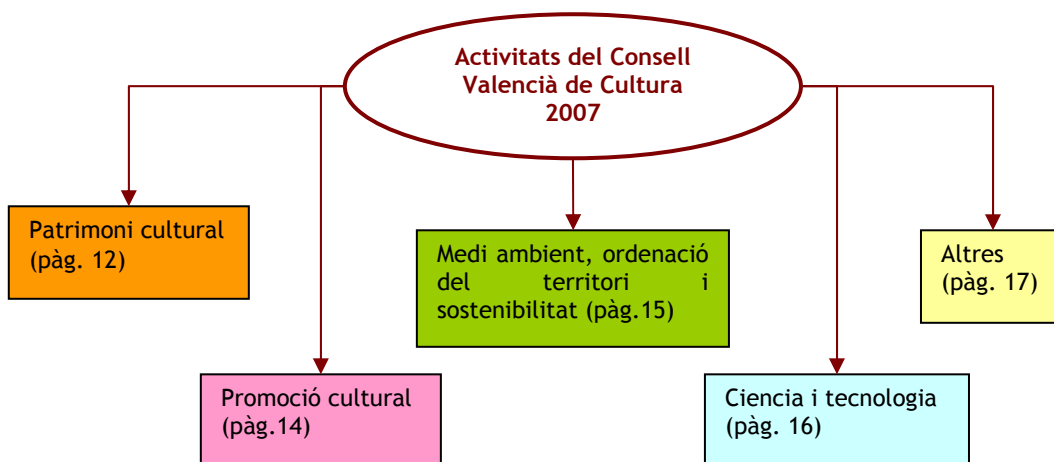
3.1. Guia temàtica

En el present capítol es descriu l'activitat institucional: reunions, iniciatives, jornades, commemoracions, visites i actes protocol·laris del Consell Valencià de Cultura durant 2007.

El treball de la institució es pot agrupar metodològicament en cinc àrees temàtiques: patrimoni cultural, promoció cultural, medi

ambient i ordenació del territori, ciència i tecnologia i altres actuacions diverses.

En la següent il·lustració es pot veure les pàgines on trobar més informació sobre les activitats del Consell relacionades amb les esmentades àrees de treball.

Il·lustració 2. Guia temàtica de les activitats del Consell.

3.2. Reunions de Comissions i grups de treball

A continuació es mostra la distribució dels membres del Consell en les diferents comissions permanents de la institució, i també els grups de

treball que s'han creat i celebrat reunions durant 2007.

Comissions de treball en 2007

Membre	Govern	Arts	Ciències	Jurídica	Llegat	Promocio Cultural
Álvarez Rubio, Vicent				President		
Bellveser Icardo, Ricardo					President	
Conejero Tomás, Manuel Ángel						
De Soto Arándiga, Ramón		President				
Ferrando Badía, Juan						
Ferrero Molina, Vicente						
García Asensio, Enrique						
Grisolía, Santiago	President					
Huguet Pacual, Jesús	Secretari					
Lapiedra Civera, Ramon			President			
Montesinos García, Juan Antonio						
Morant Deusa, Isabel						
Morenilla Talens, Carmen					Secretària	
Morera Buelti, José						
Muñoz Puelles, Vicente		Secretari				
Negueroles Colomer, Elena						
Prades Perona, Luís				Secretari		
Primo Yúfera, Eduardo						President
Ríos García, Isabel						
Rodríguez Magda, Rosa María			Secretària			
Sanchis-Guarner Cabanilles, Manuel						Secretari

Taula 3. Distribució dels membres del CVC en les Comissions de treball durant 2007.

Grups de treball temporals en 2007				
Membre	Sobre el maltractament d'animals	Sobre festes populars valencianes	Sobre canvis culturals	Sobre parcs eòlics
Álvarez Rubio, Vicent				
Bellveser Icardo, Ricardo				
Conejero Tomás, Manuel Ángel				
De Soto Arándiga, Ramón				
Ferrando Badía, Juan				
Ferrero Molina, Vicente				
García Asensio, Enrique				
Grisolía, Santiago		President		President
Huguet Pacual, Jesús			Secretari	
Lapiedra Civera, Ramon				
Montesinos García, Juan Antonio				
Morant Deusa, Isabel				
Morenilla Talens, Carmen				
Morera Buelti, José				
Muñoz Puelles, Vicente				
Negueroles Colomer, Elena	Presidenta			
Prades Perona, Luís				
Primo Yúfera, Eduardo				
Ríos García, Isabel				
Rodríguez Magda, Rosa María				
Sanchis-Guarner Cabanilles, Manuel				

Taula 4. Grups de treball temporals durant 2007.

El Consell Valencià de Cultura ha realitzat 111 reunions durant 2007, de les quals 79 corresponen al Ple i les Comissions permanents i

la resta a grups de treball temporals, actes protocol·laris i reunions de responsables de publicacions.

Reunions any 2007		
Comissions	Caràcter	
Permanents	Ordinari	Extra
Ple del Consell	11	1
Arts	11	
Ciències	11	
Govern	11	1
Jurídica i d'Interpretació Reglamentària	10	
Llegat Històric i Artístic	11	1
Promoció Cultural	11	
Temporals		
Visites protocol·làries	1	
Visita escolar	6	
Grup de treball sobre incendis forestals	10	
Grup de treball sobre maltractament d'animals	9	
Grup de treball sobre festes populars	1	
Grup de treball sobre canvi cultural	3	
Grup de treball sobre canvi climàtic	1	
Directors de Col·lecció	1	
Total	108	3

Taula 5. Reunions del CVC durant 2007.

3.3. Patrimoni cultural

PATRIMONI CULTURAL

INFORMES

Relacionats amb la ciutat de València

- Sobre l'alqueria de Falcó (pàg. 64)
- Sobre la declaració de BIC del Mercat de Colom (pàg. 65)
- Sobre la declaració de BIC de Sant Miquel dels Reis (pàg. 66)
- Sobre la proposta de declaració de BIC del jardins dels Viviers del Reial (pàg. 94)
- Sobre la barraca valenciana de la Carrera del Riu, 238 de Pinedo (pàg. 74)
- Sobre el convent de la Trinitat en la hipòtesi del seu canvi d'ús demanial (pàg. 100)
- Sobre la lona publicitària del carrer Blanqueries (pàg. 75)
- Sobre los refugios de la Guerra Civil, con particular mención a los de la ciudad de Valencia (pàg. 76)
- Sobre el convent de Sant Josep (pàg. 80)
- Sobre la declaració de BIC de los jardines de la Glorieta y el Parterre (pàg. 102)
- Sobre el convent de Sant Doménec (pàg. 109)
- Sobre la declaració como BIC de la Alameda de Valencia (pàg. 110)

Resta del territori i informes genèrics

- Sobre la proposta d'ampliació de la declaració de BIC del Grau Vell de Sagunt (pàg. 62)
- Sobre conduccions elèctriques i telefòniques als centres històrics (pàg. 84)
- Sobre la declaració de BIC del casc antic de Teulada (pàg. 67)
- Sobre el patrimoni hidràulic valencià (pàg. 85)
- Sobre els béns mobles del Convent de Santa de Xàtiva (pàg. 70)
- Sobre diversos elements del patrimoni de Simat de la Vallidigna (pàg. 71)
- Sobre el monasterio de las Agustinas de Bocairent (pàg. 93)
- Sobre l'expedient declaratiu de BIC afectats per la Resolució de 13 d'abril de la DG de Patr. Cult. (pàg. 72)
- Sobre la possible declaració com a BIC de tres camins històrics (pàg. 79)
- Sobre la declaració com a BRL dels riu-raus (pàg. 81)
- Sobre el parc de Ribalta al seu pas del TVRCas (pàg. 122)
- Sobre els masos del nord valencià (pàg. 128)
- Sobre la plaza de toros de Villena (pàg. 68)

PROJECTES

- Participació en el projecte europeu 'Landscapes of War' sobre conservació i ús del patrimoni cultural militar. (pàg. 18)
- Creació d'un Observatori del Patrimoni i Llegat valencià
- Organització d'unes Jornades sobre el model de ciutat
- Estudi sobre l'accessibilitat als museus de la CV

PUBLICACIONS

- Modernisme en l'arquitectura valenciana* (pàg. 130)
- Valencia, capital cultural de la República. (1936-1937).* (pàg. 131)
- Los orígenes de la industria de la lana en la Baja Edad Media* (pàg. 131)
- Pobles abandonats. Els paisatges de l'oblit.* (Reimpressió) (pàg. 133)
- Els endimoniats de la Balma.* (Reimpressió). (pàg. 133)

a. Sanció de BIC incoats

A petició de la Direcció General de Patrimoni Cultural i dins del procés administratiu de declaració de béns d'interés cultural, el CVC ha informat sobre la protecció patrimonial dels següents béns: el mercat de Colom de València, l'ampliació del Grau Vell de Sagunt, el monasteri de Sant Miquel dels Reis de València, el casc antic de Teulada,

b. Actuacions per peticions externes

En gener, el Consell Valencià de Cultura demanà, a petició de l'Associació de Veïns de Torrefiel, la declaració de BIC de l'Alqueria de Falcó, edifici del segle XVII ubicat en el camí de Montcada de València, en perill de desaparició pel desenvolupament urbanístic. A petició de la Plataforma por restauración de la plaza de toros de Villena, el CVC recomanà el consistori villenenc la declaració de l'edifici com a Bé de Rellevància Local i el seu ús social per a activitats culturals i d'oci.

En el mes de març, el Consell aprovà a petició de la Fundació Isidro Escandell de Xàtiva un informe sobre les possibles irregularitats en la venda del convent de Santa Clara de la capital de La Costera i un altre, a petició del Bloc Nacionalista

Valencià i el CEIC Alfons el Vell, recomanant la protecció patrimonial de la mesquita de la Xara en Simat de la Vall digna, abandonada en 1609 arran de l'expulsió dels moriscos, i del conjunt patrimonial hidràulic del municipi, amenaçat per un pla d'actuació integrat.

En abril, el Consell recomanà, a proposta del Centre Excursionista de València, la declaració com a BIC de tres camins de muntanya valencians: del Portell de l'Infern entre Fredes i el pantà d'Ulldecona a la Tinença de Benifassà, de la Cortada o de Cavanilles a la Mola de Cortes de Pallàs (la vall d'Aiora-Cofrents) i el de les Jovades a la Vall de Laguar (la Marina Alta), tots tres amb una gran vàlua cultural, ambiental i social. També realitzà un informe, a petició de l'associació de veïns i comerciants del barri del Carme de València, i arran de notícies periodístiques sobre el seu espoli, sobre la protecció jurídica i patrimonial del convent de Sant Josep i Santa Teresa de la capital. La institució consultiva ha mostrat en diversos informes, el seu interès i preocupació per la conservació i posada en valor del patrimoni valencià de titularitat eclesiàstica.

En el mes de maig, el Consell traslladà al conseller de Cultura la inquietud de la Plataforma pel Patrimoni Valencià perquè es protegísca la casa natalícia de Francisco Pérez Bayer i es convertísca en museu. L'edifici on va naixer i viure un dels personatges més influents en l'Espanya del segle XVIII es troba al carrer Palomar de València, just al costat del convent de la Puritat, objecte també d'informe per part del CVC en 2006.

En el mes de juny, el Consell recomanà, a proposta de la Federació Valenciana d'Associacions de Veïns, la protecció i declaració de Bé de Rellevància Local de la barraca ubicada en la Carrera del Riu de Pinedo, pedania de València,. A més, la institució recordà, tal com va fer en 2003 en un informe específic, la necessitat de protegir totes les manifestacions d'aquesta tipologia d'arquitectura popular que es conserven i les iniciatives que en aquest sentit poden dur a terme les diverses Administracions públiques.

En el mes de juliol, el Consell aprovà, a petició de l'associació de veïns 'Amics del Carme' de València, un informe recomanant la declaració com a béns de rellevància local els refugis de la Guerra Civil que encara es conserven en la ciutat -i a altres indrets de la Comunitat-, i la seua recuperació per a usos socials culturals. (Veure més informació relacionada sobre la participació el CVC en el projecte europeu 'Landscapes of War' sobre conservació i ús social del patrimoni cultural militar, pàg. 18).

En el mes de setembre, el Consell aprovà un informe, a petició de l'Associació Riuraus Vius, en què demanava la protecció com a Béns de

Rellevància Local de tots els riu-raus existents en el territori valencià.

Finalment, el Consell Valencià de Cultura s'ha interessat també per l'estat de la Cova de les Meravelles de Xaló, per les afeccions d'un sistema de calefacció en parts de l'església de N.Tra. Sra. de la Asunción d'Utiel, per l'estat de les edificacions en l'entorn de la Concatedral de Sant Nicolau d'Alacant, per l'afecció de les obres de remodelació de la Facultat de Medicina de València sobre l'aula de Ramón y Cajal i l'escala de caragol; ha intercedit perquè l'Ajuntament de Lliria retire un cartell publicitari de l'edifici Ca la Vila i ha mostrat la seua preocupació per la possibilitat que s'enderroque la casa natalícia de l'escriptor Josep Bernat i Baldoví a Sueca.

c. Actuacions per iniciativa pròpia

El Consell Valencià de Cultura ha realitzat un informe adreçat als municipis, les administracions públiques i les empreses en general sobre la conveniència de soterrar les conduccions elèctriques i telefòniques en els conjunts històrics valencians.

Respecte als frescos renacentistes a la volta de la Seu de València, el CVC ha assenyalat que queden assumptes pendents com què fer amb la volta barroca i n'ha oferit la seua col·laboració.

En el mes de febrer aprovà un informe instant les Administracions públiques i les Universitats valencianes per articular un Pla Estratègic del Patrimoni Hidràulic Valencià que permetísca conservar les manifestacions materials de les infraestructures de rec i distribució del aigua, que han modelat el paisatge rural valencià des de l'època medieval, com ara canals, molins, sifons, però també tota la cultura immaterial generada per segles d'ús social de l'aigua com pot ser la seua regulació jurídica mitjançant tribunals -cas del tribunal de les Aigües de València-, ordenances i reglaments.

En el mes de abril el Consell aprovà un informe sobre el futur del convent de les agustines de Bocairent arran del debat sorgit després de l'abandó del recint per part de les últimes monjes que l'habitaven. Com en altres ocasions, el Consell s'ha preocupat per la protecció i difusió del patrimoni cultural eclesiàstic, especialment en casos de canvi d'ús i titularitat, i recomanà la delimitació i protecció del conjunt monacal.

Per iniciativa de la Comissió de Llegat, el Consell aprovà demanar la declaració com a BIC, bé com a jardí històric, bé com a lloc històric, dels Jardins del Reial de València. Continuant amb aquesta línia de treball, en el mes de setembre el Consell demanà la protecció patrimonial per als jardins de la Glorieta i el Parterre i l'Albereda, tots dos també en València.

El Consell aprovà en el mes de juny un informe recomanant la compra del convent de la Trinitat de València per part de la Generalitat Valenciana, en cas de la seua possible desocupació per part de la comunitat religiosa que actualment l'habita, i el seu ús cultural com a museu. Es destaca la seua vàlua històrica, patrimonial i arquitectònica i es proposa la seua vinculació com a espai museístic amb l'adjacent Sant Pius Vè.

Atesos els danys causats per uns vàndals en l'ermita de Sant Miquel de la Font d'En Carròs en el mes de setembre, el Consell Valencià de Cultura mostrà, una vegada més, la seua preocupació pels actes delictius contra el patrimoni cultural valencià i demanà a les Administracions mesures urgents -recollides en un informe específic de la institució de 2005— per evitar que es tornen a repetir aquestes agressions.

En el mes de setembre, el Consell aprovà un informe sobre la conveniència d'establir un conveni de col·laboració amb el Ministeri de Defensa per tal que el convent de Sant Doménec de València pugui ser visitat i apreciat pel públic. Es tracta d'un dels edificis més valuosos del gòtic valencià a més de referent històric i patrimonial del poble valencià.

En octubre, el Consell Valencià de Cultura tornà a manifestar la seua preocupació per una altra agressió al patrimoni cultural valencià. En aquest

cas va ser l'església de Nuestra Señora de la Asunción d'Utiel, protegida patrimonialment i objecte d'informe de la institució en 1998 i en 2006. El Consell reclamà la necessitat d'establir un pla de seguretat i una unitat de la policia autonòmica especialitzada vigilància dels béns patrimonials.

En el mes de desembre el Consell aprovà un informe sobre la protecció i conservació d'altres construccions típiques de l'arquitectura rural valenciana com són els masos, especialment els de les comarques del nord. La institució recomana la implementació de plans de recuperació i adaptació d'aquestes construccions als nous usos mitjançant, per exemple, línies d'ajudes i subvencions.

Arran d'una consulta del grup municipal socialista de Castelló de la Plana, el Consell aprovà un informe manifestant la seua preocupació per l'impacte del bus guiat (Transport de Via Reservada) al seu pas pel parc de Ribalta, jardí declarat Conjunt Històric Artístic i catalogat com a Bé d'Interés Cultural.

3.4. Promoció cultural

PROMOCIÓ CULTURAL

INFORMES

Sobre los escritores valencianos y el mercado del libro (pàg. 96)
Sobre la Ley del Libro y su aplicación (pàg. 125)

PROJECTES

Estudi de l'impacte cultura i demogràfic de la immigració.
Estudi de les festes populars valencianes.
Actuacions en el 800 Aniversari de Jaume I
Estudi sobre la infraestructura cultural en poblacions xicotetes.
Col·locació d'una placa commemorativa de Miguel Hernández

ACTUACIONS

Distinció a la Fundació Chirivella Soriano de València com a benefactora del patrimoni cultural valencià. (pàg.25)
Col·locació de plaques commemoratives a: Josep Renau, Vicente Aguilera Cerni, cardenal Enrique i Taracón i Enric Llobregat. (pàg. 26)
Interés per la creació d'un Museu marítim en València.
Sol·licitar informació sobre la pèrdua, per segon any consecutiu, d'una aportació de dos milions d'euros per part del Govern d'Espanya destinats a la compra de llibres per a la xarxa de biblioteques públiques valencianes.

En un informe sobre els escriptors valencians i el mercat del llibre, el Consell aprovà la creació d'un Centre Valencià de les Lletres mitjançant el qual fomentar l'activitat literària i posar els medis necessaris per a promocionar els autors valencians, independentment de la llengua en què s'expressen.

En el mes de juliol es creà un grup de treball dedicat a estudiar i analitzar les festes populars valencianes i la seua aportació a la societat. L'estudi abordarà tres tipus de festes: les més internacionals, com les falles, les fogueres, la magdalena i els moros i cristians; les temàtiques, com els bous al carrer, les celebracions religioses, les lúdiques unides a esdeveniments històrics, les literàries i artístiques; i altres vessants de festes, també de notable transcendència, com el Sexeni de Morella, el

Corpus, la Muixeranga i el Misteri d'Elx. I, d'altra banda, analitzarà els festejos des del punt de vista econòmic, administratiu i de la tradició, i mostrarà una especial atenció pel paper de la dona en les festes populars.

En el mes de desembre, el Consell aprovà un informe sobre la Llei del Llibre, en el qual valora positivament la normativa i insta a les administracions a adoptar les mesures necessàries d'aplicació, a controlar els mecanismes d'avaluació de cadascuna de les actuacions, i a acompanyar-les d'una dotació pressupostària adequada. Així mateix, assenyalava que el Centre Coordinador de Biblioteques i les institucions implicades han de considerar dotar a les biblioteques públiques de fons valencians, tan d'obres escrites en aquesta llengua com d'autors valencians.

3.5. Medi ambient i ordenació del territori

MEDI AMBIENT i ORDENACIÓ DEL TERRITORI

INFORMES

Sobre alguns punts de la Llei 47/2004 d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge (pàg. 83)

Sobre les zones humides valencianes (pàg. 105)

Sobre la nova Llei del Sól i els criteris a seguir en matèria urbanística (pàg. 120)

PROJECTES

Estudi de l'impacte dels parcs eòlics en el territori.

Estud de l'accés nord al port de València.

La bicicleta com a mitjà de transport urbà.

ACTUACIONS

Jornades sobre el canvi climàtic, 20 i 21 de febrer. (pàg. 26)

Concurs literari i d'il·lustració sobre els incendis forestals. (pàg. 28)

Declaració institucional del Ple extraordinari de 3 de setembre sobre els incendis forestals (pàg. 42)

Enviament de diverses cartes a institucions i entitats sobre la problemàtica dels incendis forestals.

a. Incendis forestals

El problema dels incendis forestals és assumpte de particular interès per al el Consell Valencià de Cultura. Arran d'un estudi realitzat en 2004 sobre les mesures per a evitar o pal·liar els incendis, un grup de treball permanent de la Comissió de les Ciències analitza continuament aquesta problemàtica i articula les propostes de la institució a tal propòsit.

En 2007 es convocà un concurs literari i d'il·lustració adreçat a copsar i estimular la sensibilitat dels més joves envers el problema socioeconòmic i ambiental que suposen els incendis forestals. La iniciativa va ser un èxit i els treballs rebuts s'exposaren en el Museu de les Ciències 'Príncep Felipe' de València. (Consultar treballs premiats a la pàg. 28).

D'altra banda, el Ple del Consell, reunit en sessió extraordinària en el mes de setembre, féu públic

un comunicat sobre els greus efectes socioeconòmics dels grans incendis forestals (reproduït en la pàg. 42) i la seua proposta de qualificar la provocació d'aquests incendis com a delictes contra la Humanitat jutjable davant el Tribunal Penal internacional. Posteriorment, el president del Consell, Santiago Grisolia, va traslladar la proposta del Consell a les següents entitats i organismes espanyols i estrangers: President de la Generalitat Valenciana, alcalde de Cocentaina, cap de la Casa Reial, president del Govern d'Espanya, presidents dels governs de Canàries, d'Andalusia i de Castella i Lleó, president del PP, portaveus dels grups de diputats en el Congrés: socialista, popular, Esquerra Unida, EAJ-PNV, CiU, ICV, Na-Bai, ERC, CC, EA, CHA, NC, BNG. També a la presidenta de la Fundació Pro Dignitate, al president de Grècia i al president de la Cort Internacional de Justícia.

Finalment, arran de l'incendi que assolà en desembre bona part de la vall de Gallinera, el

Consell Valencià de Cultura féu una crida al sentit de la responsabilitat de les autoritats per tindre un sistema judicial eficaç que vigile els piròmans i els castigue amb penes equiparables a les que pertoquen a actes de terrorisme, i per fer un esforç inversor en educació cívica, investigació científica i tecnològica, i en dotació de recursos per a conèixer les causes dels incendis i previndre-los.

b. Informes

El Consell Valencià de Cultura realitzà un informe sobre la Llei d'Ordenació del Territori i el Paisatge, en el qual demana una ràpida aplicació de les seues disposicions com ara un Pla de Protecció de l'Horta valenciana, la creació de l'Institut d'Estudis Territorials i del Paisatge i la implementació dels mecanismes de participació ciutadana previstos per la Llei com són les juntes de participació de territori i paisatge.

En el mes de setembre el Consell aprovà un informe arran del seu estudi sobre les zones humides del territori valencià, amb una menció particular a l'Albufera de València. La institució demana les Administracions esforços per protegir aquestos valuosos ecosistemes, no només per la seua funció ambiental, sinó també per les seues resonàncies socials i paisatgístiques lligades a la cultura tradicional valenciana, i per difondre el seu significat i interés a la ciutadania. Recomana

també l'ampliació de l'actual Catàleg de Zones Humides protegides de la C.V i l'adaptació de la planificació urbanística a la protecció dels aiguamolls. En el cas concret de l'Albufera es recomana augmentar la investigació en descontaminació biològica de sediments, problema recurrent en els processos de eutrofització que patixen molts aiguamolls mediterranis, i l'aplicació de tractaments terciaris de depuració a les aigües aportades a zones humides.

En el mes de desembre, el Consell aprovà un informe en què valora positivament la nova Llei del Sól estatal i insta a les administracions a aplicar-la, a més de sol·licitar a les institucions el compliment del principi de sostenibilitat mediambiental, que inclou la llei, amb el propòsit d'evitar l'excés d'urbanisme. El CVC considera que els municipis han de parar atenció en l'exercici de les seues competències, especialment, en la concessió de llicències urbanístiques i en l'aprovació dels Plans d'Actuacions Integrals. Així mateix, argumenta que les institucions públiques haurien de fer una campanya d'informació i divulgació, dirigida a les persones encarregades de la seua aplicació, com ara funcionaris i membres de les Corporacions Locals, i a la ciutadania, especialment, per a informar dels drets i les obligacions que marca la normativa.

3.6. Ciència i tecnologia

CIÈNCIA I TECNOLOGIA

INFORMES

Sobre convocatòries d'ajudes i subvencions diverses de la Conselleria d'Empresa, Universitat i Ciència. (pàg. 99)

PROJECTES

Estudi sobre els museus i espais de divulgació científica insuficientment dotats.

Estudi dels parc eòlics

ACTUACIONS

Anàlisi de l'Informe de l'Alt Consell Consultiu sobre l'estat de la investigació, el desenvolupament i la tecnologia en la CV.

PUBLICACIONS

La salut pública que no va poder ser. José Estellés Salarich (1896-1990): Una aportació valenciana a la sanitat espanyola contemporània. (pàg. 132)

José Chabas Bordehore (1877-1963). Tuberculosis y medicina social en la Valencia del primer tercio del Siglo XX. (pàg. 132)

Ética y medicina. (Reimpresió). (pàg. 134)

La Comissió de les Ciències aprovà un informe en el mes de maig, arran de l'estudi de l'Orde publicada per la Conselleria d'Empresa, Universitat i Ciència en 2006 sobre ajudes a la investigació, en què valora positivament l'estratègia d'optimitzar recursos públics concentrant el finançament en projectes que ja compten amb suport d'una altra institució, però

troba a faltar una política científica pròpia de la Generalitat Valenciana en totes les àrees de coneixement. Per a la qual cosa recomana convocar beques postdoctorals, finançar l'organització de congressos i jornades científiques i convocar projectes d'I+D per a grups d'investigació no emergents en totes les àrees de coneixement.

3.7. Altres actuacions diverses

ALTRES

INFORMES

Sobre violència escolar (pàg. 87)

Sobre la recuperació del record de les persones que van patir injustícies i greuges per causa de la Guerra Civil i el règim posterior (pàg. 101)

Primer informe sobre el maltrato de animales en la Comunitat Valenciana (pàg. 112)

PROJECTES

PUBLICACIONS

Informe sobre la violència escolar (pàg. 137)

Agenda institucional 2007 (dedicada al tres-cents aniversari de la batalla d'Almansa). (pàg. 135)

Llibret institucional de la sèrie 'Els nostres presidents' sobre Juan Gil-Albert, primer president del CVC. (pàg. 136)

El Consell Valencià de Cultura realitzà un informe sobre el fenomen de la violència escolar en què recomana un augment dels recursos humans i materials per atendre aquells alumnes que necessiten atenció curricular particular i també les seues famílies. A més, demana estudiar la possibilitat que, sense renunciar a l'escolartització obligatòria fins els setze anys, hi hagen recorreguts curriculars perquè alumnes de catorze anys puguen encaminar-se a la Formació Professional. Finalment, demana un reconeixement social del professorat i que no se'ls carregue excessivament amb tasques burocràtiques.

El CVC aprovà en març la constitució d'un grup de treball per a estudiar el maltractament d'animals en la Comunitat Valenciana, presidit per la consellera Elena Negueroles. El grup aprovà en el mes de juliol un comunicat manifestant la seua preocupació per l'abandó massiu de gossos en l'estiu. Aquest abandó suposa un patiment per als animals atés que es veuen sobtadament privats d'afecte, aigua i aliment, a més dels nombrosos accidents de trànsit que la seua desorientació pot provocar. Finalment, el grup fa una crida als ciutadans i propietaris d'animals per a actuar de manera responsable i solidària, vetllant pel seu benestar dels i la seguretat de les persones tot demanant les autoritats municipals l'aplicació de les sancions previstes en la Llei de protecció d'animals de companyia. En octubre el grup de treball aprovà el seu primer informe sobre el maltractament d'animals, en què demanava

augmentar les campanyes de sensibilització ciutadana envers el respecte als animals, proposava la creació d'un Consell de Protecció i Benestar de l'Animal i una Oficina de Maltractament d'Animals per atendre peticions ciutadanes sobre adopció d'animals i denúncies de maltractament.

En el mes de juliol, el CVC aprovà un informe, per iniciativa de la Comissió Jurídica, sobre la recuperació del record de les persones que van patir injustícies i greuges per causa de la Guerra Civil i el règim posterior, particularment aquelles vinculades amb el món de la cultura i la ciència. El document proposa que les institucions valencianes, inclòs el CVC, estudien la possibilitat de crear un Centre d'informació i documentació sobre persones i activitats vinculades amb la cultura i la ciència que van ser objecte de repressió, prenent com a punt de partida les iniciatives escameses en aquest sentit per la Biblioteca Valenciana i la Universitat d'Alacant.

3.8. Projecte europeu 'Landscapes of War'

'Remembering conflict in 20th century Europe'

Culture 2000

a. Introducció

El Consell Valencià de Cultura participa com a soci coorganitzador en el projecte plurianual i transnacional 'Landscapes of War' (Paisatges de guerra) de promoció del patrimoni cultural

militar europeu relacionat amb els conflictes del segle XX. En la iniciativa, cofinançada pel programa Cultura 2000 de la Comissió Europea amb un pressupost global de 980.565,12 €, participen nou entitats públiques i privades de cinc països i té una durada de tres anys (juny de 2006 a maig de 2009).

Entitats participants en el projecte *Landscapes of War*

Entitat líder del projecte	País
Regione Calabria	Catanzaro, Itàlia
Coorganitzadors	
Consell Valencià de Cultura	València, Espanya
FVMP, Federación Valenciana de Municipios y Provincias	València, Espanya
Hansestadt Rostock, Amt für Kultur und Denkmalpflege	Rostock, Alemanya
Centre de Conservation du Livre	Arles, França
Bluimage video underwater production	Squillace, Itàlia
CoNISMa, Consorzio Nazionale Interuniversitario per le scienze del mare	Roma, Itàlia
English Heritage	Swindon, Regne Unit
Coventry University	Coventry, Regne Unit

Tal com diu el títol complet del projecte 'Paisatges de guerra: millora del coneixement públic a través de la compilació i inventariat del patrimoni bèl·lic del segle XX en la Unió Europea', la iniciativa tracta d'oferir eines per a la conservació i promoció del patrimoni cultural militar europeu del segle XX explorant dues vessants: d'una banda, la professional, contrastant mètodes d'investigació, documentació i inventariat arqueològic i el corresponent anàlisi històric del significat social del patrimoni militar; i per l'altra la protecció patrimonial i el seu accés públic, això és, la seua posada en valor per a iniciatives de desenvolupament local (econòmiques i turístiques). Tot això amb la directriu bàsica de comunicar als ciutadans els valors de treballar per la pau, la participació democràtica, la

llibertat i la tolerància com a principis essencials per a la prevenció i resolució de conflictes.

La iniciativa cofinança els projectes regionals específics de cada soci -en el cas del CVC, i, conjuntament amb la Federació Valenciana de Municipis i Províncies (FVMP), l'inventariat del patrimoni cultural relacionat amb la Guerra Civil espanyola a la Comunitat Valenciana-, els quals, al seu torn, conformen la base de dades i sistema d'informació geogràfica comuns del projecte, accessible des d'una web pública, i altres productes com ara seminaris, un vídeo, un DVD didàctic adreçat a escolars, un llibre i una exposició itinerant.

b. Antecedents: l'interés del CVC

En desembre de 2004 el Ple del Consell Valencià de Cultura aprovà un informe, realitzat per la seua comissió de Promoció Cultural, nomenat 'La conservació del patrimoni històric militar de la Guerra Civil (1936-1939)' (veure annex). El document, elaborat pels consellers Jesús Huguet i Vicente Muñoz Puellas, partia d'una iniciativa de la mateixa Comissió i per a la seua redacció es contà amb l'opinió de diversos experts, com ara: Albert Girona, professor de la Universitat de València; Edelmir Galdón, Cap de la Secció de Difusió Cultural de la Conselleria de Cultura; i Àngel M. Adán García, director del Museo Histórico-Militar de Valencia.

La tesi principal de l'informe és la crida d'atenció sobre la necessitat de conservar el patrimoni relacionat amb la Guerra Civil en la Comunitat Valenciana -particularment ric i, ahora, desconegut i abandonat— des d'un doble punt de vista basat en la seua utilitat social: d'una banda, com a instrument de transmissió de coneixements històrics i humanístics, i per l'altra, com a potencial motor de desenvolupament econòmic i turístic local.

La Federació Valenciana de Municipis i Províncies (FVMP) —amb la qual el CVC signà un conveni de col·laboració en gener de 2004—, aprovà en setembre de 2005, d'acord amb l'informe del CVC, impulsar el procés d'inventari i catalogació del patrimoni cultural de la Guerra Civil en la Comunitat Valenciana, per a la qual cosa començà les gestions per a sol·licitar la inclusió del projecte dins el programa europeu "Cultura 2000". Finalment, en juliol de 2006 la Comissió Europea aprovà el projecte *Landscapes of War*, liderat per la regió italiana de Calabria i en el qual participen com a coorganitzadors el Consell Valencià de Cultura i la FVMP.

c. Activitats i productes del projecte

El projecte europeu està dividit en unitats de treball, tal com es mostra a la figura, les activitats del qual començaren en juny de 2006 i acabaran en maig de 2009 amb un seminari internacional final en València.

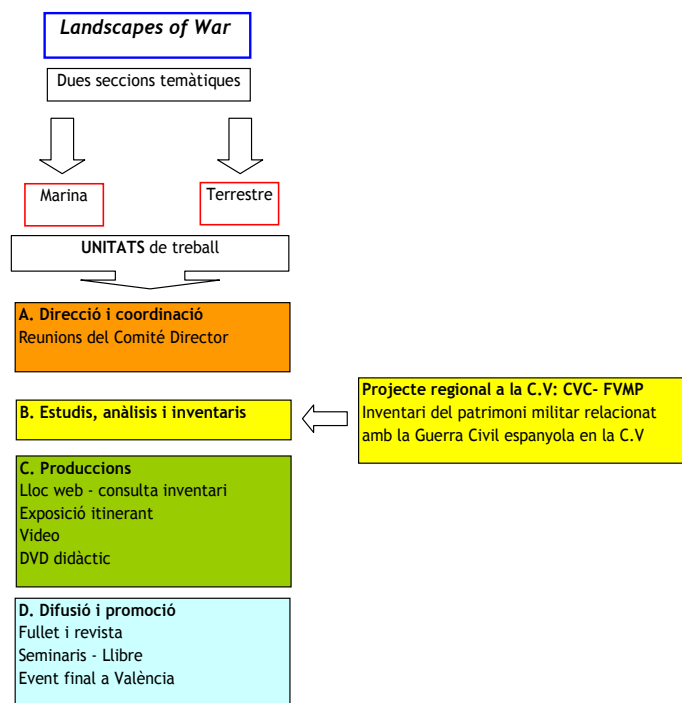
Unitat A: direcció i coordinació

El Comitè Director del projecte, en el qual participen el CVC i la FVMP, té la següent agenda de reunions:

- Catanzaro, octubre de 2006
- Arles, febrer de 2007
- Rostock, juliol de 2007
- Catanzaro, novembre de 2007
- Coventry, abril de 2008
- València, setembre de 2008

Unitat B: anàlisi, estudis i inventaris

El projecte regional s'explica en l'últim epígraf i constitueix l'aportació, en forma de dades, del Consell Valencià de Cultura i la Federació Valenciana de Municipis al projecte.

Unitat C: productes

Els productes del projecte són els següents:

Pàgina web

El lloc web del projecte, encara no operatiu, contindrà la base de dades amb els inventaris de tots els projectes regionals i serà accessible i navegable públicament. Per cada recurs es podrà consultar la seua ubicació espacial georreferenciada amb coordenades (sistema d'informació geogràfica), el nom, la tipologia del recurs, el seu estat de conservació, documentació relacionada i imatges, entre d'altres.

La web serà també el repositori de tota la informació i productes addicionals del projecte com ara el llibre, el DVD didàctic, els fullets, etc.

Exposició itinerant

L'exposició compta amb 6 panells temàtics (presentació, aeròdroms, recursos marítims, defenses, camps de batalla, resum) composts amb text i imatges procedents de tots els socis participants. Hi ha la possibilitat d'afegir continguts locals en cada lloc d'exposició.

Els llocs i dates d'exhibició són les següents:

- Anglaterra: març-abril de 2008

- Rostock: maig de 2008
- **Comunitat Valenciana** (provisional): estiu de 2008
 - o juliol, província de Castelló
 - o agost, província d'Alacant
 - o setembre, província de València
- Roma i Calabria: octubre de 2008 a març de 2009

Vídeo

Es tracta d'un vídeo de presentació del projecte que contindrà a més, visions sobre el patrimoni militar europeu del segle XX en les seues diverses manifestacions. Serà presentat en 2008.

DVD didàctic

El DVD contindrà material específic didàctic per explicar el significat del patrimoni militar històric als escolars. Serà presentat en 2008.

Unitat D: difusió i promoció

Fullet i revista

Presenten informació general sobre el projecte, els participants, els objectius i els resultats. Seran presentats en 2008.

Seminaris

Són presentacions de ponències relacionades amb diversos aspectes del patrimoni militar per part d'experts de tot Europa. La temàtica i agenda dels seminaris és la següent:

- 'Accés públic a la història': Catanzaro, novembre de 2007.
- 'Mètodes de treball': Coventry, abril de 2008.
- 'Valors i significat del patrimoni militar': Rostock, juny de 2008.
- 'Ús i gestió del patrimoni': Arles, febrer de 2009.

Llibre

El llibre contindrà les ponències presentades en els seminaris.

Event final

La reunió final del projecte tindrà lloc en **València en maig de 2009** i servirà com a recapitulació final de les activitats i resultats del projecte i l'establiment d'una agenda de treball per al futur. També pot tindre el format de Seminari Internacional sobre la matèria (pendent de confirmació).

d. El projecte local a la Comunitat Valenciana

El projecte matriu europeu es concreta en la Comunitat Valenciana en les següents activitats: recopilació informativa, inventari i bases per a la catalogació de les manifestacions culturals (patrimoni militar i d'ús civil) de la Guerra Civil espanyola en els municipis de la Comunitat

Valenciana, i està gestionat i coordinat conjuntament per la FVMP i pel CVC.

L'objectiu es realitzar un estudi integrat que:

- Garantitze la recuperació de les materialitats i la valoració de l'esforç que el conflicte bèl·lic significà per a la societat valenciana.
- Servisca per a visualitzar, autonòmicament, els vestigis existents i les seues manifestacions com a zones històriques de conflicte.
- Tinga utilitat per a possibles iniciatives de desenvolupament local (sostenible, responsable).
- Es pose a disposició de la Generalitat Valenciana per a la seua possible protecció patrimonial i per al seu ús ciutadà i turístic.

La proposta base és inventariar informàticament la ubicació espacial (SIG georreferenciat), definir el règim de propietat, estat de conservació, medi d'accés i breu descripció dels següents elements:

- patrimoni moble i immoble
 - o arquitectura de caràcter militar: trinxeres, nius d'ametralladora, bunkers, fortins, aeròdroms rurals, fàbriques d'armament
 - o arquitectura d'ús civil: refugis urbans, monolits, plaques commemoratives, cementeris
 - o armament, vestimentes, banderes, condecoracions, cançons
 - o fons documentals, fotogràfics, cinematogràfics, fonoteques, virtuals
 - o Llocs històrics (alqueries destruïdes, pobles, paisatges d'enfrontament)
- Patrimoni immaterial
 - o Tallers de recuperació d'històries orals, anècdotes

En definitiva, la conservació d'espais i restes bèl·liques pretén, sense voler fomentar rencors, recordar els pobles els horrors que han compartit i propiciar un sentiment de concòrdia i aflicció comú. A més, amb la recuperació del patrimoni cultural de la Guerra Civil espanyola, es vol aportar elements substantius per a l'Educació en la Ciutadania Democràtica que impulsa la Unió Europea: 2005 fou declarat Any Europeu de la Ciutadania a través de l'Educació; la FVMP ha impulsat l'establiment en la Comunitat Valenciana del 5 d'abril com a Dia de la Ciutadania a través de l'Educació.

La metodologia de treball es basa en l'aportació de dades sobre els recursos per part de municipis, institucions, associacions i públic en general que després són estudiades per un grup d'experts.

El Consell Valencià de Cultura i la FVMP han editat un [formulari](#) (veure pdf adjunt) de participació mitjançant el qual es poden aportar recursos a l'inventari. A més, s'ha publicat una [web pròpia](#) del projecte regional (www.paisajesdeguerra.com) en la qual, a més de presentar la iniciativa i explicar els seus

objectius, també es poden aportar recursos on-line mitjançant un senzill formulari electrònic.

3.9. Visites i actes protocol·laris

a. Visites i actes protocol·laris al Palau de Forcalló

En la Taula 6 es mostren les diferents visites de cortesia que ha rebut del Consell Valencià de Cultura al Palau de Forcalló i els actes protocol·laris organitzats al Palau de Forcalló.

b. Experts convidats a informar les Comissions i grups de treball

En la Taula 8 es mostren els experts i altres personalitats que han sigut convidades pel Ple i les Comissions a comparéixer per tal d'informar i aportar la seua impressió i experiència en relació als treballs i informes del Consell.

Visites i actes protocol·laris al Palau de Forcalló en 2007

Data	Contingut	Info (pàg.)
11/01	Recepció a l'Associació-Confraria San Vicent Màrtir	
31/01	Presentació de les publicacions del CVC <i>Pobles abandonats</i> , <i>Las novelas de Amalia Fenollosa</i> i <i>Vida de Cervantes</i>	
8/02	Presentació del llibre de Santiago Grisolía, <i>Vivir para la ciencia</i>	
7/03	Visita de la Comissió Fallera de Na Jordana	
14/03	Visita del president de la Academia de Bellas Artes de San Carlos	
18/03	Recepció a representants de les Cases Regionals	
29/03	Presentació per Santiago Grisolía del Plan de la Diabetes de la CV	
3/04	Visita escolar de l'IES 'Santiago Grisolía' de Callosa de Segura	
13/04	Representació dels 'Miracles de Sant Vicent'	
18/04	Visita de l'exministra d'educació d'Iraq, Pascale Warda	
16/05	Homenatge a Pere Maria Orts, organitzat per l'Associació de Cronistes Oficials del Regne de València	
30/05	Lliurament de la Medalla de Plata del CVC a la Fundació Chirivella Soriano com a 'Benefactor del patrimoni cultural valencià'	25
7/05	Lliurament dels premis del concurs literari i d'il·lustració sobre els incendis forestals	28
23/07	Visita al Ple de la consellera de Cultura, Trinidad Miró, i del secretari autonòmic de Cultura, Rafael Miró	42
24/07	Taula redona commemoració del centenari del naixement de l'artista Josep Renau	25
12/09	Taula redona commemoració centenari del naixement del Cardenal Tarancón	25
20/09	Presentació de les publicacions del CVC <i>Modernisme en l'arquitectura valenciana</i> i <i>Los orígenes de la industria de la lana en la Baja Edad Media</i>	
25/09	Visita d'un grup de professors de la Universitat de Tolosa de Llenguadoc	
13/10	Recepció a Carmen Sevilla i els responsables dels actes de commemoració dels 50 anys de la riuà de València	
15/11	Visita escolar de l'IES 'El Clot' de València	

Taula 6. Visites al Consell Valencià de Cultura en 2007.

c. Visites del Consell

En la Taula 7 es mostren les visites que el Consell Valencià de Cultura ha realitzat durant 2006. (En

aquest apartat no es compten les visites que les Comissions realitzen per tal d'elaborar els seus informes, sobre les quals es pot trobar més informació en la pàgina 43.

Visites i actes protocol·laris del Consell Valencià de Cultura durant 2007

Data	Activitat	Lloc	Localitat	Info (pàg.)
8/01	Presentació del llibre <i>Pobles abandonats</i>	Centre cultural La Beneficiència	València	
14/01	Presentació del llibre <i>Pobles abandonats</i>	Llibreria Babel	Castelló	
21/02	Projecció, dins les jornades sobre canvi climàtic, del documental d'Al Gore <i>Una verdat incòmoda</i>	Filmoteca Valenciana	València	26
22/02	Presentació del llibre <i>Pobles abandonats</i>	Casa de la Cultura	Alboraia	
27/04	Descobrimet de la placa commemorativa a Vicente Aguilera Cerni, segon president del CVC	Avda.	València	45
	Lliurament a la consellera de Cultura de les propostes del CVC per a les diferents distincions culturals de la Generalitat Valenciana	Conselleria de Cultura	València	24
30/04	Ple del Consell	Monestir de Santa Maria de la Valldigna	Simat de la Valldigna	38
27/06	Ple del Consell	Museu Arqueològic d'Alacant (MARQ)	Alacant	39
14/09	Lliurament al president de la Generalitat de la Memòria anual del CVC corresponent a 2006	Palau de la Generalitat	València	
5/10	Visita de l'exposició 'La llum de les Imatges'	Diversos edificis i indrets de Xàtiva	Xàtiva	
28/09	Ple del Consell	Ajuntament de Sant Mateu	Sant Mateu	41
8/11	Inauguració de l'exposició dels dibuixos del concurs d'il·lustració del CVC sobre els incendis forestals	Museu de les Ciències 'Príncipe Felipe'	València	28
4/12	Descobrimet de la placa commemorativa del centenari del naixement de Josep Renau, a l'edifici on va viure durant la seua joventut	Carrer de Baix de València	València	25
6/12	Pregó d'obertura del Tirant de Lletra per part de Santiago Grisolia	Claustre de la Nau, Universitat de València	València	
14/12	Santiago Grisolia clausura la XXV edició dels Premis Ciutat de València	Ajuntament de València	València	

Taula 7. Visites del Consell Valencià de Cultura en 2007.

Compareixents davant Ple i Comissions del CVC

Data	Comissió	Persona / entitat visitant	Assumpte
8 de gener	Promoció	José Carmelo Soriano, alcalde de Xirivella; Luis García, Ajuntament d'Onda	Informar sobre la immigració i el seu impacte social i cultural en la CV
5 de febrer	Promoció	Miguel Ortíz, alcalde d'Altea; Diego Gómez, Escola Valenciana	Informar sobre la immigració i el seu impacte social i cultural en la CV
8 de febrer	Ciències	Juan Castillo Carpio, Francisco Taberner Pastor, Francisco Juan Vidal, director i tècnics del Col·legi d'Arquitectes de la Comunitat Valenciana	Informar sobre la solució adoptada per al descobriment dels frescos renaixentistes de la Seu de València
14 de març	Arts	Román de la Calle, president de la Real Academia de San Carlos de Bellas Artes	Informar sobre el seu equip de govern i projectes de treball
26 de març	Govern	José Luis Pinotti, director del Servei d'assistència i recursos culturals (SARC) de la Diputació de València	Informar sobre projecte d'elaboració d'un mapa cultural
2 d'abril	Promoció	Luis Díez, Centro de Estudios para la Integración Social y Formación de Inmigrantes,	Informar sobre l'"Anuario CEIM: Los inmigrantes en la Comunidad Valenciana 2006" de la Conselleria de Benestar Social
5 d'abril	Ciències	Soledad Martínez, Directora General d'Ordenació del Territori	Informar sobre l'estat de les zones humides valencianes
10 de maig	Ciències	Enrique Andreu Moliner, director d'estudis de SEHUMED (Sociedad de Estudio de los Humedales Mediterráneos) i Antonio Camacho González, professor d'Ecologia de la Universitat de València	Informar sobre l'estat de les zones humides valencianes
15 de maig	GT Maltractament Animals	Serafi Doménech, Associació pro Arca de Noé; Raúl Mérida i Pablo Sentana, Fundació Raúl Mérida	Informar sobre l'estudi del maltractament d'animals en la Comunitat Valenciana
22 de maig	GT Maltractament Animals	Ana Mayol, Presidenta de la SVPAP (Societat Valenciana Protectora d'Animals i Plantes); Emilia Pastor, Presidenta d'ARCADYS (Associació per al Respecte i la Convivència amb els Animals Domèstics i Salvatges); Juan Oliver, Directiu d'ARCADYS i Delegat Provincial de FEDENVA (Federació per a la Protecció i Defensa de l'Animal a la Comunitat Valenciana).	Informar sobre l'estudi del maltractament d'animals en la Comunitat Valenciana
4 de juny	Promoció	Daniel Ramón Vidal, Instituto de Agroquímica y Tecnología de los Alimentos	Informar sobre els aliments transgènics
8 de juny	GT Maltractament Animals	Vicente Castell, cap del departament d'Hepatologia experimental de l'Hospital Universitari La Fe i Antonio Pineda, Cap del departament de Química Mèdica del Centre d'Investigació Príncep Felipe.	Informar sobre l'estudi del maltractament d'animals en la Comunitat Valenciana
25 de juliol	GT Maltractament Animals	Lorena Manrique, de ASPAC (Asociación Amigos de los Animales de Castellón) i Pilar de la Peña, de Asociación Refugiocan (ONG dedicada a la protecció dels animals)	Informar sobre l'estudi del maltractament d'animals en la Comunitat Valenciana
31 d'agost	GT Incendis forestals	Jorge Lamparero, Director General de Qualitat Ambiental, Conselleria de Territori i Habitatge	Informar sobre relació entre canvi climàtic i incendis forestals i iniciatives del seu departament
2 d'octubre	Arts	Isabel Tortajada, primera actriu del teatre Talia, Casa de los Obreros, de València	Informar sobre la seua trajectòria i projecte de catalogació del seu fons documental personal
4 d'octubre	Ciències	José María López Piñero, excatedràtic d'Història de la Medicina de la Universitat de València	Informar sobre els museus i les col·leccions científiques existents a la C.V
11 de desembre	Ciències	Manuel López Estornell, cap de la Secretaria de l'Alt Consell Consultiu	Informar sobre la situació de la recerca, investigació i desenvolupament a la C.V

Taula 8. Experts i convidats a comparèixer davant les Comissions i grups de treball del Consell.

3.10. Representació del Consell i distincions

a. Representació del Consell

El Consell Valencià de Cultura compta amb representants i delegats, tant membres de la institució com terceres persones designades per

ella, en altres entitats i events culturals, públics i privats; en uns casos per precepte legal i en altres perquè és convidat puntualment a delegar representants. En la següent taula es mostra la informació sobre aquesta activitat durant 2007.

Representació del CVC durant 2007	
Institucions culturals públiques	Representant
Consell Assessor de Biblioteques de la Generalitat Valenciana	Ricardo Bellveser; Jesús Huguet
Consell Rector de l'Institut Valencià de la Música	Enrique García Asensio
Consell Rector de l'IVAM	Ricard Bellveser
Consell Rector de l'Institut Valencià de Cinematografia "Ricardo Muñoz Suay"	Ramón de Soto
Consell Assessor del Llibre	Rosa María Rodríguez Magda
Consell Tècnic d'Heràldica i Vexil·lologia	Juan Antonio Montesinos García (Jesús Huguet a partir del mes de novembre)
Consell Rector de Teatres de la Generalitat Valenciana	Carmen Morenilla
Patronat de la Fundació Comunitat Valenciana-Regió europea	Jesús Huguet
Consell Rector de l'Institut de Conservació i Restauració de Bens Culturals	José Morera (Vicent Àlvarez a partir del mes de març)
Comissió de seguiment de la Llei de Patrimoni Arbori	Vicent Àlvarez
Comitès d'honor i jurats de premis	
Comité d'Honor dels actes commemoratius del 1er centenari del naixement del Cardenal Enrique y Tarancón	Santiago Grisolia
Jurat premis 'Cuéntanoslo... con arte' de la Federación Española de Parkinson	Ramón de Soto, Vicente Muñoz Puelles, Luis Prades i Ricardo Bellveser
Clausura de las 'Jornadas culturales gitanas' en Valencia	Santiago Grisolia
Comité d'Honor de la 29ª Conferencia Anual de la Asociación de Escuelas de Salud Pública en la Región Europea	Santiago Grisolia
Comité d'Honor del 125 aniversari de la Societat Musical 'La Artística' de Bunyol	Santiago Grisolia
Pregó d'obertura de la VII Lectura col·lectiva del Tirant lo Blanc 'Tirant de lletra'	Santiago Grisolia

Taula 9. Representació i delegats del Consell en diverses entitats culturals.

b. Propostes de distinció cultural

En la següent taula es mostra la proposta del Ple del Consell Valencià de Cultura de candidats a les diverses distincions culturals de la Generalitat Valenciana per a l'any 2007.

Distinció	Candidats
Alta Distinció	Real Sociedad de Amigos del País Valenciana Centre Excursionista de

València	
Mèrit Cultural	Avelino Corma (científic)
	Celia Amorós (catedràtica de Filosofia)
	Salvador Vila (arquitecte)
	Rafael Ramos (arqueòleg i director de museu)
	Daniel Ramon Vidal (científic)
	Galeria Punto (galeria d'art)
	Isabel Tortajada (actriu principal del teatre Casa de los Obreros)
	Silvestre d'Edeta (escultor)

c. Distincions pròpies: Benefactor del patrimoni cultural valencià

El 30 de maig tingué lloc l'acte d'entrega de la Medalla de Plata de la institució a la Fundación Chirivella Soriano com a "Benefactor del

patrimoni cultural valencià" per la rehabilitació del Palau dels Valeriola, de València, edifici senyorial del segle XV, i la posterior instal·lació en ell d'una valuosa col·lecció artística oberta al públic. (Proposta aprovada pel Ple el 28 de març). La intenció del CVC amb aquest nou guardó és fomentar la iniciativa privada i de la societat civil envers la protecció, conservació i promoció dels nostres béns culturals i patrimonials.

a. 300 anys de la batalla d'Almansa

El CVC dedicà la seua agenda institucional de 2007 a commemorar aquesta efemèride clau per al poble valencià. A la pàgina 135 es pot consultar el text i les imatges tal com apareixen en l'esmentada agenda.

b. 50 anys de la Riuà (1957-2007)

El Consell Valencià de Cultura participà en els actes de commemoració dels 50 anys de la riuà organitzats per l'Associació Cultural Fallera Na Jordana. Concretament, rebé el 13 d'octubre en el Palau de Forcalló a una delegació dels responsables del projecte encapçalats per Carmen Sevilla, famosa per la seua implicació efectiva en la campanya a favor dels damnificats organitzada en 1957 per Radio Juventud de Múrcia.

c. Centenari del naixement del Cardenal Tarancón (1907-2007)

El Consell Valencià de Cultura organitzà, el 12 de setembre al Palau de Forcalló, una taula redona sobre la figura del cardenal Enrique i Tarancón, antic membre de la institució. Els ponents foren Vicente Montés Penadés, exmembre del CVC; José Mª Martín Patino, president de la Fundación Encuentro i Rafael Sanús Abad, Bisbe Auxiliar Emèrit de València.

El president del CVC, Santiago Grisolia, assenyala que "todos ustedes saben que el cardenal Enrique y Tarancón fue en sus últimos años uno de los miembros más destacados de esta institución. Su muerte acaeció cuando todavía formaba parte de la misma. Así pues, está claro que el Consell Valencià de Cultura no podía dejar de participar en la conmemoración del primer centenario de su nacimiento", i que les persones que el tractaren "piensan que fue un hombre fuera de lo común. Hay muchas personas buenas, y hay muchas personas inteligentes, y él era ambas cosas, pero hay pocas personas que

podamos calificar de grandes, y nuestro cardenal era una de ellas".

Per la seua part Rafael Sanus, bisbe auxiliar emèrit de València, assenyala que "Tarancón tuvo una preocupación obsesiva por la reconciliación de todos los españoles y su actitud tuvo influencia inmediata en el futuro de España" i que el Cardenal fou un valencià "químicamente puro", es a dir, extrovertit, amb gran sentit de l'humor, barroc i un conversador extraordinari: "Tarancón no era un intelectual ni un teólogo era inteligente y un pastor de la iglesia".

El director de la revista SAÓ, Emili Marín va dir que el Cardenal participà activament en l'apertura de l'església però aquesta etapa es tanca prompte i tot lo que feia referència a Tarancón "se dejó de lado". "En este momento el cardenal y su espíritu nos hace mucha falta, su ilusión ante la vida, su esperanza y su solidaridad. Su figura y los valores que representa tiene mucho futuro" assenyala Marín.

Vicente Montes, magistrat del Suprme i exmembre del CVC, lloà la figura del cardenal des del punt de vista de l'amistat que els va unir arran dels encontre en el Consell. "No quiero hacer historia, quiero hacer memoria de un pastor, de un humanista que poseía una gran capacidad para percibir la realidad". Montés féu ressò de la seua cabdal aportació al Concili Vaticà II, del qual sorgí una nova manera de ser de l'Església.

d. Centenari del naixement de Josep Renau (1907-2007)

El Consell Valencià de Cultura col·laborà en la commemoració del centenari del naixement del artista i cartellista valencià Josep Renau amb l'organització d'una taula redona el 24 de juliol al Palau de Forcalló. Els ponents foren Albert Forment, biògraf; Facundo Tomàs, professor universitari; Manuel García, crític d'art; i Doro Balaguer, pintor. I amb la col·locació, el 4 de desembre, d'una placa commemorativa en la

casa on va viure durant la seua adolescència i joventut, al carrer de Baix, número 40, de València.

Josep Renau (1907-1982), nascut a València, va destacar per la seua faceta com a cartellista i fou un dels artistes plàstics més prestigiosos de la cultura internacional. Durant la Guerra Civil, va exercir el càrrec de director general de Belles Arts i va ser president del Consell Espanyol del Teatre. En 1939, es va exiliar a França i, posteriorment, a Mèxic i vint anys després, es va traslladar a Berlín, on va passar part de la seua vida. En l'època de la transició, va llegar la seua obra a la Fundació Josep Renau, que en estos moments es troba dipositada a l'IVAM.

e. Plaques commemoratives a Vicente Aguilera Cerni i Enric Llobregat

El Consell Valencià de Cultura col·locà el 27 d'abril una placa commemorativa a l'edifici de l'últim domicili de qui va ser segon president del Consell Valencià de Cultura i crític d'art, Vicente Aguilera Cerni. El autor de *Historia del arte* valenciano va escriure nombrosos articles i llibres d'art i va ser guardonat amb el Premi d'Honor de les Lletres Valencianes, la Medalla d'Or de la ciutat de València i l'Alta Distinció de la Generalitat Valenciana entre d'altres. Va ser membre del CVC entre 1985 i 1998 i president entre 1994 i 1996.

Es reproduïxen a continuació les paraules del president Santiago Grisolia en l'acte de descobriment de la placa. 'El Consell Valencià de Cultura tomà en su dia la decisió de impulsar la colocación de placas conmemorativas de personajes y hechos históricos valencianos, como una forma de mantener viva la memoria de nuestro pasado, de evidenciar el peso cultural de cada uno de nuestros paisajes, urbanos o naturales. La iniciativa no tuvo después la respuesta merecida por parte de la administración, y finalmente nos determinamos a

hacerlo por nuestra cuenta, confiando en que, de alguna manera, nuestra acción sirva de ejemplo para otros.

Esta de hoy, a la memoria de nuestro querido compañero Vicente Aguilera Cerni, es la primera placa que colocamos. Vicente Aguilera Cerni fue el segundo presidente de nuestra institución, en la que mostró su buen hacer democrático y su sabiduría como persona y como intelectual. Sus méritos como modernizador de nuestra sensibilidad artística y orientador de tantos artistas valencianos son de todos conocidos. Su obra perdurará por mucho tiempo. En homenaje a su obra, y a su figura inolvidable para todos nosotros, descubrimos hoy esta placa, para ilustración de todos los que no tuvieron la suerte de conocerlo y para orgullo de todos sus conciudadanos'. (Més informació a la pàg. 45).

Aprofitant la sessió ordinària del Ple del Consell Valencià de Cultura celebrada el 27 de juny al Museu Arqueològic d'Alacant (MARQ), es descobrí una placa commemorativa a l'arqueòleg Enric Llobregat, exmembre, exsecretari i secretari perpetu de la institució consultiva i també exdirector del museu. Nascut en 1941, Enric Llobregat fou membre de la Real Academia de Historia i publicà més de cent títols entre articles, comunicacions i llibres, abastant desde la història i l'arqueologia fins obres d'assaig i traducció.

Fou membre fundador del CVC i secretari executiu durant els seus deu primers anys de funcionament. El Consell publicà un llibre homenatge a la seua figura, *Scripta in honorem*, en el qual s'arrepleguen diversos textos sobre prehistòria, numismàtica, arqueologia, art i arquitectura escrits per amics, deixebles i alumnes de l'estimat i il·lustre arqueòleg. Posteriorment, el Ple de 30 de setembre de 2000 aprovà el seu nomenament com a secretari 'ad honorem' de la institució consultiva.

3.12. Jornades sobre el canvi climàtic

JORNADES SOBRE EL CANVI CLIMÀTIC JORNADAS SOBRE EL CAMBIO CLIMÁTICO

20 i 21 de febrer de 2007
Consell Valencià de Cultura
Palau de Forcalló, c/ Museu, 3 de València

a. Jornades sobre el canvi climàtic, 20 i 21 de febrer. Palau de Forcalló.

El cambio climático es el mayor desafío al que se enfrenta la Humanidad en el siglo XXI. Desde el punto de vista ambiental por la dimensión de la catástrofe ecológica y por la escala planetaria de sus consecuencias, y socioeconómicamente por su incidencia en la economía global, en la producción de alimentos, en el acceso al suministro de agua y en la salud; en definitiva, en el desarrollo humano.

Tal como viene señalando en sucesivos informes el Panel Intergubernamental para el Cambio Climático (IPCC) de Naciones Unidas, el calentamiento del planeta es un hecho, y sus causas son de origen antropogénico (aumento exponencial de las concentraciones de gases de efecto invernadero en la atmósfera). Junto a ello, el conocido informe Stern ha puesto de manifiesto, desde la economía, que el coste de no actuar es más gravoso, en términos de PIB, que el de adoptar medidas que mitiguen los efectos del cambio climático.

Por tanto, la ciencia, la economía y la racionalidad del principio ambiental de precaución urgen a actuar. De no hacerlo, incurrimos en una irresponsabilidad ambiental, en una ineficiencia que va contra el propio desarrollo económico y desde el punto de vista humano en una doble insolidaridad: intrageneracional, hacia las personas de los países con menos recursos que, paradójicamente, siendo los que menos contribuyen al fenómeno del cambio climático serán los más afectados por sus consecuencias; e intergeneracional, por trasladar el problema a nuestros hijos y a los hijos de estos.

Consciente de que dicha actuación ha de estar inspirada en una estrategia global pero se ha de concretar a escala local y regional, el Consell Valencià de Cultura, a través de su activa Comisión de las Ciencias, organizó en febrero de 2007 unas jornadas para analizar la incidencia del fenómeno del cambio climático en el ámbito valenciano y mediterráneo. Como precedente -la sensibilidad de la institución por la conservación del medio ambiente data prácticamente de su creación a finales de los años 80 y constituye hoy por hoy uno de sus ejes prioritarios de actuación— esta misma comisión había analizado una cuestión directamente relacionada con el cambio climático como es la sostenibilidad del actual modelo energético y sus alternativas en un dictamen aprobado en septiembre de 2001 y unas jornadas organizadas en octubre de 2006.

Tratándose de un fenómeno multidimensional, y en línea con la apuesta constante del Consell Valencià de Cultura por la investigación científica como recurso cultural básico de creación de conocimiento, las ponencias contaron con voces de diferentes disciplinas científicas.

El catedrático de física Josep Enric Llebot hace en su conferencia 'El canvi climàtic, problema de futur o realitat quotidiana', un completo relato retrospectivo de la construcción de la evidencia científica sobre el cambio climático, desde la primera correlación formulada por Arrhenius a finales del siglo XIX entre concentración de CO₂ y temperatura, hasta los modernos modelos climáticos con que trabaja el IPCC. Enumera también algunas de las consecuencias previsibles del aumento de temperatura en el planeta que prevén dichos modelos así como algunas de las cosas que podemos hacer tanto a nivel global como individual para reducir y mitigar los efectos del cambio climático.

Por su parte, Ramón Tamames, reconocido economista, argumenta en su heterogénea ponencia 'Cambio climático y Kyoto' sobre las diferentes sensibilidades mundiales respecto al protocolo de Kyoto, señalando que más allá de algunas opiniones que afirman que su efecto sobre la mitigación del cambio climático es too little, too late (demasiado poco y demasiado tarde), tiene beneficios incuestionables, como pueda ser la transición hacia una cultura de eficiencia energética.

Por último, el experto en dinámica climática mediterránea, Millán Millán, expone en su ponencia 'Algunos aspectos del cambio climático en la cuenca mediterránea' el resultado de la investigación que sobre la materia lidera y coordina el CEAM (Centro de Estudios Ambientales del Mediterráneo) radicado en la Comunitat Valenciana.

Entre ellos, los efectos climáticos derivados de los mecanismos de retro-alimentación entre los contaminantes atmosféricos y las propiedades y cambios de uso de los suelos, y su relación con calentamientos anómalos del Mediterráneo y la perturbación del régimen de lluvias, principalmente la pérdida de tormentas en verano.

Como complemento a las ponencias el Consell Valencià de Cultura, en colaboración con la Filmoteca Valenciana, facilitó la proyección pública del controvertido documental 'An inconvenient truth' (Una verdad incómoda), impulsado y protagonizado por el exvicepresidente norteamericano Al Gore.

3.13. Concurs literari i d'il·lustració sobre incendis forestals

CONCURS LITERARI I D'IL·LUSTRACIÓ SOBRE INCENDIS FORESTALS CONCURSO LITERARIO Y DE ILUSTRACIÓN SOBRE INCENDIOS FORESTALES

CONSELL VALENCIÀ (V) de CULTURA

a. Convocatòria

Preocupat pels incendis que cada any assolen els nostres boscos, empobrixen el nostre patrimoni natural, alteren el paisatge i amenacen la nostra qualitat de vida, el Consell Valencià de Cultura convocà dos concursos, un de creació literària i un altre d'il·lustració, sobre la repercussió dels incendis forestals en les nostres vides. La iniciativa pretenia fer sensibles els jòvens a l'extrema gravetat d'estos incendis, i també fomentar la seua capacitat creativa, convertint-los no sols en receptors, sinó també en portaveus d'un objectiu comú: protegir i conservar els boscos valencians i la seua biodiversitat, per a nosaltres i els nostres descendents.

La convocatòria anava dirigida a estudiants d'ESO i Batxillerat dels centres públics, concertats i privats de la Comunitat Valenciana, i al capdavant, va rebre 428 treballs en la modalitat literària i 660 en la de dibuix.

b. Premis en la modalitat literària

El Grup de treball sobre incendis forestals -jurat del concurs- trià els treballs que es reproduïxen més avall, com a guanyadors del concurs en la modalitat literària. Pel que fa al premi col·lectiu al centre escolar, els premis foren l'IES Ausias March de Manises i l'IES Bovalar, de Castelló.

Un día en la montaña, d'Andrea Sánchez Jiménez, 1er d'ESO del Colegio Santa María "Marianistas", d'Alboraia.

Era sábado, un día de verano, caluroso y seco. Habíamos quedado con nuestros amigos para ir a la montaña a hacer una comida. Llevábamos todo: la bebida, la comida, la crema solar, los platos, los cubiertos...etc.

Llegamos al punto de encuentro donde habíamos quedado con nuestros amigos. Partimos desde allí los dos coches. Decidimos ir a la montaña más cercana, ya que eran las dos de la tarde y se había hecho un poco tarde para comer. En el coche íbamos mi padre, mi madre, mi hermana yo, en el otro iban Nacho y Lucia, dos amigos de mis padres. Mi hermana estaba muy ilusionada, porque le encanta la montaña, pero a mi no, yo prefiero la playa y tomar el sol o estar con mis amigos. Estábamos casi en el bosque y mi madre me dijo:

- Carla, alegría esa cara, haz un esfuerzo, ya que te hemos prometido que a las seis estarás en casa y podrás quedar con tus amigos.

- Mamá, haré un esfuerzo, pero no me gusta nada estar aquí,

no hay nadie de mi edad y me aburro mucho.

Bajamos del coche y caminamos un poco hacia dentro del bosque.

Pusimos un mantel bastante grande para que no se manchara nada. Una vez preparados sacamos la comida, la bebida, las cervezas (las botellas eran de cristal), los cubiertos...bueno, todo lo que habíamos traído. Nos dimos una buena comilona. Yo estaba a gusto y se me había olvidado lo de que no había nadie de mi edad y estaba disfrutando de un buen día en la montaña. Después de comer mis padres, Nacho y Lucia se pusieron a fumarse unos cigarrillos. A mi no me parece bien que fume la gente y le dije a mi madre:

- Mamá, no debes fumar, es malo para tu salud.

Ella me contestó:

- Carla, hoy es un día de fiesta, es normal que fumemos, estamos con nuestros amigos y pasándolo bien.

Yo me conformé con lo que me lo que me dijo, al fin y al cabo era verdad. Llegó la hora de irnos eran casi las seis y yo me puse nerviosa porque había quedado con mis amigos, les di prisas a mis padres para que nos fuéramos. Me hicieron caso. Nos fuimos a casa rápidamente. Lo malo es que nos fuimos sin recoger nada.

Quando nos estamos acercando al coche vi algo que revoloteaba en mi espalda. Era como una especie de hada pero yo no creo en esas cosas, seguí caminando sin hacer caso. Yo no era consciente de lo que habíamos hecho ni de lo que podía pasar...

Llegamos a casa, yo me fui con mis amigos, mis padres se quedaron allí.

Llegué a casa puse la televisión, estaban haciendo el telediario.

Hubo una noticia que me llamó mucho la atención. Decían que en Sierra Nevada había habido un incendio.

La zona me sonaba mucho, no sé de qué pero...

¡Claro! Era la montaña donde habíamos estado ayer.

Enseguida se lo dije a mis padres. Se quedaron pasmados.

Yo sabía porque se había iniciado el incendio. Aquellas botellas, aquellos cigarrillos...y todo por mi culpa, porque yo les había dado prisas a mis padres para que viniéramos a casa.

Hablé con mi madre, me dijo que ella también había pensado en eso y que enseguida iban a ir ella y mi padre a ayudar a apagar el incendio.

Yo estaba súper preocupada, todo había sido por mi culpa. Me consolé pensando que el tiempo también era culpable porque era un día muy caluroso.

Pasaron dos días y el incendio se controló y los bomberos consiguieron apagarlo. Yo me puse muy alegre, pero cuando oí en las noticias que se habían quemado 500 hectáreas, me volví a poner triste. ¿Es que no iban a dejar de recordarme lo que pasó aquel sábado?

Me puse a llorar no me podía creer que hubiera matado a tantos animales y a tantos árboles.

De repente... ¡pi-pip, pi-pip!

Era el despertador. Todo había sido una pesadilla, menos mal.

De repente mi madre me dijo:

- Carla, date prisa hemos quedado para ir a la montaña.

No me lo podía creer. Era imposible que me estuviera pasando lo mismo que en el sueño.

Salimos de casa y para mi sorpresa ocurrió lo mismo que en el sueño, nos encontramos con Nacho y Lucía. Llegamos a la montaña y empezamos a comer y los mayores, como no a fumar.

La cabeza no paraba de darme vueltas y siempre con lo mismo <es imposible que todo este pasando exactamente como en el sueño> pensaba yo.

Estuvimos toda la tarde allí, jugando a la comba, hablando, riéndonos... llegó el momento de irnos. Me puse muy nerviosa ya que no se me iba de la cabeza lo que podía pasar si no recogíamos todo y lo dejábamos en orden. Empecé a darle órdenes a todo el mundo:

- Nacho, recoge los botes de cerveza, mamá mira que todos los cigarrillos estén bien apagados, papá controla que no dejemos nada que pueda contaminar el bosque.

Mis padres y amigos se quedaron encantados de lo que yo estaba haciendo ya que normalmente me preocupaba poco de la naturaleza; y ellos me hicieron caso.

Cuando acabamos de recoger todo oí una voz que me llamaba. No sabía que era, me giré y vi a un hada detrás de mí. Me pegué un susto de muerte.

- Gracias - me dijo

- No te entiendo, ¿Cómo que gracias?- contesté

- Sí, gracias, porque gente como tu, que antes no se paraba a pensar en el bosque y se iban sin recoger y no sabían que podían pasar cosas malísimas, ahora es consciente de todo.

- Pero es que el sueño...

- Hay veces que las cosas no tienen explicación. No intentes buscarla porque nunca la encontrarás.

De repente el hada desapareció del bosque, me quede anonadada. No me lo podía creer, primero el sueño que me avisaba de lo que podía pasar si no recogíamos el bosque, luego el hada que se me aparece y para colmo me dice que nunca sabré porque tuve el sueño.

Fui corriendo al bosque, mis padres me preguntaron que había pasado. No les conteste.

Llegamos a casa, estaba cansada de estar por el monte todo el día. Me acosté. De repente se me apareció el hada y me dijo:

- No olvides nunca lo que has hecho hoy, ni el bosque ni las criaturas que vivimos en él nos merecemos morir quemados. Me quede sin habla. No sabía que decir. El hada se fue.

Me levanté por la mañana muy confusa. <Otra vez sueños raros> pensé. Intenté mirarlo desde otro punto de vista. Gracias a todos nosotros que limpiamos el bosque, bueno, simplemente limpiamos lo que habíamos ensuciado no se quemó el bosque. Aquel día quedó grabado en mi vida. Nunca sabré porque tenía aquellos sueños raros, pero solo sé que gracias a ellos pude evitar un gran desastre natural.

Vidas separadas, de Patricia Castell, de 2on d'ESO del Colegio Guadalaviar de València.

«Querida Laura,

¿Cómo estas? Hace apenas dos semanas que nos separamos en aquel pueblo cercano a Madrid donde tú y yo nos conocimos y donde tú vives: Entrepinos, que como su nombre bien indica está rodeado de pinos, ¿verdad? Allí es donde pasé el verano y además allí también te conocí a ti, Laura. ¿Quién me iba a decir a mí que en aquel pequeñísimo pueblo, donde residen mis abuelos, iba a conocer a una de las mejores personas que han aparecido en mi vida? Después de pasar ese verano inolvidable, riéndonos la gran mayoría del tiempo en la piscina mirando a los chicos de Entrepinos haciendo ejercicios extraños para impresionarnos. ¡Que horror! Aún recuerdo esa imagen: tú y yo morenísima con nuestros bañadores más impresionantes. Tu corto pelo moreno recogido en una pequeña coleta y yo en cambio, rubia como un trigo con millones de rizos que se apoyaban en mis hombros. La verdad es que no estamos muy gorditas pero tampoco somos nada del otro mundo.

Bueno este pueblo no es el paraíso, ni mucho menos, tiene una gran pega: Los incendios. Está rodeado de pinos y muchas veces aparecen incendios. Era un espanto cuando todo el pueblo se llenaba de humo...

Por otra parte dejando el tema de los incendios, quiero que me cuentes todo, absolutamente todo de tu nuevo vecino. No consigo recordar cómo se llamaba, pero estoy segura que tú te encargarás de decírmelo una y otra vez. Por cierto que sepa que esto de escribir cartas me está empezando a gustar...

¡Besos!

María »

« Hola María,

Yo estoy estupendamente, llega un momento en Entrepinos que no hace ni frío ni calor y es este momento. En Septiembre comienza a refrescar un poco pero se está de maravilla. Tú aún estarás muñéndote de calor en Madrid. Aquí en la Sierra se está mejor pero por supuesto que Madrid es tu ciudad, tu vida y la mía es Entrepinos. Aquí todo bien, el pueblo se vacía después de verano pero aún se pueden ver personas subiendo y bajando de la piscina.

¿Qué como se llama mi nuevo vecino? Marcos, Marcos, Marcos y Marcos. Se llama Marcos. Después de que tú volvieras a tu ciudad, llegó él. Nos conocimos la misma tarde que llegó, yo estaba recogiendo mis cosas en el jardín de casa cuando él apareció en la valla. Me acerqué a ver qué quería y lo más importante: quién era ese chico de aproximadamente mi edad, 15 ó 16 años. Moreno, ojos verdes y aspecto más bien despistado. Me presenté, se presentó y ahora nos hemos hecho inseparables, él en realidad no quería nada, sólo un rato de conversación. A ver cuando te vienes por aquí y ves con tus propios ojos los rastros de dejan los incendios.

Un abrazo

Laura »

« ¡Laura! Claro que iré a visitarte muy pronto además, mis padres y yo iremos el próximo mes y podré verte a ti y por supuesto a... ¡Marcos! que ya no se me olvida el nombre ¿vale? No sabes la suerte que tienes de vivir en un pueblo. Vivo en el mismísimo barrio de Salamanca y si, es precioso pero también es insufrible. Mi calle no es muy ancha, no sé si la conocerás, se llama Claudio Coehlo, cercana a la calle Serrano, el tráfico es horroroso y los ruidos y demás sonidos son insoportables.

Tengo muchísimas ganas de volver a Entrepinos, pero tengo un poco de miedo de ver lo que no quisiera ver. Los incendios lo han destruido todo, ¿verdad? No me lo dices pero lo sé. Es una pena que ocurra todo esto pero, no podemos hacer nada. Te escribo a las cuatro de la mañana, no consigo dormir y no sabía qué hacer. Ahora me empiezo a cansar y los ojos se me cierran ligeramente.

Buenas noches

María »

« Aquí te espero yo. Ya no quedan ni 15 días para vernos y ya estoy ansiosa por tu llegada. Te mando unas cuantas fotos, la mayoría de este verano. Hay una muy especial para mí. Somos Marcos y yo hace apenas una semana. Comenzamos a salir en serio en ese momento. Quiero que te la quedes tú ¿está bien? ¿Te gusta? Espero tu llegada. Y además creo que te tendrás que dar prisa en venir, puesto que los incendios continúan a pesar de estar casi en noviembre.

¡Muack!

Laura »

« María, no lo entiendo. Hace tres meses de aquel fin de semana en el que tú tenías que venir a Entrepinos. Sigo sin entender por qué no

viniste. No has dado señales de vida desde tu última carta el pasado octubre. Temo que te haya pasado algo. Aunque supongo que si te hubiera ocurrido algo me hubiera enterado. Por cierto hace mucho tiempo que no veo a tus abuelos por el pueblo. ¿Ha sucedido algo? Me gustaría saberlo, ¿vale? No sé si podrás o querrás contestar esta carta, pero te ruego que la contestes. Necesito saber la respuesta a todas estas preguntas. Un poco confusa...

Laura »

« Laura, ha pasado mucho tiempo desde que me enviaste aquella carta tan confusa. No he podido contestarte antes, enseguida entenderás el por qué. Cuando no quedaban ni cinco días para ir a Entrepinos, mi abuelo telefoneó nervioso a mi casa. Le explicó a mi madre que él y la abuela habían ido al médico esa misma mañana. El doctor que les atendió había descubierto un problema en los frágiles pulmones de mi abuela. No tenía gran importancia pero si continuaba viviendo en Entrepinos ese pequeño problema se podía convertir en una larga y pesada enfermedad. Te explico:

Tú mejor que nadie sabes que en Entrepinos hay muchísimos incendios. Pues bien, el humo que desprenden esos incendios es perjudicial para las personas mayores y como mi abuela, deben irse a otro lugar a vivir. En un primer momento decidimos que los abuelos vendrían a vivir a Madrid con nosotros, pero por otra parte, en Madrid hay muchísima contaminación. Con todo esto a mi padre le ofrecieron un puesto de trabajo en Valencia.

Valencia es una ciudad grande pero no tanto como Madrid y no hay tantísima contaminación, así que entre mis padres y mis abuelos decidieron ir a vivir a Valencia. Ahora mismo te escribo desde mi ventana mirando el precioso mar azul.

Lo de no escribirte ha sido porque todo fue muy rápido y se me olvidaron millones de cosas en la casa de Madrid, entre ellas tu dirección. Mi papá viaja constantemente a Madrid y recoge cosas que aún no hemos podido traer. La última vez me trajo tu carta y me hizo muchísima ilusión que te acordaras de mí. Ahora te mando mi nueva dirección, ¿vale?

No sé si volveremos a vernos pero podemos seguir escribiéndonos ¿no te parece? Ya ves todo lo que causan los incendios, no solo destruyen paisajes alucinantes, sino que también pueden llegar a separar vidas, como la tuya y la mía, aunque espero que sigamos siendo amigas...siempre me acordaré de ti, siempre.

María ».

Tan sencillo como olvidar, de Fátima Pareja Marín, 3er d'ESO de l'IES Enguera, d'Enguera.

Fuego. Ese calor que ha calentado a toda la humanidad cuando sentía frío. Esa luz que ha iluminado a tanta gente en la oscuridad. Ese mismo poder que posee nos ha salvado y nos ha encerrado en un callejón sin salida al mismo

tiempo, pero parece que sólo nos acordemos de las terribles consecuencias que provoca un incendio cuando se trata de vidas humanas y olvidamos por completo que también mueren otros seres imprescindibles para nosotros: los árboles.

De esto me habló mi abuelo cuando aún no tenía diez años, de la importancia de la existencia de bosques y sierras. Nunca llegué a conocerle en persona pero mi extrema curiosidad me llevó a encontrarle entre unas páginas. Era una tormentosa tarde de domingo cuando descubrí que mi antepasado y yo teníamos algo en común. Estaba aburrida porque no podía salir a la calle a jugar y me embarqué en una intensa búsqueda de recuerdos en la inmensa casa de mi abuela. Comencé la expedición por el inmenso salón donde sólo conseguí reírme un rato al encontrar una foto de comunión de mi madre. Continué por la sala contigua: la cocina. No esperaba encontrar gran cosa allí pero como soy muy golosa se me abrió el apetito cuando vi la tableta de chocolate encima de la mesa y merendé. Después decidí ir directamente al estudio y saltarme los baños y las habitaciones ya que esas estancias las tenía muy vistas y sabía perfectamente que en ellas no había ningún secreto. Me asusté al oír el picaporte de la puerta crujir cuando le di la vuelta a la llave que cerraba un mundo que hasta ese momento era desconocido para mí.

Arrimé una de las sillas a la primera estantería y hojeé una serie de álbumes en los que no conocí a nadie excepto a mi abuela en una de las deterioradas fotos. La reconocí por su sonrisa, esa que siempre me dedica cuando me mira, esa que no cambiaría por nada del mundo. Después de una hora larga dedicada a esa estantería pensé que sería mejor empezar por los libros más insignificantes cuyo color quisiera pasar desapercibido porque algo me decía que allí encontraría lo que buscaba.

Acaricie varios lomos de libros antiguos hasta que llegue a rozar uno que me llamó especialmente la atención. En su parte inferior había una pequeña hoja dibujada en un suave tono dorado. Saqué el libro, me bajé de la silla y le quité el polvo a la portada. No había nada escrito en ella tan sólo una diminuta marca en la que figuraba el número uno. Abrí el ejemplar y pasé las finas hojas amarillentas que el paso del tiempo había arrugado y había debilitado .

Me temblaron las manos al reconocer la pulida letra cursiva de mi abuelo en la segunda página y me estremecí al pensar que podría estar violando la intimidad de alguien al que yo respetaba y admiraba por el simple hecho de ser mi abuelo. Pero cambié de idea al comenzar a leer aquel relato bajo la tenue luz que me ofrecía la lámpara del estudio.

"Había una vez un joven de familia acomodada al que le encantaba pasearse por su pueblo y librarse así de la presión que ejercían sobre él sus profesores cuando estaba en casa, y sobre todo, de la rectitud de su padre.

Cuando caminaba observaba hasta el más pequeño de los detalles de los lugares que visitaba, de esta forma llegó a apreciar cada rincón de aquella villa. Había aprendido a observar con detenimiento todo lo que sucedía a su alrededor de manera que agradecía las maravillosas cosas que le brindaba la naturaleza a diferencia del resto del mundo que estaba empezando a vivir en un cambio de mentalidad en el que reinaba el culto a lo material.

En los últimos años habían aparecido algunos vehículos que sólo poseían los más ricos. El chico soñaba con conducir algún día un coche como ésos, a los que al mismo tiempo temía porque pensaba que ellos podrían arrebatarse ese amor que sentía por las pequeñas cosas que le descubría la vida paseando todas las tardes. Le habían detectado una enfermedad al cumplir los diecisiete años, esto le hizo madurar y convertirse poco tiempo después en un hombre hecho y derecho. Los médicos no le aconsejaban salir mucho pero él se sentía mejor fuera de casa. Al fin y al cabo estar encerrado entre cuatro paredes tampoco le iba a ayudar mucho.

Un día encontró un libro que alguien había arrojado a la basura para deshacerse de él. El muchacho lo hojeó. Su contenido jamás fue revelado a nadie, sólo él lo conocía. Lo que aprendió en aquellas páginas ningún otro libro se lo podría mostrar.

A menudo iba a una extensa arboleda que estaba más o menos a una hora de su casa. Salía pronto para que luego no se le hiciera de noche. Allí pasaba las horas muertas y releía una y otra vez aquel misterioso libro que encontró por casualidad. A medida que profundizaba su lectura se daba cuenta de cuántas cosas le habían sido ajenas.

Un día soleado el joven se encontraba en el monte, sentado bajo la sombra de un árbol y escuchó algo. Pensaba que alguien le estaba gastando una broma pesada aunque no vio a nadie a su alrededor. El viento empezó a soplar fuerte y fue en ese momento cuando se dio cuenta de que era el alma del bosque la que le intentaba decir algo. Le costó un poco entender su mensaje pero al final lo consiguió descifrar. El bosque le pedía que le descubriera y mostrara a más personas, que enseñara todo cuánto sabía y que transmitiera el conocimiento de su existencia a los demás porque sólo de esa forma se salvaría. El chico no comprendía por qué le pedía tal cosa pero su intuición le guió y poco tiempo después llevó a sus amigos al campo. Ellos creían que era para merendar juntos y empezaron a jugar, a maltratar las flores y a tirar basura. El joven al ver esta reacción les increpó su comportamiento de buenos modos pero no le hicieron caso, le humillaron y le prohibieron ir con el grupo. El muchacho se quedó solo y recogió los desechos que habían dejado los otros. Empezó a llover y llegó a casa empapado.

Al día siguiente visitó el bosque una vez más confiando en que este le diera una respuesta ya que había intentado con todas sus fuerzas

cumplir su petición sin conseguir nada. En cambio, obtuvo unas palabras que le dejaron más confuso aún: "Nunca hay que perder la esperanza."

Al cabo de una semana el chico ya había llevado a algunas personas al bosque, mostrándoles sus maravillosos secretos. Frecuentemente les explicaba de qué árboles se trataba y qué poderes curativos tenía algunas hierbas. Dibujaba flores, mariposas y pájaros que encontraba por allí, además transmitía a los más pequeños sus conocimientos sobre las hormigas y escarabajos, tema que encantaba a los niños siempre que se tratara de bichos. Observaban la formación de madrigueras y telarañas, e incluso jugaban con las crías de conejo que gracias a la presencia del gentío se habían acostumbrado a su presencia.

Pasaban los años y poco a poco la gente faltaba a las citas concertadas con el chico, los jóvenes se marchaban a las ciudades donde encontraban mayor oferta de trabajo, la gente mayor se desinteresaba del tema y los niños se entretenían con otras cosas.

Un día el estado de salud del joven se agravó y, por primera vez desde que supo de su existencia olvidó la paz que le transmitía la naturaleza, el aire limpio y cayó en unas fiebres que le mantuvieron en la cama un mes. Cuando mejoró y recuperó la conciencia se enteró de que esa misma semana el bosque había ardido y las llamas se extinguieron con mucha dificultad a causa del viento de poniente, lo que agrandó la magnitud del incendio. Comprendió que había cometido algún error pues el bosque le avisaba de algo.

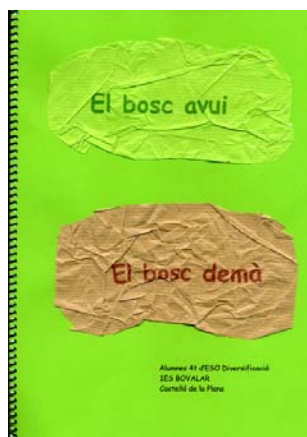
En el momento en el que el médico le anunció que ya estaba recuperado del todo, se levantó de un salto de la cama y corrió hacia su lugar favorito. Desde el camino se veía el efecto devastador que había causado el fuego a su paso. El sol era intenso y el verano ya mostraba su llegada con el intensa calor que hacía. El chico no supo situarse muy bien porque ahora toda la sierra se había convertido en un amplio desierto de cenizas idéntico en todos sus lados. Se sentó en el suelo, bajó la cabeza y poniéndola entre sus piernas rompió a llorar al darse cuenta de todo lo que había perdido. La primera lágrima que cayó en el suelo desenterró algo brillante que deslumbró al joven. La cogió y observó que era una pequeña hoja dorada como la de su libro. En ese momento brotó una hoja de la tierra y el chico comprendió que todo empezaba de cero. Guardó su descubrimiento en su bolsillo y partió hacia su casa. Buscó el libro y cuando lo encontró puso la hoja en el lomo. Era como una pieza de un puzzle, la incrustó y el libro se abrió. Mostró como las páginas se borraban una tras otra, a excepción de la última en la que pudo leer unas líneas que alguien había escrito: "Ahora te toca a ti contar tu historia y así enseñar al mundo a apreciar este tesoro. En ese instante el joven lo comprendió todo".

Al acabar de leer esta última línea el libro se cerró y las páginas se borraron delante de mis ojos como por arte de magia y en mis manos cayó una pequeña hoja dorada. La coloqué en su sitio y el libro mostró unas palabras que jamás seré capaz de borrar de mi memoria:" El olvido fue la chispa que lo encendió todo, el recuerdo es la fuerza que aún a distancia puede salvar lo que apreciamos de verdad del desastre."

La gran lección que me dio mi abuelo en aquellas hojas me han llevado a escribir esta historia, después de todo era mi turno.

Él me enseñó que ocurre lo mismo cuando juzgamos sin conocer a una persona y tiramos una colilla por la ventana del coche, en ambos casos la ignorancia es la artífice de todo y la que nos priva de conocer el gran tesoro que nos ofrece la naturaleza cada día, por esta razón mi abuelo escribió como tantos otros lo hicieron antes que él para que no caigamos en el error de olvidar lo más importante: la naturaleza existe para poder disfrutarla, cuidarla y mimarla; al verla renacer de sus propias cenizas nos está diciendo que nos da otra oportunidad pero cada vez cuesta más y, todos sabemos que la paciencia no es infinita y así pues las oportunidades tampoco, no desaprovechemos nuestra ocasión porque realmente vale la pena.

El bosc demà, un treball conjunt de 12 alumnes de 4rt d'ESO de l'IES Bovalar, de Castelló de Plana. Luanda Alarcón Huercano, Alejandro Álvarez Medrano, Ángel Cabedo Marín, Lorena Castillo Álvarez, M. Jesús Endrino Prats, Alberto Fernández Gil, Erica Jiménez Prats, Carolina Lavernia Ramos, Noelia Luján Ramos, Raúl Nebot Montesinos, Alejandro Denis Tira, Yixin Ye.

Em vaig alçar a trenc d'alba per anar d'excursió. Tot ho tenia preparat, la motxilla, el sac de dormir, la carmanyola, etc..

Tot l'any havíem estat preparant aquesta eixida amb la nostra professora de biologia. El punt de trobada era l'estació, d'allí vam partir. Fariem dues etapes fins arribar a Vistabella.

Vam estar tot el dia caminant fins arribar a una esplanada on vam decidir acampar. Com estavem tan cansats prompte ens vam gitar. Era una nit estrelada, però bufava vent.

A mitja nit, un company va entrar a la nostra tenda dient: "Foc, foc, hi ha un incendi". La professora ens digué que agafarem la tovallola, la mullarem d'aigua, i ens la col·locàrem al damunt.

Així ho vam fer i començàrem a córrer, sumits en un estat de desorientació.

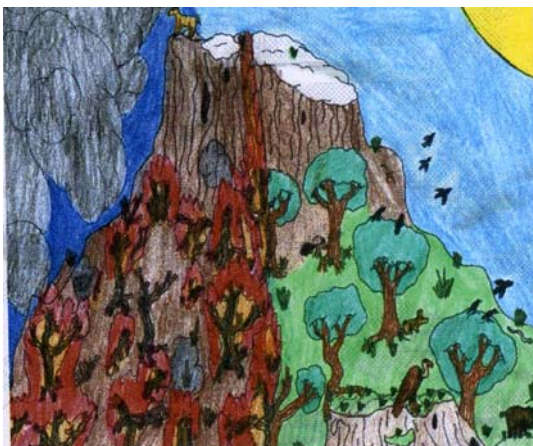
Se sentien crits, quasi no es veia res, sols flames i fum que impedièren una visió nítida del terreny que trepitjàvem. Caminàvem a corre-cuita.

La professora ens digué que havíem d'agafar la direcció contrària al vent, per tal de fugir del fum.

Travessàrem terrenys secs i calents, plens de roques i calius de matolls. No vam entropessar amb ningú. Sols els laments, els sorolls de la gent i les campanes de l'església se sentien de fons.

Estava centrat en mi mateix, de fugir d'aquell infern, de trobar un forat en l'atmosfera que em deixara respirar sense dificultat.

Vam deixar enrere un bosc, que sols deixava sentir el crac de les brasses, cap altre soroll més. Finalment vaig veure una claror al lluny i vaig avisar els companys. Ens vam dirigir a ella. El desig d'arribar m'accelerava, la fatiga i la xafogor no em deixaven gaudir de l'aire fresc que acudia a mi. Sota els meus peus sentí el terra banyat. Uns rierols feien solcs entre el fang, venien de dalt, de la muntanya, d'aquell gegant de pedra, com diu la cançó, del Penyagolosa, que albirava al meu damunt.

Per la seua situació s'havia salvat de la catàstrofe ecològica en què havia estat immersa.

Gràcies a la neu que emmagatzemava, el foc no va avançar, encara que la calor que venia de l'aire desfeia la neu amb rapidesa.

A poc a poc la gelor va començar a pujar-me pels peus. Les sabatilles estaven en un estat deplorable, suma del foc, de la suor i del desgast. Em trobava davant d'un paisatge inèdit en aquell moment, un miracle dins de la destrucció i de la desolació que havia afectat a tot l'indret.

Mai havia observat d'aquella manera el contrast que ens oferia el verd dels arbres i les flors del sotabosc.. Semblava un oassi meravellós en aquell sòrdid paisatge.

Allí ens vam retrobar tots i van arribar d'altres persones, que també anaven fugint d'aquella catàstrofe, espantades, horroritzades...

Uns presentaven problemes respiratoris, d'altres cremades a la pell... però ens havíem salvat d'aquella destrucció.

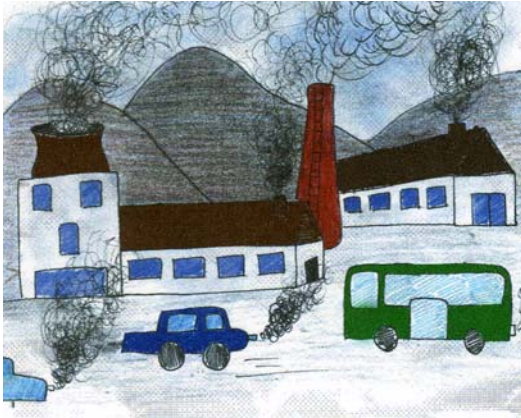
Front a la situació en què ens trobàvem havíem de reaccionar. Les nostres ments van comentar a discórrer, tot comentari valia.

Improvisàrem remeis amb els mitjans que teníem, doncs aquell romer que havia collit per a ma mare, perquè sempre diu quan va al camp que "qui no agafa romer no té l'amor vertader", el qual portava en aquell saquet que em vaig poder emportar, ens va servir. El vam poder utilitzar amb la neu que quedava pel terra per fer infusions. Per tal d'obtenir-ho vam buscar recipients abandonats per la gent a la muntanya. El foc va ser el més costós d'aconseguir, però tots estàvem assabentats per aquells mitjans de comunicació que tan a l'abast havíem tingut fins aquell moment.

Estàvem sols, els mòbils no ens servien. A l'altre costat no hi havia ningú i encara era prompte per iniciar una expedició per veure si havia quedat algun vestigi de vida a prop del nostre paratge, doncs l'incendi semblava haver sigut immens.

La fam va aguditzar l'enginy, va fer que buscàrem fruits, arrels, mel, tiges, fongs... i tot allò que poguera ser comestible. L'ajuda de la professora va estar imprescindible, ens aconsellava sobre l'ús de les plantes.

El temps passava. El tema de conversa era sempre el mateix: com l'home havia arribat a aquell extrem d'extingir quasi tota mena de vida! Se'ns havia avisat i no ens havíem compromés. La lluita i col·laboració que se'ns demanava per no arribar a la catàstrofe, havia passat desapercebuda.

L'equilibri ecològic estava en perill, estàvem contribuint a l'extermini de tot ser viu, i de manera generosa, amb la pol·lució per l'ús de carburants per al cotxes, amb les fabriques pel fum que emana de les seues xemeneies, amb la deforestació produïda per la tala massiva de boscos, amb la utilització excessiva de paper, amb la contaminació de les aigües i del terra, amb la contaminació lumínica i l'escalfament del planeta....

Ens haurem d'acostumar a veure aquest paisatge desolat si no canviem. Hem d'acceptar un nou estil de vida i a adaptar-nos poc a poc, a allò que tenim, conservant-lo en un bon estat.

Nosaltres necessitem els boscos per mantindre l'equilibri ecològic, però els boscos necessiten de nosaltres per a la seua conservació i evolució.

Les necessitats imperaven i dins de cadascú de nosaltres la responsabilitat va resorgir per tal d'iniciar una nova existència.

Ens havíem d'organitzar de nou, de fer els canvis necessaris en els nostres costums i adaptar-nos allò que la natura ens oferia.

Era imprescindible reutilitzar els recipients que hi podíem trobar, plàstics, vidres, papers, que ens servien per cuinar, veure, conservar, etc., fins que algú poguera apropar-se a rescatar-nos.

Vaig utilitzar paper rebregat que trobí al terra per fer les meues anotacions per al record.

La font de l'Aforí i la de la Pregunta van ser el nostre salvament, l'aigua que manaven no estava contaminada. La neu es fonia i contribuïa a omplir els pous.

Per la nit, al voltant de la foguera i en debat obert ens vam plantejar un nou objectiu, el repoblar de pins, carrasques, matolls i herbes autòctones de les terres cremades.

Un treball que ens costaria moltíssim, dones s'havia de transportar terra, conrear els camps, regar fins que el bosc madurara, per tal que peguera tornar la fauna i generar un bosc evolucionat el mes aviat.

Era un repte, una il·lusió que ens envaïa, crear de nou un planeta viu per a les generacions futures.

L'incendi podia haver començat per mil causes, encara que moltes d'elles son conseqüència de l'actuació de l'home: la refracció d'un vidre, una foguera un dia de vent sense fer cas a les indicacions dels forestals (gent que és conscient que en el bosc es on es pot reflexar la causa-efecte), etc.

Doncs, hem de sensibilitzar-nos i respectar el bosc per benefici propi.

Un soroll estrident arriba a la meua oïda. Obrí els ulls amb esglai. Què ocorria?

El despertador em transportà a la realitat. Sí, estava sobre el llit d'una casa acondicionada i ben surtida d'aliments, que tant havia desitjat.

Havia sigut un somni!

Era d'allò més real el que havia viscut, com si m'haguera traslladat al futur.

Una idea molt clara va acudir a la meua ment: la societat havia de canviar i jo volia implicar-me d'allò més per aconseguir-ho.

Em vaig alçar ràpidament, i a l'arribar a classe, tenia una proposta a fer-li a la professora de biologia i als meus companys: anar d'acampada al camp i ajudar a la reforestació del bosc.

Sols desitjava que mai mes haguera un incendi per imprudències de la gent, o per traure algun benefici!

Rere l'horitzó, d'Ana María Ferriol Fernández, 1er de Batxillerat de l'IES Ausias March, de Manises.

Alberg de sentiments ocults
escampa la teua malenconia,
i escolta ara el meu càntic
nàufrag del bosc,
perdut als murs del silenci,
sotmés a la seua quietud.

Soterrat al seu oblit,
tu que els vas donar vida
ara ets condemnat a morir,
esperant encadenat la seua ira.

S'ompliràn d' impotència les nostre mans,
quan ja no respire el matí,
quan ja no torne a ser com abans.

Abraçat per un bes de tenebra
s'amaga el teu cor,
oculta el crit de la terra,
no sent mai compassió.

Encara sagnen les pedres,
ploren els rierols,
potser ja no plourà,
potser l'aigua empenyarà camí sense retorn.

Bany vermell amenaçant
destruïx tot al seu pas,
amb el roig que s'amaga
rere l'horitzó es confón.
Arrossegadora fúria no cessa,
malson etern de les estacions,
deserts deixa
de dessolació i pànic,
ardent, immortal,
es el foc.

Flama indestructible que s'emporta
tot allò que fou i mai no tornarà a ser,
tot allò que encara no fou i mai no podrà ser.
Sota els seus passos de terra cremada,
ofegant-se a les cendres,
vigila eternament,
sempre el seu pes al damunt,
els arbres són cossos inerts
espectadors, de la seua dansa de l'infern.
S'alimenta d'aigua i llenya,
amarg i constant precipici s'entén.
Ja no tornaran els verds perennes,
ja no se sent la flor del taronger.
El glaç de l'hivern no li calma,
ja no brollaran ullals ni fonts
i la meua remor no s'alçarà.
S'escoltaran les veus dels morts

on un somni de blau infinit,
i jo et pregue al teu sofriment,
ànima de la terra,
torna't dolç al teu dolor.
Reb·belat sota la lluna vermella,
dóna suport els teus llençols,
florix rere l'ocàs,
aprofunditza la vall de la teua por.

Però massa tard potser?
Encara brolla el foc,
porta l'abisme als nostres paisatges,
a la nostra casa,
pacient i humil bosc.

Resurgir, de Nórody Ruiz Rodas, de 2on de Batxillerat de l'IES Salvador Gadea, d'Aldaia.

Caen las lágrimas amargas
sobre el terreno arrasado.
La vida ya se ha marchado;
el fuego se la ha llevado.

Los animales ha huyeron
presas del pánico;
muertos de miedo.
¿Dónde se fueron?
¿A quién acudieron?

Caen las lágrimas amargas
sobre la tierra abrasada.
La vida la ha abandonado;
el fuego no dejó nada.

Un tronco se alza hacia el cielo;
sus ramas, desnudas;
sus hojas, ardiendo...
La gran nube de humo
lo ha ido cubriendo

Las llamas ya se extinguieron,
mas todo lo destruyeron;
El color y la alegría
han ardido en pocos días.

El inmenso cielo azul
que tan bello antes lucía,
ahora únicamente muestra
tristes sombras y agonía.

Es un crimen. ¿No lo entiendes?
Esta gran vida se pierde
y nadie llora su muerte
pues en pueblos y ciudades
todos comen, todos duermen;
remordimientos no sienten.

Mas lo sabía la madre tierra
busca siempre algún arreglo,
y a la estupidez del hombre
trata de poner remedio.
Tras la larga pesadilla
los años siguen pasando,
la lluvia sigue cayendo:
La vida va renaciendo.

Tímidos brotes de hierba
de la tierra van naciendo;
conforme pasan los días
el terreno van cubriendo.

Crecen arbolitos chicos
que se harán grandes gigantes;
y darán su sombra al mundo
tal como lo hacían antes.

El sol de nuevo brillando,
los pájaros regresando
y el color, todo envolviendo
y la vida resurgiendo.

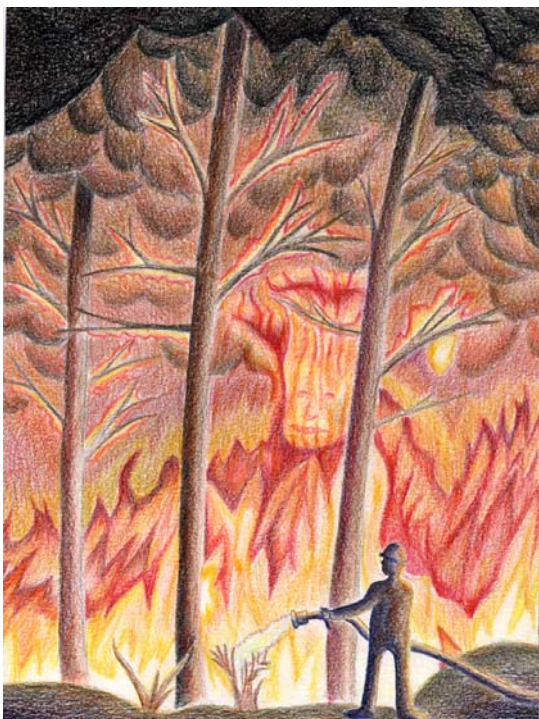
Lloran las nubes del cielo
sus lágrimas de alegría,
y rebosantes de júbilo
devuelven al bosque la vida.

Me da tristeza, de Nacho Bellido, de 2on d'ESO del Col·legi Santa Teresa, del Vedat de Torrent.

c. Premiat en la modalitat de dibuix

El Grup de treball sobre incendis forestals -jurat del concurs- trià els treballs que es reproduïxen més avall, com a guanyadors del concurs en la modalitat de dibuix. Pel que fa al premi col·lectiu al centre escolar, els premiats foren el C. P. la Mare de Déu del Socors, de Benetússer, i el Parc Col·legi Santa Anna, de València.

No nos rindamos, de José Bravo García, de 1er d'ESO. del C. P. Eloy Coloma, de Xixona.

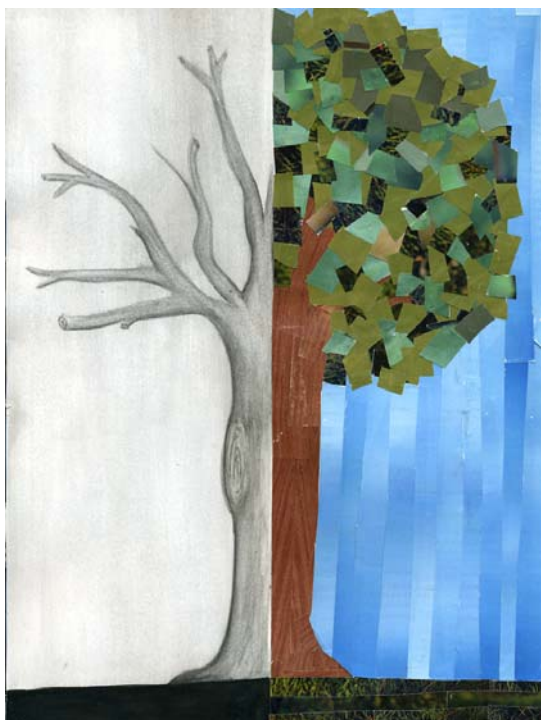
Preocupa-t popr tu medio, de María Pérez Jordán, de 3er d'ESO del Col·legi María Inmaculada, de Port de Sagunt.

Córtate con el fuego, de Rafael Serrano Herráez, de 4rt d'ESO del Col·legi María Inmaculada, d'Alfagar.

Stop, de Sonia Cubells Moscoso, de 1er de Batxillerat del Col·legi Nuestra Señora del Socorro, de Benetússer.

Guiriti, de Joana Reglá Alapont, de 2on de Batxillerat del Col·legi Nuestra Señora del Socorro de Benetússer.

4. El Ple

En 2007 el Ple del Consell Valencià de Cultura ha celebrat **11 sessions** ordinàries i una d'extraordinària, en les quals ha aprovat **35 informes** i una nota pública. Ha rebut la visita de la consellera de Cultura i Esport, Trinidad Miró, i ha visitat el monestir de **Santa Maria de la Valldigna**, el **Museu Arqueològic d'Alacant** i **Sant Mateu**

4.1. Sessions al Monestir de Santa Maria de la Valldigna, al Museu Arqueològic d'Alacant (MARQ) i a l'Ajuntament de Sant Mateu

El Consell trasllada cada any la seua sessió plenària a tres ciutats valencianes com a forma de conèixer de prop la realitat cultural valenciana i com a mitjà de presentació pública de la institució i les seues activitats.

a. Ple del Consell al Monestir de Santa Maria de la Valldigna, 30 d'abril

Al final del dinar ofert als consellers per la Fundació Jaume II el Just, el president del Consell Valencià de Cultura pronuncia davant de l'arquitecte director de les obres de restauració de Santa Maria de la Valldigna, en representació de la Fundació Jaume II el Just, les paraules copiades a continuació:

'Buenos días.

No es la primera vez que visitamos este lugar. Pero hoy lo hacemos con más motivos que nunca para sentirnos contentos.

Uno de esos motivos son los progresos que se han hecho en su restauración. Pero el principal es el reconocimiento que el actual Estatuto de autonomía ha dado a este monumento, al que dedica entero su artículo 57, redactado en términos esperanzadores de compromiso y de proyecto.

En primer lugar, por ese artículo la Generalitat queda comprometida, en nombre de todos, a la restauración de este conjunto, y a la protección de su entorno paisajístico. No hay ley valenciana de más rango que el Estatuto de autonomía, y no puede haber compromiso más firme y de cumplimiento más exigible que uno al que se dedica un artículo entero de esa ley.

En segundo lugar, el proyecto: convertir el conjunto ya restaurado en un "punto de encuentro de todos los valencianos", y asentar en el mismo un "centro de investigación y estudio para recuperar la historia de la Comunidad Valenciana". Y aquí encontramos cierto paralelismo con nuestra institución. Porque hoy estamos aquí en nuestra casa como valencianos, naturalmente, pero también como institución que, a su manera, pretende cumplir la misma doble función de este lugar: ser un espacio de encuentro, y ser un centro de estudio y de asesoramiento para la protección de nuestro patrimonio cultural.

Además, no olvidamos que, en virtud del mismo Estatuto, Santa Maria de la Valldigna es ahora la sede común de todas las instituciones públicas valencianas. Por eso aquí nos sentimos "en casa", como se dice en valenciano.

Pero no en una casa recuperada, porque antes siempre estuvo en manos particulares, sino en una casa cuya propiedad y cuyo futuro, por primera vez en la historia de este lugar, nos hemos ganado entre todos y para todos.

Y lo más importante, para que esta apropiación haya sido posible y legítima, es que la acción pública se ha podido justificar por una reclamación social previa, de los habitantes de este valle y de muchos valencianos más, basada en un sentimiento popular de pertenencia. Me refiero al sentimiento que a veces tenemos de que algunas cosas especiales nos pertenecen a todos, aparte de quién sea su dueño; algunas cosas particularmente bellas y vinculadas a nuestro mundo familiar y a nuestra vida: una montaña, un paisaje entero, un edificio, un cuadro colgado en una iglesia, o la misma iglesia, levantada con los esfuerzos y las habilidades de nuestros antepasados.

Y eso mismo le ocurre a nuestra historia. No creemos que tenga que recuperarse, porque toda ella, con sus glorias y sus miserias, ya es algo que heredamos al nacer. Bien pensado, la destrucción de este antiguo monasterio en el último siglo y medio forma parte de su historia, o, mejor dicho, de la nuestra, tanto o más que su construcción. De hecho, nos sentimos más hijos de la época que lo convirtió en una finca agrícola que de la época que lo construyó y lo mantuvo como monasterio feudal, sin renunciar a ninguna de ellas.

Y ahora que somos nosotros los responsables, lo que de veras recuperamos con esto es nuestro futuro, nuestro poder de decisión sobre lo que queremos ser, que es lo que determinará lo que queramos y podamos hacer con nuestro patrimonio. Pero aquí yo, que hablo en nombre de todos mis compañeros en el Consell Valencià de Cultura, tengo que callar y dejar que sean ustedes los que expongan sus ideas.

Sólo añadiré una observación, para terminar.

Miren ustedes; el uso no sólo justifica la cosa, sino que la hace. Y la hace a su manera. Por eso, el uso público que nosotros, y esperemos que muchas generaciones detrás de nosotros, hagamos de este lugar simbólico más que físico, podrá convertirlo, del monumento histórico que ahora es, no en una atracción turística "cultural", sino en un monumento de presente y de continuidad, en un referente común de los valencianos, en una de esas cosas particularmente bellas y emotivas que todos sentimos que nos pertenecen, y que deben estar a disposición de todos los que quieran sentirse parte de esa nacionalidad histórica que nombran el artículo 57 del Estatuto de autonomía y la Disposición adicional primera de nuestra Ley de patrimonio cultural.

Muchas gracias'.

b. Ple del Consell al Museu Arqueològic d'Alacant (MARQ), 27 de juny

El president del Consell Valencià de Cultura pronuncia el discurs següent:

‘Buenos días.

Primero que nada, tengo que hablarles de una cosa concreta y práctica. Las declaraciones las dejaremos para el final.

Esta cosa no es un proyecto del Consell Valencià de Cultura, pero sí es algo que nos interesa mucho. Y sobre todo pensamos que interesa directamente a la Diputación de Alicante. Por eso tenemos que aprovechar la presencia aquí de su más distinguido representante.

La Diputación de Valencia tiene un departamento que se llama Servicio de Asistencia y Recursos Culturales. Hace un par de meses, este servicio nos informó de un gran proyecto ya casi realizado. Se trata de un mapa cultural, en forma de un banco integrado de datos y archivos multimedia, con la totalidad de recursos culturales del territorio considerado: infraestructuras, instituciones, actividades, recursos humanos y técnicos, equipamientos, empresas artísticas y otros agentes culturales, fiestas, competiciones, teatros, bibliotecas, datos estadísticos... Todo lo que necesita saber un gestor cultural (por ejemplo, un concejal de cultura), o una compañía de teatro, o un investigador, o un tour operator, o cualquier ciudadano, incluso la misma diputación provincial, sobre los recursos culturales a su alcance, para organizar, para producir o para gozar.

Este servicio estará en internet el próximo otoño, y espera multiplicar por diez su volumen de datos en un par de años. En el Consell Valencià de Cultura pensamos que es un instrumento de gestión, de integración y de racionalización con enormes posibilidades; seguramente, más de las que ahora podemos ver. Su enorme masa de información se mantendrá continuamente al día, y estamos seguros de que no se utilizará sólo como fuente de información, sino que fomentará la comunicación y la colaboración mutua entre municipios y entre agentes culturales. En la cultura sobre todo hay que ser competentes y eficaces, porque es la base de todo lo demás.

Sin embargo, en el Consell Valencià de Cultura también coincidimos en una observación, que surgió apenas conocimos la idea: que este proyecto promete mucho, porque la idea es buena y se está haciendo bien, incluso con entusiasmo; pero luego su competencia y su eficacia se empequeñecen, incluso se invalidan, por una autolimitación que no tiene nada que ver con su objeto, que es nuestro patrimonio cultural, la totalidad de nuestros recursos culturales materiales y simbólicos, puestos a trabajar. Eso hace que, de nuestro tan necesario mapa cultural, sólo tengamos un pedazo; en concreto, sólo la tercera parte del mapa del

territorio que deberíamos considerar. Ustedes ya saben a qué me refiero.

Tenemos la obligación de aprovechar todos nuestros recursos, que son muchísimos más que su simple suma, como un cuerpo vivo es mucho más que la reunión de sus partes. Tenemos que compartir la información y las oportunidades, y tenemos que orientarnos a la colaboración mutua. Daré un ejemplo: ¿Por qué será que el Proyecto del Genoma Humano está avanzando más rápidamente y está dando muchos más frutos de los que esperábamos, y en cambio, en la industria biotecnológica, como estamos viendo, hay tantas empresas que acumulan pérdidas? Todos sabemos que, con el tiempo, la biotecnología será un éxito histórico. Pero ahora, el Proyecto de Genoma Humano es una empresa abierta a todos, un modelo de colaboración internacional, en el que toda la información se comparte, con lo que su utilidad crece exponencialmente, y los beneficios son para toda la humanidad. En cambio, las empresas biotecnológicas no comparten este sistema científico de valores y comportamiento, sino que son mundos recíprocamente opacos y ciegos con un sólo objetivo: obtener información que no se pueda compartir. Eso funciona hasta cierto punto con las industrias tradicionales, pero en el mundo de la frontera científica no. Y sin embargo, es en esa frontera donde esperamos hallar los mayores beneficios.

Enseguida acabo con el tema. En la institución que represento, creemos que las tres diputaciones provinciales valencianas deberían compartir la información y coordinar sus recursos para hacer de ese proyecto, del que ya voy a dejar de hablar, una herramienta de veras útil para todos. Pueden estudiarse muchas fórmulas de cooperación. En el mundo en el que ya vivimos, sin ese tipo de recursos será difícil ser alguien. Ahora ya tenemos una parte del mapa, el comienzo. Pero fíjense: sin el mapa completo, no hay tesoro.

Y ahora sí: en nombre de mis compañeros, agradezco a los responsables del Museo Arqueológico de Alicante, y de la diputación provincial, su hospitalidad y su colaboración para organizar esta visita, tan especial para unos y otros. Hoy inauguramos una placa en homenaje al que fue el alma de esta casa y un entrañable compañero para nosotros: Enric Llobregat, secretario perpetuo del Consell Valencià de Cultura. La memoria de su personalidad, de su erudición y de su valor humano quedará vinculada para siempre a nuestras dos instituciones y nos enseñará a mantener siempre el contacto y el espíritu de colaboración. Naturalmente, esperamos poder corresponder a su amabilidad y les invitamos a devolvemos la visita. Quizá para un encuentro con los de Castellón y Valencia, para hablar del mapa cultural...

Con esta, son ya trece las sesiones plenarios que hemos celebrado en la provincia de Alicante. Y habrá muchas más, nuestras y de los que nos seguirán en los puestos que ahora ocupamos. Nuestro Consejo tiene la obligación de estar atento a la realidad cultural de todas las ciudades y comarcas valencianas. Un examen de nuestros estudios, informes y otras actividades, demuestra que nos esforzamos para conseguirlo. Finalmente, tengo que decir que en ese esfuerzo, y por lo que respecta a esta provincia, siempre hemos tenido la suerte de contar con el apoyo y el asesoramiento de algunos de nuestros más ilustres consejeros: como el alicantino Rafael Ramos, o el alicantino de adopción Enric Llobregat, o como los actuales Juan Antonio Montesinos y Vicente Ferrero, de los que no añadiré nada porque ya todos sabemos lo que valen, y, además, están presentes. Muchas gracias a todos por su atención'.

Intervenció del l'Excm. Sr. José Joaquín Ripoll, president de la Diputació d'Alacant.

En la seua intervenció, el president de la Diputació d'Alacant comença per recordar que enguany s'escau el setanta-cinqué aniversari del Museu Arqueològic d'Alacant, i el cinqué de la seua instal·lació en l'edifici actual. El museu no es limita a la seu, sinó que inclou diversos jaciments arqueològics de la província. És una mostra de la vocació de la diputació provincial per la cultura. De fet, hi ha altres projectes en marxa, com la construcció d'un auditori a la ciutat d'Alacant, o la pròxima inauguració d'una nova seu de l'Institut Alicantino de Cultura Juan Gil-Albert, en ocasió de la qual el president de la diputació convida el Consell Valencià de Cultura a col·locar en esta nova seu una placa en homenatge al primer president de la institució, Juan Gil-Albert.

Quant a la idea exposada pel president del Consell Valencià de Cultura sobre la necessitat de disposar d'un únic mapa cultural valencià, en comptes de tres de provincials, diu que la província d'Alacant ja compta amb un servici paregut al descrit, però que la diputació alacantina està disposada a col·laborar amb les seues homòlogues de les províncies de Castelló de la Plana i de València en un projecte comú. De fet ja col·laboren -les tres diputacions provincials- en l'organització conjunta d'exposicions itinerants. El president de la Diputació d'Alacant considera que en l'organització d'este tipus de col·laboracions interprovincials el Consell Valencià de Cultura pot tenir un paper important com a nexa i com a catalitzador.

A continuació del president de la Diputació d'Alacant es declara convençut de la conveniència que la Generalitat compte amb òrgans consultius com el Consell Valencià de Cultura, per a proveir la reflexió teòrica

necessària i prèvia a la presa de decisions per part dels òrgans executius. També anima el Consell Valencià de Cultura a continuar fent sessions plenàries itinerants, per a millor complir la seua responsabilitat amb totes les ciutats valencianes, i per a transmetre un missatge de comunitat d'interessos -"Una cosa és comuna només quan totes les parts la hi consideren".

El president de la Diputació d'Alacant vol aprofitar esta reunió per a demanar la col·laboració del Consell Valencià de Cultura en la defensa de la candidatura de les Festes de Moros i Cristians a la declaració per part de la Unesco de Patrimoni Immaterial de la Humanitat.

Finalment, el president de la Diputació d'Alacant es referix a la població resident de ciutadans de la Unió Europea, dels quals n'hi ha 186.000 d'empadronats, amb dret de vot en les eleccions municipals, només a la província d'Alacant. L'encaix i la possible integració d'esta població en la societat valenciana és un repte i una gran oportunitat de futur, també en el pla cultural.

c. Ple del Consell a Sant Mateu, 28 de setembre

El president del Consell Valencià de Cultura pronuncia les següents paraules de cloenda de la sessió:

‘La celebració de una sessió del Pleno del Consell Valencià de Cultura en Sant Mateu es la última de las que este año realizará nuestra institución fuera de su sede. No estará de sobra que aprovechemos la ocasión para recordar los objetivos que pretendemos alcanzar con estas visitas.

Bien, uno de estos objetivos es conocer de primera mano la vida cultural y los proyectos de las localidades que visitamos. Hoy, al final de mi intervención y de la presentación de nuestras comisiones informativas, esperamos que nuestro anfitrión D. Manuel Ferreres nos informe de estos aspectos, en lo que concierne a Sant Mateu, y confiamos en poder ayudarles en los proyectos y aspiraciones que se nos expongan.

Pero el principal de los objetivos de estas sesiones fuera de nuestra sede en Valencia no es otro que poner la autoridad y los servicios de nuestra institución a disposición de las ciudades valencianas, y en primer lugar de sus ayuntamientos. Por ello, en esta sesión expondremos brevemente en qué consiste nuestra institución y cuales son sus trabajos:

El Consell Valencià de Cultura se creó en 1985 por mandato del Estatuto de autonomía, con la misión de asesorar al Gobierno valenciano sobre la protección y la promoción de la cultura. En consecuencia, llevamos a cabo estudios y redactamos informes sobre cuestiones muy diversas, todas ellas relacionadas con nuestro ámbito de trabajo, generalmente a petición de los diversos organismos de la Generalitat, o de otras administraciones valencianas, como son los ayuntamientos. Pero también atendemos solicitudes de informes llegadas de otro tipo de entidades, como son las asociaciones culturales no oficiales. Y además, no sólo actuamos en respuesta a estas consultas, sino que espontáneamente presentamos estudios o emitimos comunicados a la opinión pública sobre cuestiones culturales que consideramos importantes.

Ahora bien, como muchas veces tenemos que tratar con polémicas, sobre las que no todo el mundo mantiene las mismas posturas, es en estas donde nuestra intervención, que siempre intentamos que esté presidida por el rigor pero también por la prudencia, puede ser más valiosa.

Precisamente ese papel de árbitro asesor y mediador en temas culturales obliga a nuestra institución a mantener una posición de equilibrio que nunca debemos abandonar, porque así nos lo exige el pluralismo de la sociedad moderna. Los valencianos aspiramos a reforzar nuestra unidad. Y eso significa conciliar posturas y conjugar maneras de ser diversas; y sobre todo fomentar la comunicación entre todos, entre los poderes públicos entre si y entre estos y los ciudadanos. En este proceso es en donde nuestra institución funciona, en muchas ocasiones, como un catalizador de esa comunicación entre diversas instancias a través de la vinculación de todas ellas a nuestro Gobierno autónomo: la Generalitat.

Hechas estas consideraciones, expondremos nuestro sistema de trabajo. Los estudios y los informes del Consell Valencià de Cultura se realizan en el seno de comisiones informativas específicas, y posteriormente son discutidos y aprobados por nuestro Pleno antes de hacerse públicos. Si quieren ustedes una información completa sobre los principales informes y dictámenes emitidos por nuestra institución, así como sobre nuestra organización, nuestras comisiones, etc., pueden encontrarla en la página del Consell Valencià de Cultura en internet. Es fácil de encontrar. Sólo en lo que llevamos de año esta página ha recibido ya más de 70.000 visitas, incluyendo muchas desde el extranjero.

Muchas gracias por su atención’.

4.2. Sessions extraordinàries i compareixences

a. Visita de la Consellera de Cultura i Esport, Trinidad Miró

Abans de començar a tractar els punts de l'orde del dia, l'Honorable Senyora Trinidad Miró Mira, consellera de Cultura i Esport, que ha volgut visitar la institució en companyia del secretari autonòmic de Cultura, Sr. Rafael Miró, dirigix unes paraules als consellers, en les quals es referix als seus contactes anteriors amb el Consell Valencià de Cultura com a regidora de Cultura de l'Ajuntament d'Alcoi, i declara la seua confiança en la col·laboració mútua entre la institució i la Conselleria de Cultura i Esport de la qual és ara la màxima responsable.

Després que ha estat complimentada pels membres del Ple, la consellera de Cultura i Esport i el secretari autonòmic de Cultura abandonen la sala i continua la sessió amb l'examen dels punts de l'orde del dia.

b. Sessió extraordinària sobre incendis forestals, 3 de setembre

El Ple examina i discuteix un text elaborat per un grup de treball format expressament i convocat el passat dia 24 d'agost, integrat per Santiago Grisolia com a president, Vicente Muñoz Puelles com a secretari, Jesús Huguet i Ramón de Soto com a vocals i Manuel Sanchis-Guarner com a convidat i autor de l'esborrany original.

Després d'examinar i modificar el text seguint les observacions de diversos consellers, el Ple aprova fer públic el següent comunicat.

Comunicat del Consell Valencià de Cultura sobre els incendis forestals

'Des de fa temps és coneguda la preocupació del Consell Valencià de Cultura pel tema dels incendis forestals, que s'ha traduït en l'organització d'actes, jornades, concursos i altres activitats, i notablement en la publicació d'un "Estudi sobre mesures per a evitar o pal·liar els incendis forestals", de febrer de

2004. Des de llavors, el problema no solament no ha disminuït, sinó que fins i tot pareix que va en augment. En conseqüència, el CVC decidix fer públic el present comunicat.

És un fet comprovat que la gran majoria dels incendis forestals (fins a un 90 % segons algunes fonts) són provocats per l'acció humana, per imprudències o per negligències.

A més, estan els incendiaris, tant malalts mentals com, simplement, criminals. Pel que fa als segons, creiem que la gravetat del seu crim ha de mesurar-se per la intencionalitat i la magnitud de les conseqüències.

Qualsevol incendi forestal, encara que siga de dimensions reduïdes i se sufoque prompte, té importància perquè destrueix els ecosistemes. Però quan, per la raó que siga, un incendi forestal assolix grans proporcions, es converteix en un acte criminal per causa dels danys produïts a les persones que en sofriuen les conseqüències directes, com la mort, lesions, pèrdua de les seues propietats o desallotjament forçós dels seus domicilis, només pel fet d'habitar les zones afectades per l'incendi.

D'altra banda, les conseqüències d'un gran incendi forestal no apareixen només a curt termini, sinó que també són evidents a llarg termini: Alteracions greus en el paisatge, pèrdua de llocs de treball i, sobretot, degradació del sòl cremat i modificacions fraudulentament del seu ús amb el consegüent trastorn en l'equilibri social de les àrees afectades. Tot això per no parlar del procés de desertització del planeta i els seus efectes sobre el canvi climàtic i l'escalfament global.

Per tot això, el CVC suggereix a les autoritats competents que consideren la possibilitat d'incloure els incendis forestals provocats de manera criminal que tinguen greus conseqüències en la llista de delictes considerats crims contra la humanitat o similar, i suggerir que siguen entesos com un atac a la població civil, i jutjats, quan corresponga, per un tribunal penal internacional.

Alhora el CVC demana a les institucions i als tribunals de justícia mesures i actuacions per a castigar els autors directes o indirectes d'incendis amb el màxim rigor, i en els casos greus amb penes equiparables a les que pertocaria per actes de terrorisme'.

5. Les Comissions

Les Comissions del Consell Valencià de Cultura han celebrat **67 reunions** en 2007 i han realitzat **35 informes**, en l'elaboració dels quals han escoltat l'opinió de 28 experts i han realitzat nombroses visites.

5.1. Comissió de les Arts

Comissió de les Arts

Creació	1996
Objectiu fundacional	"Estudiar i promoure tot allò relacionat amb les arts plàstiques, escèniques i musicals contemporànies"
Sessions	11
Informes aprovats	1
President	Ramón de Soto Arándiga
Secretari	Vicente Muñoz Puelles
Vocals	Ricardo Bellveser Icardo Manuel Ángel Conejero Tomàs Vicente Ferrero Molina Enrique García Asensio Carmen Morenilla Talens Elena Negueroles Colomer Luis Prades Perona Eduardo Primo Yúfera

Memòria anual

A lo largo del año 2007, la Comisión de las Artes se reunió once veces: el 9 de enero, el 6 de febrero, el 14 de marzo, el 3 de abril, el 8 de mayo, el 8 de junio, el 10 de julio, el 4 de septiembre, el 2 de octubre, el 6 de noviembre y el 4 de diciembre. De todas ellas dio puntual información al Pleno del Consell.

La comisión está constituida por los siguientes miembros: Ramón de Soto Arándiga, presidente; Ricardo Bellveser; Manuel Ángel Conejero Tomàs; Vicente Ferrero Molina; Enrique García Asensio; Carmen Morenilla Talens; Elena Negueroles

Colomer; Luis Prades Perona; Eduardo Primo Yúfera y Vicente Muñoz Puelles, secretario. El sr. Primo Yúfera falleció el 28 de octubre.

En abril de 2007 la comisión emitió el informe sobre los escritores valencianos y el mercado del libro, que fue aprobado por el Pleno del 30 de ese mes, en el monasterio de la Valldigna. Dicho informe figura como anexo.

La comisión recibió las comparecencias de las sras. Isabel Tortajada y Amparo Lleonart, para hablar sobre el Teatro Talía y el archivo de la primera, y del sr. Román de la Calle, director del MUVIM y presidente de la Real Academia de Bellas Artes de San Carlos, para informar sobre la composición de su equipo de gobierno y presentar sus proyectos de organización, reformas reglamentarias y actividades.

La comisión fue informada por sus vocales en otras instituciones, como el IVAM, el Consell Rector de Teatres y el Consorci de Museus, y presentó sus candidatos a la Distinción de la Generalitat Valenciana al Mérito Cultural y su propuesta de Observaciones y Recomendaciones.

Resumen de actividades

9 de enero. El presidente de la comisión, sr. De Soto, propone repasar y discutir la información sobre la inmigración reunida hasta ahora. El secretario, sr. Muñoz Puelles, lee un informe sobre la intervención del subdelegado del Gobierno en Valencia en la sesión de la Comisión de Promoción Cultural del 6 de noviembre de 2006, a la que el subdelegado fue invitado para hablar sobre el tema. La sra. Morenilla considera esa intervención como demasiado oficialista, y la contrasta con otras comparecencias que tuvieron lugar en la Comisión de las Artes. Por otra parte,

advierte a la comisión de que un nuevo sistema de puntos otorgados en los colegios concertados les permitirá discriminar legalmente a los alumnos que no quieran admitir, previsiblemente a los inmigrantes. Se habla de la poligamia, del velo, de lo que pueda ocurrir en las mezquitas. La sra. Rodríguez Magda comenta que los datos estadísticos oficiales sobre inmigración varían según las fuentes, y que habitualmente las cifras facilitadas por el Gobierno español están rebajadas. El sr. De Soto reflexiona sobre el concepto de integración, cuyos límites, en su opinión, están mal definidos. El sr. Muñoz Puelles recuerda que en su intervención, el subdelegado del Gobierno, a la pregunta de qué entendía por integración, contestó que era la aceptación en la práctica de las leyes, los usos y las costumbres de la sociedad de acogida. El sr. De Soto considera, por otra parte, que los datos sobre violencia doméstica en relación con los grupos culturales no son totalmente fiables. Los datos policiales muestran una mayor frecuencia de casos de violencia doméstica en la población de origen hispanoamericano que en la musulmana, pero se trata de datos referidos únicamente a casos denunciados, no a casos producidos. Es posible, sugiere, que las mujeres musulmanas tengan menos facilidades para denunciar los abusos de que son objeto que las hispanas. El sr. Conejero opina que la participación en las fiestas populares puede ser una vía apropiada de integración social, como se ha visto en las Fallas de Valencia. El sr. Huguet constata que, pese a las informaciones y los documentos aportados por los comparecientes citados en relación con este asunto, las posturas de cada miembro de la comisión continúan siendo las mismas que antes de empezar el estudio. Eso sitúa a la comisión en una situación sin salida y dificulta la toma de acuerdos, necesarios para la elaboración de un informe. Sostiene que, en relación con la inmigración, deberíamos preocuparnos menos por los aspectos generales y más por los culturales, ya que ésa es la tarea específica del CVC. El sr. De Soto considera que, dada la diversidad de origen y objetivos de los grupos inmigrantes, la sociedad europea tiene ante todo el deber de velar por los derechos humanos y fundamentales de los ciudadanos. Finalmente, propone continuar el debate en sesiones posteriores. El sr. Huguet recuerda a los consejeros que toda la documentación aportada por los comparecientes se encuentra a su disposición. En el punto siguiente, el sr. Bellveser, vocal del Consell Valencià de Cultura en el Consell Rector del IVAM, expone, con ayuda de documentación escrita, los contenidos de la sesión de 23 de noviembre de 2006 del citado organismo, referentes al presupuesto del año 2007, las aportaciones económicas de los patrocinadores, el programa de exposiciones y otras actividades, como las proyecciones cinematográficas, conferencias, cursos y conciertos de jazz, y los cambios efectuados por la directora en su Comisión de Adquisiciones. En el punto sobre los autores valencianos y el mercado editorial, Jesús

Huguet observa que, desde que el sr. Muñoz Puelles volvió a plantear el estudio del mercado editorial y la producción literaria valenciana, varias librerías valencianas importantes han cerrado o están a punto de cerrarse. Todo hace prever que en el futuro sólo sobrevivirán las grandes superficies no especializadas. En su opinión, el problema del libro no está en la creación literaria ni en la producción editorial, sino en la distribución. El sr. Muñoz Puelles observa que la sesión de 3 de octubre de 2006 fue la última en que se trató la cuestión. Se comenta el escaso o nulo conocimiento que fuera de Valencia se tiene de los escritores valencianos, y se habla de la necesidad de promoción de los autores, en ambos idiomas y en todos los géneros. Después de un vivo debate, en el que todos los participantes coinciden y aportan soluciones, se acuerda trabajar en los siguientes puntos: 1) Necesidad de la promoción de los autores valencianos, independientemente de la lengua en que se expresen, poniendo el énfasis en dichos autores y no necesariamente en las editoriales valencianas. 2) La creación de un Centro de las Letras Valencianas, a semejanza del Centro Andaluz de las Letras, la institución de las Letras Catalanas o, en Francia, el Centro Regional de las Letras Midi-Pyrénées, que ayude a los autores valencianos, les promocióne y fomente su actividad literaria, con la menor burocracia posible. 3) La necesidad de elaborar una agenda cultural de intercambio entre los escritores valencianos y los de otras comunidades. 4) La posibilidad de recuperar iniciativas para incentivar a los autores valencianos. 5) La conveniencia de estudiar la posibilidad de hacer pactos con las editoriales importantes, para coproducir libros de autores valencianos. 6) La recuperación del apoyo genérico, es decir la compra real de ejemplares de los libros publicados por autores valencianos para su distribución en las bibliotecas valencianas. El sr. Huguet sugiere la conveniencia de promover coediciones bilingües, con departamentos de lenguas hispánicas de universidades extranjeras. La sección de catalán del departamento de hispánicas de la Universidad de San Petersburgo y la Generalitat de Catalunya ya han firmado un convenio con ese propósito. Manuel Ángel Conejero opina que habría que recomendar la creación en la Administración valenciana de un departamento de promoción del libro y de los autores valencianos, el cual podría, entre otras actividades, organizar giras de autores con lecturas y conferencias. Por otra parte, el sr. Ferrero Molina anuncia que mañana tiene previsto encontrarse con la viuda del pintor Antonio Alegre, quien le había prometido hacer donación al CVC de unos retratos de los dos primeros presidentes de la institución, dibujados por su marido.

6 de febrero. En relación con el tema de los escritores valencianos, el sr. Muñoz Puelles lee un texto que ha escrito, titulado Notas sobre la

creatividad literaria y el mercado editorial valenciano, que repasa los trabajos del CVC en relación con la lectura y el libro. Al final de un turno de intervenciones, la comisión acuerda que la sra. Rodríguez Magda redacte un borrador de texto que recoja los diversos planteamientos expuestos, para discutirlo en la sesión próxima. La comisión aprueba el borrador de la memoria 2006 presentado por el secretario, donde se describen los trabajos y estudios de la comisión en dicho ejercicio. En lo que respecta al texto de Observaciones y Recomendaciones, la comisión encarga al sr. Muñoz Puelles un texto sobre los temas siguientes, estudiados por la comisión en el ejercicio 2006: 1) Paisaje y territorio. 2) Criterios de calidad en las obras de arte monumentales situadas en vías públicas. 3) El mundo de la lectura y del libro. Por otra parte, el sr. Ferrero Molina comunica que las placas conmemorativas en memoria de Vicente Aguilera Cerni, que fue presidente del CVC, y de Enric Llobregat Conesa, secretario perpetuo, ya están listas para ser colocadas, la primera en el edificio donde vivía, y la segunda en el Museo Arqueológico Provincial de Alicante. La placa dedicada a Juan Gil-Albert, primer presidente del CVC, estará disponible a partir del día 15 del presente mes.

14 de marzo. Román de la Calle, nuevo presidente de la Real Academia de Bellas Artes de San Carlos, asiste a la sesión para informar sobre la composición de su equipo de gobierno y presentar sus proyectos de organización, reformas reglamentarias y actividades, entre las que destaca su deseo de desvincular definitivamente la academia del Museo de Bellas Artes de Valencia y, por otra parte, reforzar las relaciones con la Universidad, en colaboración con la cual se propone impartir seminarios y talleres artísticos. También aspira a: 1) Establecer un régimen de compensaciones económicas a los académicos por gastos relacionados con la elaboración de informes. 2) Remodelar las secciones tradicionales de la academia para adecuarlas a la evolución de las manifestaciones y las técnicas artísticas, y 3) Publicar los discursos de los académicos y los informes emitidos a lo largo de la historia en una colección titulada Academia, y un diccionario biográfico de académicos, dos proyectos para los cuales pide la colaboración del CVC como entidad coeditora. Finalmente, pide también que el CVC financie parcialmente la organización de un congreso sobre la cultura del siglo XVIII, que tendrá lugar en el Museo Valenciano de la Ilustración y la Modernidad. De hecho, ha creado en la academia una comisión encargada de estudiar las posibles formas de colaboración entre las dos instituciones. La comisión agradece al sr. De la Calle su comparecencia, y se compromete a estudiar sus propuestas. A continuación, la comisión aprueba el borrador, elaborado por el secretario, de las aportaciones al documento Observaciones y recomendaciones de la Memoria 2006 de la institución. La comisión

acuerda darse por informada de la recomendación de la Comisión Jurídica de que la Comisión de las Artes estudie en detalle el articulado de la Ley 47/2004 de la Generalitat Valenciana, de ordenación del territorio y protección del paisaje. A continuación, el sr. Huguet informa sobre el Centre d'Art Contemporain de Perpinyà, museo particular creado por un empresario de origen valenciano. La comisión acuerda trasladar a la Comisión de Gobierno la propuesta de establecer comunicación con la dirección de dicho museo para explorar las posibilidades de colaboración, ya que el museo exhibe muchas obras de artistas valencianos contemporáneos. También se hará la misma gestión con la Fundación Chirivella Soriano de Valencia. A continuación, el sr. Muñoz Puelles, vocal del CVC en el Consell Rector del Consorci de Museos, informa sobre la última reunión de éste y reparte el acta de la misma. Por último, el sr. Ferrero Molina propone que la institución haga una visita oficial a Camp de Mirra para contemplar la representación de El Tractat d'Almirra, y que estudie la posibilidad de informar para que se conceda a esta manifestación cultural un reconocimiento oficial.

3 de abril. La comisión aprueba, con las correcciones sugeridas por los consejeros, el informe sobre la producción literaria valenciana y la situación del mercado editorial, preparado por la sra. Rodríguez Magda, y su traslado a la Comisión de Gobierno y al Pleno. Se acuerda proponer a la Comisión de Gobierno la organización de una mesa redonda sobre la figura y la obra del pintor y cartelista Josep Renau (1907-1982), con motivo del centenario de su nacimiento. Se acuerda proponer al IVAM que organice una exposición de su obra. A continuación, la Comisión escucha el Informe de la Comisión de Ciencias, en la que comparecieron varios arquitectos para opinar sobre los frescos de la cúpula de la catedral de Valencia, y se da por enterada. En relación con el proyecto de mapa cultural del Servicio de Asesoramiento y Recursos Culturales de la Diputación Provincial de Valencia, el sr. Huguet opina que la iniciativa debería extenderse a las diputaciones provinciales de Alicante y Castellón de la Plana. El sr. De Soto, que está de acuerdo, sugiere que el sr. Ferrero, por la provincia de Alicante, y el sr. Prades por la de Castellón de la Plana, redacten sendos informes sobre la cuestión. Los consejeros consideran la conveniencia de realizar alguna actuación relacionada con la concesión anual de los Premios Jaime I a la investigación científica, como podría ser una reunión con los miembros de los jurados, una mesa redonda sobre problemas actuales de tipo científico o la publicación de un libro con biografías de científicos para repartir a los escolares. El presidente del CVC recuerda que el año pasado los jurados de los premios mencionados firmaron un manifiesto a favor de la investigación del uso de energías renovables. Comenta, además, que se han reanudado los trabajos de derribo de la

casa natal de Bernat y Baldoví, en Sueca, y que la empresa Lladró invita a los miembros de la institución a visitar su museo.

8 de mayo. La comisión acuerda proponer a la Comisión de Gobierno la organización de una mesa redonda para conmemorar el centenario del nacimiento de Josep Renau. En principio, los miembros de la mesa, presidida por el presidente del CVC, serán Facundo Tomàs y Manuel García, críticos e historiadores; Doro Balaguer, presidente de la Fundación Renau y heredero de la obra del pintor; el dr. Renau, sobrino de Josep Renau, en representación de la familia; y Albert Forment, autor de una tesis doctoral sobre el artista. El acto se celebrará antes del mes de agosto. Se pedirá un escrito sobre Josep Renau a cada uno de los participantes, para incluirlo en una publicación del CVC. Los detalles, en cualquier caso, se decidirán en la Comisión de Gobierno. Por otra parte, la comisión acuerda discutir en su próxima sesión las actuaciones destinadas a aprovechar la presencia en Valencia de los científicos galardonados con el Premio Nobel, que van a formar parte de los jurados de los Premios Jaime I, para difundir su ejemplo entre los adolescentes. Las actuaciones que se consideran más factibles son la edición de un libro con biografías de los científicos, para incentivar las vocaciones científicas de los escolares, y una reunión de uno o más de estos científicos con un grupo de estudiantes, en la sede del CVC. A continuación, la sra. Morenilla expone los contenidos de la última sesión del Consell Rector de Teatres de la Generalitat, del que forma parte como representante de esta institución, y reparte el acta de la sesión y documentos relacionados.

8 de junio. A propuesta de los miembros de la comisión, se acuerda presentar las candidaturas a la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural de la actriz Isabel Tortajada, la galería de arte Galería Punto, el escultor Manuel Silvestre o Silvestre de Edeta, el arquitecto Salvador Villa y el pintor José María Yturralde, y la candidatura a la Alta Distinció de la Generalitat Valenciana del investigador químico Avelino Corma. El presidente de la comisión propone organizar una visita a una escuela municipal de Burriana en la que se imparten a todos los alumnos cursos de pintura, escultura, dibujo, danza y música. La escuela tiene 850 alumnos y edita una publicación, de la que el presidente muestra algunos ejemplares. La sra. Morenilla propone que la visita se aproveche para celebrar una sesión de la comisión en la misma escuela. La comisión aprueba elevar la iniciativa a la Comisión de Gobierno. Además, el presidente de la comisión recuerda a los sres. Prades y Ferrero el encargo que se les hizo de preguntar a los responsables de las diputaciones provinciales de Castellón de la Plana y Alicante sus opiniones sobre la posible extensión a dichas provincias del plan de confección de un mapa de servicios culturales de la provincia de Valencia

emprendido por el Servicio de Asistencia y Recursos Culturales de la Diputación Provincial de Valencia. La coincidencia del encargo con la campaña electoral, y posteriormente el período previo a la constitución de las nuevas diputaciones, ha impedido a los consejeros acceder a los responsables del área de cultura de las dos diputaciones. Por otra parte, el sr. Bellveser informa sobre la última sesión del Consejo Rector del IVAM, y aporta documentación referente al presupuesto del 2007, la relación de donaciones económicas de los patrocinadores de las exposiciones y otras actividades, las donaciones de obras, etc. La sra. Morenilla sigue informando sobre la última sesión del Consell Rector de Teatres de la Generalitat, y expone los criterios y las conclusiones de una comisión interna de Teatres sobre el sistema de suscripción y de renovación de los convenios singulares del organismo con determinadas salas y compañías teatrales, así como las circunstancias y el funcionamiento de las salas y compañías afectadas. La comisión acuerda aprobar en la sesión próxima una toma de posición sobre el asunto, para que la sra. Morenilla la traslade al consejo rector en su próxima sesión. La sra. Morenilla informa de que, si la comisión lo acuerda, representantes de la Asociación Valenciana de Empresas Productoras de Teatro y Danza (AVETID) podrían comparecer en una sesión próxima, para exponer un estudio sobre la evolución de las compañías teatrales valencianas durante los últimos cinco años. Se informa de que todas las personas propuestas para formar parte de la mesa redonda sobre Josep Renau, que se celebrará en conmemoración del centenario del nacimiento del artista, han aceptado la invitación. La mesa redonda tendrá lugar en la sede del CVC el día 24 de julio de 2007.

10 de julio. A propuesta del presidente, la comisión acepta cuatro propuestas: 1) Que se invite a la nueva consellera de cultura a asistir a una sesión plenaria. 2) Que se proponga a las autoridades competentes que el complejo de la Ciudad de la Luz reciba el nombre de Ciudad de la Luz Luis García Berlanga. 3) Que la Comisión de Gobierno proponga al Pleno la adopción de una declaración a favor de que se dé a los artistas plásticos jóvenes más oportunidades de exponer sus obras, y que dicha declaración se haga llegar al Consorci de Museus de la Generalitat Valenciana. 4) Que la Comisión de Gobierno dirija un escrito a Manuel Muñoz Ibáñez, antiguo miembro del CVC y director general de Patrimonio Histórico y Artístico en el anterior gobierno de la Generalitat, para agradecerle la dedicación y el trabajo realizado en el ejercicio de su cargo. En cuanto a la tercera propuesta, el sr. Bellveser observa que, además de los problemas de los artistas jóvenes aún desconocidos, hay también cierto desequilibrio territorial, entre las distintas provincias y también entre las capitales de provincia y otras poblaciones, en cuanto a las

oportunidades de los artistas plásticos a la hora de dar a conocer sus obras. Por otra parte, la sra. Morenilla recuerda que el año 2008 se cumplirán cien años de la fundación de la Casa de los Obreros San Vicente Ferrer, que gestionaba el Teatro Talía de Valencia. Se lamenta de que dicha entidad no sea más valorada actualmente por los críticos, circunstancia que quizá se deba a que ha representado mayoritariamente teatro en castellano. Propone emprender alguna iniciativa para conmemorar el aniversario. Por otra parte, se refiere a una colección de programas de mano de dicho teatro en propiedad de la sra. Isabel Tortajada, que dirigió la compañía durante muchos años. Quizá cabría la posibilidad de aconsejar a la Generalitat Valenciana la adquisición de dicha colección, ya que Teatros de la Generalitat no sabría dónde ubicarla, por no existir un museo del teatro. El sr. Bellveser recuerda que en el 2008 también se cumplirá el octavo centenario del nacimiento del rey Jaime I, y el 550 aniversario de la muerte del rey Alfons el Magnànim. Además, se cumplirá el setenta aniversario del Congreso de Intelectuales para la defensa de la Cultura, reunido en Valencia, por entonces capital de la República española. El presidente, sr. De Soto, recapitula los acuerdos sobre las propuestas expuestas, que se trasladarán a la Comisión de Gobierno: 1) Que se proponga a la Biblioteca Valenciana la adquisición de la colección de programas de mano del Teatro Talía en propiedad de la sra. Isabel Tortajada. 2) Que se tome alguna iniciativa para conmemorar el centenario de la fundación de la Casa de los Obreros San Vicente Ferrer. 3) Que se proponga a la Generalitat la fundación de un museo del teatro. La sra. Morenilla propone que se invite a la sra. Tortajada a asistir a la sesión de la comisión de septiembre. A continuación, la comisión acuerda aprobar el texto presentado por la sra. Morenilla sobre los convenios singulares de Teatros de la Generalitat, al que se añadirá una introducción y un punto quinto, para recomendar que las subvenciones de Teatros de la Generalitat no puedan concederse dos años seguidos a una misma compañía.

4 de septiembre. El sr. Bellveser informa sobre el programa de exposiciones del IVAM para el año 2008. Por otra parte, plantea la conveniencia de que el CVC, como otras instituciones semejantes, forme un fondo propio de obras de arte. Se acuerda considerar la propuesta en una reunión posterior. El sr. Bellveser vuelve a recordar que en 2008 se cumplirá el octavo centenario del nacimiento del rey Jaime I, y propone que la institución programe algún acto o actividad para conmemorar el hecho. El sr. Huguet, como secretario de la institución, comunica que la Agenda 2008 del CVC se dedicará a Jaime I. Como se distribuirá en diciembre de 2007, será la primera actividad conmemorativa del aniversario promovida por una institución de la Generalitat. A continuación, el sr. De Soto propone estudiar la

posible redacción de un informe sobre la conveniencia de que las administraciones públicas valencianas den apoyo a los jóvenes que se dedican a la música de rock. La comisión hace un repaso informal de las carencias del sector, y acuerda dedicar al tema un punto del orden del día de la próxima sesión. La sra. Morenilla lee su propuesta de publicar una obra colectiva sobre la historia del teatro de la Casa de los Obreros, de Valencia. Se acuerda que la haga llegar a la reunión de directores de publicaciones de la institución. Por otra parte, la comisión designa a la sra. Morenilla y al sr. De Soto para formar parte del grupo de trabajo sobre cambios culturales y lingüísticos en la Comunidad Valenciana, que debería trabajar sobre la base del informe redactado y aprobado por la Comisión de Promoción Cultural. A continuación, el sr. Ferrero denuncia la degradación del entorno de la concatedral de San Nicolás de Alicante. El sr. De Soto sugiere que presente el caso ante la Comisión de Legado Histórico y Artístico, que es la más apropiada para estudiar el caso, y la sra. Morenilla, secretaria de dicha comisión, le pide que le haga llegar la exposición del asunto por escrito. El sr. De Soto se interesa por la publicación que se acordó hacer sobre las vocaciones juveniles de varios científicos condecorados con el Premio Nobel, y el sr. Huguet informa de que el proyecto ya fue aprobado por la Comisión de Publicaciones, y se están recibiendo textos de algunos de los científicos invitados a colaborar. La sra. Rodríguez Magda observa la falta de respuesta de las administraciones públicas al informe que la comisión emitió en su día sobre mobiliario urbano, y propone que se estudie la posibilidad de sugerir a los ayuntamientos, en los casos en que corresponda, la retirada de determinados elementos del mencionado mobiliario poco afortunados desde el punto de vista estético. El sr. Ferrero comunica que las placas conmemorativas pendientes de colocar ya están listas para ser entregadas por el proveedor. También informa de que está a la espera de la respuesta del diputado de Cultura de la Diputación de Alicante a su solicitud de entrevista para tratar del proyecto de un mapa cultural valenciano. Sobre el mismo proyecto, el sr. Prades comunica que se encuentra en la misma situación, en relación con el diputado de Cultura de la Diputación de Castellón de la Plana. Por indicación de la comisión, el sr. García Asensio dirigirá una carta al presidente del CVC para proponerle la edición de un disco con música de banda de compositores valencianos.

2 de octubre. La sra. Isabel Tortajada comparece para hablar sobre el teatro valenciano de las últimas décadas y sobre su archivo personal. Le acompaña la sra. Amparo Lleonart, que también fue integrante del grupo de teatro aficionado de la Casa de los Obreros. Al final de la reunión, se acuerda proponer a la Comisión de Gobierno que el CVC asuma la

elaboración y la edición de un libro recopilatorio de la historia de la Casa de los Obreros. La Sra. Tortajada facilitará su archivo de programas teatrales al investigador encargado de la redacción del libro, que en principio puede ser el autor y crítico teatral Josep Lluís Sirera, con quien la sra. Morenilla ya ha comentado la idea. También se organizará una mesa redonda para presentar el proyecto, que incluye la previa catalogación del material documental propiedad de la sra. Tortajada. Para la catalogación y quizá para la edición se intentaría conseguir la colaboración de la Biblioteca Valenciana y de la Direcció General d'Arxius. En el punto sobre la posible elaboración de un informe sobre la música rock valenciana, el sr. Huguet presenta un escrito, encargado por él a un especialista, titulado Música y nuevas tecnologías, donde se exponen algunos problemas de explotación comercial de las grabaciones musicales, causados por la difusión a través de internet. Tras un debate sobre el tema, el sr. Bellveser recuerda a la comisión que el objeto del punto no era la piratería electrónica, sino la falta de ayuda oficial a los músicos jóvenes de géneros populares, como el rock y otros, para ayudarles a resolver problemas como la falta de infraestructuras (por ejemplo, locales para ensayar), la promoción, la organización de circuitos de actuaciones, festivales, etc., o su inclusión en los programas de la televisión pública. El presidente del CVC propone al sr. Bellveser que en la sesión próxima presente un texto sobre la cuestión. Escuchada la propuesta de adquisición de obras de arte por medio de compras y donaciones, eventualmente de artistas plásticos miembros de la institución, el presidente del CVC dice que la tendrá en cuenta y la planteará a la Comisión de Gobierno. Por otra parte, el sr. Huguet informa de las quejas de algunos galeristas de arte valencianos por su exclusión de la edición de este año de la muestra ARCO. El sr. Ferrero Molina informa de su reunión con Pedro Romero, diputado de Cultura de la Diputación de Alicante, quien le ha manifestado una buena disposición a colaborar con la Diputación de Valencia para la elaboración de un mapa cultural valenciano, y ha prometido informarle de las gestiones que puedan hacerse en este sentido. Además, el sr. Ferrero anuncia que espera conseguir próximamente la cesión al CVC de un dibujo de Antonio Alegre Cremades, cedido por la familia del pintor, que falleció el 15 de octubre del año pasado. El sr. Muñoz Puelles sugiere que se pida información a la Filmoteca Valenciana sobre el traslado de sus proyecciones al IVAM y sobre el proyecto de reforma del edificio Rialto.

6 de noviembre. A propuesta del presidente de la comisión, y tras un debate sobre la cuestión, se acuerda redactar un comunicado público para expresar la preocupación de la Comisión de las Artes por la disminución prevista de un 5%, respecto al año anterior, de la partida destinada

al Instituto Valenciano de Arte Moderno en los Presupuestos Generales de la Generalitat Valenciana para el año 2008, por los perjuicios que ello pueda ocasionar a las actividades de este instituto e, indirectamente, a la promoción de los artistas valencianos. En el punto referente a la mesa redonda sobre el Teatro Talía, se acuerda que sea a finales de enero, y que se invite a la directora general de Archivos y Bibliotecas. El sr. Bellveser expone a los presentes el contenido de una propuesta suya, de la que distribuye copias a los presentes, titulada Plan de apoyo y promoción del rock valenciano. La comisión acuerda iniciar un estudio sobre la cuestión, y redactar una lista de los músicos y especialistas que deben comparecer. Por sugerencia del presidente de la comisión, se acuerda trasladar a la Comisión de Gobierno las siguientes propuestas: 1) Que el sr. Muñoz Puelles sustituya al sr. De Soto como representante del CVC en el Consell Assessor del Institut Valencià de Cinematografia. 2) Que el sr. Ferrero Molina sustituya al sr. Muñoz Puelles como representante del CVC en el Consell Rector del Consorci de Museus. El sr. Huguet pide a los consejeros presentes que intenten asistir a la inauguración de la exposición de dibujos infantiles sobre incendios forestales organizada por el CVC, que se celebrará en el Museo de las Ciencias de Valencia el día 8 de noviembre a las 12 horas.

4 de diciembre. Al inicio de la sesión, el presidente de la comisión dedica unas palabras de recuerdo a Juan Ferrando Badía, fallecido hace poco. El sr. Bellveser presenta la documentación correspondiente a la última reunión del Consejo Rector del IVAM, y habla, entre otros temas, sobre la programación de exposiciones, las adquisiciones recientes, la reducción del presupuesto para el próximo año y la disminución del número de patrocinadores. En el punto referente al rock valenciano, la comisión acuerda invitar a la próxima sesión a Sarah Rope y Pau Chafer, para que informen sobre las dificultades de las nuevas bandas: locales para ensayar, promoción, etc. Se les enviará una carta en este sentido, preguntándoles por los problemas que pueden surgir a la hora de crear un grupo de rock, para componer o ensayar sus obras y para difundirlas. Se acuerda también que la mesa redonda sobre la historia del Talía se celebre a finales de enero, y que la rueda de prensa tenga lugar el mismo día por la mañana. Asistirán el Presidente del CVC, las sras. Isabel Tortajada y Amparo Lleonart y los sres. Josep Lluís Sirera y Juli Leal. Se invitará a la Directora General de Archivos y Bibliotecas, y se intentará obtener la colaboración de la Dirección General en el proyecto de catalogación y publicación.

Anexo. Informe sobre los escritores valencianos y el mercado del libro (pàg. 96).

5.2. Comissió de les Ciències

Comissió de les Ciències

Creació	1996 (Des de 1991 amb el nom de Comissió de Ciència i tecnologia)
Missió fundacional	"Estudiar i promocionar tot allò relacionat amb les ciències i la tecnologia"
Sessions	11
Informes aprovats	3
President	Ramon Lapiedra Civera
Secretària	Rosa María Rodríguez Magda
Vocals	Vicent Álvarez Rubio Santiago Grisolia Vicente Muñoz Puelles Eduardo Primo Yúfera Isabel Ríos García Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

Memòria anual

Sessió d'11 de gener. Modificacions i aprovació, si pertoca, de l'esborrany sobre violència escolar.

La comissió aprova l'informe després d'efectuar-hi una sèrie de correccions. El document presentat pel conseller Manuel Sanchis-Guarner s'afegirà a l'informe com a addenda presentada a títol personal. Després que el Ple l'aprove, l'informe i l'addenda s'enviaran a la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, al Ministeri d'Educació, als sindicats d'ensenyants i als compareixents.

Discussió sobre activitats relatives al canvi climàtic.

Ramon Lapiedra comunica que un dels conferenciants previstos no podrà participar en les jornades. La comissió acorda substituir-lo pel professor Ramón Tamames, a qui el president de la institució presentarà la proposta. La projecció del documental "Una verdad incómoda" es farà a la Filмотeca Valenciana.

Propostes de nous temes de treball.

A més de l'estudi de l'informe anual de l'Alt Consell Consultiu sobre investigació i desenvolupament, la comissió acorda obrir un nou estudi sobre l'estat dels aiguamolls valencians.

Sessió de 8 de febrer. Compareixença de Juan Castillo Carpio, degà del Col·legi d'Arquitectes de la Comunitat Valenciana, i dels arquitectes Francisco Taberner Pastor i Francisco Juan Vidal

El president Santiago Grisolia dóna la benvinguda als compareixents i exposa la qüestió sobre la idoneïtat de la solució adoptada en la restauració i l'exhibició dels frescos renaixentistes descoberts fa un parell d'anys en la cúpula de la catedral de València. Tambien se expresa la preocupació per les peces de la cúpula barroca, trossejada i desmuntada per a descobrir els frescos mencionats, pertanyents a una cúpula gòtica prèviament oculta sobre la primera.

Juan Castillo agraïx al president l'exposició de la qüestió i dóna pas a les intervencions dels seus acompanyants, més entesos que no ell en els problemes tècnics i artístics que es volen examinar: Francisco Taberner és president del Col·legi d'Arquitectes i membre de l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles, i Francisco Juan Vidal és professor de l'Escola d'Arquitectura i expert en arquitectura del Barroc.

Aprovació, si pertoca, de la redacció definitiva de l'informe sobre violència escolar

Les conselleres Isabel Ríos i Rosa María Rodríguez Magda queden encarregades de modificar el text presentat seguint les indicacions de redacció acordades per la comissió en la sessió present.

Document d'anàlisi per a proposar un treball sobre la importància, de la situació i el futur previsible dels aiguamolls valencians

El conseller Manuel Sanchis-Guarner ha aportat una extensa documentació sobre la qüestió. Hi ha quaranta-huit zones humides valencianes catalogades, sis d'elles declarades parcs naturals, i totes es troben en perill, per la pressió urbanística, per la sobreexplotació dels aqüífers i per la contaminació ambiental. Espanya és un dels estats signataris del Protocol de Ramsar, de 1971, per a la conservació i l'ús racional de zones humides, però les competències sobre les zones humides valencianes pertanyen a la Generalitat. Manuel Sanchis-Guarner proposa un pla d'estudi, una relació de possibles tècnics a consultar, i un guió de l'informe a elaborar.

En l'orde del dia de la sessió vinent s'inclourà igualment un punt sobre les ajudes oficials a la investigació, per a tractar el qual es convidarà a assistir a la sessió la consellera Carmen Morenilla.

Precs i preguntes

El conseller Ricardo Bellveser proposa incloure en l'orde del dia d'una futura sessió un punt per a elaborar un pronunciament sobre l'anunci de prospeccions petrolíferes marines al llarg de la costa valenciana, i més concretament davant de l'Albufera de València.

El conseller Jesús Huguet recorda a la comissió que els dies 20 i 21 del present mes es farà el cicle de conferències dedicades al canvi climàtic.

Sessió d'1 de març. La comissió acuerda hacer enviar copias del informe sobre la violencia escolar a: todos los comparecientes; Presidencia de la Generalitat; Conselleria de Cultura, Educació i Esport; Ministerio de Cultura; Federación Valenciana de Municipios y Provincias; Consejo Escolar; Escuela de Formación del Profesorado; Todas las facultades de Educación; Federación de asociaciones de padres y madres de alumnos; Sindicatos de la enseñanza.

El presidente Santiago Grisolia anuncia que intentará hacer llegar una copia del mismo informe a S. M. la Reina, y que piensa hacer una presentación a la agencia Europa Press.

Valoración de las jornadas sobre cambio climático

La comisión está de acuerdo con el proyecto de publicar las conferencias, quizá con el añadido de un disco con el film Una verdad incómoda. La publicación se presentaría en octubre próximo.

Valoración de la Orden de 20 de junio de 2006, del consejero de Empresa, Universitat i Ciència, en que se convocan varios tipo de becas y de ayudas para el fomento de la investigación científica y el desarrollo tecnológico en la Comunitat Valenciana

Carmen Morenilla, convidada a asistir a la sesión para informar de este punto, ha repartido copias de la Orden correspondiente a la convocatoria de becas y ayudas del año pasado. La consejera plantea diversas críticas al sistema de becas y ayudas en cuestión. Las ayudas a la innovación están más dirigidas a la renovación tecnológica empresarial que a la investigación - se conceden a equipos de investigadores y empresas, en los que la aportación empresarial es únicamente del 30% por ciento, y puede ser en forma de adquisición de bienes de equipo. Además, el sistema obstaculiza el acceso a equipos con proyectos nuevos; solo se prevé la renovación de becas ya existentes. Por otro lado, la investigación básica y la investigación en humanidades son ignoradas en favor de la investigación de aplicaciones tecnológicas.

La comisión acuerda que la consejera presente un borrador de informe para examinar en una sesión posterior.

Discusión sobre las humedales valencianos

En la documentación de la sesión próxima se incluirá una copia de una conferencia de Rosa Miracle, catedrática de Ecología de la Universitat de València, sobre las perspectivas de futuro de la Albufera de Valencia.

Ruegos y preguntas

Jesús Huguet comunica que ya se han elaborado la cartel y la convocatoria del concurso escolar de redacción e ilustración sobre prevención de incendios forestales.

Sessió de 5 d'abril. Compareixença de Soledad Martínez, directora general d'Ordenació del

Territori, per a informar de la situació dels aiguamolls valencians

La directora general presenta les accions legislatives, de compra de terrenys i de restauració i condicionament de zones humides valencianes de l'actual administració de la Generalitat. A continuació un tècnic de la mateixa direcció general exposa, amb l'ajuda d'una presentació visual, algunes d'estes realitzacions. El president Santiago Grisolia els agraiix la seua compareixença i els anuncia que possiblement se'ls tornarà a convidar a informar la comissió en cas de necessitat.

Sessió de 10 de maig. Comparecencia de Enrique Andreu Moliner, director del Servicio de estudios de los humedales mediterráneos (SEHUMED), y Antonio Camacho González, profesor de Ecología, para informar de la situación de las zonas húmedas valencianas

Los comparecientes exponen una serie de consideraciones sobre las peculiaridades del conjunto de zonas húmedas valencianas, típicamente mediterráneo: predominancia de lagunas y marjales costeros, grandes fluctuaciones estacionales, etc. En algunos casos, estas características propias sitúan lagunas y humedales valencianos fuera de las clasificaciones y catálogos generales, ajustados al modelo continental de masas de agua más extensas, de manera que pueden verse privados de la protección oficial. (Por petición de algunas comunidades autónomas, el Gobierno español ha incluido en su catálogo de zonas a proteger algunas de estas que no entraban en los parámetros de la legislación comunitaria europea.) Además, las zonas húmedas situadas en la llanura litoral -la mayoría de las valencianas- soportan usos agrícolas intensivos y, últimamente, una gran presión urbanística, con las consecuencias de déficit hídrico, contaminación y pérdida de conectividad entre partes interdependientes de sistemas complejos. Como ejemplo, la Albufera de Valencia, actualmente un sistema artificial e incapaz de regenerarse por si mismo: necesita aportaciones hídricas artificiales, ya que las naturales se han ido desviando a otros usos agrícolas, industriales y urbanos, y la toxicidad del agua y de los sedimentos exige medidas extraordinarias de descontaminación aún por solucionar -sistemas complejos de depuración del agua que se vierte en el lago, acciones para corregir la eutrofización, retirada de sedimentos tóxicos sin contaminar las aguas en el proceso, etc.

La legislación sobre zonas húmedas es de tres fuentes: valenciana, española y europea, con casos de competencias cruzadas. Los comparecientes se refieren a la necesidad de coordinarlas como una de las sugerencias que el Consell Valencià de Cultura debería incluir en su informe sobre el asunto. Otra de las recomendaciones que sugieren consiste en una llamada a no utilizar los problemas de recursos hídricos como arma política partidista. También argumentan a favor de la elaboración de un plan

valenciano de zonas húmedas, ahora inexistente, y a añadir a las cuarenta y ocho zonas húmedas valencianas actualmente catalogadas una serie de casos no considerados, como hoyos de inundación estacional y otras masas de agua menores. Y propugnan la creación de tres organismos: un órgano de coordinación de las diversas administraciones públicas implicadas (ayuntamientos, Generalitat Valenciana y Estado central), un comité científico y un comité ciudadano.

Finalmente, a la pregunta de si las zonas húmedas valencianas se encuentran actualmente mejor o peor que hace unas décadas, los comparecientes responden que, por una parte, están más protegidas, y por otra más amenazadas, principalmente por la presión demográfica y el aumento de la urbanización.

Discusión sobre el estudio de la situación de las zonas húmedas

La comisión acuerda no consultar más expertos, y empezar a redactar en la sesión de junio próximo el informe sobre zonas húmedas valencianas a partir del borrador que presentará su presidente, Ramon Lapiedra.

Informe sobre convocatorias de ayudas y subvenciones a grupos investigadores de la Conselleria d'Empresa, Universitat i Ciència

La comisión aprueba el informe, redactado por la consejera Carmen Morenilla, y su traslado a la Comisión de Gobierno y a la consideración del Pleno.

Sessió de 7 de juny. Discussió de un borrador de informe sobre zones húmedes valencianes

La comisión examina punto por punto el borrador de informe presentado por su presidente, Ramon Lapiedra, aprueba una serie de enmiendas al texto, y acuerda:

Que en la sesión del mes de julio verá nuevamente el borrador, modificado de acuerdo con las enmiendas aprobadas y con la inclusión de una introducción redactada por el consejero Vicente Muñoz Puelles.

Propuestas de candidatos a la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural

La comisión acuerda proponer las candidaturas a la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural del investigador químico Avel·lí Corma, la filósofa Celia Amoroso y el arqueólogo Rafael Ramos.

Sessió de 19 de juliol. Discussió de l'esborrany sobre aiguamolls valencians

La comissió acorda que en la sessió de setembre vinent el conseller Vicente Muñoz Puelles presente novament el text de l'informe, esmenat i augmentat seguint les observacions fetes pels consellers en la sessió present, referents a: a) instar de la Generalitat Valenciana que sol·licite la mediació del Govern espanyol perquè la normativa europea de protecció de zones humides tinga en compte les característiques peculiars dels sistemes hídrics valencians, b) completar i actualitzar periòdicament el catàleg de zones humides valencianes, c) regular les

comissions ciutadanes de vigilància previstes per la Llei vigent, d) traslladar l'informe al Govern valencià, al Govern espanyol, a les confederacions hidrogràfiques dels rius Segura, Xúquer i Ebre, a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, a les organitzacions agràries valencianes i als tècnics que han comparegut davant de la comissió per a assessorar-la sobre el tema.

Consideració preliminar d'una declaració sobre mesures a prendre davant del canvi climàtic

La comissió estudiarà el tema a partir de la sessió de setembre de 2007, en la qual s'examinarà la documentació aportada pel president Santiago Grisolia, amb vista a la redacció d'un informe que podria fer-se públic en novembre d'enguany, al mateix temps que la publicació de les conferències del cicle organitzat fa uns mesos per la institució sobre el mateix assumpte.

Altres qüestions

Jesús Huguet informa de la proposta de la Comissió de Llegat Històric i Artístic de formació d'un grup de treball sobre parcs eòlics amb participació de membres de les distintes comissions. La proposta es motiva en una petició d'informe d'una entitat preocupada pel possible efecte negatiu dels parcs eòlics sobre el territori. Els consellers proposat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic són Vicent Álvarez, Vicente Muñoz Puelles i Ramón de Soto.

Sessió de 6 de setembre. Discussió de l'esborrany sobre aiguamolls valencians

El conseller Vicente Muñoz Puelles ha presentat la redacció que se li va encarregar en una sessió anterior d'un text de síntesi de les diferents aportacions aprovades per la comissió. Els consellers acorden una sèrie de noves correccions, totes elles d'estil, i aproven el text resultant, que es traslladarà a la Comissió de Govern i al Ple.

Consideració preliminar d'una declaració sobre mesures a prendre davant del canvi climàtic

Després d'un intercanvi d'opinions i notícies sobre diversos aspectes de la qüestió, la comissió acorda començar l'estudi a partir dels textos de les conferències pronunciades durant una reunió tinguda a La Granda, el passat mes d'agost, per científics i responsables de grans empreses del sector energètic, que el president Santiago Grisolia, present en la citada reunió, distribuirà als consellers en la sessió de la comissió del vinent mes d'octubre.

Propostes de nous temes de treball

La consellera Rosa María Rodríguez Magda proposa estudiar el fenomen de l'augment de casos coneguts de violència domèstica contra infants i contra vells. El president Santiago Grisolia considera que hi ha un buit en l'estudi del fenomen de la violència des del punt de vista neurològic. La comissió acorda convidar a comparèixer en la seua sessió vinent el neuròleg Federico Pallardó.

El conseller Jesús Huguet proposa estudiar els casos de museus i altres espais de divulgació

cultural i científica insuficientment dotats i promocionats. La comissió acorda convidar a comparèixer en la seua sessió vinent l'historiador de la ciència José María López Piñero.

Sessió de 4 d'octubre. Comparecencia de José María López Piñero para hablar sobre museos y colecciones científicas valencianos

El ex-catedrático de Historia de la medicina José María López Piñero informa a la comisión de los varios museos y colecciones de tipo científico valencianos, y lamenta la desaparición en su momento del edificio de la antigua Facultad de Medicina de Valencia, el más antiguo hospital médico de Europa. La comisión acuerda estudiar la posibilidad de encargar la redacción de una biografía del catedrático Peregrín Casanova Ciurana (Valencia 1849-1919), y de pedir al Ayuntamiento de Valencia que en el jardín situado en el solar de la antigua Facultad de Medicina se coloquen placas dedicadas a médicos valencianos.

Propuesta del presidente Santiago Grisolia de un texto sobre el cambio climático

La comisión acuerda proponer a la Comisión de Gobierno la publicación de las conferencias pronunciadas durante las jornadas sobre cambio climático organizadas por el Consell Valencià de Cultura el pasado mes de febrero en un libro que contará también con un artículo del profesor Santiago Grisolia.

Previsión del estudio del informe sobre el estado de la investigación, el desarrollo y la tecnología en la Comunidad Valenciana, del Alto Consejo Consultivo de Investigación y Desarrollo de la Generalidad Valenciana

Se acuerda invitar a una futura sesión de la comisión al Sr. Manuel López Estornell para tratar del Informe anual del Alt Consell Consultiu en Investigació i Desenvolupament de la Generalitat.

Sessió de 14 de novembre. Presentació de la documentació aportada per Jesús Huguet sobre espais museístics valencians

Jesús Huguet presenta una llista de museus i col·leccions museogràfiques de Ciències Naturals. Després d'un torn de paraules en el qual es lamenta l'estat d'abandó d'alguns dels museus i col·leccions, i es discutix sobre la conveniència o no d'agrupar col·leccions disperses en un sol gran museu de Ciències Naturals, la comissió acorda aplegar més informació, i fer una llista provisional de tècnics als quals demanarà assessorament, el primer dels quals serà el Sr. Jorge Wagensberg, director de CosmoCaixa, seguit possiblement per la directora del Museo de Ciencias de Madrid.

Text de Santiago Grisolia sobre el canvi climàtic

El text, consistent en una introducció a la publicació de les ponències de les Jornades sobre canvi climàtic organitzades pel Consell Valencià de Cultura en febrer passat, es troba ja en impremta.

Previsió de l'estudi de l'informe sobre l'estat de la investigació, el desenvolupament i la tecnologia a la Comunitat Valenciana

Es repartiran als consellers còpies del "Resum executiu sumari" de l'informe sobre investigació i desenvolupament tecnològic de l'Alt Consell Consultiu d'Investigació i Desenvolupament de la Presidència de la Generalitat Valenciana.

Es convidarà a assessorar la comissió en este punt el Sr. Manuel López Estornell, cap de la Secretaria Tècnica de l'Alt Consell Consultiu.

Altres qüestions

Els consellers estudiaran la documentació facilitada per Santiago Grisolia sobre experiments per a la producció de vida sintètica.

El president Santiago Grisolia dirigirà una carta a la regidora delegada de Cultura de l'Ajuntament de València per a demanar informació sobre l'estat de la proposta de creació d'un museu marítim a València. Ramon Lapiedra observa que en el futur informe sobre museus (vist en el punt 4 de la present sessió) podrà incloure's una menció a la conveniència d'un museu marítim.

Precs i preguntes

Santiago Grisolia rebrà pròximament informació sobre una possible col·laboració amb l'Aquario de Nàpols a propòsit de la celebració de l'Any Darwin (en 2009 es commemora el segon centenari del naixement del científic).

Sessió d'11 de desembre. Compareixença de Manuel López Estornell per a parlar de l'Informe sobre l'estat de la investigació, el desenvolupament i la tecnologia a la Comunitat Valenciana, de l'Alt Consell Consultiu

El compareixent és cap de la Secretaria Tècnica de l'Alt Consell Consultiu en Recerca i Desenvolupament de la Presidència de la Generalitat i coordinador de l'informe anual corresponent. Comentarà el resum editat de l'informe que va fer arribar fa unes setmanes a la comissió, limitant-se a aspectes concrets i a la interpretació de les xifres. La primera aparició de l'informe anual de l'Alt Consell Consultiu va ser en 1999; dedicada exclusivament a la Comunitat Valenciana, és l'única publicació de les seues característiques que es fa per part d'una comunitat autònoma espanyola, i també a la resta d'Europa. La informació que donarà el compareixent serà la corresponent a l'edició de 2006.

La inversió pública valenciana en R+D+I va ser de 675 milions d'euros, és a dir el 5% del pressupost de la Generalitat Valenciana en el període considerat, dels quals 242 milions correspongueren a innovació empresarial, i la resta a recerca i desenvolupament, repartits entre universitats, IMPIVA, organismes públics d'investigació i les conselleries d'Agricultura i de Sanitat. La quantitat total representà un augment, respecte de l'exercici anterior, d'un 16%. El percentatge dedicat a innovació empresarial, un 44%.

D'altra banda, la inversió pública valenciana en R+D+I representà un 0,96 del Producte Interior Brut valencià. La corresponent espanyola fou

d'un 1,26%, i l'europea d'un 1,8%. Tots estos percentatges són inferiors als de les inversions fetes pel Japó i pels Estats Units d'Amèrica. La situació per davall de la mitjana espanyola i de l'Europea s'explica en part perquè es va partir d'uns nivells d'inversió molt baixos: el 0,25% fa vint anys.

Percentualment, la inversió de les empreses privades valencianes és molt inferior a la inversió pública: un 37% i un 63% respectivament. La mitjana espanyola se situa en el 50% a càrrec de cada un dels dos sectors. Això s'explica en part per la composició sectorial i per dimensions empresarials dins de l'estructura econòmica valenciana: gran pes de sectors amb poca demanda de recerca científica -no en innovació: construcció, disseny, comercialització, etc.: indústries del calcer, dels joguets, del moble, ceràmica...; poques empreses grans, i la major -la Ford- concentra el treball de recerca a l'estranger; i poca presència de sectors amb forta demanda de recerca, com la indústria farmacèutica. Més encara, en els últims decennis hi ha hagut una desacceleració de la inversió industrial, per causa de l'atracció exercida sobre les inversions pel sector de la construcció i el de la promoció immobiliària.

Altres factors: Pocs recursos humans qualificats: poca presència en les empreses de titulats en enginyeria que puguen fer de "traductors tecnològics" entre la recerca i les necessitats empresarials; Poca interrelació entre organismes públics de recerca i empreses; Poc efecte multiplicador en el sector empresarial de la recerca universitària; Problemes de convivència entre els instituts tecnològics i les universitats, per causa de les escasses dimensions del mercat; Poques eixides professionals per als investigadors; el país no és solament pobre en capital humà qualificat, sinó que a més n'exporta; Excessiva dependència d'activitats empresarials de comportament cíclic i guanys ràpids en èpoques determinades, com la construcció, i poca dedicació -i poc personal qualificat disponible- a trobar i explotar habilitats i productes difícils de reproduir.

La columna valenciana en el camp de la R+D+I és el sector públic, i es troba estancada. La reducció de la població estudiantil universitària -les universitats públiques i privades ja competixen entre si en la captació de nous estudiants-, amb la minva consegüent de les dimensions i dels recursos universitaris, és una circumstància objectiva que obstaculitza la creació de nous departaments de recerca. Un altre obstacle són les dificultats legals per a distingir entre personal universitari docent i personal investigador. El progressiu envelliment del professorat és conseqüència de les dificultats per a incorporar nous científics jòvens. De tota manera, si bé les universitats encara poden augmentar la seua captació de recursos, ja que només un 15% dels recursos econòmics universitaris provenen d'inversions públiques i privades en recerca, hi ha dos circumstàncies que frenen el possible augment:

predominantment, els incentius dels investigadors universitaris depenen de la publicació dels seus treballs en revistes especialitzades; un objectiu poc compatible amb les necessitats empresarials de resultats pràctics i obtenibles en períodes més curts que els imposats a la recerca acadèmica; i, d'altra banda, no es fa ús de la figura dels agents de recerca, dedicats a la comercialització dels recursos, a identificar necessitats industrials i posar en contacte els departaments de recerca amb els sectors corresponents; per contra, es depén de sistemes de transferència tecnològica poc flexibles, no aptes per a facilitar la funció dels agents esmentats.

En resposta a una pregunta del conseller Vicent Álvarez, el compareixent diu que les oficines universitàries de transferència de resultats de la recerca (OTRI) no han funcionat com s'esperava; el seu personal, predominantment administratiu, no inclou agents de transferència tecnològica, i la seua capacitat no és suficient per a vincular les activitats dels departaments de recerca amb les necessitats dels clients privats o institucionals. D'altra banda, les universitats participen en els parcs tecnològics, a pesar d'una legislació deficient en este sentit, aprofitant la política de crèdits barats. A l'observació del conseller Manuel Sanchis-Guarner sobre l'escassa productivitat d'una política fiscal incentivadora de la dedicació de recursos empresarials a la recerca, el compareixent respon que, segons l'opinió del Ministerio de Hacienda, les subvencions són més atractives per a les empreses que no els incentius fiscals, els quals generen menys confiança -una empresa no està mai segura de com qualificarà un inspector fiscal les seues inversions en recerca. S'estan estudiant altres vies de finançament públic de la recerca per a empreses privades, com els crèdits barats. A part, les empreses valencianes en general no necessiten alta recerca, sinó recerca aplicada, i més enginyers i tècnics -informàtics, físics, biòlegs- que no doctors. Moltes de les necessitats de les empreses es resolen en els instituts d'investigació: control de qualitat, etc.

La productivitat de la recerca valenciana en publicacions és excel·lent, però baixa molt si s'utilitza el criteri de les citacions de treballs valencians en treballs de l'exterior. Això porta el compareixent a preguntar-se si no caldria matisar l'excessiu pes del criteri de publicació en els incentius de la recerca universitària.

Finalment, el compareixent afirma que la font de l'avantatge d'alguns països capdavanters en recerca, desenvolupament i innovació tecnològica aplicada a la seua activitat econòmica, casos de Dinamarca o Finlàndia, està precisament en les seues escasses dimensions, ja que identifiquen millor les amenaces i les oportunitats, i els diversos sectors productius i intel·lectuals fan pinya més fàcilment.

Esborrany de Ramon Lapiedra sobre espais museístics científics

La comissió incorporarà als materials d'estudi l'informe de José María López Piñero sobre

història valenciana de la ciència i l'acta de la sessió de la compareixença del mateix científic davant de la comissió.

En la vinent sessió de la comissió es veurà la proposta de la consellera Isabel Rios de convidar el director del Museu de la Ciència de València,

Sr. Toharia, a exposar davant de la comissió els seus punts de vista sobre el tema.

Programació de compareixences

El 15 de gener de 2008 la comissió rebrà la visita de Jorge Wagensberg, director de CosmoCaixa.

5.3. Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària

Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària

Creació	1993 (Des de 1986 amb el nom de Comissió de Reglament)
Missió fundacional	"Estudiarà aquelles matèries de caràcter jurídic que se sotmeten a la seua consideració, i interpretarà el reglament a instància del Ple, de qualsevol comissió o de qualsevol dels seus membres"
Nombre de sessions	10
Informes aprovats	9
President	Vicent Àlvarez Rubio
Secretari	Luis Prades Perona
Vocals	Ricardo Bellveser Icardo Manuel Àngel Conejero Tomàs (fins a setembre) Ramón de Soto Arándiga Juan Ferrando Badía Ramon Lapiedra Civera Juan Antonio Montesinos García José Morera Buelti Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

Es recomana que el municipis amb centres històrics adopten mesures urbanístiques per tal d'evitar que les conduccions continuen com fins ara situades a les façanes i sobre els immobles.

Informe sobre alguns punts de la Llei 47/2004 de la Generalitat d' Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge.

Es va concloure demanant que s'habiliten mesures per a la seua aplicació concreta, creant els instruments previstos, i molt especialment el Pla d' Acció Territorial de Protecció de l'Horta, i les mesures per a la preservació dels nostres paisatges i la definició d' una estratègia territorial.

Informe sobre el Convent de la Trinitat.

Sense qüestionar l'estat actual de la titularitat jurídica, es va analitzar l'hipòtesi d'un canvi demanial, el qual podria permetre nous usos, recomanant-ne com opció realista actual un conveni de col·laboració institucional entre l'ordre religiosa i altres institucions valencianes per tal de garantir un règim de visites guiades.

Informe sobre el convent de Santa Clara de Xàtiva.

A petició externa es va elaborar un informe arran del conflicte existent en relació a la seua possible venda. Es va insistir en la necessitat de cas de venda les institucions poden exercir el dret de tanteig, caldria que es compliren les normes previstes a la llei.

Informe sobre el Convent de San Doménec a València.

Aquest monument gaudeix de la màxima categoria patrimonial des de 1933, al ser de titularitat estatal, afectat al fins de defensa, es va estudiar la seua situació i les possibilitat d'ampliar el règim de visites, recomanant la figura de conveni entre el Ministeri de Defensa i altres institucions valencianes.

Informe sobre la recuperació del record de persones afectades pels efectes de la guerra civil i la dictadura.

Aquestos fets històrics que afectaren a persones del camp de la cultura de divers signe van implicar marginacions i accions injustes, afectant-ne, per a molts valencians del camp cultural, es recomanà la recuperació de la memòria i el record, per tal de reparar les injustícies i enriquir el nostre llegat cultural.

Memòria anual

La Comissió ha elaborat 8 informes, i ha fet tres propostes d'actuació. Tot seguit es relacionen el informes emesos de forma breu en quant a les seues conclusions especialment.

Informe sobre les conduccions elèctriques i telefòniques al Centres Històrics.

Després de considerar els efectes negatius, pel seu impacte i risc que aquestes representen, es va analitzar la problemàtica jurídica, constatant-ne les mancances legislatives o de desenvolupament normatiu existent. Es va reparar amb la previsió del article 39 de la llei de Patrimoni Cultural Valencià, la qual planteja el soterrament de les instal·lacions. La qual cosa implicarà la seua posta en pràctica, amb la financiació adient.

Informe sobre la nova llei del sol.

Es va valorar la part positiva de drets i deures envers l'ús i la titularitat del sol que la nova llei estatal ha introduït. I en relació a la incidència a la legislació urbanística valenciana, es considerarà necessari insistir de nou sobre aclarir més el concepte d'interés social, en concret al cas d'expropiacions, i aprovacions dels PAI, així com de que els municipis i els organismes superiors tinguen present en la matèria els criteris de sostenibilitat de la nova llei, tot i alhora de redactar i aprovar els plans urbanístics.

Informe sobre la nova llei del llibre.

Aquesta norma pot ser molt positiva per al foment de lectura i la promoció de la cultura, per aquest motiu es recomanà l'adequació de la norma autonòmica, i l'efectivitat de les mesures de protecció, cas de premis i distincions.

A més a més dels informes esmentats la comissió ha elaborat propostes o iniciatives possibles, elevant-les a la Comissió de Govern. Es va proposar que es concedira una distinció a la Fundació Xirivella Soriano, la qual es va aprovar pel Ple i es concedí. Darrerament, s'ha emés altra proposta en el mateix sentit. Finalment, S'ha fet una proposta de rehabilitació o recuperació del la figura del escultor Vicente Beltran.

5.4. Comissió de Llegat Històric i Artístic

Comissió de Llegat Històric i Artístic

Creació	1989
Missió fundacional	"L'estudi del patrimoni cultural valencià en les seues diverses facetes, moments i manifestacions"
Sessions	11 + 1 (extraordinària)
Informes aprovats	19
President	Ricardo Bellveser Icardo
Secretària	Carmen Morenilla Talens
Vocals	Vicent Àlvarez Rubio Manuel Àngel Conejero Tomàs Vicente Ferrero Molina (des d'octubre) Jesús Huguet Pascual Juan Antonio Montesinos García Isabel Morant Deusa José Morera Buelti Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles Ramón de Soto Arándiga

Informe solicitado por la Dirección General de Patrimonio para la declaración de BIC del Monasterio de Sant Miquel dels Reis
Informe solicitado por la Dirección General de Patrimonio para la declaración de BIC del centro histórico de Teulada
Informe sobre el patrimonio hidráulico de la Comunidad Valenciana
Informe sobre la Plaza de Toros de Villena

Aprobado en marzo

Informe sobre los bienes patrimoniales y los yacimientos arqueológicos de Simat de la Vall digna

Aprobado en mayo

Informe a petición del Director General de Patrimonio sobre la "Adaptación de las secciones 1ª y 2ª del Inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano

Aprobado en julio

Informe realizado a petición del Director General de Patrimonio sobre la colocación de una lona publicitaria en el entorno de las Torres de Serranos

Informe realizado a petición de la Associació de Veïns i Comerciants Amics del Barri del Carmen sobre los refugios del carrer de Dalt

Informe realizado a petición de la Associació de Veïns i Comerciants Amics del Barri del Carmen sobre el Convento de San José

Informes realizados a petición del Sr. Vicent Damià Oliver i Peiró, alcalde de Potries, sobre la declaración de BIC del sistema de riego tradicional generado por el Azud d'En Carròs y de la Cassoleria d'Àngel Domínguez

Aprobado en septiembre

Informe sobre la declaración de BRL de los Riusaus
Informe sobre la petición de protección de jardines históricos y emblemáticos de la Comunidad Valenciana

Memòria anual

Aprobado en enero

Informe solicitado por la Dirección General de Patrimonio sobre la declaración de BIC del Grau Vell de Sagunt

Informe solicitado por la Dirección General de Patrimonio sobre la declaración de BIC del Mecart de Colm de Valencia

Informe sobre la Alquería de Falcó

Aprobado en febrero

Preparación de las Jornadas sobre el modelo de ciudad
Estudio sobre la creación de un Observatorio del Patrimonio y el Legado Valenciano

Aprobado en octubre

Informe sobre la protección de La Alameda de Valencia

Estudio sobre el entorno de la Concatedral de San Nicolás, que se aprueba paralizar a la espera de ver los efectos de las medidas tomadas desde el Ayuntamiento de Alicante; se acuerda estudiar la situación del entorno de la Concatedral.

Se acuerda interesarse por la remodelación de la actual Facultad de Medicina, en la que consta la destrucción del aula de Ramón y Cajal y de la prevista de las escaleras de caracol.

La Directora General de Patrimonio, Paz Alonso, se ha ofrecido a acudir al CVC para informar de sus planes y escuchar al CVC; se aprueba que la Comisión de Gobierno invite a la Directora cuando lo considere oportuno desde el punto de vista protocolario.

Aprobado en noviembre

Se acuerda el inicio de estudio de la situación de los aparcamientos en las cercanías de los Museos
Sobre la creación de un Observatorio del Patrimonio y el Legado Valenciano se considera

adecuada la ficha presentada por el Secretario del CVC y se acuerda que la administración estudie las fórmulas convenientes, incluyendo la posible contratación de personal para la actualización de las mismas.

Aprobado en diciembre

Informe sobre la protección del Parque Ribalta.

Informe sobre las masías del Norte de Valencia

Aprobación de un escrito sobre la importancia de respetar el entorno de los BIC, a enviar a los Ayuntamientos.

Asuntos pendientes

Invitación a la Directora General de Patrimonio

Preparación de las Jornadas sobre la Ciudad en colaboración con el Colegio de Arquitectos

Presentación de Candidatos a las Distinciones del CVC.

Informe sobre las obras de remodelación en la Facultad de Medicina.

Estudio de la información aportada sobre los alrededores de la Concatedral de San Nicolás de Alicante.

Estudio de las posibilidades de solicitud de protección de Jardines y Parques de la Comunidad Valenciana

Situación de los aparcamientos en las cercanías de los Museos

5.5. Comissió de Promoció Cultural

Comissió de Promoció Cultural

Creació	1993 (Des de 1989 amb el nom de Comissió de Promoció dels valors culturals)
Objectiu fundacional	"Entre altres objectius, promoure i informar sobre la realitat cultural valenciana"
Nombre de sessions	11
Informes aprovats	2
President	Eduardo Primo Yúfera
Secretari	Manuel Sánchis-Guarner Cabanilles
Vocals	Manuel Ángel Conejero Tomàs Juan Ferrando Badía Jesús Huguet Pascual Isabel Morant Deusa José Morera Buelti Luis Prades Perona Isabel Ríos García Rosa María Rodríguez Magda

Memòria anual

Compareixences i visites

José Carmelo Soriano, alcalde de Xirivella, per a parlar dels problemes a propòsit dels recents canvis demogràfics i culturals produïts per la immigració, en el seu àmbit local. Gener 2007

Lluís García, en representació de l'Alcalde d'Onda, per a parlar dels problemes a propòsit dels recents canvis demogràfics i culturals produïts per la immigració, en el seu àmbit local. Gener 2007

Miguel Ortiz, alcalde d'Altea i president de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, per a parlar dels problemes a propòsit dels recents canvis demogràfics i culturals produïts per la immigració, en el seu àmbit local. Febrer 2007

Diego Gómez, d'Escola Valenciana, per a parlar dels problemes a propòsit dels canvis culturals produïts per la immigració, en relació a la situació lingüística del valencià. Febrer 2007

Luis Díez, del Centro de Estudios para la Integración Social y Formación de Inmigrantes, per a exposar i comentar la publicació "Anuario CEIM: Los inmigrantes en la Comunidad Valenciana 2006", editada per la fundació que representa, la Conselleria de Benestar Social, la Província de Aragón de la Compañía de Jesús i Bancaja. Abril 2007

Daniel Ramón Vidal, de l'Instituto de Agroquímica y Tecnología de los Alimentos, per a parlar dels aliments transgènics. Juny 2007

Jesús Huguet, representant del Consell Valencià de Cultura en el Consell Assessor de Biblioteques per a informar de la reunió del dit Consell. Octubre 2007

Claudio Gómez Perreta per a parlar de l'accés Nord al Port de València. Desembre 2007

Visita als murals de Sorolla a la Hispanic Society de New York, exposats a la seu de Bancaixa. Desembre 2007.

Dictàmens i informes

Informe sobre la barraca valenciana de la carrera del Riu, de Pinedo (l'Horta)

Informe per a la declaració de Bé d'Interés Cultural de tres camins de muntanya

Informe sobre "Canvis culturals i lingüístics a la Comunitat Valenciana"

Memòria d'activitats de la comissió durant l'any 2006. Aportacions al document "Observacions i recomanacions" de la Memòria 2006 del Consell Valencià de Cultura.

Acords

Proposta de candidats als premis culturals de la Generalitat. Juny 2007

Dedicar plaques commemoratives al cardenal Enrique y Tarancón, a Josep Renau i a Miguel Hernández

Informes pendents

Informe sobre La Cassoleria d'Ànge! Domínguez, de Potries, i Informe sobre l'Assut d'En Carros i el sistema hidràulic al qual dona lloc.

Temes oberts

Grup de Treball per a l'estudi sobre festes populars

800 aniversari del Naixement de Jaume I

Infraestructures i activitats culturals en poblacions petites

Dedicar plaques commemoratives al cardenal Enrique y Tarancón, a Josep Renau i a Miguel Hernández

Informar sobre l'accés Nord al Port de València

La igualtat en la relació entre sexes.

La bicicleta com medi de transport urbà

6. Informes

El Consell Valencià de Cultura ha aprovat **35 informes** en 2007: 20 per iniciativa pròpia i 15 arran de peticions externes. El **70 %** estan relacionats amb la conservació del **patrimoni cultural** valencià, principalment en la declaració de béns d'interés cultural i altres figures de protecció patrimonial.

6.1. Resum i estudi estadístic

En aquest epígraf es mostra un llistat resum dels informes elaborats i sancionats pel Consell durant 2007 amb la referència de les pàgines dels epígrafs posteriors on es reproduïxen els texts sencers (Taula 10); i en els gràfics següents i en la Taula 11 (pàg. 61) informació més exhaustiva sobre la seua autoria, iniciativa i temàtica.

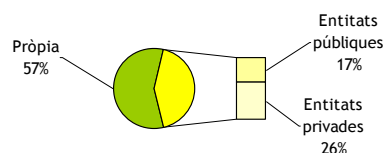
Informes del CVC en 2007

Iniciativa

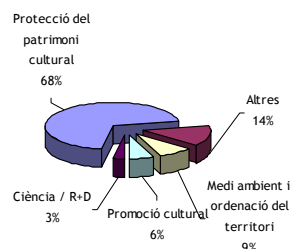
Pròpia		20
Externa	Entitats públiques	6
	Entitats privades	9

Temàtica

Protecció del patrimoni cultural	Genèrics	8
	Informar BIC incoats	7
	Informar propostes externs d' incoació BIC	5
	Propostes CVC d' incoació BIC	4
Altres (temàtica diversa)		4
Medi ambient i ordenació del territori		3
Promoció cultural		2
Ciència/R+D		1
Informes interns		1

Gràfic 1. Informes del Consell per iniciativa.

Gràfic 2. Informes del Consell per temàtica.

Informes realitzats pel Consell Valencià de Cultura en 2007

Títol	Aprovació Ple	Comissió autora	Inciativa pròpia	Pàgina
Sobre la proposta d'ampliació de la declaració de BIC del Grau Vell de Sagunt	29/01	Llegat	Externa	62
Sobre l'alqueria de Falcó, al terme municipal de València	29/01	Llegat	Externa	64
Sobre la declaració de BIC del Mercat de Colom de València	29/01	Llegat	Externa	65
Informe sobre alguns punts de la Llei 47/2004 d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge	29/01	Jurídica	Pròpia	83
Sobre conduccions elèctriques i telefòniques als centres històrics	29/01	Jurídica	Pròpia	84
Sobre la declaració de BIC de Sant Miquel dels Reis	26/02	Llegat	Externa	66
Sobre la declaració de BIC del casc antic de Teulada	26/02	Llegat	Externa	67
Sobre el patrimoni hidràulic valencià	26/02	Llegat	Interna	85
Sobre la plaza de toros de Villena	26/02	Llegat	Externa	68
Sobre violència escolar	26/02	Ciències	Pròpia	87
Sobre la creació de la figura honorífica de consultor extern del Consell Valencià de Cultura	26/02	Jurídica	Pròpia	91
Sobre una petició d'intervenció del Consell Valencià de Cultura en relació amb els béns del convent de Santa Clara de Xàtiva	28/03	Jurídica	Externa	70
Sobre diversos elements del patrimoni de Simat de la Valldigna	28/03	Llegat	Externa	71
Sobre el Monasterio de las Agustinas de Bocairent	30/04	Llegat	Pròpia	93
Sobre la proposta de declaració de BIC dels Jardins dels Viviers del Reial de València	30/04	Llegat	Pròpia	94
Sobre los escritores valencianos y el mercado del libro	30/04	Arts	Pròpia	96
Sobre convocatòries d'ajudes i subvencions diverses de la Conselleria d'Empresa, Universitat i Ciència	28/05	Ciències	Pròpia	99
Sobre l'expedient declaratiu de Béns d'Interés Cultural (BIC) afectats per la Resolució de 13 d'abril de 2007 de la Direcció General de Patrimoni Cultural	28/05	Llegat	Externa	72
Sobre la barraca valenciana que es troba a la Carrera del Riu número 238 de Pinedo, València	27/06	Promoció	Externa	74
Sobre el convent de la Trinitat en la hipòtesi del seu canvi d'ús demanial	27/06	Jurídica	Pròpia	100
Sobre la lona publicitària de Blanqueries	23/07	Llegat	Externa	75
Sobre la recuperació del record de les persones que van patir injustícies i greuges per causa de la Guerra Civil i el règim posterior	23/07	Jurídica	Pròpia	101
Sobre refugios de la Guerra Civil, con mención particular a los de la ciudad de Valencia	23/07	Llegat	Externa	76
Sobre la possible declaració com a BIC de tres camins històrics	23/07	Promoció	Externa	79
Sobre el convent de Sant Josep de València	23/07	Llegat	Externa	80
Sobre la declaración de los jardines de la Glorieta y el Parterre de Valencia como BIC, en forma de Lugar o Jardín histórico	28/09	Llegat	Pròpia	102
Sobre la declaració com a Béns de Rellevància Local dels riu-raus	28/09	Llegat	Externa	81
Sobre les zones humides valencianes	28/09	Ciències	Pròpia	105
Sobre el convent de Sant Doméneç	28/09	Jurídica	Pròpia	109
Informe sobre la declaración de la Alameda de Valencia como BIC, en forma de Lugar o Jardín histórico	29/10	Llegat	Pròpia	110
Primer Informe sobre el maltrato de animales en la Comunidad Valenciana	27/11		Pròpia	112

Sobre la nova Llei del Sòl i els criteris a seguir en matèria urbanística	27/11	Jurídica	Pròpia	120
Sobre el parc de Ribalta i el pas del TVRcas (Transport de Via Reservada de Castelló)	21/12	Llegat	Pròpia	122
Sobre la Ley del Libro y su aplicación	21/12	Jurídica	Pròpia	125
Sobre els masos del nord valencià	21/12	Llegat	Pròpia	128

Taula 10. Informes realitzats pel CVC en 2007.

Informes realitzats pel Consell Valencià de Cultura en 2007

Titol	Aprovació Ple	Comissió autora	Iniciativa pròpia	Iniciativa externa	Temàtica	BIC incoat; informe preceptiu	Informar proposta externa BIC	Proposta CVC BIC
Sobre la proposta d'ampliació de la declaració de BIC del Grau Vell de Sagunt	29/01/2007	Llegat		DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	BIC		
Sobre l'alqueria de Falcó, al terme municipal de València	29/01/2007	Llegat		Associació de Veïns de Torrefiel, València	Protecció del patrimoni		BIC	
Sobre la declaració de BIC del Mercat de Colom de València	29/01/2007	Llegat		DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	BIC		
Informe sobre alguns punts de la Llei 47/2004 d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge	29/01/2007	Jurídica	Css. Jurídica		Medi ambient i ordenació del territori			
Sobre conduccions elèctriques i telefòniques als centres històrics	29/01/2007	Jurídica	Css. Jurídica		Protecció del patrimoni			
Sobre la declaració de BIC de Sant Miquel dels Reis	26/02/2007	Llegat		DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	BIC		
Sobre la declaració de BIC del casc antic de Teulada	26/02/2007	Llegat		DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	BIC		
Sobre el patrimoni hidràulic valencià	26/02/2007	Llegat			Protecció del patrimoni			
Sobre la plaza de toros de Villena	26/02/2007	Llegat		Plataf pro restauración plaza toros Villena	Altres			
Sobre violència escolar	26/02/2007	Ciències	Css. Ciències		Altres			
Sobre la creació de la figura honorífica de consultor extern del Consell Valencià de Cultura	26/02/2007	Jurídica	Css. Jurídica		Informe intern			
Sobre una petició d'intervenció del Consell Valencià de Cultura en relació amb els béns del convent de Santa Clara de Xàtiva	28/03/2007	Jurídica		Fundació Isidre Escandell de Xàtiva	Protecció del patrimoni			
Sobre diversos elements del patrimoni de Simat de la Valldigna	28/03/2007	Llegat		BNV de Simat de la Valldigna i CEIC Alfons el Vell	Protecció del patrimoni		BIC; BRL	
Sobre el Monasterio de las Agustinas de Bocairent	30/04/2007	Llegat	Css. Llegat		Protecció del patrimoni			BIC
Sobre la proposta de declaració de BIC dels Jardins dels Vivers del Reial de València	30/04/2007	Llegat	Css. Govern		Protecció del patrimoni			BIC
Sobre los escritores valencianos y el mercado del libro	30/04/2007	Arts	Css. Arts		Promoció cultural			
Sobre convocatòries d'ajudes i subvencions diverses de la Conselleria d'Empresa, Universitat i Ciència	28/05/2007	Ciències	Css. Ciències		Ciència / R+D			
Sobre l'expedient declaratiu de Béns d'Interés Cultural (BIC) afectats per la Resolució de 13 d'abril de 2007 de la Direcció General de Patrimoni Cultural	28/05/2007	Llegat		DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni	BIC		
Sobre la barraca valenciana que es troba a la Carrera del Riu número 238 de Pinedo, València	27/06/2007	Promoció		Federación de Asociaciones de Vecinos de Valencia	Protecció del patrimoni		Reafirmar BRL	
Sobre el convent de la Trinitat en la hipòtesi del seu canvi d'ús demanial	27/06/2007	Jurídica	Css. Govern		Protecció del patrimoni			
Sobre la lona publicitària de Blanqueries	23/07/2007	Llegat		DG Patrimoni Cultural	Protecció del patrimoni			
Sobre la recuperació del record de les persones que van patir injustícies i greuges per causa de la Guerra Civil i el règim posterior	23/07/2007	Jurídica	Css. Jurídica		Altres			
Sobre refugios de la Guerra Civil, con mención particular a los de la ciudad de Valencia	23/07/2007	Llegat		Assoc Veïns "Amics del Barri del Carame"	Protecció del patrimoni		BRL	
Sobre la possible declaració com a BIC de tres camins històrics	23/07/2007	Promoció		València	Protecció del patrimoni		BIC	
Sobre el convent de Sant Josep de València	23/07/2007	Llegat		Carme	Protecció del patrimoni		Reafirmar BRL	
Sobre la declaración de los jardines de la Glorieta y el Parterre de Valencia como BIC, en forma de Lugar o Jardín histórico	28/09/2007	Llegat	Css. Llegat		Protecció del patrimoni			BIC
Sobre la declaració com a Béns de Rellevància Local dels riu-raus	28/09/2007	Llegat		Associació Riuraus Vius	Protecció del patrimoni		BRL; BIC	
Sobre les zones humides valencianes	28/09/2007	Ciències	Css. Ciències		Medi ambient i ordenació del territori			
Sobre el convent de Sant Doménech	28/09/2007	Jurídica	Css. Jurídica		Protecció del patrimoni			
Informe sobre la declaració de la Alameda de Valencia como BIC, en forma de Lugar o Jardín histórico	29/10/2007	Llegat	Css. Llegat		Protecció del patrimoni			BIC
Primer Informe sobre el maltrato de animales en la Comunidad Valenciana	27/11/2007		Ple		Altres			
Sobre la nova Llei del Sòl i els criteris a seguir en matèria urbanística	27/11/2007	Jurídica	Css. Jurídica		Medi ambient i ordenació del territori			
Sobre el parc de Ribalta i el pas del TVRcas (Transport de Via Reservada de Castelló)	21/12/2007	Llegat	Css. Llegat		Protecció del patrimoni			
Sobre la Ley del Libro y su aplicación	21/12/2007	Jurídica	Css. Jurídica		Promoció cultural			
Sobre els masos del nord valencià	21/12/2007	Llegat	Css. Llegat		Protecció del patrimoni			

Taula 11. Informes realitzats pel Consell en 2007.

6.2. Informes per consultes i peticions externes

Informe sobre la proposta d'ampliació de la declaració de BIC del Grau Vell de Sagunt	
Data aprovació Ple	29 de gener de 2007
Comissió autora	Comissió de Llegat Històric i Artístic
Coordinadora	Carmen Morenilla
Iniciativa	DG de Patrimoni Cultural (21 de novembre de 2007)
Instàncies enviades	Conseller de Cultura, FVMP, Alcaldessa de Sagunt, Carmen Aranegui
Actuacions del CVC relacionades	Informe anterior del CVC de setembre de 2005

Text de l'informe

1. Justificació

Amb data de 21 de novembre del 2006 entra en el Consell Valencià de Cultura la petició del director general de Patrimoni Cultural Valencià i Museus, Sr. Manuel Muñoz Ibáñez, d'un informe sobre l'ampliació de la declaració de Bé d'Interès Cultural (BIC) del Grau Vell de Sagunt.

La present proposta d'ampliació té com a fonament la sol·licitud presentada en el seu dia per la Sra. Carmen Aranegui, catedràtica d'Arqueologia de la Universitat de València i responsable de nombroses excavacions en l'esmentat enclavament, i també la informació favorable procedent d'informes diversos, entre ells un del Consell Valencià de Cultura, redactat a instàncies de la Sra. Aranegui i aprovat en sessió plenària de setembre del 2005.

L'informe citat va ser precedit per una visita del 14 de juliol de 2005 al Grau Vell de Sagunt de part de membres de la Comissió de Llegat Històric i Patrimoni, en la qual es va comptar amb la presència i la col·laboració de la Sra. Aranegui, la Sra. Emilia Hernández (directora del Museu de Sagunt), el Sr. Manuel Civera (regidor de Cultura de Sagunt) i la Sra. Glòria Calero (alcaldessa de Sagunt).

S'adjunta com a documentació complementària l'informe del Consell Valencià de Cultura de setembre de 2005 (veure Annex).

2. Informació

El jaciment del Grau Vell de Sagunt va ser declarat BIC com a Zona Arqueològica segons el Decret 78/1992 d'11 de maig de 1992 del Govern

Valencià. Les successives intervencions en el jaciment han posat de manifest la importància d'este enclavament portuari, els orígens del qual es remunten al segle V a.n.e. En este moment es tracta del jaciment portuari més important del Golf de València, i pot aportar una gran informació sobre el comerç marítim, la navegació i les construccions portuàries valencianes (vegeu l'informe previ del Consell Valencià de Cultura per a informació adicional).

La delimitació del BIC segons Decret 78/1992 ha quedat obsoleta a causa de les intervencions següents:

- les obres d'instal·lació d'un gasoducte i el preceptiu seguiment arqueològic, que han tret a la llum enterraments romans
- les intervencions arqueològiques realitzades amb motiu de les obres d'instal·lació del drenatge d'aigües pluvials, que han permès obtenir noves dades sobre l'extensió de l'àrea portuària;
- els treballs de seguiment dels dragatges dl sector subaquàtic de l'entorn, dels quals es desprén l'existència de restes d'antics naufragis.

3. Consideracions

De la informació existent (documentació, llibres específics, visites de membres del Consell Valencià de Cultura) es deduïx la necessitat ampliar els límits de la Zona Arqueològica del Grau Vell perquè incloguen totes les estructures constructives d'habitació aparegudes i els jaciments subaquàtics coneguts.

El lamentable estat de conservació de les restes fa necessari que es tornen a recordar les recomanacions que va fer el Consell Valencià de Cultura en setembre del 2005, les quals es referixen no solament a les restes sinó també a la necessitat de posar-les en valor creant les infraestructures necessàries per al seu coneixement i aprofitament per part de la ciutadania.

4. Conclusions

Estudiada l'àmplia documentació existent sobre el Grau Vell de Sagunt i sobre la proposta d'ampliació de la declaració de BIC, la Comissió de Llegat acorda:

- 1) Informar favorablement la proposta d'ampliació de la declaració de BIC del Grau Vell de Sagunt segons Decret 78/1992 del Govern Valencià.

2) Recordar les recomanacions del Consell Valencià de Cultura de setembre del 2005 (vegeu l'informe adjunt) pel que fa a la necessitat de consolidació de les restes arqueològiques existents i la programació de noves excavacions i investigacions subsegüents, i a la creació d'infraestructures que permeten el coneixement i l'aprofitament del BIC per part dels ciutadans.

Enviar a: Direcció General de Patrimoni, Ajuntament de Sagunt, Federació de Municipis de Comunitat Valenciana i a la Sra. Carmen Aranegui.

Annex. Informe precedent aprovat en setembre de 2005.

Informe sobre el Grau Vell de Sagunt

Autor: Comissió de Llegat Històric i artístic
Coordinadores: Isabel Morant i Carmen Morenilla
Plé: 30 de setembre de 2005

a. Justificació

Amb data d'entrada 12 de maig dirigeix un escrit la Profa. Carmen Aranegui al President del Consell Valencià de Cultura sobre la situació actual del Grau Vell de Sagunt, demanant la intervenció del CVC al respecte.

En us de les seues competències la Comissió de Govern encarrega l'elaboració d'un informe respecte del tema a la Comissió de Patrimoni i Llegat Històric, la qual en la seua sessió de juny delega en les Sres. Isabel Morant i Carmen Morenilla la preparació de l'esmentat informe.

b. Informació

La Profa. Carmen Aranegui ha presentat al CVC un escrit amb diversa documentació adjunta: carta remesa al Conseller de Cultura, Avantprojecte d'actuacions, fotografies de l'estat actual del BIC del Grau Vell de Sagunt i plànols de les actuacions portuàries i industrials previstos.

Les Sres. Morant i Morenilla tenen coneixement del llibre publicat per la Sra. Aranegui, Sagunto. Oppidum, emporio y municipio romano, Barcelona 2004, que conté informació altament qualificada i molt interessant per a l'informe que es demana.

Les Sres. Morant i Morenilla tenen informació directa de la situació del BIC i el seu entorn per una visita que han fet el passat 14 de juliol, per a la qual han tingut la col·laboració de la Sra. Aranegui, la Sra. Emilia Hernández (Directora del Museu de Sagunt), el Sr. Manuel Civera (regidor de cultura de Sagunt) i la Excm. Sra. Glòria Calero (Alcaldeessa de Sagunt). S'aporten fotografies fetes durant la visita.

c. Consideracions

c.1. El hàbitat del Grau Vell de Sagunt es creà a finals del segle VI a.n.e. com a una etapa en un circuit comercial format per les ciutats de la costa sud, les ibèriques de l'est peninsular, les colònies fenícies d'Ibiza i Cartago i les focenses d'Ampúries i Marsella.

La poca activitat portuària durant el segle XIX, vinculada fonamentalment a la comercialització de la taronja, desapareix a inicis del segle XX, quan es construeix el nou port lligat a l'activitat siderúrgica dels Alts Forns; les deixalles d'aquestes indústries provoquen una contaminació de la sorra que invaliden les terres voltaneres al Grau Vell per a la seua explotació turística i urbanística, per la qual cosa el Grau Vell no ha patit els efectes destructors que la resta d'instal·lacions equiparables a la costa del Mediterrani, el que ha permés la realització d'excavacions amb resultats molts significatius.

Les excavacions demostren l'existència de nivells d'ocupació des de al menys el final del segle VI a.n.e. fins el segle VI n.e., sense interferències d'èpoques més recents, la qual cosa converteix aquest lloc arqueològic en idoni per documentar l'evolució portuària d'Arse-Saguntum. També es conclou la importància capdal del lloc no tan per la monumentalitat de les restes com pel fet de mantenir la tipologia d'un tipus d'instal·lació no documentada en altres indrets per efecte de la destrucció posterior; tanmateix el que ha estat excavat no abarca la totalitat del jaciment.

c.2. El Grau Vell es declarat BIC en 1993, fixant-se un entorn de protecció en el seu moment considerat suficient, atenent les circumstàncies concretes de l'indret, que estava vorejat d'un marjal sense activitat econòmica. Aquestes circumstàncies donaven una suficient protecció legal i de fet al lloc arqueològic.

c.3. Des de l'any 2000 el que era un marjal sense activitat s'ha convertit en una àrea d'explotació portuària amb importants interessos econòmics, que ha fet desaparèixer la marjal mitjançant constants moviments de remoció de terres. Les obres que les diverses empreses estan portant a terme complixen amb la legalitat vigent fent cates en els terrenys voraners del BIC abans d'actuar; del resultat de les quals ha estat obligat variar el traçat d'algunes canalitzacions. Aquestes cates, que es limiten a les mínimes imprescindibles per complir amb la legislació vigent, deixen entreveure l'existència, ja expressada en forma d'hipòtesis, d'altres components del Grau Vell, per la conservació i posterior excavació dels quals cal una modificació del perímetre de l'entorn del BIC.

c.4. L'estat de conservació de les restes excavades és lamentable. L'abandonament ha provocat que la brossa oculte grans parts, la qual cosa provoca problemes per als especialistes que entren al recinte vallat. No es pot complir amb

cap funció de tipus pedagògic per la manca de tot tipus d'indicació.

c.5. Uns centenars de metres abans del Grau Vell existeix una alqueria amb restes romanes, que no ha estat afectada per cap intervenció urbanística, però tampoc té cap tipus de protecció, la alqueria de San Marcos.

c.6. L'Ajuntament de Sagunt, preocupat per la eventual destrucció de restes arqueològiques i per la necessitat de millorar la situació del BIC, d'acord amb propostes presentades amb anterioritat a l'actual per la Profa. Aranegui, ha mantingut converses amb l'Autoritat Portuària, que en aquell moment i amb les condicions i pressupost presentat, estava disposada a finançar el projecte de consolidació de les restes. Posteriorment la Profa. Aranegui ha realitzat un nou estudi de la situació i preparat el document que ha remés a Conselleria, Ajuntament i al CVC, que comporta una petició d'ampliació de l'entorn de protecció i un nou pressupost d'actuacions considerablement més elevat que l'anterior, que no es qüestionat per l'Ajuntament, però que supera amb molt la quantitat que l'Autoritat Portuària havia manifestat que estava disposada a finançar.

d. Conclusions

De la documentació aportada i de la informació recopilada en la visita del Grau Vell, es considera:

1. El Grau Vell constitueix un unicum en tota la costa mediterrània per les circumstàncies concretes que han afavorit la seua conservació fins al moment actual.

2. L'entorn de protecció del BIC, que fou declarat en 1993, es considera que actualment, atenent a les noves circumstàncies i possibilitats d'actuacions industrials, es insuficient per a garantir el compliment del que la llei assenyala als BIC.

3. El BIC i l'entorn de protecció actual es troben en una situació d'abandonament molt lamentable, per la qual cosa es fa necessari una actuació urgent de consolidació i d'ampliació de les excavacions.

4. Per a complir amb les finalitats pedagògiques i eventualment turístiques podria ser utilitzada l'alqueria de San Marcos, de manera que es conservaria un edifici amb valors patrimonials per a usos culturals.

5. El que abans era un marjal sense activitat econòmica s'ha transformat en un lloc amb forts interessos econòmics, amb participació de nombroses empreses importants, que podrien col·laborar amb l'Autoritat Portuària en el finançament de les actuacions necessàries al voltant del lloc arqueològic.

6. Per les converses mantingudes amb les autoritats municipals i culturals queda manifesta la bona voluntat de la Direcció General de Patrimoni, de l'Ajuntament i de l'Autoritat Portuària. Aquesta voluntat, però, no ha estat contrastada amb el nou pressupost d'actuació presentat per la Profa. Aranegui.

7. Les dades anteriors ens porten a formular les següents propostes:

a) proposem a la Direcció General de Patrimoni que estudi l'ampliació de l'entorn del BIC aprovat en 1993;

b) proposem a l'Ajuntament de Sagunt que inici mesures de protecció de l'alqueria de San Marcos, siga iniciant l'expedient de declaració de Bé de Rellevància Local, siga sol·licitant a la Direcció General de Patrimoni que inici l'expedient de declaració de BIC;

c) proposem al CVC que, en tant que organisme preocupat per la cultura valenciana, que ja ha intervingut en ocasions anteriors respecte al patrimoni saguntí, prepare un encontre de les parts implicades, es a dir, Direcció General de Patrimoni, Ajuntament amb el assessorament de la Profa. Aranegui, l'Autoritat Portuària i una representació de les empreses que estan treballant a la zona, per tal de pulsar les voluntats i possibilitats de finançament de les actuacions que es consideren necessàries.

e. Responsables

Per delegació de la Comissió de Patrimoni i Llegat històric han realitzat aquest informe Isabel Morant i Carmen Morenilla.

Sobre l'alqueria de Falcó, al terme municipal de València

Data aprovació Ple	29 de gener de 2007
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Jesús Huguet i Ramón de Soto
Iniciativa	Associació de Veïns de Torrefiel, València (18 d'octubre de 2005)
Instàncies enviades	Conseller de Cultura, Alcaldessa de València, Associació de Veïns de Torrefiel

Text de l'informe

Antecedents

D. Félix del Río Alonso, en nom de l'Associació de Veïns de Torrefiel de València, es dirigí al Consell Valencià de Cultura demanant que aquesta institució realitzara els tràmits oportuns

per tal que la denominada Alqueria de Falcó, situada al terme municipal de València, fora declarada Be d'Interés Cultural.

El C.V.C. encomanà a la Comissió de Llegat Històric i Artístic i aquesta als consellers Srs. Ramon de Soto Arándiga i Jesús Huguet Pascual la formalització de l'informe escaient, els quals després de superades diverses dificultats, entre elles una malaltia que impossibilità la presència personal a l'esmentada alqueria en molt de temps, eleven a la Comissió de Llegat per a que aquesta si ho aprova ho remisca a la Comissió de Govern i Ple la següent proposta.

Consideracions

El Consell Valencià de Cultura ha manifestat reiteradament la preocupació per l'estat d'abandonament i desídia de moltes edificacions rurals valencianes i, concretament, de l'Horta de València. Especialment lamentable és la situació d'algunes d'estes construccions que originàriament presentaven una certa ambició arquitectònica i, també, d'estatus social aristocràtic. En la publicació del C.V.C. Alqueries. Paisatge i arquitectura en l'horta hi ha remissions constants a la situació i específicament a l'alqueria objecte d'aquest informe (vd. "Alqueries. Paisatge i arquitectura en l'horta", Miquel del Rey coord., pgs. 155, 162 i ss.).

Concretament als voltants de la ciutat de València podíem trobar exemples tan excel·lents com els de les alqueries del Pí, del Magistre i de Falcó. Aquesta darrera, del segle XVII però amb restes de segles anteriors, emfatitza una volumetria pròpia de cases de camp aristocràtiques posant en les arestes i en la testera pedres en òvul acabades en esferes o formes flamigeres a la manera de torxes. I una façana i divisió interior pròpies de qui pretén crear una obra que vaja més enllà de una simple i senzilla residència rural per convertir-se en una casona que evidencie la prosperitat i poder dels propietaris.

Situada al Camí de Montcada, en el ja esmentat terme municipal de València i pròxima a la del Pí, amb la construcció de la Ronda Nord de la capital ha quedat situada en la part de major incidència constructiva i de més demanda urbanística, el que d'alguna manera agreuja el perill de desaparició o, almenys, afectació important.

Certament algunes intervencions no llunyanes afecten el conjunt de l'immoble, com ara la torreta afegida i que trenca la línia de l'edificació, però aquests afegitons són de fàcil resolució, el problema major ve donat per l'agressivitat urbanística del voltants.

Els usos que ha tingut l'edifici (a més de vivenda rural durant molts anys va ser un centre infantil

anomenat "La Alqueria) han afectat sens dubte el be però com asseguràvem abans no desmereixen la totalitat del conjunt ni la seua unitat constructiva.

Conclusions

1.- La Llei 7/2004, de 19 d'octubre, de la Generalitat, de Modificació de la Llei 4/1998, de 11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià senyala en l'article 27, sobre el procediment d'iniciació de l'expedient per a declara un be com B.I.C., que podrà realitzar-se d'ofici o a instància de qualsevol persona. També que és la Conselleria de Cultura, Educació i Esport la institució que formularà l'expedient.

Per tot això, i sense que siga el propi Consell Valencià de Cultura qui inste a la Conselleria esmentada que procedisca a l'inici de l'expedient per declarar B.I.C. l'Alqueria de Falcó, qualsevol persona, entitat o institució por procedir a sol·licitar l'obertura de l'expedient d'acord amb la legislació vigent.

2.- L'Associació de Veïns de Torrefiel pot per tant demanar a la Conselleria de Cultura, Educació i Esport de la Generalitat Valenciana que inici l'expedient de declaració com Be d'Interés Cultural l'Alqueria de Falcó, com pot demanar-ho qualsevol persona que s'estime interessada.

3.- En qualsevol cas el Consell Valencià de Cultura enviarà aquest informe a la Conselleria de Cultura, Educació i Esport i a l'Ajuntament de València per si consideren oportú realitzar les tasques que finalitzen amb la declaració d'alguns dels nivells de protecció contemplats en la Llei 4/1998.

4.- Aquest informe s'enviarà a l'associació peticionària així com a la Conselleria de Cultura, Educació i Esport i a l'Ajuntament de València.

Sobre la declaració de BIC del Mercat de Colom de València

Data aprovació Ple	29 de gener de 2007
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Ricard Bellveser i Jesús Huguet
Iniciativa	DG de Patrimoni Cultural (27 de novembre de 2006)
Instàncies enviades	Conseller de Cultura

Text de l'informe

Antecedents

Amb data 27 de novembre de 2006, número de registre 558 del Consell Valencià de Cultura, va entrar al C.V.C. la sol·licitud d'informe sobre la

possible declaració de Bé d'Interés Cultural (B.I.C.) del Mercat de Colom de la ciutat de València, tramés pel Dtor. Gral. de Patrimoni Artístic de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport.

El President i la Comissió de Govern del C.V.C. van trametre la documentació de la Conselleria a la Comissió de Llegat Històric i Artístic per a la realització de l'informe. Aquesta Comissió, en la seua reunió de desembre de 2006, encomanà als seus membres Sr. Bellveser Icardo i Sr. Huguet Pascual la confecció de l'escrit corresponent. I els esmentats membres, després de les oportunes visites a l'edifici i de l'estudi de la documentació tramesa més altra a la que han tingut accés, formulen la següent proposta.

Val a dir que aquest monument tenia incoat expedient de declaració des de 1982, paralitzat posteriorment, raó per la qual l'any 2006 el C.V.C. va aprovar emetre una proposta de reobertura de l'expedient.

Consideracions històriques i artístiques

En 1913 se li encarrega a Francisco Mora, arquitecte municipal, el projecte de realització del Mercat però cal dir que tres anys abans, en la proposta que fa Mora per al concurs de construcció del Mercat Central, ja podem apreciar la gènesi del que serà una de les millors manifestacions de l'arquitectura modernista valenciana.

En un moment en què València, a conseqüència de l'empenta que l'Exposició Regional significà per al conjunt urbà però també per la conscienciació i identificació ciutadana, estava immersa en una àmplia transformació urbanística, Mora presenta el 17 d'abril de 1913 el seu projecte. Projecte per a ser construït en la confluència dels carrers Ciril Amorós, Jorge Juan i Comte de Salvatierra. Posteriors modificacions del projecte en agost del mateix any i de l'any següent, 1914, conduïren a l'erecció d'un mercat que ha estat referència mercantil però també arquitectònica de la ciutat. Un edifici que conjumina l'antiga tradició gòtica amb les propostes més noves de l'arquitectura del XX.

A més de Mora altres professionals de la construcció van tindre un protagonisme rellevant en l'obra, cas de Demetrio Ribes, un dels noms més coneguts del modernisme valencià, que col·laborà en la finalització de l'edifici. Ribes, arquitecte del constructor i contractista del mercat, Ramon Ferrer Galiana, intervingué decisivament en el resultat final (alguns estudiosos creuen que va ser ell l'autor de la reforma definitiva) sobretot creant les marquesines laterals obertes en forma de Y, i propiciant una millor ventilació de l'immoble.

No solament destacats arquitectes o constructors solvents tingueren una actuació de relleu. El

Mercat de Colom posseïx molts dels trets diferencials i singulars del modernisme valencià, derivats de la tradició artesanal o fabril del país. Evidentment els taulellets i ceràmiques valencianes ja havien estat usats profusament per destacats arquitectes del moviment (Gaudí, Doménech i Muntaner,.....) que aprofitaren les manufactures valencianes per a singularitzar les seues intervencions, bé en peces completes vidriades o en trencadís i encara en mosaics policromats. Però Mora i companyia usaren la ceràmica, el ferro, vidre, pedra i diversos complements ornamentals de forma original propiciant l'aportació valenciana més transcendent al moviment: els complements decoratius a l'estricta obra. Més encara, l'arquitectura modernista valenciana presenta elements d'organització de l'espai i sistemes de proporció rigorosos que poden considerar-se emblemàtics.

La darrera rehabilitació del Mercat s'inicia amb els estudis previs en 1996 i va concloure en 2003. La magnífica restauració va ser mereixedora del Premi "Europa Nostra" de la Unió Europea, cosa que avala la tasca realitzada per l'equip de direcció de l'obra de restabliment.

Per altra part el Consell Valencià de Cultura no pot sinó felicitar-se que s'haja considerat la seua petició de recuperació de l'expedient incoat en 1982 pel qual es demanava la declaració esmentada.

Conclusions

1. El Consell Valencià de Cultura considera que el Mercat de Colom de València reuneix totes les condicions per a ser declarat Bé d'Interés Cultural, i així ho recomana.

2. Es considera que l'entorn de protecció proposat en l'expedient de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport és adequat, però tenint present la importància i qualitat urbanística dels voltants (església del Dominicans i col·legi, alguns dels edificis dels carrers Jorge Juan, Ciril Amorós i Comte de Salvatierra,) seria convenient estudiar l'ampliació o, en qualsevol cas, recomanar a l'Ajuntament de València la màxima protecció de tota l'àrea, sobretot atenent a les lamentables intervencions realitzades en la zona al llarg de les darreres dècades del segle XX.

3. Aquest informe s'enviarà a la Direcció Gral. de Patrimoni Artístic d'acord amb la petició abans esmentada.

Sobre la declaració de BIC de Sant Miquel dels Reis

Data aprovació Ple	26 de febrer de 2007
--------------------	----------------------

Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
-----------------	----------------------------

Coordinador	Vicent Álvarez
-------------	----------------

Iniciativa	DG de Patrimoni Cultural (9 de gener de 2007)
Instàncies enviades	Conseller de Cultura

d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge, per la qual el Govern Valencià deu formular un Pla Territorial de Protecció de l'horta de València.

En aquest extrem, i com complement de la declaració del Monestir com BIC cal insistir sobre la urgència legal de l'elaboració i aplicació del Pla de Protecció de l'horta esmentat.

Es cita, tanmateix, el Pla Especial de Reforma Interior de SAN Miguel dels Reis, dins del PGOU de València, aprovat en 43 de juliol de 2001. El desenvolupament d'aquest instrument urbanístic deuria accelerar-se, amb la remodelació de la zona, resolvent a la vegada el problema que existeix en una edificació d'onze plantes fora de context.

En relació a la comunicació es projecta el distanciament de la carretera, evitant l'agressiva existència d'un vial, i el pas d'un tramvia, projectes que encara no tenen data de realització.

Mesures de protecció

Es planteja el manteniment de l'horta que rodeja el recinte, la reubicació de la carretera, es sotmet a permís previ les actuacions urbanístiques, a excepció d'obres de poca importància i manteniment, i es sotmeten a control les actuacions de qualsevol tipus que puguen afectar a la visió del monument.

Conclusions

Primera.- Informar favorablement la present declaració com a BIC del Monestir de San Miquel dels Reis.

Segona.- El CVC recomana la urgència de disposar del Pla Territorial de Protecció de l'horta.

Tercera.- Malgrat les dificultats que comporta la reordenació de la zona i les millores d'accessibilitats, el CVC recava de la Corporació Municipal i les administracions competents actuacions que accelerant el procés pendent.

Text de l'informe

Antecedents

Amb data 9 de Gener entrà al registre del CVC la documentació corresponent per tal d'emetre informe sobre la declaració com Bé d'interès Cultural del Monestir de San Miquel dels Reis. La incoació de l'esmentada declaració s'ha encetat per Resolució de la DGPC de data 26 de desembre de 2006. La Comissió de Llegat del CVC ha estat l'encarregada d'informar, tal i com es preveu a l'article 27 de Llei 4/98.

Cal esmentar com aquest bé ja havia estat objecte d'incoació com BIC amb data 8-6-1981, havent decaigut per la paralització del seu tràmit pel Ministeri de Cultura, i que el Ple del CVC de 26 d'abril de 2006, aprovà un informe en el qual es recomanava que l'expedient de declaració s'encetara de nou.

El bé i els seus valors

Tant a l'informe aprovat per aquest Consell amb data 26-4-006, com a la documentació elaborada pel la DGPC es fa relleu del valor arquitectònic, històric, i cultural del bé objecte de declaració, el qual ha estat rehabilitat i on es troba la Biblioteca Valenciana i de moment te la seu l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

Tant el conjunt arquitectònic del monument com l'importància els fons bibliogràfics, amb rellevants col·leccions procedents de donacions, justifiquen sobradament la declaració i la justifiquen.

Ens remetem al nostre informe anterior així com, també, a l'informe tècnic que ha estat adjuntat a la documentació de la DGPC.

Sobre l'entorn

Aquest punt és el que presenta més elements de consideració, al tractar-se d'un monument envoltat per la ciutat, amb les implicacions que comporta l'urbanització i les comunicacions i xarxes viàries.

En aquest punt la documentació elaborada per la DGPC delimita un entorn raonable i es remet a les mesures de protecció paisatgística i arqueològica. En relació al primer aspecte, a la documentació aportada es repara que el monument es troba en l'Horta de València, i com aquesta te una protecció indirecta, en base al Decret 73/2006 el qual declara com BIC el Tribunal de les Aigües de València. Igualment, es remet a l'obligació fixada a la llei4/2004

Sobre la declaració de BIC del casc antic de Teulada

Data aprovació Ple	26 de febrer de 2007
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Vicent Álvarez i José Morera
Iniciativa	DG de Patrimoni Cultural (4 de desembre de 2006)
Instàncies enviades	Conseller de Cultura

Text de l'informe

Antecedents

Amb data 4 de desembre de 2006 va entrar al registre del CVC la documentació procedent de la DGPC incoant expedient com BIC del Casc Antic de Teulada, als efectes de que pel CVC s'informara preceptivament. La Comissió de Llegat va ser l'encarregada de preparar l'esmenta't informe.

Els Consellers Morera i Vicent Àlvarez van visitar la població amb data 13 de gener, essent acompanyats per la Regidora d'urbanisme i el tècnic municipal.

Breu introducció històrica de Teulada

[...] *Teulada va ser durant aquells primers segles baixmedievals una reduïda comunitat de llauradors, sorgida lentament a partir del poblament del 1277, organitzada molt prompte com un municipi amb el seu consell, i també molt prompte enquadrada en el marc polític d'una senyoria feudal* *.

(*Text extret de l'article "La carta pobla de Teulada de 1277 i la seua època", d'Enric Guinot i Rodríguez. Publicat en *Carta de poblament de Teulada*. Ajuntament de Teulada. Teulada. 2003.

El bé objecte de la present declaració

Es tracta del conjunt històric coincident en la que fou ciutat emmurallada de Teulada. Aquesta ciutat costanera va nàixer com un enclau fortificat per evitar les actuacions dels pirates, al text, o documentació aportada per la DGPC, es fa una relació històrica de la creació i evolució de la vila, a la qual es remetent, resultant de tot un conjunt on es pot apreciar el trets històrics d'aquest tipus de ciutat-fortificada.

El conjunt històric es harmoniós, es conserva acceptablement, amb l'existència de portalades i façanes i altres elements dels segles XV, XVI, XVIII, i XIX. A diferència d'altres casos idèntics cal remarcar que està habitat i ús, a excepció d'algunes actuacions lamentables dels anys 60 i 70 es pot dir que hi ha conservació estimable. Les autoritats municipals tenen un especial interès i s'està fent una tasca de sensibilització ciutadana.

Dins del conjunt, com elements singulars troben:

L'església de Santa Caterina, dels segles XIV i XV, gòtica, de dimensions reduïdes pel seu caràcter de fortificació, molt ben conservada; fa ja temps es va canviar l'altar, tal vegada el retort al sentit inicial podria donar més excel·lència a la contemplació de la volta del l'antic altar.

L'ermita de la Divina Pastora, peculiar, i molt ben situada, te un especial encant, de factura barroca.

La Sala dels Jurats i de Justícia

Es tracta d'una mostra molt característica de les llotges valencianes, del segle XVII, s'ha rehabilitat amb encert i s'ha instal·lat una exposició permanent sobre Sant Vicent Ferrer, el qual tenia relacions amb la vila puix allí hi residia la seua germana.

L'entorn i normes de protecció

L'entorn que s'ha delimitat es considera ajustat; en quant les normes urbanístiques, a més a més, de las habituals, la pròpia Corporació Municipal de Teulada té en vigor un CATÀLEG DE bens i Espais Protegits, aprovat pel Ple de 5 de desembre de 2002, al qual resulta modèlic i hauria ser un exemple a seguir en casos com el present, amb unes previsions que afecten al manteniment dels elements constructius i complementaris tradicionals.

Conclusions

Primera.- S'informa favorablement la declaració com CIB del Conjunt Històric de Teulada.

Segona.- El CVC manifesta la seua satisfacció per la cura que ha observat per part de la ciutadania de Teulada en la conservació del seu patrimoni.

Sobre la plaza de toros de Villena

Data aprovació Ple	26 de febrer de 2007
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinador	Juan Antonio Montesions García
Iniciativa	Plataforma pro restauración de la plaza de toros de Villena (5 de juny de 2006)
Instàncies enviades	Conseller de Cultura, Ajuntament de Villena, Plataforma peticionària

Text de l'informe

Antecedentes

Con motivo de la celebración del Pleno del Consell Valencià de Cultura correspondiente al mes de mayo de 2006 en Villena, un grupo de vecinos de la ciudad, agrupados en un colectivo denominado "Plataforma pro restauración de la Plaza de Toros de Villena", se dirigieron al Presidente y algunos miembros del C.V.C. solicitando su opinión sobre el estado y probable destino de la mencionada plaza. Toda vez que en el mencionado Pleno no figuraba en el Orden del Día, ni estaba prevista, ninguna consideración al respecto se les invitó a que se dirigiesen por escrito al C.V.C. para que éste informase reglamentariamente.

Así lo hicieron entregando D. Francisco Hernández Tomás diversa documentación sobre el tema al Presidente del C.V.C. y remitiendo Dª Celia Lledó Rico, portavoz del Grupo Municipal del Partido Popular en el ayuntamiento, un dossier cuya entrada en el registro del C.V.C. se produjo el 5 de junio, con el núm. de registro 352.

El Presidente del C.V.C. libró toda la documentación al Presidente i Secretaria de la Comissió de Llegat Històric i Artístic, Sr. Bellveser Icardo i Morenilla Talens, quienes en la sesión del mes de junio hicieron entrega del material al conseller D. Juan Antonio Montesinos García para que realizase el informe pertinente.

Para la realización del informe el Sr. Montesinos ha contado con otra serie de documentación, proveniente tanto del ayuntamiento villenense (entre la misma el Plan General de Ordenación Urbana) como de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport así como de CODEARQ (Col.lectiu de Defensa de l'Arquitectura de Alacant). Ha manejado además diversa bibliografía y se ha entrevistado con miembros del Grupo Popular municipal, miembros de la Plataforma, representantes del Ayuntamiento así como distintos vecinos y entidades de la ciudad y distintos miembros de la propia Comissió de Llegat Històric i Artístic.

Consideraciones

La Plaza de Toros de Villena es “.....un edificio construido por suscripción popular a principios del siglo XX. Tienen un aforo de unos 10.000 espectadores. Obra de gran envergadura, se encargó el proyecto al arquitecto D. Julio Carrilero Prat, autor entre otros edificios solemnes, de las plazas de toros de Albacete y Las Ventas de Madrid. De estilo historicista, destacan entre otros sus arcos de herradura y medio punto de inspiración neomudéjar y la solución arquitectónica del graderío a modo de 48 bóvedas de medio cañón, sostenidas por muros de mampostería con igual sistema constructivo que la fachada. El PGOU de Villena contempla la Plaza de Toros como monumento dentro de su catálogo de edificios de interés histórico artístico..... .

En 1985 dejó de utilizarse como coso taurino lo que supuso un abandono de la propia construcción, especialmente de la zona interior (tendidos, albero, etc...). Sin embargo, con posterioridad, se ha procedido a la repriminización de la fábrica (vd. foto 1 que se acompaña) lo que permite una visión externa del conjunto acorde con los principios estéticos originales.

El problema que plantean los demandantes del informe tiene como nexo central el uso que a partir de la restauración pueda darse al edificio. En ese sentido, y sin entrar en consideraciones

sobre la conveniencia de recuperar el espectáculo taurino como eje del aprovechamiento (que evidentemente no es objeto, ni puede serlo, de este informe), cabe señalar que la plaza y su entorno guardan la unidad existente anteriormente. Sin duda cualquier declaración protectora podría ser efectiva en cuanto a la conservación de lo actualmente existente, pero difícilmente conllevaría una recuperación interna anterior del inmueble ya que esta debería atenerse a los principios de las autoridades correspondientes.

En ese sentido cabe destacar el informe de la autoridad competente en materia patrimonial, la Dirección Gral. de Patrimoni Cultural Valencià, que en el expediente A-135/04 de 27 de marzo de 2006 señala: “....., desde el punto de vista patrimonial y a efectos de su posible inscripción en el Inventario General del Patrimonio Cultural, esta Dirección General atenderá a estas dos básicas circunstancias (se trata de la impronta del inmueble y del valor inmaterial del mismo) que, a priori, quedan garantizadas con el respeto al nivel de protección que el edificio tiene asignado en estos momentos a través del Plan General de Ordenación Urbana (nivel 2)”. Es pues la autoridad municipal, con las evidentes cautelas y ateniéndose a los principios legales, la que ha de proponer las intervenciones y usos, como claramente indica el referido informe de la Dirección Gral.: “.....En consecuencia, la decisión final de la intervención y del programa de usos del inmuebles siempre que asuman con solvencia la preservación de dichos valores, procede debatirse exclusivamente desde la esfera municipal”.

Por todo ello presentamos las siguientes

Conclusiones

1). La plaza de toros de Villena, como ejemplo de un tipo de arquitectura relevante tanto en su aspecto formal como sentimental, es digna de considerarse como inmueble destacable entre los de la ciudad. En este sentido cabría la posibilidad que el Ayuntamiento iniciase un expediente para la posible declaración como Bien de Relevancia Local y se atendieran los regímenes protectores previstos en el Plan General de Ordenación Urbana.

2). Desde el Consell Valencià de Cultura no debemos recomendar la recuperación del coso para la realización o no de actividades de carácter taurino, tal y como se efectuaban con anterioridad a 1985. Sin embargo sí debemos señalar la conveniencia de que el inmueble, dadas sus características arquitectónicas y el valor simbólico y sentimental para los villenenses, se destinase a actividades culturales y de ocio permitiendo un uso que revitalizaría el edificio y serviría cultural y socialmente a la población.

3). En cualquier caso recomendamos a las autoridades pertinentes que los valores mencionados (impronta y sentimental) sean principios fundamentales en cualquier intervención que se realice.

4). Este informe se remitirá a las entidades y asociaciones peticionarias así como al Ayuntamiento de Villena y a la Dirección General de Patrimonio Cultural Valenciana de la Conselleria de Cultura, Educación i Esport.

Vot particular presentat a l'Informe sobre la plaza de toros de Villena" pels consellers Manuel Ángel Conejero Tomàs, Jesús Huguet Pascual, Vicente Muñoz Puelles, Elena Negueroles Colomer i Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

Els consellers més amunt consignats es manifesten a favor que la primera frase del punt 2 de les Conclusions de l'informe quede redactada de la manera següent:

"Desde el Consell Valencià de Cultura no podemos recomendar la recuperación del coso para la realización de actividades de carácter taurino, tal y como se efectuaban con anterioridad a 1985."

Sobre una petició d'intervenció del Consell Valencià de Cultura en relació amb els béns del convent de Santa Clara de Xàtiva

Data aprovació Ple 30 de març de 2007

Comissió autora Jurídica i d'Interpretació Reglamentària

Coordinador Vicent Àlvarez

Iniciativa Fundació Isidre Escandell de Xàtiva (18 de gener de 2007)

Instàncies enviades Conseller de Cultura, alcalde de Xàtiva, president Associació cultural Isidre Escandell

Actuacions del CVC relacionades Informes previs de 2001 i 2003

Text de l'informe

Antecedents

La representació de la Fundació Isidre Escandell de Xàtiva presentà un escrit dirigit al Consell Valencià de Cultura amb data 18 de gener de 2007, relatiu al convent de Santa Clara de Xàtiva.

Seguint el tràmit ordinari previst en l'article 65 del nostre Reglament, l'escrit es va traslladar a la consideració de la Comissió Jurídica, ja que plantejava la possible invalidesa d'uns actes de disposició de domini. Aquesta comissió ha estudiat el tema i ha elaborat el present informe.

Qüestions de fet

PRIMERA

L'entitat peticionària declara tenir notícia de la venda del Reial Monestir de Santa Clara de Xàtiva, declarat bé d'interès cultural (BIC) per Decret de la Generalitat 136/2003. Igualment destaca que l'immoble té incorporats com a béns mobles una sèrie d'elements que per imperatiu legal es consideren part del conjunt, i que, per tant, tot acte de venda o trasllat que puga afectar-los ha de sotmetre's a les limitacions de la llei -la qual especifica que els béns mobles inclosos en la declaració de BIC d'un monument no poden ser separats de l'immoble ni ser objecte de transmissió patrimonial a entitat mercantil, ni a títol gratuït ni oneros. En conseqüència, la Fundació Isidre Escandell demana al Consell Valencià de Cultura que verifique si la venda efectuada presenta cap vici que l'invalida.

SEGONA

L'entitat peticionària no aporta proves acreditatives de la possible venda del monestir de Santa Clara de Xàtiva, i aquest Consell Valencià de Cultura no té capacitat per a actuar en relació a la verificació del suposat fet de la transmissió. De tota manera, complint els fins de la nostra institució, i per tal de no dilatar l'inici d'unes actuacions que són competència de la nostra administració autonòmica, hem de considerar com a hipòtesi la possible venda denunciada i les seues conseqüències o efectes.

Anàlisi del problema i dels efectes d'una hipotètica venda

Cal diferenciar entre el marc de les normes administratives i el de les civils. La Constitució espanyola reconeix en el seu article 33, dins del capítol dels drets i els deures dels ciutadans, el dret a la propietat, la qual queda limitada per la seua funció social, i de la qual ningú no pot ser privat sinó per causa justificada d'interès social, amb la corresponent indemnització. Les normes que regulen aquest dret són fonamentalment civils i mercantils, amb la legislació administrativa expropiadora.

El dret de propietat sobre les coses, segons la legislació civil, és el dret d'usar i disposar dels béns sense més limitacions que les fixades en les lleis. La invalidesa dels actes de disposició es regix bàsicament per les normes de l'ordre civil, el qual també estableix les causes de nul·litat en els negocis jurídics.

L'article 46 de la Constitució imposa a les administracions públiques el deure de conservar i enriquir el patrimoni cultural. Aquesta obligació s'ha concretat en les lleis de Patrimonio Histórico Español i en les respectives de cada autonomia amb competències.

En resum, en la normativa sobre la matèria cal considerar:

a) Els béns mobles incorporats a un bé immoble declarat BIC queden afectats per la mateixa declaració.

b) Tal com sosté la Fundació Isidre Escandell, els béns mobles en possessió de les institucions eclesiàstiques, declarats o inclosos en l'inventari corresponent, no podran ser venuts a entitats particulars ni entitats mercantils. Ara, aquesta disposició (Article 28 de la Ley de Patrimonio Histórico Español) no implica l'efecte d'invalidesa de l'acte jurídic de la venda, sinó solament un incompliment administratiu i una infracció sancionable. La Llei de patrimoni cultural valencià, per la seua part, reitera els criteris anteriors, i estableix el dret de tempteig i retracte en la venda dels bens d'interès cultural (Article 22), de tal manera que sí que es pot vendre, però seguint els tràmits que marca la llei.

c) La mateixa norma preveu que, en cas de no complir-se les obligacions de comunicació a l'administració pública de la venda del BIC, s'incorre en falta sancionable (Article 97, f) i c). Així, en cas d'existir una infracció administrativa, l'administració autonòmica hauria d'instruir l'expedient sancionador corresponent.

CONCLUSIONS

Primera.- No tenint constància de la possible venda de l'immoble del Reial Convent de Santa Clara de Xàtiva, pertoca donar trasllat del present informe a la Conselleria de Cultura i Educació, perquè actue en conseqüència.

Segona.- No disposant de dades concretes, hem d'assenyalar que del conjunt de la legislació existent no es dedueix l'existència directa de causes invalidants o de nul·litat dels actes vàlids civils en relació a la venda de béns declarats BIC -sempre que els possibles actes de disposició s'hagen produït de conformitat amb els requisits jurídics fixats per la legislació civil per als actes de compravenda.

Tercera.- Que en les vendes de béns d'interès cultural, com és la suposada del convent que ens ocupa en el present informe, cal exigir el compliment de la legalitat, i molt especialment d'allò que disposa l'article 22 i els concordants de la Llei de patrimoni cultural valencià, i en cas contrari pertoca adoptar les mesures sancionadores corresponents.

Quarta.- El present informe es traslladarà a l'entitat peticionària, a la Conselleria de Cultura, Educació i Esport i a l'Ajuntament de Xàtiva.

Sobre diversos elements del patrimoni de Simat de la Valldigna

Data aprovació Ple 30 de març de 2007

Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Isabel Morant i Vicent Àlvarez
Iniciativa	BNV de Simat de la Valldigna i CEIC Alfons el Vell (15 de novembre de 2006)
Instàncies enviades	Conseller de Cultura, FVMP, alcalde de Simat de la Valldigna, Bloc Nacionalista Valencià i CEIC Alfons el Vell

Text de l'informe

Antecedents

Amb data 15 de novembre de 2006 tingué entrada al registre del CVC un document del Bloc Nacionalista Valencià de l'esmentada població, i amb data 29 del mateix altre de l'entitat CEIC Alfons el Vell. Els dos escrits esmentats venen acompanyats d'una documentació idèntica, i coincideixen en l'objecte, per la qual cosa es van acumular als efectes de la seua tramitació.

Per la Comissió de Govern es va encarregar l'estudi dels escrits a la Comissió de Llegat, la qual encomanà el treball als consellers sotassignats.

Per part del BNV es manifesta en síntesi: Que el PGOU aprovat pel municipi de forma provisional el 27 de juliol de 2006 es deixa sense la deguda protecció a una part important del patrimoni cultural de Simat, en concret alguns jaciments arqueològics, alguns immobles, i elements etnològics protegibles, i que, existeix un Pla d'actuació Integrada La Valldigna - Golf que no garanteix la conservació del patrimoni arqueològic. Demana del CVC i de l'administració mesures i fórmules escaients de protecció.

Per part de l'entitat CEIC Alfons el Vell demana l'elaboració d'un dictamen pel CVC.

Objecte del present informe

Donades les competències del CVC en matèria de patrimoni cultural, al ser entitat consultiva en aquest Ordre, i dins del marc de l'article 7 de la Llei de Patrimoni Cultural Valencià, resulta procedent entrar a considerar el valor dels béns patrimonials del municipi de Simat de la Valldigna, sense poder entrar a altre tipus de qüestions, com es planteja pel BNV que son més executives, la competència de les quals correspon a les administracions autonòmiques.

Les persones membres del CVC que subscriuen aquest informe van girar una visita a Simat amb data 10 de Febrer de 2007, essent guiats per un grup de persones representant les entitats sotassignats.

La visita del CVC

L'existència al municipi de l'importantíssim Monestir de Santa Maria de la Valldigna és un element clau, el paisatge rural i muntanyós, així com tot l'entorn urbà deuriem tractar-se amb cura, per tal de mantenir les coses per seu valor això com assegurar la visió del monestir i l'harmonia del conjunt.

En allò que afecta al casc urbà hi ha edificis inferiors a tres plantes, amb balcons i elements pròpies de finals del XIX i primera meitat del XX, com és el cas de l'edifici de la CASA Consistorial. Segons els nostres informants, la quasi totalitat manquen d'una catalogació que implique la conservació de façanes i altures. Aquest CVC no pot verificar la seua catalogació al PGOU, així i tot, creu important destacar que gran part del centre del poble, o el casc antic, hauria de mantenir les tipologies urbanístiques. Tot i tenint present que aquesta part es molt pròxima al monestir.

De gran rellevància és l'ermita actual que fou una mesquita. Segons hem observat el PAI en projecte es situa a les proximitats d'aquesta construcció. Aquesta és l'única edificació que es conserva de l'antic poblat de la Xara. Va ser abandonada l'any 1609 amb motiu de l'expulsió dels moriscs i fou convertida en camps de correu, que possiblement continguin restes arqueològics, però mai han estat excavats. La "Mezquita" està en bon estat, restaurada, i conserva elements islàmics propis de la seua funció; no obstant, no té la condició de BIC o de bé de rellevància local. És la mostra millor conservada d'antic temple islàmic de la comunitat i, per tant, caldria que aquest immoble, que es troba prop del monestir, a uns 300 metres, gaudira de la declaració de BIC o de BRL.

Simat de Valldigna conserva un sistema de rec tradicional, d'origen islàmic, format per sèquies, assuts, basses, etc., que formen part de l'inventari etnològic de la comarca. Del conjunt destaca la Font Gran, que és una de les principals de la Safor i un punt de descàrrega d'un aquífer situat al peu d'un massís calcari. Situada en el cor del poble i vorejada per un jardí, és un exemple de la riquesa d'aigües de la comarca. La seua conservació pareix assegurada, però no així la conservació de les altres construccions menors, amenaçades -com sabem- per la crisi de l'agricultura, que pot deixar sense utilitat part de la xarxa hidràulica, i per l'avanç de l'urbanisme, com és el cas del PAI que està en projecte. Durant la visita hem vist assuts, repartidors, sèquies i un molí que poden desaparèixer si no s'adopten les mesures necessàries per garantir allò que puga ser testimoni del patrimoni que representa.

Conclusions

Primera.- Cal recomanar la conservació de façanes i manteniment d'altures en el casc antic de Simat, evitant aquelles edificacions i actuacions que puguen alterar el valor ambiental i estructural del conjunt.

Segona.- Des del CVC es considera que l'anomenada Mesquita de la Xara siga declarada BIC o BRL, en relació al seu entorn es considera que deu garantir-ne la plena visibilitat del monument.

Tercera.- Pel seu valor patrimonial cal establir normes de protecció de la part del patrimoni hidràulic més representatiu del municipi, especialment en quant a fons, distribuïdors, molins i similars.

Aquest informe es lliurarà a: entitats peticionàries, Conselleria de Cultura, Ajuntament de Simat de la Valldigna, FVMP.

Sobre l'expedient declaratiu de Béns d'Interés Cultural (BIC) afectats per la Resolució de 13 d'abril de 2007 de la Direcció General de Patrimoni Cultural

Data aprovació Ple	28 de maig de 2007
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Iniciativa	DG de Patrimoni Cultural (28 de maig de 2007)
Instàncies enviades	Conseller de Cultura, alcaldes d'Alcalà de Xivert, de Benicarló, de Benicàssim, de Borriana, de Castellfort, de Castelló de la Plana, de Cervera del Maestre, de Forcall, de la Vall d'Uixó, de Benigànim, de Carcaixent, de Llutxent, de l'Olleria, de València, de Sagunt, de Biar, de Torres Torres, de Monòver, de Cocentaina, de Mutxamel, de Torreblanca, de Nules, de Vistabella del Maestrat, de Sorita del Maestrat, d'Aiora i de Villena

Text de l'informe

Antecedents

En sessió extraordinària, del 23 d'abril de 2007, de la Comissió de Llegat Històric i Artístic del Consell Valencià de Cultura va comparèixer el Director General de Patrimoni Cultural, acompanyat per personal tècnic de la Direcció General. Aquesta compareixença tenia per objecte exposar els elements que formen part de l'expedient incoat per la Direcció General de Patrimoni Cultural en relació a un nombre

considerable de bens afectats per la Disposició Addicional 4ª de la modificació de la Llei de Patrimoni Cultural Valencià.

En l'esmentada compareixença es va fer petició al Consell Valencià de Cultura, amb caràcter d'urgència, l'informe corresponent per a la possible declaració dels bens com B.I.C..

En la documentació aportada figuren la Resolució dictada el 13-4-07 per la Direcció General de Patrimoni Cultural; un resum dels bens afectats per l'expedient; i les fitxes ampliades dels bens. La resolució esmentada es dictà en compliment de la Disposició introduïda per la recent reforma de la Llei de Patrimoni Cultural Valencià, en virtut de la qual aquells bens que tenien ja incoat expedient declaratori com B.I.C. abans de la Llei 4/1998 podrien ser inclosos en l'Inventari, Secció Primera, això com altres en situacions semblants anteriors, previ l'informe favorable de les dos entitats consultives que preveu la Llei assenyalada.

Els bens afectats

A la resolució abans citada figura com annex la relació dels bens afectats per la declaració conjunta o acumulada, diferenciant-ne: a) Bens amb expedient incoat abans de la Llei 4/1998, a inscriure en la Secció Primera; b) Bens amb declaració expressa durant el període la Guerra Civil 1936-39 i que posteriorment no foren inscrits; i c) Bens que tenien expedient incoat en una categoria però que s'adapten millor a una de les noves categories a les quals s'adscriuen.

Els bens del primer grup, el a) són:

Església Parroquial de S. Joan Baptista i Torre Campanar d'Alcalà de Xivert
Església de Sta. Maria la Mayor d'Ayora
Antic Convent de S. Francesc de Benicarló
Casa del Marqués de Benicarló i entorn de Benicarló
Església Parroquial de St. Tomàs de Villanueva de Benicàssim
Església Parroquial de S. Miquel Arcàngel de Benigànim
Església Parroquial de la Maredeu de l'Assumpció de Biar
Conjunt Històric de Borriana
Convent d'Aigües Vives de Carcaixent
Església Parroquial de S. Bertomeu de Carcaixent
Ermita de la Maredeu de la Font de Castellfort
Ermita de S. Pere de Castellfort
Ajuntament de Castelló de la Plana
La Llotja del Cànem de Castelló de la Plana
Palau Episcopal de Castelló de la Plana
Torre Campanar "el Fadri" de Castelló de la Plana
Torre i Molí de l'Oli de Cervera del Maestre
Palau Comtal i Monestir de la Maredeu del Miracle de Cocentaina
Ajuntament de Forcall

Església Parroquial de Sta. Maria Magdalena de l'Olleria

Església Parroquial del S. Angel Custodi de la Vall d'Uixó

Conjunt Històric-Artístic del Castell de Xio, Església i Convent i Ermita de la Consolació (format per Castell de Xio, Ermita de la Consolació i Monestir del Corpus Christi) de Llutxent

Ermita de Sta. Bàrbara de Monòver

Església Parroquial del Salvador de Mutxamel

Palau i Jardí de "Peñacerrada" de Mutxamel

Temple i replaça dels Carmelites Descalços de Nules

Església Parroquial del Salvador de Sagunt

Calvari i primitiva Església de Torreblanca

Alqueria de Julià de València

Església del Santíssim Crist del Salvador de València

Església Parroquial de la Maredeu de la Misericòrdia (Barri de Campanar) de València

Església de S. Agustí de València

Mercat Central de València

Palau del Marqués de Campo de València

Palau dels Boil d'Arenós de València

Palau dels Català de Valeriola de València

Santuari de Ntra. Sra. de las Virtudes de Villena

Església Parroquial de la Maredeu de l'Assumpció de Vistabella del Maestrat

Santuari de S. Joan de Penyagolosa de Vistabella del Maestrat

i Santuari de la Maredeu de la Balma de Zorita del Maestrat.

Els bens del segon grup, el b) són:

Banyes Àrabs de Tores Torres

i Reial Col·legi Seminari del Corpus Christi o Patriarca de València.

Els bens del tercer grup, el c) són:

Jardí de la Finca "Casa de Ferraz" de Mutxamel

Conjunt fortificat de Mascarell de Nules

Conjunt de l'Hospital Vell i Ermita de Sta. Llúcia de València

i Plaça de Manises de València.

Sobre el valor patrimonial dels bens

Els bens afectats per l'expedient tenen els mèrits suficients per a ser objecte de la declaració que es proposa, assenyalant que alguns dels bens havien estat objecte d'interès per part del Consell Valencià de Cultura. elevant en ocasions proposades per tal de rebre el recolzament administratiu i públic del que són mereixedors.

El Consell valencià de Cultura ha estudiat i valorat les fitxes trameses a més de tenir un coneixement directe dels bens esmentats.

Des del la vessant jurídica és d'aplicació la norma que s'invoca i a la qual fa referència la

resolució dictada per la Direcció General de Patrimoni Cultural.

Conclusions

1ª).- El Consell Valencià de Cultura informa positivament la proposta de declaració com B.I.C., incloent-hi els entorns de protecció que consten a les corresponent fitxes, del següents bens patrimonials:

Església Parroquial de S. Joan Baptista i Torre Campanar d'Alcalà de Xivert
Església de Sta. Maria la Mayor d'Ayora
Antic Convent de S. Francesc de Benicarló
Casa del Marqués de Benicarló i entorn de Benicarló
Església Parroquial de S. Tomàs de Villanueva de Benicàssim
Església Parroquial de S. Miquel Arcàngel de Benigànim
Església Parroquial de Marededéu de l'Assumpció de Biar
Conjunt Històric de Borriana
Convent d'Aigües Vives de Carcaixent
Església Parroquial de S. Bartomeu de Carcaixent
Ermita de la Marededéu de la Font de Castellfort
Ermita de S. Pere de Castellfort
Ajuntament de Castelló de la Plana
La Llotja del Cànem de Castelló de la Plana
Palau Episcopal de Castelló de la Plana
Torre Campanar "El Fadri" de Castelló de la Plana
Torre i Molí de l'Oli de Cervera del Maestre
Palau Comtal i Monestir de la Marededéu del Miracle de Cocentaina
Ajuntament de Forcall
Església Parroquial de Sta. Maria Magdalena de l'Olleria
Església Parroquial del S. Àngel Custodi de la Vall d'Uixó
Conjunt Històric-Artístic del Castell de Xio, Església i Convent i Ermita de la Consolació (format pel Castell de Xio, Ermita de la Consolació i Monestir del Corpus Christi) de Llutxent
Ermita de Sta. Bàrbara de Monòver
Església Parroquial del Salvador de Mutxamel
Palau i Jardí de "Peñacerrada" de Mutxamel
Temple i replaça dels Carmelites Descalços de Nules
Església Parroquial del Salvador de Sagunt
Calvari i Primitiva església de Torreblanca
Alqueria de Julià de València
Església del Santíssim Crist del Salvador de València
Església Parroquial de la Marededéu de la Misericòrdia (Barri de Campanar) de València
Església de S. Agustí de València
Mercat Central de València
Palau del Marqués de Campo de València
Palau dels Bòil d'Arenós de València
Palau dels Català de Valeriola de València
Santuari de Ntra.. Sra. de las Virtudes de Villena
Església Parroquial de l'Assumpció de la Marededéu de Vistabella del Maestrat

Santuari de S. Joan de Penyagolosa de Vistabella del Maestrat
Santuari de la Marededéu de la Balma de Zorita del Maestrat
Banys Àrabs de Torres Torres
Reial Col·legi Seminari del Corpus Christi o del Patriarca de València
Jardí de la Finca "Casa de Ferraz" de Mutxamel
Conjunt fortificat de Mascarell de Nules
Conjunt de l'Hospital Vell i Ermita de Sta. Llúcia de València
i Plaça de Manises de València.

2ª).- El Consell Valencià de Cultura recomana la necessària informació i assistència als municipis afectats, i, tenint present la capacitat d'aquests caldria preveure l'assistència tècnica i administrativa convenient per elaborar els catàlegs així com el Pla Especial de Protecció.

3ª).- També es recomana que en els B.I.C. d'entorn urbà es tinga cura del mobiliari urbà que puga instal·lar-se. I en tots els casos, entorn urbà o rural, que qualsevol intervenció ni afecte als monuments ni al propi paisatge que l'envolta.

4ª).- El present informe es remetrà a la Direcció General de Patrimoni Cultural, entitat peticionària, així com als distints municipis que tenen bens inclosos en els grups esmentats.

Sobre la barraca valenciana que es troba a la Carrera del Riu número 238 de Pinedo, València

Data aprovació Ple	27 de juny de 2006, al Museo Arqueològic d'Alacant (MARQ)
Comissió autora	Promoció Cultural
Coordinador	Jesús Huguet
Iniciativa	Federació d'Associacions de Veïns de València (13 d'abril de 2007)
Instàncies enviades	Conseller de Cultura, alcaldessa de València, FVMP, presidenta de la Federació d'Associacions de Veïns de València

Text de l'informe

Antecedents

La Federació d'Associacions de Veïns de València, en carta de la seua presidenta Dª María José Broseta Serrano de data 3 d'abril de 2007, núm. 405 de Registre d'entrada al Consell Valencià de Cultura del 13-4-07, es dirigeix al President del C.V.C. mostrant la seua preocupació per l'estat de la barraca valenciana situada en la Carrera del Riu núm. 283, en la pedania de Pinedo de la ciutat de València, sobre la que l'Associació de Veïns de Pinedo ja ha

manifestat el possible deteriorament i perill de pèrdua.

El President del C.V.C. envia la petició a la Comissió de Promoció per tal que eleve l'informe pertinent. Aquesta Comissió, en la seua reunió del mes de maig, encomana al membre Sr. Huguet Pascual la tasca.

Consideracions

El Consell Valencià de Cultura va aprovar en el Ple de 26 de maig de 2003 un informe sobre les barraques valencianes en el que es feia esment del greu perill per a la supervivència d'aquest tipus singular de construcció de l'Horta valenciana. En eixe escrit es deia, per exemple: *.....en 1915, según resulta del documentado estudio elaborado por el arquitecto D. Víctor Gozávez Gómez, eran muy numerosas las barracas existentes en Valencia y su entorno, tanto las de "huerta" como las de "población",.....Puede decirse que en el Cabanyal, entonces poblado independiente, las barracas ocupaban calles enteras./ Y ello pese al trágico incendio que, en mayo de 1875, comenzó en una de las barracas de la calle S. Roque propagándose con rapidez a las inmediatas y destruyendo más de doscientas...../ Ha sido en estos últimos cuarenta o cincuenta años cuando las barracas desaparecieron progresivamente...../ De los datos expuestos a la Comisión de Llegat por los representantes de la Universidad Politécnica, resulta que en la actualidad son apenas veinte las barracas que quedan en la huerta; la mayoría de ellas en estado de ruina y próximas a su demolición.....*

Amb posterioritat a la realització de l'informe esmentat hem conegut, pels mitjans de comunicació o per indagació pròpia, que algunes de les barraques que en 2003 encara es mantenien en peu han estat enderrocades. Reduïnt-se considerablement la vintena d'edificis ressenyats.

Ja en aquell informe, iniciat a proposta del que fou membre del C.V.C. Fernando Vizcaíno Casas, es recomanava als ajuntaments interessats (també a la Conselleria de Cultura i a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies) la conveniència de declarar Be de Rellevància Local aquestes construccions: *.....b) Que se plantee a las administraciones locales, caso del ayuntamiento de Valencia y otros municipios del área, la necesidad dedeclarar como Bien de Relevancia Local aquellas barracas.....*

També s'indicava la necessitat d'una normativa legal per tal de salvar els últims exemplars: *.....reiterar que si no se logra una urgente normativa legal o actuación administrativa que impida la destrucción de las barracas, todo el proyecto resultará inútil.....*

Conclusions

1).- Tot i l'informe que ja va lliurar el Consell Valencià de Cultura en 2003, així com les diverses manifestacions que des de la pròpia Presidència de la institució s'han realitzat (vd.: declaracions del President del C.V.C. el 30-11-06), considerem que cal salvar absolutament totes les barraques que actualment encara es mantenen en peu, tant en el terme municipal de València com en els dels voltants.

2).- Com ja s'indicava en l'informe de 2003 esmentat cal una normativa legal al respecte però sense oblidar que l'actuació administrativa pot servir en determinats moments, donada la seua rapidesa i facilitat, per aturar accions que podrien ser lamentables i perniciosos en la recuperació o manteniment del patrimoni.

3).- La modificació, de la Llei 4/1998 de 11 de juny del Patrimoni Cultural Valencià, del 9 de febrer de 2007 (DOGV núm. 5449 de 13-2-07) en la Disposició Adicional Quinta a la llei indica que tenen la consideració de Be de Rellevància Local totes les barraques de l'Horta de València i per tant tot el suport legal corresponent.

4).- Conseqüentment en el cas concret de la barraca situada en la Carrera del Riu núm. 283 eixa consideració de Be de Rellevància Local li permet tots els recolzaments per mantenir-la en el seu estat original.

5).- Aquest Informe s'enviarà a la Federació d'Associacions de Veïns de València (entitat peticionària), a l'Ajuntament de València, a la Conselleria de Cultura, Educació i Esport i a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies.

Sobre la lona publicitària de Blanqueries

Data aprovació Ple	23 de juliol de 2007
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Vicent Àlvarez i Ricard Bellveser
Iniciativa	DG de Patrimoni Cultural (3 d'abril de 2007)
Instàncies enviades	DG de Patrimoni Cultural, secretari general del PSPV-PSOE
Actuacions del CVC relacionades	Carta de la Css de Govern a DG de Patrimoni Cultural (26 març)

Text de l'informe

Antecedents

Amb data 3 d'abril del 2007 pel Director General de Patrimoni es demanà al CVC un informe sobre

la col·locació d'una pancarta o cartell publicitari al Carrer Blanqueries de València. Per la Presidència del Consell es va encarregar a la Comissió de Llegat de l'emissió de l'informe.

A la sessió de la Comissió de Llegat de data 4 de maig es va acordar que el Sr. President de la Comissió, Sr. Bellveser, i el Sr. Àlvarez elaboraren el text i que aquest seria tractat a la propera reunió.

En compliment de tot s'ha redactat el present informe.

Els fets i les seues implicacions

L'objecte de la consulta, es concreta a l'haver-se instal·lat una pancarta publicitària que cobreix la quasi totalitat de la façana de l'immoble del carrer de Blanqueries nº 4 (edifici on està la seu del PSPV-PSOE). Segons la DGPC no es va sol·licitar la preceptiva autorització, i per tant es tracta d'una qüestió que vulnera l'article 39.2.l, de la Llei de Patrimoni Cultural Valencià, i ens demana el Director general la nostra opinió..

La qüestió concreta que es planteja cal, però, ser considerada en funció d'una problemàtica que ve observant-se de forma més general, tenint present que cal fixar uns criteris en quant a la publicitat, propaganda, divulgació i informació privada o pública als immobles amb protecció patrimonial, al seu entorn o a la seua àrea d'influència.

El criteri general indica que deu ser admesa, sols amb caràcter excepcional i en determinades condicions, l'existència de pancartes o anuncis als immobles protegits. Caldria tindre en compte l'excepcionalitat en relació a actes o mostres culturals relacionats amb el propis immobles protegits, o al seu cas d'especial interès públic, garantint la provisionalitat, i el no causar dany als bens. L'article 39.2.l. de la llei de PCV preveu tal possibilitat, i afegeix com criteri que la publicitat s'integre harmònicament amb els immobles i l'entorn.

El de la "integració harmònica" es un aspecte capdal, perquè amb caràcter general, tant la llei valenciana, com l'espanyola i d'altres lleis europees més compromeses com la italiana, admeten estos usos, en les condicions ja assenyalades. En el cas que ens ocupa, s'ha comprovat, com la col·locació de pancartes o lones a l'immoble de referència, i d'altres, com el que fa esment a la marca "clar", just darrere de les Torres dels Serrans és una practica que es dona en ocasions, sense que els continguts, la integració harmònica i l'estètica s'adeqüen al monument.

L'aplicació de la norma al cas concret

Al present cas les Torres dels Serrans gaudeixen de la condició de BIC, per decret de 3-6-1931, i que per tant li és d'aplicació la previsió del article 39.2.ñ, de la Llei de Patrimoni Cultural quedant prohibida la col·locació de publicitat, com lones, o tanques, al seu entorn. Aquest article d'aplicació directa, en absència de disposició urbanística concreta, comporta que l'instal·lació objecte de la consulta deuria haver estat objecte de petició d'autorització al seu cas, i sotmesa a una criteri d'excepcionalitat.

Cas de no haver-ne demanat autorització, o haver estat denegada, el fet objecte d'aquest informe comportaria incórrer en infracció susceptible d'expedient sancionador. De tota manera entenem que l'assumpte, al tractar-se, d'una banda, de la seu d'un partit polític i d'altra d'haver-se fet la denúncia en període electoral i referida a un cartell electoral, fa les coses més delicades, raó per la qual caldria recomanar que en totes circumstàncies s'extremara el respecte a la legislació vigent i en casos especial con aquest s'aplicara el bon trellat.

Conclusions

Primera.- Es reiterem en el que s'ha assenyalat sobre criteris d'harmonització amb el conjunt i el caràcter cultural de les possibles publicitats en bens protegits.

Segona.- Sobre el cas concret estimem que és de plena aplicació l'exigència d'autorització al cas de la lona del carrer de Blanqueries, als termes de l'article 39.2.l. de la llei de Patrimoni Cultural Valencià.

Aquest informe deu enviar-se a la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat, i a la direcció nacional del partit polític PSPV-PSOE.

Sobre refugios de la Guerra Civil, con mención particular a los de la ciudad de Valencia

Data aprovació Ple 23 de juliol de 2007

Comissió autora Llegat Històric i Artístic

Coordinadors Jesús Huguet i Vicente Muñoz Puelles

Iniciativa Associació de Veïns "Amics del Barri del Caramè" (27 de març de 2007)

Instàncies enviades Consellera de Cultura, consellera de Turisme, presidents Diputacions valencianes, FVMP i rectors Universitats valencianes

Actuacions del CVC relacionades Informe sobre la conservació del patrimoni històric militar de la Guerra Civil, de 2004

Antecedentes

Con fecha 27 de marzo de 2007, el sr. Cassola Cortadellas, presidente de la Asociación de Vecinos y Comerciantes "Amics del Barri del Carme", escribió al Presidente del Consell Valencià de Cultura, dando cuenta de la existencia de dos refugios antiaéreos en el barrio, el de la calle de Serranos, que está cerrado, y el de la calle Alta, esquina con Ripalda, que es utilizado como casal fallero, y solicitando que el CVC emita un informe sobre la importancia cultural de los refugios y lo haga llegar al Ayuntamiento. Posteriormente, con fecha 25 de abril de 2007, el Sr. Ramírez Rodríguez, presidente de la Plataforma Acció pel Patrimoni Valencià, escribió al Presidente del Consell Valencià de Cultura, instándole a promover iniciativas destinadas a la difusión y protección de los refugios de la Guerra Civil.

En ambas cartas se menciona el Informe sobre la conservación del Patrimonio Histórico Militar de la Guerra Civil (1936-1939) que el CVC realizó en 2004, y donde se alude repetidamente a la importancia de los numerosos refugios antiaéreos urbanos que se construyeron durante la guerra.

En vista de la petición de informe de la Asociación de Vecinos y Comerciantes "Amics del Barri del Carme", la Comisión de Legado Histórico y Artístico acordó que los sres. Huguet Pascual y Muñoz Puelles se encargaran de redactarlo.

El refugio de la calle Alta

Los ponentes visitaron el refugio de la calle Alta, donde fueron recibidos por los directivos de la falla. Dicho refugio tiene una superestructura de protección por encima del nivel del suelo, y dos accesos situados en vértices contrapuestos. Hay una sala de planta más o menos rectangular, con techo, paredes y pilares de hormigón armado. A lo largo de las paredes hay bancos adosados, y en el techo varios puntos de ventilación, que parecen obstruidos.

Hay también dos escaleras, que dan a los accesos. Una de ellas permite también salir a la azotea, amplia y bien conservada. Un rótulo indicativo, con tipografía de la época, da a la calle Alta. La fachada más deteriorada es la posterior, que da a la calle Sogueros y que ha quedado exenta en tiempos recientes. Es difícil calcular la capacidad original, pero puede estimarse en unas trescientas personas.

El refugio está en general bien conservado, aunque ha sido adaptado a su uso actual, que data de hace cincuenta años. Se han tabicado algunas dependencias, los bancos adosados a la pared sirven de soporte a las vitrinas que muestran recuerdos falleros, las paredes están

cubiertas de gotelé y hay un mostrador de bar y demás material propio de un casal fallero. En la azotea se ha construido un banco con su parrilla, para cocinar al aire libre. Cabe suponer, al mismo tiempo, que, de no ser por su utilización regular, el refugio, que se inundó durante la riada de 1957, se encontraría muy deteriorado.

Los bombardeos

Durante la Guerra Civil, Valencia, capital de la II República desde noviembre de 1936 a octubre de 1937, fue bombardeada desde el mar y desde el aire. Las incursiones de la aviación legionaria italiana, procedente de las Baleares, tuvieron lugar casi desde el principio de la contienda. Cuenta Hemingway, en su reportaje *Los italianos en la guerra*:

«Los grandes aviones italianos de bombardeo invierten menos de dieciséis minutos en llegar sobre el puerto de Valencia desde que salen de su base de Mallorca. Al minuto y medio de haber sido vistos se encuentran ya sobre el centro de la ciudad. En ese tiempo, han podido lanzar toda su carga y escapar. No hay posibilidad de utilizar los cazas. Por eso, a los italianos les gusta bombardear Valencia.»

En cuanto a los bombardeos navales, el primero tuvo lugar en enero de 1937, y afectó al puerto y a los Poblados Marítimos de Nazaret y el Cabañal.

Se calcula que, en conjunto, Valencia sufrió 442 bombardeos, con un resultado de 925 muertos, 2831 heridos y 930 edificios destruidos. Especialmente virulentos fueron los ataques del 15 de marzo de 1937, registrados a plena luz del día y en el centro de la ciudad, con el resultado de 33 muertos y numerosos heridos. O los del 6 y el 26 de enero de 1938, sin otro objetivo militar que golpear calles céntricas, como la plaza de Emilio Castelar, hoy del Ayuntamiento, o la calle de La Paz, con más de 125 muertos y unos 200 heridos.

Los refugios

La superioridad incontestable de la aviación del bando sublevado, gracias a la ayuda de Alemania e Italia, hicieron que las energías y el presupuesto del Gobierno republicano tuvieran que concentrarse en la protección de los ciudadanos contra los bombardeos. La Junta de Defensa Pasiva, creada en septiembre de 1936, se esforzó en la construcción y habilitación de refugios y todo tipo de fortificaciones.

En febrero de 1937, la ciudad de Valencia sólo contaba con 73 locales preparados, con una capacidad aproximada de unas 20.000 plazas. La mayoría se encontraban en locales céntricos, como el Ateneo o el Monte de Piedad. De los refugios del centro, el de las calles Lauria-Colón era el mayor, con una capacidad de unas mil personas.

Dos años después, en febrero de 1939, la Junta de Defensa Pasiva afirmaba contar con un total de 173 locales, entre refugios construidos y sótanos habilitados, con capacidad para unas 40.000 personas, el 12% del total de la población de la ciudad, estimada en 318.144 personas, y un coste en torno a los 20 millones de pesetas de la época.

Un informe elaborado en 2002 por el presidente del Colegio de Arquitectos de Valencia, Francisco Taberner, ofrece cifras aún mayores y documenta la existencia en la ciudad de 258 refugios, ocultos en su mayor parte por obras de edificación posteriores.

Los proyectos de refugios presentados en el Ayuntamiento durante la guerra incluían una memoria técnica y planos a escala de planta, alzado y secciones. Tres arquitectos firmaron la mayoría de esos proyectos: Luis Costa Serrano, arquitecto municipal, Antonio Gómez Davo y José Luis Testor Gómez. Los sindicatos CNT y UGT se encargaban de la construcción, y se llevaba un control escrupuloso del dinero, los materiales, los jornales y el tiempo empleado en cada refugio.

Por lo que se refiere a su distribución, los había por toda la ciudad y sus pedanías. Puede hablarse de una mayor concentración en el centro histórico, pero también se han localizado en Ruzafa, en el entorno de la calle Sagunto, en Campanar, en Patraix y en los Poblados Marítimos, como el de la calle Escalante, en la Malvarrosa.

Cabe resaltar que muchos refugios fueron construidos en los patios y jardines de los centros escolares, como el Cervantes, el Luis Vives, el Grupo Escolar Balmes, que podía albergar unos mil niños, y el del Asilo de la Lactancia.

En cuanto a la construcción en sí, algunos contaban con una superestructura de protección elevada, sobre el nivel del suelo, como el de la calle Alta o el de la plaza de Pestagua, frente a las Atarazanas, que también fue durante un tiempo casal fallero. Otros, como el del instituto Luis Vives, tenían una pequeña entrada y una superestructura de protección a ras del suelo.

La distribución interior era variada, aunque existen dos modelos básicos: con galerías abovedadas, como el del Luis Vives, y con pilares dispuestos en una sala más o menos cuadrangular, como el de la calle Alta.

Casi todos los refugios valencianos se mantuvieron en pie durante la Segunda Guerra Mundial, pero a partir de los años 50 empezaron a ser demolidos. Con frecuencia, la demolición fue parcial. Se derribaba sólo la parte superior, caso de existir, y las dependencias quedaban intactas bajo el asfalto. Eso ha permitido

redescubrir algunos que no estaban documentados o cuyo recuerdo se había perdido, como el del Luis Vives o el del Grupo Escolar Balmes.

De los refugios construidos en suelo público, sólo unos pocos se mantienen accesibles. En ninguno, sin embargo, se ha realizado una actuación que permita el acceso regular de visitantes.

Particularmente destacable, por sus dimensiones excepcionales y su buen estado de conservación, es el refugio del instituto Luis Vives, donde el presidente del Colegio de Arquitectos de Valencia, Francisco Taberner, considera que podría ubicarse un interesante espacio museístico sobre la Guerra Civil en Valencia.

Conclusiones

En su informe de 2004, el CVC recordaba que, a diferencia de lo que sucede en otros países, como Francia e Italia, que cuentan con una completa y activa protección integral de los sistemas y las construcciones defensivas de la II Guerra Mundial y otros conflictos bélicos, en nuestro país ni la mayoría de los principales espacios históricos de los escenarios bélicos ni la arquitectura bélica que se conserva cuentan con protección legal. En cuanto a la Comunidad Valenciana, decíamos que «aunque cuenta con un patrimonio mueble e inmueble de la guerra muy rico (aeródromos rurales, trincheras y bunkers, refugios antiaéreos urbanos, fortines en zonas costeras, fábricas de armamento, Museo Militar de Valencia, etc...), todavía se carece de una conciencia de lo que representa su valor histórico, patrimonial, arqueológico y económico».

A fin de conocer dicho patrimonio, y de divulgarlo y mantenerlo como se merece, el CVC propone:

1) Que los refugios antiaéreos de la ciudad de Valencia sean declarados Bienes de Relevancia Local (BLR), en base a su valor patrimonial y estado de conservación, y también por su valor histórico y simbólico.

2) Que aquellos que reúnan mejores condiciones sean habilitados para diferentes usos, principalmente culturales, de forma que constituyan un recordatorio de su importancia en la salvación de muchas personas durante la guerra, y un símbolo de la nueva cultura de la paz.

Aunque en este informe nos referimos a los refugios de la ciudad de Valencia, cabe ampliar sus conclusiones a otras poblaciones donde hay refugios de importancia, como el hallado en 2003 en Benimamet, que tiene túneles de más de 50 metros.

EL CVC enviará este informe a la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, a la Federació de Municipis i Províncies, a la Agencia Valenciana de

Turisme, a las Universidades Valencianas (Departamentos correspondientes), a las Diputaciones Provinciales, a las entidades peticionarias y a cualquier organismo que se considere competente en la materia, con la finalidad de que se tomen, en la medida de lo posible, las decisiones oportunas para la conservación de los refugios antiaéreos urbanos.

Sobre la possible declaració com a BIC de tres camins històrics

Data aprovació Ple	23 de juliol de 2007
Comissió autora	Promoció Cultural
Coordinadors	Jesús Huguet i Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Iniciativa	Centre Excursionista de València (18 d'abril de 2007)
Instàncies enviades	Consellera de Cultura, DG Patrimoni Cultural, Centre Excursionista de València, Centre Excursionista de Castelló de la Plana, FVMP, presidents Diputacions valencianes, i alcaldes de la Vall de Laguar, Cortes de Pallars i la Pobla de Benifassà

Text de l'informe

Antecedents

El Centre Excursionista de València en carta signada pel seu president D. Juan Manuel Ferris Gil, de data 17 d'abril de 2007, núm. 423 de Registre d'entrada del Consell Valencià de Cultura del 18-4-07, es dirigeix al President del C.V.C. sol·licitant que informe i propose aquesta institució la declaració de B.I.C. de tres camins històrics de la Comunitat Valenciana (El Camí del Portell del Infern entre Fredes i el pantà d'Ulldecona; el de la Cortada o Cavanilles a la Mola de Cortes de Pallàs; i el de les Jovades a la Vall de Laguar).

El Sr. President del C.V.C. encomana a la Comissió de Promoció Cultural la realització de l'informe, i aquesta Comissió en la sessió de maig de 2007 encarrega als membres de la mateixa, Srs. Sanchis-Guarner Cavanilles i Huguet Pascual, la formalització pertinent.

Els Srs. Sanchis-Guarner Cabanilles i Huguet Pascual s'han reunit amb membres del Centre Excursionista de València així com amb altres persones coneixedores dels itineraris i senders històrics valencians i han consultat diversos llibres i documents (des de l'informe lliurat pel propi Centre Excursionista a publicacions com Pobles abandonats editat pel C.V.C.) dels quals

s'han servit per realitzar aquest informe. La documentació aportada pel Centre Excursionista de València, donada la seua qualitat i concreció de proposta, s'adjunta a l'informe com addenda.

Consideracions

Les vies per les quals han transitat les persones han servit històricament, a més de ruta de trasllat d'un lloc a un altre, d'espai on s'ha manifestat la sociabilitat i cultura del transeünt. El valor social, cultural, ecològic, ambiental, agrícola, etc... d'eixos camins ha fet que la percepció dels seus usuaris haja esdevingut una mena de relació personal que va més enllà del d'una simple via de comunicació, a la vegada que una relació de la col·lectivitat amb un lloc que esdevé espai de convivència.

Al llarg de la nostra història alguns camins han protagonitzat pàgines essencials: la Via Augusta, la Ruta del Cid, el Camí Valencià i l'Alacantí de S. Jaume, la N-340, l'A-7, etc., són alguns exemples de la importància d'unes vies al voltant de les quals s'ha generat vida i, per tant, processos culturals.

Però a més de la transcendència com generadors d'urbs també alguns camins presenten unes característiques que els fan especialment rellevants com referents paisatgístics i mediambientals, a la vegada que culturals. El propi Govern Valencià declarà el Camí dels Pelegrins de les Useres, pel Decret 40/2007, Monument Natural i anteriorment li havia atorgat la distinció al Mèrit Cultural.

La UNESCO al llarg dels anys ha anat declarant Patrimoni de la Humanitat diverses sendes, rutes o vies de trànsit en consideració al seu alt valor. Només a tall d'exemple podríem esmentar en Afganistan la declaració de la Vall de Bamiyan en 2003; en Alemanya, la Secció mitjana alta de la Vall del Rin en 2002; en Algèria, la Vall de M'Zab en 1982; en Àustria, la Línia del ferrocarril de Semmering en 1998; en Etiòpia, la Vall baixa d'Olmo en 1980; en Japó, la ruta de Gusuku en el 2000; en Nepal, la Vall de Katmandú en 1979; i als Països Baixos, la Xarxa de molins de Kinderdijt-Elshout en 1997. Un exemple cimer d'eixes declaracions és el del Camino de Santiago en 1993 pel que es refereix als trams espanyols i en 1998 als trams en França.

Però no solament a nivell internacional. També en l'àmbit autonòmic espanyol podrien citar diverses actuacions propiciant la consideració administrativa d'algunes d'eixes vies. Així a les Illes Balears s'han protegit legalment els Camins dels Nevaters en la Serra de Masanella, el Camí del Barranc de Beniaraix o el Camí de Cavalls a Menorca. En Astúries, Galícia, Madrid o Extremadura s'ha actuat igualment, en ocasions recuperant rutes històriques de gran traçat com en el cas de la Via de la Plata.

Alguns sociòlegs i geògrafs han batejat el territori valencià com un “país camí”. Evidentment l’estructura geogràfica valenciana, i la història així ho confirma, indueix a la contemplació de la nostra terra com un espai transitable de les diverses civilitzacions i encara natura (no oblidem que és en terres valencianes on es produeix el trencament de diverses comunitats florals o faunístiques). Això ha comportat que les persones l’hagen creuat, més que en altres casos, de vies i rutes.

Alguns dels camins, amb un alt valor paisatgístic i mediambiental, es troben en una situació degradant que exigeix una ràpida intervenció per tal de no perdre’s com referent i, encara ocasionalment, per evitar la seua desaparició.

En eixe sentit cal esmentar ací tres exemples que caldria qualificar d’emblemàtics: El Camí del Portell del Infern, la Senda de la Cortada o de Cavanilles, i el Camí de les Jovades.

El Camí del Portell del Infern: Aquest camí que va des de Fredes al Pantà d’Ulldecona es troba dins del Parc Natural de la Tinença de Benifassà. Cal remarcar que la seua íntima relació amb un paisatge singular (no oblidem que a Fredes tenim la fageda més al sud d’Europa i en ella un arbre singularíssim com ho és el Faig Pare) i ple de trets humans (algunes de les pintures rupestres valencianes més rellevants estan al camí o pròximes) ens presenten la ruta com un espai digne de recolzament i necessitat d’un suport administratiu que possibilita la seua ajustada conservació. És aquest un sender homologat (el PRCV-75.1) i ha estat inclòs en actuacions i publicacions tant del Centre Excursionista de Castelló com de la Diputació d’aquesta província.

La Senda de la Cortada o de Cavanilles: El més important geògraf i naturalista valencià de molts segles, A.J. de Cavanilles, ha donat nom a un sender que, sense eixir del terme municipal de Cortes de Pallàs, és una mostra senyera de ruta que conjumina el plaer de l’excursionisme amb la contemplació de la natura. Enclavat en la Reserva nacional de Caça del Caroig ix de Cortes de Pallàs passant per la Cueva de la Mora fins al vèrtex geodèsic de la Cortada. Sender també homologat (SLCV-13) són el Centre Excursionista de València i l’Ajuntament de Cortes de Pallàs qui impulsen la seua declaració.

El Camí de les Jovades: Inclòs en un lloc d’Interés Comunitari (prop del Pla de Petracos, un referent de pintures rupestres) és Zona LIC. Hom l’ha qualificat de “catedral del senderisme” per les característiques de la ruta. Encara es apreciable l’empedrat que tradicionalment s’ha atribuït a Al-Azrak, el cabdill de les darreres revoltes sarraïnes en territori valencià. Eixint de Fleix pel forat difícil i arriscat del Barranc del Infern es creuen les Jovades de Dalt i es passa a les de Baix i després de creuar el barranc s’arriba a Benimaurell i d’ací novament a Fleix. Aquest

sender homologat com PRCV-147 ha estat promogut per la Diputació d’Alacant i l’Ajuntament de la Vall de Laguar.

Conclusions

1) D’acord amb la documentació aportada pel Centre Excursionista de València i les restants publicacions consultades es considera que caldria que algunes rutes valencianes es tingueren presents per tal de rebre una declaració administrativa del Govern valencià, tant en la seua vessant ecològica com cultural, tot i la rellevància que presenten.

2) En el cas concret del Camí del Portell del Infern, en la Tinença de Benifassà; de la Senda de la Cortada o de Cavanilles, en el terme municipal de Cortes de Pallàs; i, el Camí de les Jovades, en el terme de la Vall de Laguar, donades les característiques i trets singulars, tant culturals com naturals, considerem que caldria foren declarats Be d’Interés Cultural, en la modalitat de Llocs Històrics o en la de Parcs Culturals.

3) El recorregut i delimitació dels senders esmentats seria la que proposa al seu informe el Centre Excursionista de València. Però donada la importància d’elements culturals i naturals al voltants dels camins caldria estudiar i reforçar, en el seu cas, les mesures protectores de les àrees circumdants.

4) Aquest informe es trametrà a l’entitat sol·licitant, el Centre Excursionista de València; al Centre Excursionista de Castelló de la Plana; a la Conselleria de Cultura, Educació i Esport; als ajuntaments de la Poble de Benifassà, de Cortes de Pallàs i de la Vall de Laguar; a les Diputacions de Castelló de la Plana, València i Alacant; i a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies.

Sobre el convent de Sant Josep de València

Data aprovació Ple	23 de juliol de 2007
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Iniciativa	Associació Veïns "Amics del Carme" (3 d’abril de 2007)
Instàncies enviades	Consellera de Cultura, alcaldessa de València, president de l’Associació de Veïns "Amics del Carme"

Text de l’informe

Antecedents

Amb data 3 d’abril de 2007 es presentà al registre del Consell Valencià de Cultura un escrit signat pel president de l’entitat Associació de

Veïns i Comerciants (AVC) "Amics del barri del Carne", en el qual es demanava la intervenció de la institució en relació al Convent de San Josep de València. L'escrit va ser traslladat a la Comissió de Llegat amb l'encàrrec de redactar l'informe corresponent.

Contingut de la petició d'informe

El peticionari, després d'esmentar les notícies sobre la desafecció del convent, feia les peticions següents:

a) Que el Consell Valencià de Cultura emeta un informe actualitzat sobre la importància cultural del Convent de San Josep.

b) Que faça arribar la seua opinió autoritzada a l'Ajuntament de València per tal de que es prengueren les mesures escaïments per protegir tot el conjunt conventual, abans de que es fera alguna intervenció immobiliària.

Gestions i fets

La Comissió de Llegat, a la vista de les peticions abans esmentades, acordà visitar el convent, la qual cosa no va ser possible, i posteriorment, havent tingut notícia de la venda de l'edifici a una immobiliària, va demanar una entrevista amb els responsables de l'entitat compradora, sense obtenir-ne resposta.

Per causa de no haver pogut accedir a l'immoble, hem de basar-nos, en el present informe, en les dades generalment ja conegudes sobre la fundació i la història del convent, les quals també consten en la documentació adjunta a l'escrit de sol·licitud de l'informe.

Serà suficient recordar que l'edifici data de 1609, amb posteriors reformes, i que al seu interior hi havia importants plafons ceràmics, per a entendre que el conjunt té la condició de bé de rellevància local, en aplicació de la disposició addicional cinquena de la Llei 5/2007, de Reforma de la Llei de patrimoni cultural valencià. Així, de conformitat amb la norma citada i amb la legislació aplicable al cas, el Convent de Sant Josep de València gaudix de protecció patrimonial, i per tant l'Ajuntament de València hauria de garantir la seua conservació i la dels elements que el formen, amb la responsabilitat subsidiària de la Conselleria de Cultura.

En el moment present s'ha fet pública l'existència de la venda de l'immoble, i s'ha constatat que alguns plafons ceràmics havien estat arrancats i traslladats, un fet que implica una greu infracció sancionable d'acord amb el règim previst en la legislació patrimonial, amb l'obligació de restitució i reposició.

Per tot això, i en resposta a l'escrit de referència, es **conclou**:

1. El Convent de San Josep té la condició de bé de rellevància local en base a la disposició addicional cinquena de la Llei 5/2007 de la Generalitat Valenciana.

2. D'acord amb la seua condició de Bé de Rellevància Local, el Convent de Sant Josep ha de ser protegit, i per tant l'administració local i l'autonòmica han de fer ús de les accions corresponents davant de qualsevol canvi d'ús que puga afectar al seus valors patrimonials, i obligar a la restitució dels elements que han estat traslladats.

3. El present informe es traslladarà a l'Ajuntament de València, a la Conselleria de Cultura, a la titularitat de l'immoble, i a l'entitat peticionària.

Sobre la declaració com a Béns de Rellevància Local dels riu-raus

Data aprovació Ple	28 de setembre de 2007
---------------------------	------------------------

Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
------------------------	----------------------------

Coordinador	Jesús Huguet
--------------------	--------------

Iniciativa	Associació Riuraus Vius (11 d'abril de 2007)
-------------------	--

Instàncies enviades	Consellera de Cultura, FVMP, director del MACMA, Associació Riuraus Vius, alcalde de Massarrojos
----------------------------	--

Text de l'informe

Antecedents

El dia 11 d'abril de 2007 va tenir entrada en el registre oficial del Consell Valencià de Cultura, amb el núm. 383, l'escrit de Dª Josepa Cucó Giner, Presidenta de l'Associació Riuraus Vius, en el que sol·licitava l'inici de l'expedient per declarar Be de Rellevància Local els riu-raus valencians al mateix temps que instava al C.V.C. es dirigira als ajuntaments interessats per tal que iniciaren el procés d'inclusió d'eixes edificacions en l'Inventari General de Patrimoni Cultural.

L'escrit es va trametre a la Comissió de Llegat Històric i Artístic per tal que realitzara el corresponent informe. La Comissió, en la seua sessió del mes de maig, va encomanar al conseller Sr. Montesinos García que redactara l'oportuna exposició. Per diverses raons l'esmentat conseller va sol·licitar la col·laboració del també conseller Sr. Huguet Pascual.

Consideracions

Els riu-raus són unes construccions típiques de la zona costera valenciana, especialment de la

Marina, dedicades sobre tot a guardar els atifells i canyissos que serveixen per elaborar la pansa.

Són de construcció senzilla amb unes arcades en les que guardar els canyissos amb panses en cas de pluja. El raïm, després d'escaldar-se, passa als canyissos que s'exposen al sol per secar els grans i obtindre la pansa. En cas de pluja ràpidament caldrà posar-los sota l'arcada per tal que no es banyen i es malbarate el raïm moscatell.

Els riu-raus tingueren un protagonisme rellevant en l'economia i agricultura valenciana, especialment en la Marina Alta, des mitjans del segle XIX fins ben entrat el XX. La pansa, des del port de Dénia especialment, era exportada a tot el món, en primer lloc a la Gran Bretanya (no podem oblidar que el pastís anglés per excel·lència, el *plum cake*, s'ha pastat tradicionalment amb panses de la Marina) la qual cosa va propiciar grans inversions i presència mercantil, també social i fins i tot política, anglesa a Dénia i voltants.

Amb la caiguda de l'exportació, com a conseqüència de l'aparició de la filoxera que tan afectà la vinya i de la introducció de la pansa de Corinto (més menuda, sense pepites i de pell més fina), els riu-raus perderen bona part del seu sentit. En qualsevol cas el sistema constructiu i model de riu-rau continuà sent un referent de les construccions agràries de la Marina.

La construcció de riu-raus generà alguns edificis de considerable valor històric i sociològic. El Riu-rau del Ràfol al terme de Calp, per exemple, o el quasi desconegut al terme de Masarrojos que compta amb divuit ulls o arcades són mostra d'un tipus d'edificis singulars i dignes de ser considerats patrimoni cultural i arquitectònic.

Per altra part el nou text que s'introdueix el febrer de 2007 a la Llei de Patrimoni Cultural Valencià possibilita la ràpida intervenció municipal i autonòmica per mantenir eixe patrimoni. Així en la disposició quinta es fa referència a la consideració de Bens de Rellevància Local els panells ceràmics de més de seixanta anys, els fumerals industrials del mateix període, les barraques de l'Horta de València, els calvaris amb eixa edat, etc..... Eixa

disposició per analogia podria considerar les riu-raus, això sí d'una construcció anterior als anys cinquanta del segle passat, patrimoni beneficiable de la declaració oportuna.

Conclusions

1.- D'acord amb la petició formulada per l'Associació Riuraus Vius es considera que aquestes construccions tenen entitat suficient per ser declarades Bens de Rellevància Local, sempre que reunisquen l'edat constructiva que es contempla en la modificació de la Llei 4/1998 de febrer de 2007 i segueixen les pautes arquitectòniques pròpies d'este tipus d'edificació.

2.- Tot i que la competència per iniciar el tràmit oportú de la declaració esmentada ha de ser dels ajuntaments, convidem les corporacions municipals i molt especialment les de la Marina Alta per tal que inicien el procediment per declarar B.R.L. els riu-raus que reunisquen les condicions abans assenyalades i poder incloure'ls a l'Inventari Gral. de Patrimoni Cultural Valencià.

3.- Seria convenient que la Conselleria de Cultura i Esport realitzara un catàleg dels riu-raus que poden incloure's a l'Inventari i estudiar la possibilitat que d'alguna d'aquestes construccions, cas de les esmentades en les Consideracions, s'iniciara el procediment per a una possible declaració com a Be d'Interés Cultural (B.I.C.).

4.- El Consell Valencià de Cultura formula com recomanació a les Corporacions Municipals, al terme municipal dels quals s'ubiquen riu-raus, que vetllen per conservar la tipologia arquitectònica d'aquestes edificacions adoptant les mesures necessàries perquè tant al PGOU com a les actuacions urbanístiques es respecten els elements més característics dels riu-raus.

5.- Este informe serà tramés a l'Associació peticionària, a la Conselleria de Cultura i Esport, a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, als ajuntaments de la comarca de la Marina Alta, al de Masarrojos i a totes aquelles institucions que tinguen interés i el sol·liciten.

6.3. Informes per iniciativa pròpia

Informe sobre alguns punts de la Llei 47/2004 d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge

Data d'aprovació Ple	29 de gener de 2007
Comissió autora	Jurídica i d'Interpretació Reglamentària
Coordinador	Vicent Álvarez
Iniciativa	Comissió Jurídica (15 de desembre de 2006)
Instàncies enviades	Conseller de Territori i Habitatge, FVMP

Text de l'informe

Introducció

La Llei 47/2004, amb prop de dos anys de vigència, s'ocupa d'una sèrie de temes i de problemes que ja han estat objecte d'estudis del Consell Valencià de Cultura. Per aquesta raó, la Comissió Jurídica considera oportú redactar el present informe sumari, o abreujat, per a oferir una aproximació al contingut d'esta norma, la qual, si es vol, pot estudiar-se més a fons, en funció de problemes concrets.

Els objectius de la llei

La norma de la qual ens ocupem presenta dos parts diferenciades, la primera de les quals es dedica a regular l'ordenació del territori amb un criteri explícit de sostenibilitat, entesa segons els termes de l'informe Brundtand: "que satisfà les necessitats del present sense comprometre la capacitat de les futures generacions per a satisfer les pròpies". La segona part es dedica a la protecció del paisatge, a la seua recuperació i a la identificació de les circumstàncies que el poden afectar. Segons la norma, el paisatge "constituïx un patrimoni comú de tots els ciutadans i un element fonamental de la seua qualitat de vida, que la llei aborda des de la més actual concepció d'aquest, emanada del Conveni Europeu del Paisatge".

Alguns continguts

Sobre els dos aspectes esmentats, territori i paisatge, es preveuen obligacions per part del Govern Valencià, relatives als instruments d'ordenació supraterritorial, entre els quals cal destacar l'estratègia territorial de la Comunitat Valenciana i els Plans d'Acció Territorial, pel que fa a l'urbanisme, i en allò que afecta directament al paisatge es preveuen, també,

plans d'acció territorial, l'establiment de criteris de protecció i la creació d'un institut d'estudis territorial i del paisatge i d'unes juntes de participació sobre el territori i el paisatge.

Ací ens interessa fer algunes concrecions sobre aspectes relacionats amb estudis i pronunciaments anteriors del Consell Valencià de Cultura. Sense intenció de ser exhaustius, examinarem alguns dels elements de la Llei els compliments dels quals ens pareix especialment interessant:

Valor supramunicipal

En l'article 3.4 es fixa un criteri important: "Els instruments d'ordenació del territori previstos en aquesta llei prevaldran, pel seu contingut d'interés públic supramunicipal, a totes les disposicions reglamentàries municipals que contradiguen o s'oposen a les seues determinacions normatives". Com es pot deduir, aquesta disposició pot resultar una eina útil per a evitar alguns excessos urbanístics dels ajuntaments que, com hem fet veure diverses vegades des del Consell Valencià de Cultura, impliquen la desprotecció de béns culturals o ambientals.

En la mateixa línia de criteris, l'article 11.1. diu: "Els plans d'ordenació del territori, els plans generals i els instruments de planificació urbanística que prevegen un creixement urbà incorporaran un estudi sobre el paisatge que necessàriament haurà d'identificar les fites geogràfiques i aquelles característiques del territori que constituïsquen referents del paisatge de l'àmbit de la planificació i ordenació".

Incendis

L'article 14 tracta dels riscos naturals o induïts, i entre altres qüestions planteja que els terrenys forestals classificats com a sòl no urbanitzable que hagen patit l'efecte d'un incendi no podran ser reclassificats com a urbans o edificables.

L'Horta de València

D'aquest tema importantíssim s'ocupa l'article 22, amb el text següent:

"L'Horta de València, com a espai d'acreditats valors ambientals, històrics i culturals, ha de ser objecte de protecció. Per això, el Consell de la Generalitat Valenciana aprovarà un pla d'acció territorial de protecció de l'Horta valenciana, en el qual es definiran les zones mereixedores de protecció i les mesures urbanístiques corresponents, com també els programes

d'actuació pública necessaris per a afavorir el sosteniment de les activitats pròpies de l'Horta i la permanència de la població amb un nivell de vida adequat”.

Paisatge

La Llei, a més de preveure plans d'acció, especifica que els plans generals urbanístics han d'incloure estudis del paisatge en els quals “s'establisquen els principis, estratègies i directrius que permeten adoptar mesures específiques destinades a la catalogació, valoració i protecció del paisatge en els respectius àmbits d'aplicació”. Aquests estudis han de contenir una sèrie d'elements que es detallen i que ara es faria llarg enunciar. Això pot ser igualment un element positiu. Especialment interessant és l'article 33, el qual intenta integrar la planificació urbanística dins del paisatge sense afectar-lo negativament. Com sobre aquest punt la Comissió de les Arts ja va emetre un informe, recomanen encarregar a aquesta comissió un estudi més detallat de l'articulat de la Llei 47/2004.

Estratègia territorial

La Llei 47/2004 encarrega a la conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i d'urbanisme coordinar i elaborar l'estratègia territorial, la qual s'anunciarà i se sotmetrà a debat públic durant dos mesos.

Un instrument important és l'Institut d'estudis territorials i del paisatge, el qual s'ha de constituir urgentment en forma d'organisme autònom i mercantil adscrit a la conselleria. També es preveu la creació d'instruments de participació ciutadana, en concret les “juntes de participació de territori i paisatge”.

Conclusions

Primera.- L'existència de la Llei 47/2004 pot afavorir un desenvolupament urbanístic respectuós amb el paisatge i el territori, i per tant cal instar l'Administració a aplicar-la i a crear els instruments que ho facen possible, i a evitar els excessos que en ocasions s'han produït urbanitzant sense criteris d'utilitat o necessitat pública.

Segona.- El Consell Valencià de Cultura insisteix en la necessitat d'una aplicació ràpida de les previsions legals, i especialment l'aprovació i l'aplicació del previst Pla de l'Horta de València.

Tercera.- El Consell Valencià de Cultura ofereix la seua col·laboració en l'aplicació de la Llei 47/2006 i convida el conseller de Territori i Habitatge a assistir a una sessió del seu Ple sobre este particular. Prèviament es traslladaran còpies del present document al mateix conseller de Territori i Habitatge i al president de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies.

Sobre conduccions elèctriques i telefòniques als centres històrics

Data d'aprovació Ple	29 de gener de 2007
Comissió autora	Jurídica i d'Interpretació Reglamentària
Coordinador	Vicent Álvarez
Iniciativa	Comissió Jurídica (12 de juny de 2006)
Instàncies enviades	President de la Generalitat, president Corts Valencianes, FVMP

Text de l'informe

1. Antecedents

Acollint-se a la possibilitat d'emetre informes “motu proprio” prevista en l'article 13 del Reglament del Consell Valencià de Cultura, la Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària ha elaborat el present informe, el qual té com a objecte l'estudi i la proposta de mesures en allò que afecta a les instal·lacions o conduccions per al subministrament d'energia elèctrica i de telefonia en els centres històrics.

La qüestió objecte del present informe se centra en la realitat visible que en la gran majoria de centres històrics, amb la corresponent qualificació de protecció, proliferen les conduccions de subministrament elèctric i de telefonia en façanes i teulades. Aquest fet afecta negativament al conjunts i edificis protegits, per raons diverses:

- implica certs nivells d'afecció material en els elements constructius
- incidix negativament en l'estètica urbana
- implica en ocasions un risc, especialment en el cas de les conduccions elèctriques

Per conèixer la visió de les entitats subministradores, la comissió va rebre representants d'Iberdrola i de Telefónica Española en la seua sessió del 4 d'octubre de 2006. En síntesi, els tècnics van afirmar la disponibilitat a la col·laboració per part de les entitats que representaven, si bé van remarcar que el problema, en el cas d'edificis monumentals singulars, no presenta gran dificultats, i que de moment està resolent-se. Quant al conjunts històrics, van indicar que la principal dificultat està en la resistència dels usuaris a assumir les despeses, cosa a la qual no se'ls pot obligar, i que per aquesta raó les empreses es limiten a subministrar el servei, perquè hi estan obligades, sense fer modificacions en les instal·lacions.

2. Aspectes jurídics del problema

Aquesta matèria està afectada per la legislació de règim local, la urbanística i la patrimonial. Per tant, les diferents normatives haurien d'harmonitzar-se, a part de preveure la cooperació entre les diverses administracions afectades en cada cas concret.

Des del punt de vista urbanístic, la declaració d'un immoble o un conjunt com a bé d'interès cultural implica exigir a la corporació municipal corresponent el compliment de l'obligació d'elaborar i aprovar, en el termini d'un any, el corresponent Pla Especial de Protecció. Aquest pla ha d'incloure les concrecions que fixa l'article 39 de la Llei de patrimoni cultural, entre les quals, en el punt f), hi ha que tota nova instal·lació elèctrica urbana s'ha de canalitzar subterràniament, i es prohibeixen les instal·lacions adossades a les façanes i en general totes les que afecten a la visió urbana.

El precepte indicat de la nostra Llei, com es pot veure, només afecta a les noves instal·lacions, i no a les preexistents. Això no obsta perquè els municipis, per raons de conservació del patrimoni arquitectònic i històric, o per raons de seguretat i d'estètica, incloguen, en la seua planificació urbanística i en els plans especials, el soterrament de les conduccions en el centre històric o en el conjunt de la població. Òbviament, aquesta decisió implica fer les obres d'urbanització necessàries, amb el cost corresponent. S'ha de reconèixer que en algunes poques ocasions, i de forma exemplar, sí que s'ha fet.

Per a les obres de soterrament de les conduccions els municipis poden buscar vies d'ajuda i finançament complementàries, com ajudes d'altres administracions, o dels fons europeus. Però, en molts casos, això s'ignora.

En el moment d'elaborar aquest informe està en tràmit parlamentari a les Corts Valencianes una reforma de la Llei de patrimoni que en la part que afecta a l'article 39, punt f), planteja que els Plans Especials de BIC han d'incloure el soterrament de les línies de subministrament elèctric i d'altres tipus. Si s'aprova la reforma en els termes de l'obligatorietat amb caràcter general, ens trobaríem amb una declaració formal que exigiria la reforma d'altres normes, i sobretot la recerca del finançament necessari, i l'establiment de terminis per l'aplicació de la norma.

Tot i el conjunt de consideracions anteriors, la precarietat financera de molts municipis ens porta a la conclusió de la necessitat de dotar amb més recursos econòmics els municipis, de forma general i amb finalitats concretes també, com seria en el cas del soterrament de conduccions en els centres històrics, i de fixar terminis i prioritats.

3. Conclusions

Primera.- El Consell Valencià de Cultura recomana als municipis, a les administracions i a les empreses subministradores emprendre actuacions per al soterrament de les conduccions d'electricitat i de telefonia en els conjunts històrics, sobre la base de la planificació urbanística.

Segona.- La vigent Llei de patrimoni cultural valencià pot establir, o preveure, el soterrament, amb les mesures transitòries corresponents, en els conjunts històrics i en els béns que tenen la condició de béns d'interès cultural o de rellevància local.

Tercera.- Per a finançar el soterrament de les conduccions cal fixar ajudes complementàries per als municipis, i fixar plans i mesures de col·laboració i d'assessorament.

El present informe es traslladarà al Govern de la Generalitat Valenciana, a les Corts Valencianes i a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies.

Sobre el patrimoni hidràulic valencià

Data aprovació Ple	26 de febrer de 2007
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadora	Isabel Morant
Iniciativa	Comissió de Llegat (16 de novembre de 2005)
Instàncies enviades	Conseller de Cultura, rector de la Universitat de València, Politècnica, Jaume I, Miguel Hernández, Cardenal Herrera i Alacant, president de Aguas de Valencia, president Confederació Hidrogràfica del Xúquer i president Confederació Hidrogràfica del Segura
Actuacions del CVC relacionades	Informe sobre els assuts de les sèquies del Tribunal de les Aigües, de 2004

Text de l'informe

El sistema valencià de reg es remunta a l'època medieval. Però va anar creixent progressivament fins a abastar la gran superfície que coneixem hui, sobretot a partir de la segona meitat del segle XVII i el XVIII, quan es va superar la crisi agrària i demogràfica causada per l'expulsió dels moriscos, la qual va deixar abandonades algunes terres de l'interior. A finals del segle XVII, altres llauradors, esta vegada cristians vells, van ocupar els llocs abandonats, i es va produir un augment espectacular de les terres posades en cultiu. En l'època contemporània importa destacar les transformacions que experimenten

les infraestructures, les quals es milloren i utilitzen a ple rendiment. En el moment actual, a pesar de la crisi de l'agricultura que amenaça els sistemes tradicionals de reg, estes infraestructures continuen en ús, formant part del paisatge valencià, amb el qual es fonen. Açò es dóna tant a les zones costaneres, on les extensions regades són majors, com a l'interior, on el sistema de regs ha hagut d'adaptar-se a una altra geografia.

L'aspecte rellevant, no obstant això, és esta unitat paisatgística, en la qual s'inclouen una sèrie d'obres hidràuliques que constitueixen una *cultura material* composta pels ginys que, al llarg dels segles, van ser inventats per a regar, però també per a procurar una millor distribució de l'aigua a les poblacions. Entre estos elements es destaquen els molins, o els artefactes que van servir per a la captació de l'aigua de reg, coneguts com a mines, caves o alcavons, passant pels sistemes d'elevació d'aigüa, com sènies, bombillons, sanguangos, etc. En relació amb l'ús social de l'aigua podem parlar, també, del desenvolupament d'una cultura immaterial, expressada en l'entramat jurídic que constitueixen les ordenances i reglaments per a l'ús de l'aigua. El regadiu ha generat igualment un espai de socialització i de celebracions festives i religioses. L'exemple més rellevant és el Tribunal de les Aigües de València, el qual, havent perdut funcionalitat, conserva, no obstant això, un gran valor simbòlic.

Des de fa uns 10 anys existix a la Universitat de València una unitat d'investigació per a l'estudi del *Territori* i del *Patrimoni* (ESTEPA), especialitzada en l'estudi dels regadius històrics valencians, des del punt de vista històric i actual. Esta unitat, dirigida pel professor Jorge Hemosilla, està duent a terme una sèrie d'estudis, molt minuciosos i detallats, que permeten fer conèixer i posar en valor el que els especialistes consideren un patrimoni singular lligat a la cultura de l'aigua.

En total s'han publicat 15 estudis corresponents a altres tantes comarques valencianes. El projecte ha estat finançat, fins ara, per la Generalitat Valenciana, a través de la Direcció General de Patrimoni, la Confederació Hidrogràfica del Xúquer i Aigües del Xúquer, a parts iguals. No obstant això, la seua continuïtat no està garantida, i s'ha de negociar periòdicament.

La Comissió de Patrimoni del Consell Valencià de Cultura va tindre l'oportunitat de conèixer de primera mà els resultats d'estos estudis en l'entrevista que, a instàncies de la comissió, vam mantindre amb el professor Hermostilla, qui, basant-se en els estudis realitzats, ens va fer conèixer l'abast i la importància d'este patrimoni. En el curs de l'entrevista, de tota manera, es van posar en relleu les cada vegada majors amenaces de desaparició d'este patrimoni

hidràulic. Com advertia el professor Hermostilla, en molts casos els elements inventariats en els llibres ja no existixen. Han desaparegut junt amb el paisatge que els contenia.

Tres són, en opinió de l'expert, els factors que expliquen estes i futures desaparicions: la crisi de l'agricultura i la consegüent extinció d'una generació d'agricultors que, quan abandone el camp, no serà substituïda per altres; la modernització dels regs tradicionals substituïts pel goteig i, sobretot, l'especulació urbanística que difícilment s'atura davant del patrimoni: és el cas conegut de l'Horta de València, la degradació de la qual ha estat estudiada pel professor Guinot, qui en el seu dia va informar-ne esta comissió.

La bibliografia que hem tingut l'oportunitat de consultar per a la realització d'esta memòria no deixa cap dubte respecte de la importància del patrimoni hidràulic valencià. Els llibres publicats asseguren la memòria històrica. Però són també un punt de partida per a fer inventari del que tenim i del que podria ser útil conservar, i evitar que desaparega progressivament i en silenci, com en alguns casos que es denuncien.

És difícil saber què es deu i què es pot conservar. El territori ocupat és molt i som conscients que no tot és conservable. Sabem que hi ha canvis imparables, que en uns casos es consideren *progrés* i en altres conseqüències ineludibles generades per noves necessitats socials. Però també sabem que preservar raonablement és una necessitat i una demanda creixent de les poblacions que pot dur-se a terme sense grans despeses econòmiques o socials -com, d'altra banda, proposen els experts del projecte ESTEPA, els quals aconsellen *valorar, protegir i utilitzar*.

En este sentit assenyalen la necessitat de fer conèixer el patrimoni hidràulic si es vol que siga valorat per la població. Precisament en estos dies la premsa s'ha fet eco de la bona acollida que el públic de la Ribera ha dispensat a la presentació de l'últim llibre de la col·lecció *Recuperem Patrimoni*, dedicat al paisatge i al patrimoni de les Riberes del Xúquer, i de l'interés social i polític pels projectes de recuperació que estan en marxa en la zona.

D'altra banda, en la bibliografia mencionada es proposen exemples de recuperació del patrimoni hidràulic feta pensant en nous usos socials, en relació amb l'oci i el turisme rural. Entre ells la Ruta de l'aigua de Xelva, els molins de l'Alt Vinalopó, la sènia de Casas del Río o el Museu de l'aigua de Begís. Estes recuperacions ens assenyalen el camí que s'ha de seguir.

Amb tot i això, les intervencions són poques en relació amb l'extensió del patrimoni, encara que l'interés creixent de la societat i la cada vegada major implicació de les institucions pareixen

augurar un futur més esperançador. Les diputacions provincials, alguns ajuntaments, la Direcció General de Patrimoni i fins i tot la Comissió Europea han respost positivament a les demandes de conservació i han finançat actuacions puntuals entre les quals s'ha de destacar la "Nòria de Benijófar" i el complex de l'Assut de Rojals i la "Rueda Bernarda; l'aqüeducte de l'Arquillo del Convento de Xelva; el sistema hidràulic del Barranco del los Molinos d'Ares i l'Arroyo de Cortes de Pallás; l'Assut de la Font d'En Carròs o la sènia de Casas del Río a Requena. Un exemple recent d'estes iniciatives és el projecte del Parc Fluvial del Túria, entre Vilamarxant i Manises, finançat per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer.

El problema, no obstant això, persistix. Es troba a faltar una política més ambiciosa i de futur, per a la qual seria necessari comptar amb un Pla Estratègic del Patrimoni Hidràulic que, segons indicava el senyor Herмосilla en la seua compareixença, hauria de comprendre:

- La continuïtat de l'inventari i estudi dels elements que formen part del patrimoni, inclosa la memòria oral.
- La posada en valor d'estos elements, per mitjà de la difusió i promoció social.
- La conservació selectiva dels elements i la seua posada en valor per mitjà de l'ús pertinent, la qual cosa hauria d'implicar un estudi sobre la viabilitat econòmica i la manera d'harmonitzar els interessos públics i els privats.

En este sentit, considerem oportú:

Que la Direcció General de Patrimoni impulse l'acceleració del valuós treball d'estudi i catalogació que en este moment esta duent a terme la Universitat de València.

Que la Generalitat encarregue un pla estratègic que servisca de base per a una política de conservació a mitjà i llarg termini, en el qual pareixeria lògic interessar a altres entitats públiques i privades i molt especialment a la confederació Hidrogràfica del Xúquer o Aigües del Xúquer, per tal que col·laboren en projectes puntuals de conservació. Això sense oblidar el paper dels municipis, l'acord dels quals pareix necessari per a l'èxit del projecte.

Pensem que seria oportú:

Que el Consell Valencià de Cultura proposara una reunió al més alt nivell entre la Generalitat i els responsables de la Universitat per a tractar de la possibilitat d'elaborar un Pla Estratègic del Patrimoni Hidràulic, a la qual reunió podria afegir-se la presidència de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, Aigües de València i Confederació Hidrogràfica del Segura, com a entitats que vénen participant en els projectes d'estudi i conservació del patrimoni.

Bibliografia

Jorge Herмосilla (dir): *Regadius Històrics Valencians*. Recuperem Patrimoni, Edita Generalitat Valenciana, València - 1997- 2007.
 Jorge Herмосilla i altres: "Entorn al Patrimoni Hidràulic del regadiu històric valencià". Saitabi, revista de la Facultat de Geografia i Història, Universitat de València, en premsa.

Sobre violència escolar

Data aprovació Ple	26 de febrer de 2007
Comissió autora	Ciències
Iniciativa	Comissió de les Ciències (12 de gener de 2006)
Instàncies enviades	Conselleria d'Educació

Text de l'informe

Justificació

Amb motiu de l'increment de notícies sobre casos de violència escolar i de la preocupació social generada pel problema, la Comissió de les Ciències del Consell Valencià de Cultura va decidir en el seu moment estudiar este fenomen per mirar d'oferir a la societat valenciana unes reflexions fonamentades, concretades en el present document.

Metodologia

La metodologia aplicada per la Comissió de les Ciències al seu estudi de la violència escolar ha estat, com en altres ocasions, en primer lloc l'examen de documentació escrita sobre la matèria, d'una banda, i de l'altra de les declaracions d'experts consultats per la comissió, i en segon lloc la reflexió compartida sobre els diversos aspectes del fenomen estudiat i les seues relacions mútues.

Relació d'experts consultats:

- Pilar Moreno, professora de Matemàtiques de l'Institut Benlliure de València.
- Alejandro Morente, secretari de Formació del Professorat de la secció d'Ensenyament de Comissions Obreres del País Valencià, i Javier Lorenzo, de "Mediación escolar".
- Carmen Godoy, delegada de la Conselleria de Cultura, tècnica del Programa PREVI.
- Alejandro Font de Mora, Conseller d'Educació, acompanyat de Maria Auxiliadora Hernández, tècnica del seu departament.
- José Sanmartín, director del Centro Reina Sofía de Estudio de la Violencia.

Relació d'aportacions escrites als debats de la comissió:

- Isabel Ríos: "Anàlisi LOE. Atenció a la diversitat. Prevenció de les dificultats d'aprenentatge i d'adaptació al sistema educatiu".
- Ramon Lapiedra: "Dictamen sobre la violència escolar en l'educació secundària. Relació de punts articulats per a un esborrany de dictamen".
- Vicent Álvarez i Isabel Ríos: "Consideracions per a l'informe sobre la violència escolar (versió del 4 de novembre de 2006)".
- Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles: "Violència escolar".
- Rosa María Rodríguez Magda: "Aportaciones al borrador".
- Vicente Muñoz Puelles: "Antecedentes"

Definició

La violència escolar es defineix com el conjunt d'accions violentes que tenen lloc en l'àmbit de l'escola i que tenen com a subjectes o com a objectes individus de la població escolar, del claustre de professors i de la resta de personal professional, i les mateixes instal·lacions físiques d'escoles i instituts. En particular, el terme es referix als comportaments agressius o violents d'alumnes dels centres d'ensenyament primari o secundari que causen danys físics i psicològics a altres alumnes o a professors o que dificulten l'exercici de la docència i el funcionament de les classes.

Quan la violència escolar es dona entre persones, adopta tres modalitats principals: violència de professors contra alumnes, d'alumnes contra professors i d'alumnes contra altres alumnes. En tots els casos, pot ser de dos tipus: física i emocional. Quan la intimidació o l'hostilització d'un individu o d'un grup es dona repetidament, parlem de victimització o assetjament (acoso o bullying).

Dades estadístiques

La primera investigació a escala espanyola sobre violència escolar -restringida a la violència entre alumnes- va ser encarregada pel Defensor del poble l'any 2000. L'any següent, un altre informe de l'Instituto de Evaluación y Asesoramiento Educativo revelava que el 90,5% dels professors denunciava l'existència de conflictivitat en els centres escolars. Entre les causes, els professors destacaven, per una banda, la falta de disciplina (66,1%), i per una altra la violència d'alumnes contra docents (47,1%). En la mateixa investigació s'assenyalava que en alguns casos les agressions eren de professors contra alumnes. El 22,6% dels professors confessaven haver humiliat a algun alumne en alguna ocasió, el 14,4% informaven que coneixien situacions en les quals un professor sentia antipatia per algun escolar, i el 8,4% havia utilitzat la intimidació i les amenaces contra els seus alumnes. En el seu informe de 2005, el mateix Instituto de Evaluación y Asesoramiento Educativo revelava

que el 2,3% dels alumnes havien comès algun acte violent contra algun professor.

L'any 2005, el Centro Reina Sofía de Estudio de la Violencia va fer pública una enquesta sobre la situació actual de la violència entre alumnes dels instituts d'ensenyament secundari espanyols. Segons les seues dades, la violència entre companys és un fenomen molt present a les aules: el 75% dels entrevistats, escolars de 12 a 16 anys d'edat, havien presenciat actes de violència en l'àmbit escolar. El 80% d'estos actes eren de violència emocional, i en el seu 50% es tractava d'accions repetides. El 14,5% dels alumnes declaraven haver estat víctimes de la violència d'altres escolars, en general -huit de cada deu víctimes havia patit, en concret, mals tractes emocionals, i quasi la meitat d'elles de manera persistent. El 7,6% es confessaven agressors. D'estos, el 70% eren de sexe masculí i no solien utilitzar armes. El 17,2% dels qui havien patit agressions, és a dir el 2'5% dels preguntats, havien estat objecte d'assetjament. Segons José Sanmartín, director del mencionat Centro Reina Sofía de Estudio de la Violencia: "Parlant de violència escolar s'ha popularitzat la idea que es tracta d'un fenomen preocupant, però no alarmant. Doncs, bé, jo n'estic alarmat. (...) ¿Com no hauria d'alarmar-me que el 2,5% dels nostres escolars entre 12 i 16 anys d'edat estiguen sent victimitzats per companys seus?"

Amb esta sensació d'alarma i d'urgència, però també amb la prudència que ha de dominar en tots els pronunciaments del Consell Valencià de Cultura, fem les següents consideracions i propostes:

Consideracions

1. La violència escolar és un fenomen que excedeix la problemàtica interna dels centres educatius, ja que reflectix comportaments observables en altres àmbits socials. Tinguem en compte que la representació de la violència, real o dramatitzada, és habitual en les manifestacions culturals de consum popular -mitjans informatius, cinema narratiu, competicions esportives-, fins al punt d'acostumar la societat a l'acceptació implícita d'una espècie de "violència de baixa intensitat" potencialment activa en qualsevol relació social. Amb tot i això, esta contextualització del problema no hauria de fer-nos oblidar l'existència de causes intrínseques en el mateix sistema escolar.

2. D'acord amb la majoria dels experts consultats, la violència física no és el principal problema del sistema educatiu, ni la manifestació més freqüent de la violència escolar. Les manifestacions de la violència en els centres escolars són de caràcter divers: obstrucció de les classes, maltractament de les instal·lacions, agressivitat verbal i actituds hostils contra els professors i els companys, etc. Les conseqüències també són diverses: danys psicològics i por a l'escola per part dels maltractats, desmotivació

del professorat, i en general desordre i deteriorament de la convivència i de les condicions de treball i aprenentatge, en detriment del dret de tots els individus a l'educació.

3. Atés que totes les persones tenen dret a rebre una bona educació, a ser tractades amb dignitat i a no patir abusos ni explotació, l'alumnat que provoca especialment conflictes en les aules i en altres llocs del centre escolar, o fins i tot en el seu entorn, hauria de ser tractat de forma específica dins del conjunt de la comunitat escolar, sense exclusions irreversibles. De tota manera, en algunes ocasions, especialment en aquelles en les quals es produeixen fets violents considerats greus, el dret a l'educació i aprendre dels alumnes d'una classe, inclosos els que s'hi resisteixen, aconsellarien prendre mesures immediates per a contrarestar els efectes dels comportaments obstructius, en el marc de la prevenció i la correcció de les actituds violentes i asocials que poden produir-se a les aules i en l'entorn de les instal·lacions escolars.

4. D'una altra banda, les possibles actituds paternalistes o absentistes d'algunes famílies envers les actituds insolidàries, violentes o asocials dels fills, no beneficien en res l'esforç del professorat per a conservar i promoure la convivència pacífica i democràtica en els centres escolars. En no poques ocasions pareix que els valors de la tolerància, la solidaritat i el rebuig de la violència estiguen mal vistos en sectors socials que consideren estes actituds contràries a la mal anomenada "competitivitat necessària" i a l'individualisme propugnats per a tenir èxit en la vida. Ja que els elements implicats en la resolució dels conflictes escolars són diversos (pares, professors, administració i alumnes), les accions preventives i correctives dels problemes plantejats haurien d'aplicar-se a tots els sectors de forma global, incloent-hi l'avaluació del mateix sistema escolar i de les lleis que el regixen.

5. Actualment, les administracions educatives dissenyen plans per a difondre la valoració social de les bones pràctiques educatives no violentes i per a posar en pràctica procediments de prevenció i d'acció encaminats a generalitzar la convivència pacífica. Estos plans procuren l'establiment i la valoració de normes i la resolució pacífica de conflictes que poden ser origen d'una violència més o menys soterrada. Entre altres, estes activitats són els instruments recomanats pels experts.

6. Hi ha una coincidència entre els professionals consultats i els documents emesos per les institucions: cal abordar el tema amb mesures no simplement disciplinàries. Sense ignorar que la sanció de les conductes indesitjables és imprescindible en el marc jurídic i normatiu vigent, i que cal reforçar el respecte a l'autoritat dels docents -la qual ha sofert un considerable

deteriorament en els últims anys—, també es necessiten mesures d'una altra classe: la conciliació o mediació, el tractament psicològic o assistencial, l'adequació del currículum o de l'entorn escolar, etc., que poden ser preventives del recurs a accions disciplinàries.

7. La gestió adequada dels recursos (personals, curriculars i materials) hauria de permetre necessàriament una atenció particular als diferents col·lectius immersos en el sistema educatiu fins als setze anys, i, de fet, segons la informació obtinguda, les lleis i normes autonòmiques i estatals preveuen i proposen l'establiment de plans pedagògics i d'itineraris formatius adequats als alumnes amb problemes d'adaptació escolar. També aconsellen la detecció precoç de dificultats d'aprenentatge i d'adaptació que podrien desembocar en conflictes a les aules i en actituds de rebuig del sistema. La idea general, reiteradament apareguda en este document, és que els alumnes problemàtics haurien de ser atesos de manera específica.

El Centro Reina Sofía de Estudio de la Violencia ha obert una investigació per a preveure, detectar i oferir alternatives, sense ignorar la necessària incorporació de normes en la formació d'infants i adolescents. Es plantegen programes dirigits a les famílies, als professors i als alumnes. A nivell estatal, el Ministerio de Educación y Ciencia i una gran majoria de centrals sindicals subscripiren el 23 de març de 2006 un pla per a la millora de la convivència escolar que inclou la creació d'un observatori. El pla, de tota manera, és un document que marca línies generals d'actuació que han de ser desplegadas per les comunitats autònomes, atés que les competències educatives estan en gran part transferides. La Generalitat Valenciana, per Orde de 31 de març de 2006, ha regulat un pla de convivència en els centres dels resultats del qual encara no poden ser valorats. També hem de dir que les administracions educatives, per mitjà de diversos instruments, com els servicis psicopedagògics escolars, tenen al seu càrrec la detecció precoç de conductes conflictives o patològiques i l'establiment de plans d'ajuda per a l'alumnat que els necessita.

Naturalment, estos plans encara no s'han pogut difondre suficientment en la cultura social de centres i famílies, de manera que el problema continua tenint dimensions preocupants. Hem de tenir en compte que es tracta de mesures novedoses en fase d'implementació inicial. No podem, doncs, esperar-ne resultats immediats, vist, a més, que la seua aplicació demana una llarga i de vegades difícil col·laboració a molts dels elements implicats: famílies, mitjans d'informació, administració pública, agents socials, educadors, etc.

Conclusions i recomanacions

1. La societat en general no pot deixar de banda l'anàlisi de les causes de la violència escolar i l'establiment de les responsabilitats de cada col·lectiu. És ineludible prendre mesures encaminades a introduir canvis en l'escala de valors adoptada per molts joves (sovint apresada en l'entorn familiar), afectats per un model social que en bona part no considera el valor de l'esforç personal i col·lectiu, substituït per la competència en aspectes banals, i menysté el valor de l'autoritat fonamentada en el saber, en la responsabilitat i en el reconeixement i el respecte d'altri, per la qual cosa caldria també obrir un debat públic sobre este pretés oblit actual dels valors de l'esforç i de la responsabilitat personals, i del respecte a l'autoritat legítima, i preguntar-se si no formen part indefugible de tot procés educatiu, a tots els nivells i en tots els contextos, la fixació i la defensa de límits, sense les quals és molt possible que el que es transmeta a infants i adolescents no siga cap sentiment de llibertat interior i sí, en canvi, una ansietat difícil de gestionar emocionalment. Caldria fer un gran esforç mediàtic institucional que provocara un canvi d'actituds, de valors, i de formes de viure; que fomentara un canvi social on es valorara la cultura i la convivència; que contribuïra a rebutjar socialment la manca de respecte i d'educació cívica.

2. Famílies, professors, la direcció, l'alumnat i el consell escolar dels centres poden i deuen adoptar accions i actituds encaminades a prevenir i reconduir conductes violentes i asocials. El reglament de disciplina dels centres podria reconsiderar-se com un instrument de convivència, sense limitar-se a la seua revisió formal o jurídica, incorporar no solament procediments punitius sinó també altres que premien les bones conductes, i donar-li més importància i difusió, de manera que fins i tot puga ser vist com un senyal d'identitat dels centres.

3. Les mesures excepcionals que calga prendre en situacions extremes s'han d'inserir en un marc preventiu i correctiu de la violència i els seus efectes. Un marc en el qual el diàleg, la mediació, l'educació emocional i l'assistència a l'alumne dins i fora del centre educatiu, incloent-hi la família, han de comptar amb l'atenció institucional i els mitjans humans i materials que en facen possible l'operativitat.

4. Caldria incrementar els recursos humans i materials destinats als alumnes que necessiten una atenció curricular particular a causa de la seua inadaptació al sistema ordinari. Caldria destinar-los professorat suplementari i una plantilla més extensa de professionals especialitzats. Al mateix temps, dins i fora dels centres, estos alumnes i les seues famílies haurien de comptar amb el suport dels servicis socials públics. Això, com és obvi, exigiria un esforç de coordinació entre l'Administració

autònoma valenciana i les administracions locals, atesa la proximitat d'estes als problemes i als recursos.

5. Seria convenient estudiar la possibilitat que, sense renunciar per res a l'escolarització obligatòria fins als setze anys, i més enllà de l'actual fórmula dels Programes d'Adaptació Curricular, es poguera establir més d'un recorregut curricular a partir dels catorze anys, de manera que, al costat de l'actual, en figurara un altre dirigit a la formació professional. Un sistema de passarel·les hauria de permetre fer tan reversible com es puga la decisió inicial de començar un recorregut o un altre, en la línia del que disposa el Decret 1631/2006 de 29 de desembre de 2006 que regula els ensenyaments mínims per a l'educació secundària.

6. Atesa la funció clau de l'educació, especialment de la primària, en el desenvolupament de la societat, s'ha de recuperar el reconeixement social dels professors, incloent-hi els aspectes retributius.

7. L'administració pública hauria de difondre en tots els centres informació sobre les bones pràctiques que s'estiguen assajant o aplicant satisfactòriament en alguns d'ells. En particular, caldria aplicar els acords del Pla per a la promoció i la millora de la convivència escolar, firmat per l'administració i els sindicats majoritaris i citat al principi del present informe.

8. S'ha d'evitar carregar excessivament els professors amb faenes burocràtiques evitables, i deixar-los espai per a aplicar la seua iniciativa i creativitat a la gestió dels problemes que ens ocupen. Això demana, en particular, una més gran autonomia dels centres, i que la necessària supervisió de l'Administració pública es faça amb mecanismes de control ex-post i no ex-ante.

9. La formació inicial i permanent dels professors per a dotar-los d'eines i recursos per a un exercici professional més satisfactori i poc burocratitzat resulta ser un altre factor important en este procés de millora de la convivència. Ara, no es tracta simplement de normativitzar les relacions escolars sinó principalment d'aplicar estratègies de comunicació i relació amb l'alumnat basades en els interessos comuns i vinculades als valors i les normes que regixen la convivència de les aules. Estratègies d'ús responsable de l'autoritat, d'autoestima, de consideració a l'alumnat i d'interés per la millora professional. El professorat no ha d'exercir únicament com a "tècnic" instructor i transmissor de coneixements, igualment ha de transmetre valors, amor al saber i sentit de la responsabilitat del treball. Les universitats i les administracions que s'ocupen de la formació del professorat haurien d'incrementar els seus esforços per a acompanyar el professorat en esta trajectòria de formació, i vetlar per la seua eficàcia i reconeixement.

Addenda presentada per Manuel Sanchis-Guarner a l'informe de la Comissió de les Ciències sobre violència escolar

Tal com l'ha definit un dels experts que ha visitat la nostra comissió, la violència escolar és aquella "que s'exercix en l'àmbit de l'escola". Al seu torn l'escola és el lloc on se "educa" els nostres jòvens, inculcant-los "coneixements, habilitats i actituds". Per definició, les escoles actuen per delegació de la societat que, explícitament, el encarrega a elles "educar" els seus jòvens. Està funció d'educar no és, no obstant, exclusiva de l'escola, sinó que en l'educació final que rep el jove (entenent com a tal el conjunt de coneixements, habilitats i actituds que té quan acaba el seu període escolar) influïxen també, d'una manera fonamental, les vivències que té fora d'escola, en els àmbits familiar i social en els que es desembolica.

En eixe context, pretendre diferenciar el que ocorre "en l'àmbit de l'escola" del que ocorre en la resta de la societat, és a dir en els àmbits familiar i social en els que es desembolica el jove, no pareix correcte. Per molt que determinats "experts" tracten de connectar l'existència de violència i fracàs escolar amb el "desistiment que fan les famílies de la seua funció d'educar", el fet és que les famílies no són l'única instància amb la funció específica d'educar els seus fills. A banda, en el context en què ens movem, les famílies tenen un poc de sobreviure com a tals i pagar la hipoteca. En qualsevol cas, és cert que les famílies actuen com un model les actituds i comportaments del qual influïxen, conscientment o inconscientment, sobre els seus membres més jòvens.

Només un nombre escàs de famílies es preocupen explícitament i utilitzen el seu temps repassant deures, o simplement preguntant als seus fills pels seus estudis. Això és així, al meu entendre, per dos raons: 1a) Perquè només un xicotet percentatge de les famílies de la nostra societat està intel·lectualment capacitada per a fer-ho i 2n) Perquè, donats els valors que mouen la nostra societat, una immensa majoria de famílies no creu que els estudis dels seus fills siguin garantia de res per al seu futur i, en conseqüència, es desinteressen d'ells. Però, al marge de si la família fa eixa utilització del temps, a ella correspon la tasca de col·laborar en l'assumpció pel xiquet d'uns mínims valors per a l'exercici de la ciutadania.

Ara bé, quan no està en escola, que, no ho oblidem, és el percentatge major del seu temps, el xiquet en període de formació es troba que els valors que li transmeten, tant la seua família, com els seus amics i els ambients en què es mou són, en el millor dels casos, valors que exalten desmesuradament una competitivitat l'única finalitat de la qual és aconseguir el poder i

l'acumulació de béns materials. Per a això, si fa falta, s'utilitza la violència, habitualment de baixa intensitat, sense cap pudor. És paradigmàtic que els herois-model que exalten els mitjans de comunicació i que s'admeten com a tals al si familiar siguin futbolistes, que no tenen cap problema a pegar puntellons a un membre de l'equip contrari, corredors de motocicletes, que s'espanten els uns als altres durant les carreres, toreros o corredors que torturen a animals en públic, etc.

D'altra banda, els nous mitjans de comunicació han aconseguit, com deia recentment la Ministra d'Educació, que hàgem acceptat com a normals imatges terribles de persones assassinades per terroristes, per exemple. Veiem en televisió, en l'àmbit familiar, pel·lícules on la violència és extrema, tenim jocs d'ordinador i videoconsolles basats exclusivament en el sadisme i la violència, etc. Entre acceptar això com normal, o inclús bo i pegar-li puntades de peu a un company de classe, la diferència és quantitativa, no qualitativa.

En esta societat violenta en què ens movem, no és gens rara l'existència de gent que no respecta en absolut els altres. Ho veiem especialment en el trànsit rodat, però les manifestacions de prepotència i agressivitat són habituals en determinades concentracions de persones, com ocorre en alguns espectacles esportius. Si un xiquet veu habitualment que son pare i els seus amics insulten a crits un àrbitre i tot el món considera que això és normal i que els que ho fan són persones respectables, què podem esperar d'ell? Si fins en la mateixa escola els ensenyen a competir sense mesura i moltes vegades s'exalça més la victòria que la participació, què podem esperar d'ell?. Si les conversacions que sent a casa giren només al voltant dels diners i dels xafardeigs de televisió, què podem esperar d'ell?, etc.

La meua impressió és que el que ens salva és que tota eixa violència ambiental és de baixa intensitat en la immensa majoria dels casos i només aïlladament hi ha casos de violència important, i per això, precisament, són notícia. Crec que la violència escolar és, en gran part, un reflex, en l'escola, del que ocorre en la societat.

Sobre la creació de la figura honorífica de consultor extern del Consell Valencià de Cultura

Data aprovació Ple 26 de febrer de 2007

Comissió autora Jurídica i d'Interpretació Reglamentària

Coordinador José Morera

Iniciativa Ple del Consell (15 de desembre de 2006)

Instàncies enviades Informe intern

1. Antecedents

El Consell Valencià de Cultura guarda mitjançant un règim propi de distincions aquelles persones o entitats que destaquen o contribueixen de manera rellevant a la comesa institucional de vetlar per la defensa i promoció dels valors lingüístics i culturals valencians. Així, el Ple del Consell de 22 de desembre de 2000 sancionà la creació de dues distincions pròpies: la Medalla d'Or i la Distinció d'Honor, també coneguda com Medalla de Plata, i fixà un procediment per al seu atorgament (veure Annex).

En la sessió de 15 de desembre de 2006 el president del Consell plantejà una consulta a la Comissió Jurídica sobre la capacitat i viabilitat legal de vincular amb la institució, amb un nomenament de tipus "honorífic", a les persones i entitats distingides per ella amb vista a establir una determinada relació. El conseller José Morera fou l'encarregat de redactar l'informe adient.

2. Interés del Consell i fonament legal

Per al Consell Valencià de Cultura és una oportunitat estratègica, des del punt de vista de la informació i de l'anàlisi de la realitat cultural i social, comptar amb una xarxa de contactes en forma de persones, entitats i institucions directament relacionades amb el món de la cultura, tant en un sentit ample del mot cultura: ciència, creació artística, dret, conservació del patrimoni, medi ambient, memòria històrica, com en el nivell de projecció de les activitats d'aquestes persones: autonòmic, nacional i, perquè no, internacional.

De la lectura de la Llei de creació del Consell es desprèn que no es pot establir una relació "formal" (en el sentit de continuïtat i permanència en el temps) del tipus plantejat en la consulta, atès que el Consell Valencià de Cultura, format per persones nomenades per les Corts Valencianes, no té la capacitat, al seu torn, de nomenar formalment a unes altres persones. Tanmateix, l'esmentada Llei sí contempla determinades situacions en les quals, sempre per tal d'acomplir les funcions que té atribuïdes, el Consell pot "sol·licitar a les institucions culturals o a les persones que considere convenients, per mitjà del President, els antecedents, els informes i la documentació que necessite" (article 5.2), o bé convidar a "assistir, amb veu però sense vot, a les reunions del Consell, ..., aquelles persones que per la seua erudició i provada competència siguen convocades pel President, per informar dels assumptes sotmesos a l'estudi i consideració adients" (article 23.3).

Per tant, el Consell, i el President, poden tindre una relació preferent, tàcita, discrecional, sense vincles formals i legals amb les persones que distingix amb les seues medalles, precisament perquè en elles concorren les condicions establertes per la seua Llei de creació per a poder ser convocades a assessorar-la i participar-hi en les seues reunions, tal com ho podria fer amb altres persones i entitats, però amb el valor afegit de haver estat distingides pel Consell Valencià de Cultura amb algun dels seus guardons.

3. Recomanació final

Finalment, quant al procediment d'atorgament de les distincions del Consell -Medalla d'Or i Distinció d'Honor- sembla convenient la formalització per part de la Secretaria de la institució d'un expedient, cas per cas, amb informació motivada sobre els mèrits i circumstàncies que fan a una persona o institució mereixedores de les distincions, per tal de crear un registre i una base de dades amb vista al seu ús per part de la institució en els termes expressats al llarg d'aquest informe. A tall d'exemple, es proposa enviar-los regularment les publicacions i la memòria anual institucionals.

Annex. Acord sobre les distincions pròpies del Consell Valencià de Cultura

(Acord de creació pres pel Ple en sessió del 24 novembre 2000, aprovat definitivament en la sessió plenària de 22 de desembre de 2000 i incorporat en 2001 al document nomenat "Normativa indexada d'aplicació del Reglament del CVC)

A proposta de la Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària, el ple del Consell Valencià de Cultura pren els següents acords sobre la creació d'un règim propi de distincions institucionals:

S'acorda: Crear dos distincions:

1. Medalla d'Or del Consell Valencià de Cultura, a concedir per majoria de dos terços del ple, a persones físiques o jurídiques d'obra especialment rellevant i que represente una contribució positiva al camp propi de les funcions de la institució;

2. Distinció d'Honor del Consell Valencià de Cultura, a concedir discrecionalment pel ple o pel president o presidenta de la institució -qui n'ha d'informar prèviament o posteriorment al ple- a personalitats o persones jurídiques de qualsevol àmbit amb la finalitat de difondre, dins i fora de la Comunitat Valenciana, la imatge de la institució.

S'acorda: Que la Medalla d'Or del Consell Valencià de Cultura no podrà concedir-se a

membres en actiu de la institució ni als titulars en actiu dels següents càrrecs de representació política: membres del Govern valencià, diputats a les Corts Valencianes i membres del Govern espanyol.

S'acorda: Que la decisió de cada una de les concessions de la Medalla d'Or del Consell Valencià de Cultura es comunicarà preceptivament, abans de fer-la pública, al president o presidenta de la Generalitat Valenciana com a president o presidenta nats del Consell Valencià de Cultura.

S'acorda: Que les propostes per a la concessió de la Medalla d'Or del Consell Valencià de Cultura podran presentar-se al ple a títol individual o col·lectiu, sempre per escrit tramitat reglamentàriament –registrat i dirigit al president o presidenta del Consell Valencià de Cultura per al seu trasllat al ple– i degudament documentades i raonades.

S'acorda: Que els actes de lliurament de la Medalla d'Or seran públics i s'hi convidarà el president o presidenta de la Generalitat Valenciana, el president o presidenta de les Corts Valencianes i el conseller o consellera de Cultura.

S'acorda: Que el Consell Valencià de Cultura mirarà de mantenir una relació institucional preferent amb les persones distingides amb la concessió de la Medalla d'Or del Consell Valencià de Cultura.

Finalment, s'acorda: El president de la institució i un grup de treball per ell nomenat s'encarregaran de fer una proposta d'encàrrec directe a una empresa per al disseny de la medalla i de la distinció.

Sobre el Monasterio de las Agustinas de Bocairent

Data aprovació Ple	30 d'abril de 2007, al Monestir de Santa Maria de la Valldigna
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Vicente Ferrero, Carmen Morenilla i José Morera
Iniciativa	Comissió de Llegat (7 de juny de 2006)
Instàncies enviades	Conseller de Cultura, alcalde de Bocairent, arxipreste de Mariola i la germana Celia

Text de l'informe

Precedentes

Al CVC llegó informació de procedència diversa (informes verbals de consellers, informació de

prensa, etc.) sobre el debate generado en el pueblo de Bocairent y en ámbitos eclesiásticos en torno al futuro del Monasterio de las Agustinas de Bocairent, que temporalmente había sido abandonado por las últimas monjas agustinas de clausuras, que posteriormente volvieron a ocuparlo, y cuya enajenación está en marcha.

El CVC se ha ocupado en reiteradas ocasiones de problemas patrimoniales relacionados con el abandono o cambio de uso de bienes de titularidad religiosa, sobre los cuales ha llamado la atención de las autoridades tanto religiosas como políticas; en este contexto el CVC ha manifestado honda preocupación por el aumento progresivo de estos problemas, en especial los que hacen referencia a las diversas situaciones que provoca el despoblamiento de conventos, ante los que ha solicitado la atención de las autoridades competentes.

En el caso concreto del presente informe, el CVC, interesado por el Monasterio en tanto de bien patrimonial y siempre obviando las consideraciones de tipo religioso, que no son competencia del CVC, decidió solicitar información al Ayuntamiento de Bocairent sobre el grado de protección del mismo y, recibida respuesta, de la que se desprende que no se han iniciado acciones para su declaración de bien protegido, encarga a la Comisión de Patrimonio y Legado Artístico la realización de un informe al respecto.

La Comisión solicita la colaboración del conseller Vicente Ferrero, que prepara diversa documentación sobre las actuaciones de entidades diversas al respecto y sobre los planes de futuro posibles; estudiada la información, se delega en los consellers Ferrero, Morera y Morenilla la realización de un informe; los consellers visitan el Monasterio el 21 de marzo, acompañados por el Arcipreste de Mariola y por otros estudiosos del tema, con autorización expresa de la Madre Priora, que autoriza a entrar en zona de clausura, a partir de lo cual preparan el presente informe.

Datos y consideraciones

El Monasterio de las Agustinas de Bocairent fue fundado el 10 de octubre de 1556 adoptando la forma de Monasterio Rupestre. Posteriormente se autorizó la ocupación de habitáculos sobre el suelo y se han construido dos fases, incluyendo una Iglesia, que pertenece a la segunda fase del conjunto y data de 1701; la fase final, construida por el arquitecto alcoyano Juan V. Pascual, es de finales del siglo XIX-principios del XX.

En la actualidad el conjunto monacal está formado por varias oquedades, posiblemente en principio naturales, que la mano del hombre amplió, labrando la piedra arenisca con estética sobria, creando espacios sorprendentes, de claros contrastes entre la zona destinada al culto

y los habitáculos; a ellas se añaden los dos edificios monacales y la iglesia, que junto con unas viviendas de escasa altura forma un ángulo; el recinto se cierra con el pasillo que conduce al cementerio de las hermanas y el muro que cierra el huerto, este último, de dos alturas. Las cuevas existentes son de dos tipos, unas de menor relevancia, que sirvieron para la guarda de los animales del labriego, y las que conforman el conjunto monacal rupestre. En total se trata de 7.000 m², ubicados en el centro de Bocairant, en un lugar emblemático, cercano a la Iglesia y el Museo Parroquial.

Si bien las viviendas carecen de valor patrimonial y el monasterio sobre tierra es una edificación importante, pero que no parece tener mayor relevancia patrimonial que la afectiva y emblemática por parte de los bocairenses, el Monasterio rupestre, actualmente abandonado, pero en excelentes condiciones de conservación, merece una consideración diferente.

Ante todo cabe recordar que las llamadas “Covetes del Moros” fueron declaradas Monumento Histórico-Artístico ya en 1931; muy probablemente no se incluyó en la declaración el Monasterio Rupestre por el hecho de ser clausura. También consta la declaración del barrio medieval como “conjunto histórico-artístico”.

No son habituales los monasterios rupestres más allá de los primitivos creados en los momentos de la Reconquista, que fueron rápidamente abandonados para ocupar edificios sobre tierra a medida que aumentaba la seguridad. No son éstas, sin embargo, la causa de que el primitivo Monasterio de Bocairant fuera rupestre, sino el hecho de que en estas tierras se utilizara cuevas como habitáculo. La conservación de este Monasterio constituye, por lo tanto, una manifestación insólita de una forma de vida monacal no habitual en nuestra Comunidad, pero en su momento inserta en el contexto concreto en que está el enclave. Este hecho, unido al excelente estado de conservación, justifican la demanda de protección para el mismo y de un uso del entorno acorde al bien que se protege.

El entorno del Monasterio rupestre debería ser el conjunto monacal, sin que fuera necesario que afectara más allá dadas las características del lugar en el que se encuentra, en la ladera del monte. Por esta razón debería conservarse el huerto que existe actualmente; en ningún caso, para garantizar la protección y la perfecta ubicación del bien, debería urbanizarse la zona baja del huerto que está a la altura de la entrada a la cueva y que linda con el patio del Monasterio y con el corredor que lleva al cementerio de las hermanas. Las viviendas, que en la actualidad forman parte del conjunto, deberían mantener un aspecto también acorde con el bien protegido.

Sobre el destino del Monasterio habitado, no es competencia del CVC indicar si debe destinarse a fines religiosos o no, aunque se es consciente del deseo de una parte importante de la población en el sentido de que se mantuviera su actual uso; en todo caso consideramos que debería tener un uso acorde con el bien protegido, el Monasterio rupestre, y que favoreciera su conservación y disfrute por la ciudadanía.

Conclusiones

Primera

De los datos recabados tanto en documentación como en la visita realizada, recomendamos a la Consellería de Cultura que inicie un expediente de declaración de BIC del Monasterio Rupestre de Bocairant, con la consiguiente fijación del entorno de protección y zona de influencia, para el que sugerimos que se abarque el conjunto monacal, al que debería darse un uso acorde al bien protegido.

Segunda

Reiteramos nuestra preocupación por las situaciones que provoca el abandono o cambio de uso de bienes de titularidad religiosa, que debería ser motivo de reflexión de las consecuencias desde el punto de vista patrimonial y, en su caso, de un tratamiento específico a los efectos de garantizar la conservación del patrimonio.

Documentación anexa: Informe del Conseller Vicente Ferrero, inventario de los bienes que tuvo el Monasterio; artículo sobre el Ecce Homo de Juan de Juanes; documentación sobre “les Covetes dels Moros” y sobre el centro medieval de la población; informe del Sr. Francisco Vañó.

Enviar a la Consellería de Cultura, Ayuntamiento de Bocairant, Arcipreste de Mariola, Arzobispo de Valencia y Madre Priora del Monasterio de las Agustinas de Bocairant.

Sobre la proposta de declaració de BIC dels Jardins dels Vivers del Reial de València

Data aprovació Ple	30 d'abril de 2007, al Monestir de Santa Maria de la Valldigna
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Ricard Bellveser i Carmen Morenilla
Iniciativa	Comissió de Govern (19 de febrer de 2007)
Instàncies enviades	Conseller de Cultura i alcaldessa de València
Actuacions del CVC relacionades	Informes semblants sobre la Glorieta i el Parterre i l'Albereda de València, tots de 2007.

Text de l'informe

Preàmbul

La Comissió de Govern del més de febrer, preocupada pel fet que els únics jardins de la ciutat de València catalogats com a BIC en la categoria de "jardins històrics" siguen els Jardins de Monfort i el d'Ayora, i que els Jardins del Real, emblemàtic per a la ciutat de València, no tinga aquesta categoria i la preceptiva protecció, encarrega a la Comissió de Patrimoni i Llegat Artístic l'estudi del tema i, si és el cas, la preparació d'un informe al respecte, la qual cosa és assumida per la Comissió en la seua sessió del més de març. Després de consultar diversa documentació, part de la qual és citada al final, i de la vista dels jardins, els consellers delegats preparen el present informe.

És probable que la situació física dels Jardins, pared amb el Museu S. Pius V i junt al cauce vell del riu, que tenen diferents graus de protecció, i a l'inici de L'Albereda, fera pensar que els Jardins ja gaudien de protecció suficiente. Magrat eixa probable opinió, el CVC estudia el tema i arriba a les conclusions següents.

Els Jardins del Reial

La documentació existent sobre els Jardins del Real o dels Viviers de València és tan remota com abundant, i tota ella ve a indicar que es tracta d'un dels parcs més antics de la ciutat. Són els Jardins que un dia van rodejar al palau del Real de València, encara que són molt anteriors a este.

El seu nom no procedix de "Reial" en el sentit de relatiu o pertanyent al Rei, sinó que desvela l'existència d'una alqueria mora (raal) que començava en eixa vora esquerra del riu Guadalaviar, enfront de l'actual Palau del Temple, el nom va ser pronunciat Rahal pels cristians i posteriorment per proximitat fonètica, Reyal o Reial encara que mantenint, en tot moment, el sentit original. Aquell pla es va cridar Pla del Real i el palau que allí es va construir, Palau "del" Reial.

En el segle XI de la nostra era, el Rei moro Abd Al-Aziz, va construir sobre estos terrenys, la seua quinta de recreu Omuya, la qual, després de la conquesta de València pel Rei Jaume I, va ser permutada pel Conquistador per altres terrenys de dins i fora de València, fins i tot uns en Cullera, i la va ampliar de manera que es va transformar a Alcàsser Regi i lloc de descans. La va proveir en 1309 d'una capella per al culte cristià, al capdavant de la qual va posar a Joan Monçó.

Els jardins que la rodejaven van anar creixent i consolidant-se. Pere III, en 1284 va ordenar ampliar i reparar la finca que tant Jaume II com Alfons IV van ocupar habitualment. A base de noves ampliacions el palau va créixer encara que sense un pla d'obra establert. En 1402 Alfonso V va anomenar Bernat Mercader administrador general

a les ordes de la Reina Maria que en absència del Rei governava des de València els estats de la Corona d'Aragó. El jardí es va consolidar fins al punt que en 1560 està documentat l'ús d'esta zona com a jardí i com a viver d'arbres.

Este Alcàsser va ser la base del Palau Reial, centre de gran rellevància ja que consta que en ell van viure Juan I, Martín L'Humà, Alfons el Magnànim, els ducs de Calàbria, la virreina senyora donya Germana de Foix i es van hostatjar per temporades els reis Carles I, Felip II o Felip III entre altres personatges.

El palau va ser derruït en 1810, per orde de la Junta Patriòtica de València, davant de la proximitat de l'exèrcit francès, perquè al no poder defendre-ho, es temia que poguera servir de baluard. La Reial Acadèmia de Belles Arts va autoritzar el derrocament i la posterior venda dels seus materials. El triomf francès va ser molt beneficiós per a este pla perquè, segons assenyala Manuel Sanchis Guarnier durant l'ocupació francesa, a València es van plantar molts arbres especialment en el solar on estava el Palau reial tras ser derruït, es van iniciar llavors el que hui són Jardins del Real o Viviers. En 1814 el Capità General de València, Francisco Javier Elío, ordenà amontonar les restes del Paulau i formar dos monticles que voregà d'arbustres i plantes.

L'any 1903 el parc va ser donat a l'Ajuntament de la ciutat perquè ho destinara a viver d'arbres. És un bell jardí molt freqüentat pels valencians. En 1933 es va construir en el seu interior una gran gàbia de pardals. Posteriorment s'han fet nombroses intervencions per adaptar el jardí al tipus de jardí paisagista.

Fauna i flora

Els Jardins del Real, els Viviers, alberguen una gran varietat d'espècies vegetals que recreen diferents ambients i acompanyades per nombroses escultures, fonts, estanys i diverses instal·lacions, com un parc infantil i fins fa uns dies, un zoològic. En Els Viviers es poden distingir unes quantes zones, com el Roserar, un ampli espai circular en el que creixen centenars de roses de variats colors; una frondosa arbreda, estany amb cascada. Abunden els ciprers i llorers, els tanques de retallat boix i murta. En la zona de l'esplanada s'han reconstruït dos típiques barraques valencianes, rodejades expofés d'un retall d'horta plantat en el seu entorn. També s'han aclimatat una col·lecció extraordinària de begònies, cactus, clavells i altres espècies florals; quanties, ficus, araucàries, pinsaps, ciprers, falagueres, agreuges, figueres de pala, azalees, rododèndrons, cocos, dràcenaes, extralixis, colocàsies, paudanes, palmeres, mauritanicas i plàtans americans, entre altres espècies.

En l'actualitat, els jardins dels vivers de València acullen nombroses i molt variades activitats públiques, com el Zoo (en via de canviar de seu), la Fira del Llibre, el Museu de Ciències Naturals i Peleontològic, Dia de la Llengua Valenciana, els festivals d'estiu de la Fira de Juliol, recitals musicals, convencions i altres. Respecte el Museu de Ciències, si bé l'edifici és modern, està inventariat perquè segons el PGOU es tracta d'un immoble amb valor arquitectònic, i el Museu en sí conté unes excel·lents col·leccions científiques. També té valor l'alqueria propera.

Amés a més els jardins es troben a l'inici de L'Albereda, de la qual caldria destacar el tram entre les dues fonts clàssiques, que ha estat referent paisatgístic de rellevants pintors, lloc tradicional de passeig durant segles i d'activitats festives, per a la que caldria estudiar mesures de protecció.

Proposta

L'article 26 de la Llei 4/1998 d'11 de juny de la Generalitat Valenciana, del Patrimoni Cultural Valencià, estableix les classes de béns d'interès cultural susceptible de ser declarats, i determina per a este cas les figures de Jardí històric i lloc històric, que en ambdós casos s'ajusta als Vivers del Real de València, raó per la qual i estudiats els mèrits d'este Jardí, proposem:

- 1.- Que els Jardins dels Vivers de València siguin incorporats a l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià.
- 2.- Que s'inicie l'expedient de declaració de BIC en la seua doble condició de Jardí i de Lloc Històric i que es declare com a tal.
- 3.- Que es de trasllat d'esta proposta a la Conselleria de Cultura, Educació i Esport i a l'ajuntament de València.

Bibliografia

Monuments desapareguts de la Comunitat Valenciana. Coordinador, Salvador Aldana. Consell Valencià de Cultura. València, 1999. P. 294 i ss.
 Manuel Sanchis Guarner. La ciutat de València. Síntesi d'història i geografia urbana. CVC. València, 1997. P. 409 i ss.
 Josep Vicent Boira Maiques. La ciutat de València i la seua imatge pública. Valencias. P. 139 i ss.
 S/F. Pàgina oficial de l'Ajuntament de València. S/F.

Sobre los escritores valencianos y el mercado del libro

Data aprovació Ple	30 d'abril de 2007, al Monestir de Santa Maria de la Valldigna
Comissió autora	Arts
Coordinadora	Rosa María Rodríguez Magda

Iniciativa	Comissió de les Arts (3 d'octubre de 2006)
Instàncies enviades	Conseller de Cultura
Actuacions del CVC relacionades	Dictamen sobre el libro y la lectura, de 2003; Informe sobre la Ley del libro y su aplicación, de 2007

Text de l'informe

Antecedentes

La situación de los escritores valencianos, del libro, del fomento de la lectura y de las bibliotecas valencianas... han sido una preocupación recurrente en los trabajos y deliberaciones del Consell Valencià de Cultura. Queremos recordar los dos documentos más relevantes emitidos al respecto.

Dictamen de la ponència sobre el llibre i la lectura

El Dictamen de la ponència sobre el llibre i la lectura, aprobado por el Pleno del Consell Valencià de Cultura de 31 de enero de 2003, llegaba a estas conclusiones:

“Pel que fa a la situació del llibre i dels hàbits lectors a la Comunitat Valenciana, fem les recomanacions següents a les administracions públiques i a la resta d'agents implicats:

- a) Realitzar un estudi integral i en profunditat que analitze, d'una banda, la realitat del món del llibre en els seus aspectes industrials, i d'una altra, la lectura, tant en l'àmbit docent com en el sociocultural
- b) Dissenyar una campanya de sensibilització lectora en la qual, a més d'aprofitar les iniciatives del govern central i d'alguns governs autonòmics que ja s'han preocupat pel tema, participen representants de tots els sectors implicats en la lectura i en el llibre, des dels escriptors fins als llibreters.
- c) Convertir les biblioteques en autèntics centres socials d'irradiació cultural, proveïnt-les de mitjans materials i tecnològics, i fer dels bibliotecaris, fonamentalment (mitjançant la seua professionalització i la promoció tècnica) veritables promotors en qualsevol dels suports. Potenciar les biblioteques de barri i garantir la presència de les editorials i dels autors valencians a les biblioteques públiques; i aprofitar i promoure les biblioteques escolars, fins i tot fora de l'horari escolar, com a centres lectors. Establir xarxes de biblioteques per afavorir el préstec a ciutadans de diferents edats i llocs.
- d) Promocionar el valencià com a llengua literària no solament amb ajudes i suports a tots els nivells sinó propiciant també traduccions de

les grans obres de la literatura universal i afavorint la presència d'autors valencians en altres llengües.

e) Contribuir a la difusió de la producció editorial valenciana en els mitjans de comunicació tant de titularitat pública com privada.

f) Propiciar una formació lectora i literària coherent en els diferents nivells d'ensenyament, no reduint els coneixements literaris a simples memoritzacions de noms, dates o títols sinó introduint el lector jove en la valoració del llibre, en el plaer de llegir i en el gust d'escriure.

g) Aprofitar les noves tecnologies, presentant-les com una altra manera d'acostament a la lectura i no com una competència pèrfida del llibre tradicional.

h) Fomentar l'associacionisme en el món del llibre en qualsevol dels seus sectors: autors, editors, llibrers, bibliòfils, lectors, distribuïdors, etc., contribuint així a una major professionalització.

i) Fomentar campanyes de formació de pares i mares per desenvolupar el gust per la lectura en els infants i ajudar-los a esdevenir lectors

j) Buscar fórmules i incentivar la formació inicial i permanent del professorat en l'àmbit de la literatura infantil.

Des del Consell Valencià de Cultura desitjaríem que les administracions públiques foren conscients que un món sense llibres és un món mancat de llibertat i, per tant, que propicien totes aquelles accions i actuacions que perseguixen la difusió i el foment de la lectura com un dels elements necessaris per aconseguir una societat més justa, democràtica i lliure. Finalment, que facen del foment de la lectura un objectiu permanent”.

Informe sobre las bibliotecas públicas valencianas, especialmente sobre la Biblioteca Pública de Valencia aprobado por el Consell Valencià de Cultura en el Pleno de 30 de enero de 2006

Destacamos también las conclusiones:

“La importancia de las bibliotecas como centros culturales y de convivencia está fuera de toda duda, pero a pesar del servicio que prestan a la sociedad, pensamos que los responsables políticos y civiles están lejos de considerarlas y dotarlas como se merecen y necesitan. Esta falta de consideración es probablemente la razón de que las bibliotecas valencianas, como las españolas en general, no hayan alcanzado el protagonismo social que les corresponde. Contemplando ciertas políticas bibliotecarias europeas, como las de Escocia o la Toscana, nos damos cuenta de que todavía nos queda un largo camino para convertir en centros sociales y culturales de primer orden a nuestras bibliotecas, no tanto por la falta de dedicación o voluntad de los profesionales cuanto por la falta

de valoración política (presupuestaria y material).

En una sociedad en la que el urbanismo tiende cada día a viviendas más reducidas, en las que la biblioteca privada apenas cuenta con espacio, un edificio que ponga al alcance de los ciudadanos una oferta de libros y medios audiovisuales considerable no sólo es conveniente sino una necesidad cívica para culturizar y formar a las personas. La inversión en esta clase de acciones es, sin duda, una de las de mejores consecuencias futuras. Por todo ello consideramos que lo aquí manifestado no puede contemplarse como una simple observación, sino como un llamamiento urgente a atender todas las cuestiones expuestas y que reclaman una intervención rápida.

Por otra parte, la tradicional ausencia de inversiones poderosas en bibliotecas públicas ha generado, en algunos ciudadanos, la necesidad de formar sus propias bibliotecas, muchas veces superiores a sus estrictas necesidades, generando una cultura bibliotecaria extraña en otros países de nuestro entorno cultural o social. No es que en otras partes no existan bibliotecas particulares, pero sin duda no son tan abundantes ni tan numerosas como en España, y con la desatención, por parte del personal teóricamente más interesado, por las bibliotecas públicas.

Por todo ello, consideramos conveniente:

1. Que las publicaciones institucionales, tal como se hizo constar en las disposiciones legales sobre transferencias de la Administración central a la Comunitat Autònoma Valenciana en materia bibliotecaria, estén en todas las bibliotecas públicas valencianas.
2. Que las bibliotecas con un número de usuarios de lenguas no oficiales en la Comunidad Valenciana (actualmente existen unas 75 poblaciones con una masa lectora predominante no valenciana ni castellana) se doten de fondos importantes en aquellas lenguas.
3. Que se recupere la práctica de servir los libros adquiridos mediante el llamado apoyo genérico a las bibliotecas públicas, como forma de garantizar la presencia de los autores valencianos y la producción editorial propia en esas bibliotecas.
4. Que los presupuestos, tanto los centrales y autonómicos como los municipales, sean realistas y adecuados a las necesidades bibliotecarias.
5. Que la situación laboral de los profesionales responda a los criterios establecidos por el Decreto 119/2005, de 24 de junio, por el que se dictan normas para la creación de centros de lectura pública municipales en la Comunidad Valenciana.
6. Que se adecuen los accesos a estos centros para todas las personas, tengan o no dificultades motrices.

7. Sería conveniente replantear y repartir los escasos fondos para dotar eficazmente los centros con demanda social más amplia.

8. La informatización y la dotación de medios audiovisuales es una tarea que no puede demorarse, dadas las demandas actuales”.

Hechos

Para seguir considerando esta problemática, e incorporar los temas que hasta ahora no se habían tratado con suficiente especificidad, el Conseller Vicente Muñoz Puelles propuso que la Comisión de las Artes se ocupara del mercado editorial valenciano desde el punto de vista de la creatividad literaria y de la situación de los autores. Con ese fin, en octubre de 2006 presentó en dicha comisión un escrito titulado *Notas sobre la creatividad literaria y el mercado editorial valenciano*.

Tras esta exposición de motivos, la Comisión de las Artes ha venido incluyendo el tema en su orden del día en reiteradas sesiones. Sus miembros lo han discutido y han llegado a la conclusión de que, además de las medidas anteriormente expresadas para la promoción del libro y la lectura y la potenciación de las bibliotecas valencianas, **es necesario poner en marcha una política efectiva de promoción de los escritores valencianos**, haciendo gala de la imaginación necesaria y disponiendo los recursos materiales y económicos necesarios para la promoción y el conocimiento de nuestros autores.

¿Hacemos lo suficiente para promocionar fuera de la Comunidad lo nuestro? De eso se trata. De responder a esa pregunta y de ver si es posible mejorar la situación de nuestra literatura o nuestras literaturas

Promoción de los autores valencianos

Consideramos que, desde antiguo, y a lo largo de las diversas administraciones, no ha existido una política concertada y efectiva de promoción de los escritores valencianos, vacío que es urgente remediar.

Pese a los esfuerzos que se han hecho y se hacen por la promoción de la cultura valenciana, es necesario delimitar las diversas áreas, tanto para potenciar una difusión global, cuanto para que algunos espacios no queden marginados. Con respecto al ámbito literario es necesario distinguir todos los aspectos, que, si bien interrelacionados, tienen problemáticas diferentes. Así, al hablar del libro valenciano se implican áreas que deben ser tratadas de forma diferencial: potenciación y uso de la lengua valenciana, fomento de la lectura, problemas de las editoriales valencianas (en cualquiera de las dos lenguas), dificultades específicas de las editoriales en valenciano, situación de las librerías, situación de las bibliotecas, promoción

de los escritores valencianos en valenciano y en castellano...

La propia denominación de la “Dirección General del libro y de las bibliotecas”, debe hacernos reflexionar sobre qué se entiende por “libro valenciano”, pues si hablamos de libro valenciano como aquel que se edita en Valencia deberemos ocuparnos de la industria editorial, tema sin duda importante, pero que necesariamente no es el mismo que el de la edición en valenciano. Si entendemos por libro valenciano el que se edita en Valencia y en valenciano, ello dejaría fuera a los autores que escriben en valenciano y publican fuera de nuestra comunidad, e igualmente a los escritores valencianos que publican en castellano, dándose la paradoja de que una traducción de un original francés o inglés, o alemán... traducido al valenciano y publicado en Valencia es un libro valenciano, pero no lo es el de un escritor valenciano que publicase en español fuera de nuestra Comunidad. Todo ello nos hace ver que muchas veces la noción de libro valenciano distorsiona e invisibiliza la de escritor valenciano.

Sin menoscabo de toda la necesaria promoción del libro valenciano, en todas sus acepciones, creemos preciso distinguir, dotar de contenido y de recursos económicos la promoción de los autores valencianos, pues a fin de cuentas son ellos los que crean la cultura literaria valenciana. Si no se diera ese primer eslabón de la creación intelectual no podría funcionar todo el necesario engranaje, ¿qué editarían los editores, qué venderían los libreros, qué guardarían las bibliotecas?

Incentivar, promocionar, difundir a nuestros escritores es el paso previo y fundamental para que exista una cultura propia.

Escritor valenciano es todo aquel que, nacido en la Comunidad Valenciana desarrolla su labor en ella o fuera de ella, y todo aquel que habiendo nacido fuera, como reza nuestra Estatuto para cualquier ciudadano, vive y trabaja en Valencia. Y lo es independientemente de la lengua en la que escriba.

Es preciso guardar memoria de todos los que a lo largo de la historia han sido, recuperar sus fondos bibliográficos, hacerlos accesibles, establecer una genealogía propia que llegue hasta nuestros días, conocer quiénes son hoy nuestros escritores, cuáles son sus obras, que estén presentes en nuestras bibliotecas, que se promuevan medidas para darlos a conocer dentro y fuera de nuestras fronteras, para que la marca “escritores valencianos” sea difundida.

Conclusiones

Constatando el escaso o nulo conocimiento que fuera de la Comunidad Valenciana se tiene de los escritores valencianos, insistimos en la

necesidad de una promoción de los mismos, en ambos idiomas y en todos los géneros.

Para ello consideramos que sería necesario trabajar en los siguientes puntos:

1) Necesidad de la promoción de los autores valencianos, independientemente de la lengua en que se expresen, poniendo el énfasis en dichos autores y no necesariamente en las editoriales valencianas (dado que la problemática de éstas es diferente y debe ser tratada específicamente).

2) La creación de un Centro Valenciano de las Letras, a semejanza del Centro Andaluz de las Letras, la institución de las Letras Catalanas o, en Francia, el Centro Regional de las Letras Midi-Pyrénées, que ayude a los autores valencianos, los promocióne y fomente su actividad literaria, con la menor burocracia posible.

3) La necesidad de elaborar una agenda cultural de intercambio entre los escritores valencianos y los de otras comunidades, e igualmente potenciar su conocimiento fuera de España, a través de la red de Institutos Cervantes o la cooperación cultural con Hispanoamérica.

4) La posibilidad de recuperar iniciativas para incentivar al autor valenciano (becas, ayudas a la creación, premios...)

5) La conveniencia de estudiar la posibilidad de hacer pactos con las editoriales importantes, para coproducir libros de autores valencianos.

6) La recuperación del suport generic, es decir la compra real de ejemplares de los libros publicados por autores valencianos para su distribución en las bibliotecas valencianas.

7) La creación de una página web que presente un catálogo bibliográfico de todos los autores valencianos a lo largo de la historia, en todas las lenguas y géneros, y hasta el presente.

8) El seguimiento actualizado de todos los libros que vayan publicando los autores valencianos, incorporándolos a la web anteriormente citada.

9) Las bibliotecas valencianas y en especial la Biblioteca Nacional Valenciana debe hacer un esfuerzo para que en sus fondos se encuentren todas las obras de los escritores valencianos, rellenando las lagunas que pudiera tener al respecto e incorporando un sistema de compra permanentemente actualizado de las obras que se vayan publicando, y ello de forma reglamentada.

10) Las anteriores acciones deberían completarse con la puesta en funcionamiento de una biblioteca virtual Valenciana, donde, al modo de la Biblioteca Virtual Cervantes o de la Gallica francesa, se pudiera acceder a todos aquellos libros cuyos derechos de autor han prescrito y a aquellos que aún sin prescribir contarán con la autorización de autores y editoriales.

11) Es necesario también un gran esfuerzo de difusión de los autores valencianos que implique a los medios de comunicación, con campañas publicitarias, espacios culturales en prensa, radio, televisión..., la realización de visitas de autores a centros de enseñanza, centros

culturales, bibliotecas..., La edición de materiales didácticos y audiovisuales que sirvan de soporte a todo tipo de actividades. Los jóvenes, la ciudadanía en general debe conocer a los escritores como seres cercanos, vivos, personajes atrayentes a imitar, generándose así un interés y valoración por la actividad intelectual, la lectura y un orgullo por la cultura propia.

12) Teniendo en cuenta que el aspecto empresarial de la labor editora, ésta debería poder acogerse a todas las ayudas de promoción y difusión en su doble clave cultural y económica, que se desarrollaran en la Consellería de Cultura y Educación, y en la Consellería de Empresa, Universidad y Ciencia.

13) Convendría dar un contenido real al "Día del Llibre Valencià", 20 de noviembre, aprobado por las Cortes y el Gobierno valencianos.

Sobre convocatòries d'ajudes i subvencions diverses de la Conselleria d'Empresa, Universitat i Ciència

Data aprovació Ple	28 de maig de 2007
---------------------------	--------------------

Comissió autora	Ciències
------------------------	----------

Iniciativa	Comissió de les Ciències (1 de març de 2007)
-------------------	--

Instàncies enviades	Conseller d'Empresa, Universitat i Ciència; rectors de les universitats valencianes
----------------------------	---

Text de l'informe

Precedents

La Comissió de les Ciències del Consell Valencià de Cultura ha mostrat reiteradament el seu interès i la seua preocupació per les inversions dels poders públics en el foment de la investigació. En esta ocasió ha estudiat diverses convocatòries de subvencions de diferents tipus a càrrec de la Generalitat Valenciana.

En un repàs ràpid de les convocatòries, es va comprovar que n'hi havia d'específicament dedicades a la investigació en Ciència Aplicada i en Tecnologia en vinculació amb sectors productius valencians, un fet que considerem molt positiu. La Comissió de les Ciències, no obstant això, va decidir centrar-se en l'estudi de l'Orde de 20 de juny del 2006 (DOGV de 30 de juny del 2006), per la qual es convoquen diferents tipus de beques i ajudes per al foment de la investigació científica i el desenvolupament tecnològic a la Comunitat Valenciana. Es va triar la dita convocatòria per ser l'única a la qual poden concórrer investigadors tant de ciències bàsiques com de ciències aplicades, de ciències de la naturalesa o de ciències humanes.

Dades i consideracions que es desprenen de l'estudi de l'Orde

L'Orde aporta novetats interessants respecte a convocatòries anteriors, les quals són en general el resultat d'una reflexió, per part dels convocants, sobre el tipus d'actuacions que es vol impulsar. Se'n pareix desprendre, en primer lloc, el desig de finançar actuacions que ja han rebut l'aprovació d'altres organismes, com ho demostra:

- que no s'hagen convocat noves beques postdoctorals, sinó solament la renovació de les existents (annex IV)
- que l'única ajuda a congressos i jornades científiques siga "Ajuda a la difusió" (annex X), la qual cosa implica ineludiblement la necessitat que els organitzadors compten en el moment de concórrer amb subvencions d'altres entitats
- que es convoquen ajudes complementàries a projectes "de qualitat contrastada..." (en què el sol·licitant haurà de ser investigador principal d'un projecte d'I+D+i" (annex XIII);
- que no s'hagen convocat subvencions a projectes d'investigació de grups no emergents, excepte les "Ajudes per a la realització d'accions especials d'I+D+i", les quals, com indica l'annex XII, són "actuacions d'especial oportunitat des del punt de vista científic i tecnològic". La convocatòria, per tant, deixa fora grups d'investigació de ciències bàsiques o de ciències humanes.

Considerem positiva i convenient la convocatòria de les ajudes més amunt esmentades en la mesura que permet optimitzar els recursos invertits per totes les administracions a base de potenciar les actuacions que ja han demostrat feaentment el seu interès, per la qual cosa animem a mantenir-la i fins i tot a reforçar-la.

En la mateixa línia es considera molt positiu que en els impresos de sol·licitud s'exigisca als concurrents consignar la relació d'ajudes que han obtingut amb anterioritat i el resultat en publicacions, patents, etc., de les dites ajudes.

Amb tot, preocupa que no hi haja una continuïtat en la proposta de subvenció de projectes, ja que, després de les ajudes a projectes de grups emergents o de recent constitució (annex XI), no hi ha cap línia de subvenció de projectes propis, llevat dels especificats en l'annex XII, en els quals no s'inclouen els de grups de ciències bàsiques i de ciències humanes. Es considera que la Generalitat Valenciana hauria de tenir una política científica pròpia, en la qual, si bé es considera molt interessant que es convoquen ajudes complementàries que permeten una optimització de recursos, hi hauria d'existir també una convocatòria de subvencions per a projectes no finançats pel Ministeri.

De la mateixa manera, es considera que s'hauria de donar suport a altres iniciatives que es consideren apropiades, encara que no tinguen finançament d'altres institucions, com congressos o jornades científiques, i que no

s'hauria de prescindir de les beques postdoctorals.

Conclusions

De l'estudi de l'esmentada Orde es desprenen les següents conclusions, les quals han de ser valorades sempre tenint present que es tracta de l'única convocatòria a la qual poden concórrer investigadors de totes les àrees del coneixement:

1. Valorem positivament la reflexió feta pels agents finançadors, resultat de la qual ha estat la convocatòria d'ajudes diverses que potencien actuacions objecte de finançament per altres entitats, amb la qual cosa s'optimitzen els recursos de totes les administracions o entitats finançadores.

2. Considerem necessari que la Generalitat Valenciana tinga una política científica pròpia en totes les àrees de coneixement, sense inhibir-se de la seua responsabilitat en les matèries bàsiques o humanístiques a altres institucions. Per a això, és imprescindible:

- que convoque beques postdoctorals
- que finance l'organització de congressos i jornades científiques
- que convoque projectes d'I+D per a grups d'investigació no emergents en totes les àrees de coneixement.

El present informe es farà arribar a la Conselleria d'Empresa, Universitats i Ciència i a totes les universitats públiques valencianes.

Sobre el convent de la Trinitat en la hipòtesi del seu canvi d'ús demanial

Data aprovació Ple	27 de juny de 2006, al Museo Arqueològic d'Alacant (MARQ)
Comissió autora	Jurídica i d'Interpretació Reglamentària
Iniciativa	Comissió de Govern (23 d'abril de 2007)
Instàncies enviades	President de la Generalitat, conseller de Cultura,
Actuacions del CVC relacionades	Informe sobre el convent de la Trinitat, de 1996

Text de l'informe

Antecedents

En compliment de l'acord corresponent de la Comissió de Govern, el president del Consell Valencià de Cultura va demanar a la Comissió Jurídica que informara sobre la possible adquisició per a ús museístic del Convent de la Trinitat, de València, en previsió d'una futura desocupació.

El present informe s'emet en compliment de l'encàrrec esmentat.

Referència al bé objecte d'informe

El Convent de la Trinitat de la ciutat de València és un immoble molt rellevant des del punt de vista patrimonial històric i arquitectònic. Aquest mateix Consell Valencià de Cultura ja se'n va ocupar en un informe anterior. El monestir té la condició de Bé d'Interès Cultural, per Reial Decret 4054/1982 (BOE de 4-2-83).

L'edifici es troba ubicat a la vora esquerra del Túria, a uns pocs metres del Museu de Belles Arts Sant Pius V, primera pinacoteca valenciana.

Actualment estem observant un procés de desallotjament de convents per part de les congregacions religioses titulars, possiblement per raons d'organització d'aquestes. En el cas hipotètic que això també es produïra al Monestir de la Trinitat, en un futur més o més llunyà, i vista la seua situació de veïnatge amb el Museu de Belles Arts, caldria preveure i estudiar una possible vinculació entre ambdós immobles.

Les hipòtesis possibles d'adquisició

De conformitat amb la legislació d'aplicació, Llei de patrimoni de les administracions públiques i Llei de patrimoni de la Generalitat Valenciana, caben les següents hipòtesis d'adquisició:

- a títol oneros.
- per expropiació.
- per herència, llegat o donació.

A) Adquisició a títol oneros. Opció possible, en aplicació del punt e) de l'article 40 de la Llei de patrimoni de la Generalitat Valenciana, en el qual es preveu la compra sense concurs públic de béns que figuren en l'Inventari de patrimoni cultural valencià. L'orde religiós titular de la propietat i la Generalitat Valenciana haurien d'arribar a un acord sobre el preu, les condicions, els terminis de desocupació, total o parcial, i el lliurament de l'immoble. La Generalitat, prèviament, hauria de practicar les actuacions administratives que marca la llei.

B) Expropiació. En cas de no existir voluntat o acord sobre la venda i adquisició de l'immoble, seria d'aplicació la Llei d'expropiació forçosa, a la qual es remet l'article 42 de la esmentada Llei de patrimoni de la Generalitat Valenciana. Seria un procediment més llarg i obligaria a determinar un fi públic concret del bé expropiat que no podria alterar-se posteriorment.

C) A títol gratuït. Cas poc probable, ja que implicaria que la propietat cedira el bé sense preu o contraprestació, com a llegat, donació o herència.

La hipotètica vinculació entre el Museu de San Pius V i el Monestir de la Trinitat

S'ha de tenir en compte que el Museu de Belles Arts Sant Pius V és de titularitat estatal, amb cessió de la gestió a la Generalitat Valenciana. Aquesta circumstància exigiria una redefinició dels acords o convenis existents entre el Ministeri de Cultura, titular estatal de la propietat del museu, i la Generalitat Valenciana, per a fixar les prestacions i contraprestacions respectives, segurament per conveni de col·laboració.

Conclusions

a.- Pensant en una eventual ampliació del Museu de Belles Arts de València i en la posada en valor del Convent de la Trinitat, la Generalitat Valenciana, segurament per mitjà de les conselleries d'Hisenda i de Cultura, podria estudiar les hipòtesis objecte del present informe.

b.- Els acords entre l'ordre religiós titular del Convent de la Trinitat i la Generalitat podrien incloure fórmules de compensació que resultaren satisfactòries per a ambdós parts, amb la eventualitat de mantenir l'activitat religiosa en alguna part de l'edifici, o en un altre lloc.

c.- Amb independència de les opcions damunt consignades en relació a la situació demanial de l'edifici del convent, podria arribar-se a un acord amb l'ordre religiós titular de la propietat per a establir un règim de visites guiades, previst en la legislació vigent -tal com s'ha fet al Convent de Sant Jeroni de Cotalba (Ròtova, la Safor)-, a fi de fer compatibles l'ús privatiu de culte i l'interès públic, i que la ciutadania puga conèixer una part del conjunt i apreciar-ne el valor.

d.- El Consell Valencià de Cultura acorda elevar el present informe a la Generalitat Valenciana, a la qual insta a estudiar les possibilitats exposades amb una perspectiva de present i de futur, i amb l'objecte de mantenir i ampliar el nostre llegat patrimonial.

Sobre la recuperació del record de les persones que van patir injustícies i greuges per causa de la Guerra Civil i el règim posterior

Data aprovació Ple	23 de juliol de 2007
---------------------------	----------------------

Comissió autora	Jurídica i d'Interpretació Reglamentària
------------------------	--

Iniciativa	Comissió Jurídica (13 de novembre de 2006)
-------------------	--

Instàncies enviades	President de la Generalitat, Presidenta de les Corts, DG del Llibre, rectors de les Universitats valencianes
----------------------------	--

Introducció

La guerra civil espanyola de 1936-1939 i les seues conseqüències generaren una sèrie de situacions injustes, i moltes persones, d'una i altra part, en van resultar víctimes. La restitució de la dignitat i de la memòria, i en alguns casos la compensació material, ajudarien a rehabilitar noms i trajectòries, i, des del coneixement profund de la història, a recuperar, convertint la necessitat en possibilitat, el nostre llegat cultural.

El govern espanyol ha elaborat un esborrany o Projecte de llei, publicat en el Boletín de las Cortes Españolas de 8 de setembre de 2006 amb el títol "*Proyecto de Ley por el que se reconocen y amplían derechos y establecen medidas en favor de los que sufrieron persecución o violencia durante la guerra civil y la dictadura*".

Amb ocasió d'aquest projecte, el qual serà objecte del corresponent debat cívic i parlamentari, el Consell Valencià de Cultura considera oportú pronunciar-se sobre els aspectes de la norma en projecte que puguen afectar a valencians i valencianes d'una trajectòria científica i cultural que, a causa dels enfrontaments de 1936-1939 i el règim dictatorial posterior, hagen estat marginats, ignorats o hagen sofert algun tipus d'agressió injusta.

Algunes consideracions a fer des del Consell Valencià de Cultura

Amb independència del curs que pugua seguir el Projecte de llei al qual hem fet referència, el Consell Valencià de Cultura considera que restaurar el record, i reparar injustícies que han afectat a un nombre considerable de ciutadans, pot contribuir a la convivència democràtica, i a recuperar aportacions importants als camps culturals científics i professionals, amb el consegüent enriquiment del patrimoni de coneixements de la societat valenciana i de l'espanyola.

Per això, algunes institucions valencianes, i el mateix Consell Valencià de Cultura, han editat i recuperat l'obra, o les activitats, de persones que estarien afectades pel Projecte de llei esmentat. Amb tot i això, hi ha un gran nombre de persones, d'una i altra vinculació política, que en alguns casos van sofrir algun tipus de castic per les seues idees, i que posseïen carreres meritòries en el camp de les arts, la literatura, la ciència, la investigació, o les professions liberals, de les quals se'n pot perdre el record.

A més de la iniciativa de familiars o de les actuacions que puguen fer-se a títol personal, les institucions valencianes haurien de fer un esforç per a recuperar i recordar a moltes d'aquestes

persones, rehabilitar els seus noms i divulgar les seues obres o mèrits. La Biblioteca Valenciana manté un Departament de l'Exili Republicà, dedicat a recuperar l'exili cultural -que no inclou, però, a una sèrie de persones que podríem situar en "l'exili interior", les quals van continuar, després d'un temps de presó, sanció o marginació, exercint els seus oficis amb moltes dificultats. La Universitat d'Alacant també manté un departament semblant.

La recuperació ha de ser una activitat tendent a recordar i, en algun cas, a rehabilitar, a tots els qui patiren les conseqüències de la guerra en les seues carreres i les seues obres, dedicades a la cultura -en la qual, naturalment, incloem l'activitat científica.

Conclusions

Primera.- El Consell Valencià de Cultura considera just i convenient que la recuperació del record de les persones esmentades i de les seues aportacions culturals siga un instrument de concòrdia i conciliació sense exclusions partidàries.

Segona.- El Consell Valencià de Cultura proposa que les institucions valencianes estudien la possibilitat de crear un Centre d'informació i documentació sobre persones i activitats vinculades amb la cultura i la ciència que van ser objecte de repressió en la guerra civil i en el règim posterior, de tots els signes, partint, com a primer element, del departament ja existent a la Biblioteca Valenciana, i ampliant-ne l'abast.

Tercera.- El Consell Valencià de Cultura, havent observat l'interés per conservar i rehabilitar el paper de molts valencians i valencianes, de divers signe ideològic, marginats per causes polítiques, i havent editat ja alguns estudis relacionats amb el tema objecte del present informe, manifesta la seua voluntat de col·laboració en el projecte proposat.

Quarta.- El present informe es traslladarà al Govern Valencià, a la Biblioteca Valenciana, a la presidenta de les Corts Valencianes i a totes les universitats públiques valencianes.

Sobre la declaración de los jardines de la Glorieta y el Parterre de Valencia como BIC, en forma de Lugar o Jardín histórico

Data aprovació Ple	28 de setembre de 2007
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinador	Vicente Muñoz Puelles
Iniciativa	Comissió de Llegat (4 de maig de 2007)
Instàncies enviades	Consellera de Cultura, alcaldessa de València
Actuacions del CVC relacionades	Informes sobre els Vivers i sobre l'Albereda de València, tots de 2007

Antecedentes

La Comisión de Gobierno de febrero de 2007, preocupada por el hecho de que los únicos jardines de la ciudad de Valencia catalogados como BIC en la categoría de "jardines históricos" son el Jardín Botánico y los de Monforte y el de Ayora, mientras los jardines del Real no están incluidos en dicha categoría y carecen de la protección preceptiva, trasladó a la Comisión de Legado el estudio del tema. La comisión encargó el informe correspondiente a los consejeros Bellveser y Morenilla, que redactaron una declaración favorable a la catalogación de los jardines del Real como BIC. Posteriormente, la Comisión de Legado sugirió la conveniencia de ampliar el estudio realizado a otros jardines históricos y emblemáticos de la Comunidad Valenciana, y encargó al sr. Muñoz Puelles la redacción de un informe sobre la Glorieta y el Parterre de Valencia.

Dichos jardines se encuentran hoy claramente separados, e incluso tienen distinto carácter, estando el del Parterre más unido a la trama urbana, y habiendo quedado el de la Glorieta como una isla, rodeada por calles anchas de tráfico rápido. Sin embargo, constituyen en cierto modo una unidad, tanto desde el punto de vista histórico como ornamental y botánico, ya que surgieron casi al mismo tiempo, y las condiciones del entorno que los hicieron posibles fueron prácticamente las mismas. Además, hubo entre ambos jardines un continuo intercambio de elementos ornamentales -el cerramiento del Parterre, formado por bancos de piedra con respaldo de hierro, estuvo antes en la Glorieta, y la escultura de Neptuno que antes adornó una gruta artística de la Glorieta hoy preside el estanque del Parterre-, y muchas especies botánicas, como los monumentales ficus, se alzan en uno y en otro.

El jardín de la Glorieta

En el plano del Padre Tosca, que data de 1704, hay un amplio espacio libre de edificaciones, que linda con la parte Este de la muralla. Dicho espacio está delimitado, por un lado, por el convento de Santo Domingo, circundado por su huerto y adosado al castillo de la Ciudadela con sus torreones y fosos; por otro, por la zona de la muralla donde se encuentra la Puerta del Mar. Hay también huertos y algunos edificios, que en 1759 serán derribados para levantar el Palacio de la Aduana, más tarde Fábrica de Tabaco y después Palacio de Justicia. En ese espacio central de grandes dimensiones, llamado entonces Plaza de Santo Domingo, es donde se ubicará la Glorieta.

El proyecto de convertir la plaza en paseo arbolado data de 1813, cuando Elío, capitán general de Valencia, quiso plantar una alameda con una rotonda central, donde se alzaría un

monumento a Fernando VII. El rey, a quien se había pedido la concesión del bronce necesario, respondió regalando dos cañones, de los que había dejado el ejército francés al retirarse de la ciudad.

El monumento no llegó a prosperar, pero las primeras líneas para la plantación de la alameda fueron trazadas por el arquitecto Manuel Serrano e Insa. Se hizo una suscripción pública, se plantaron árboles y arbustos, se construyeron bancos de piedra con respaldos de hierro y se adquirieron unas estatuas de Ponzanelli procedentes del huerto del canónigo Pontóns en Patraix. Entre ellas estaban el Tritón, que todavía se conserva en la Glorieta, las Cuatro estaciones, actualmente en los Viveros, y el Neptuno, hoy en el Parterre, como ya hemos señalado.

Las obras, paralizadas en 1820 por la caída y muerte del general Elío, no se reanudaron hasta 1826, cuando el nuevo capitán general, O'Donnell, mandó cerrar el jardín con una balaustrada de madera, entre pilares de piedra rematados por pomos y jarrones. Una puerta monumental, rematada por dos leones de piedra, se abrió a la calle del Mar. Se construyó, además, el primer pabellón de música. Por entonces, la extensión del paseo ajardinado era de unos 150 metros desde la puerta de la plaza de Tetuán a la del Parterre, y unos 120 metros de anchura.

O'Donnell cesó en el mando a la muerte de Fernando VII en 1833, sin poder acabar otro de sus proyectos para la Glorieta, un obelisco en memoria del general Elío. A partir de entonces, el Ayuntamiento se hizo cargo de las sucesivas mejoras del jardín.

En 1844, siendo alcalde el primer Marqués de Campo, se ensancharon los andenes y se desmontó la fuente del Tritón, que fue a parar a unos almacenes. Dos años después, junto a la puerta de la calle del Mar, Domingo Cicchiari abrió un café que intentaba emular a los que se habían puesto de moda en París y Londres. Gracias a su proximidad a la fábrica de gas, que se encontraba junto a la Aduana, La Glorieta fue el primer lugar de Valencia con luz de gas. Los faroles, en columnas de hierro, alumbraban la rotonda, los andenes laterales y el bosquecillo.

A partir de 1846 se plantaron raigones del Canadá, catalpas, castaños de Indias, plátanos orientales, tilos y gran cantidad de palmeras y magnolias, y se construyó un invernadero junto al pabellón de música.

En 1860 se sustituyó el cerramiento de madera por otro de hierro. Dicho cerramiento, actualmente en los jardines del Real, poseía varias puertas, la mayor de las cuales daba a la plaza de Tetuán. También en este año se instaló de nuevo el Tritón, en la fuente que actualmente existe, realizada en mármol negro. La fuente se adosó a una pequeña montaña con un bosquecillo.

En 1895 se construyó una Casa de Socorro, entre el café y la verja recayente a Capitanía. En 1901 se instaló en una cueva artística la estatua de Neptuno, que había estado en la Alameda, al

tiempo que se retiraron las estatuas llamadas las Cuatro estaciones, que actualmente se conservan en los Jardines del Real. El paseo sufrió además una reforma de jardinería, al elevarse los macizos de plantas y flores con tierra procedente de los derribos de la calle de la Paz, entonces de Peris y Valero, con lo que se dio un aspecto más uniforme al conjunto. Ese año se inauguró un teatro, que pronto fue destruido por un incendio. En 1905 Penichet describió el jardín como una "hermosa decoración de selva". Había bosquesillos de cedros, madroños, lentiscos y romeros, coronados por pinos, encinas y plátanos. Hacia 1919, Martínez Aloy hablaba de los corpulentos ficus, la gigantesca encina y las enormes magnolias.

En 1927, el Ayuntamiento modificó totalmente el paseo. Quitó las verjas y la mayoría de las edificaciones, taló muchos de los árboles más antiguos y corpulentos y dividió la Glorieta en dos partes, por imperativos de la circulación de vehículos. Esta última reforma, por fortuna, duró pocos años.

A partir de entonces la Glorieta quedó reducida a la extensión que aproximadamente tiene hoy, con algunos monumentos dedicados a personajes valencianos destacados como el del doctor Gómez Ferrer, obra de Paredes, menos los niños a sus pies, que son de Luis Bolinches; el busto dedicado al pintor Francisco Domingo Marqués, fundido en bronce, de Mariano Benlliure, y los de los pintores Muñoz Degraín y Joaquín Agrasot, ambas obras del escultor Francisco Marco y Díaz-Pintado.

Inmediatos a este jardín e integrados en cierto modo a él están la rotonda ajardinada de la plaza circular del marqués de Estella y, en su centro, el monumento a los Caídos, construido en 1946, reproducción casi exacta de la Puerta del Real, construida en 1801 y derribada en 1867. Asimismo, por su inmediata proximidad, junto al arranque de la calle de Colón, debe señalarse la presencia de un pequeño espacio ajardinado, con un monumento al pintor Ignacio Pinazo Camarlench, obra de su hijo el escultor Ignacio Pinazo Martínez. En 1950 se realizó en la Glorieta un cercado de ciprés, y se dio mayor amplitud a la zona de niños. Siete años después, el jardín quedó devastado por la riada, lo que hizo necesaria su reconstrucción.

Aunque muchos árboles importantes se perdieron, aún queda un patrimonio botánico importante. En este sentido, los puntos de mayor interés en la actualidad son, en primer lugar, los *Ficus macrophylla*. Hay tres de estos árboles, que con sus troncos y la magnitud de sus copas llenan completamente toda la longitud del jardín que da al Palacio de Justicia. El mayor, que además enlaza con el siguiente, tiene un diámetro de copa de unos 40 metros. En segundo lugar está la montañita que hay a espaldas del Tritón, con la vetusta encina que constituye el mejor ejemplo de *Quercus Ilex* que hoy encontramos en Valencia. Por último, habría que citar el grupo de palmáceas que crece en la parte central.

El jardín del Parterre

En 1812, el mariscal Suchet decretó la demolición de varias casas situadas entre Santo Domingo y la Aduana, y adquirió los solares resultantes. En ellos se ubicaría el Parterre, lugar que el historiador Martínez Aloy considera el más bajo de Valencia. El jardín empezó a construirse hacia 1850.

La organización definitiva del Parterre tuvo lugar años después, con motivo de la colocación del monumento al rey Jaime I. Aunque dicha estatua pretendía conmemorar el sexto centenario de la muerte del rey, no pudo levantarse a tiempo, por falta de recursos económicos. Finalmente, el encargo fue a parar a manos de los hermanos Vallmitjana, de Barcelona. Para poder fundir la obra, la Junta del monumento se dirigió al Ministerio de la Guerra, solicitando quince toneladas de bronce. Cinco cañones y un obús, que sumaban la cantidad solicitada, les fueron enviadas desde la fortaleza de Peñíscola.

La fundición de la estatua fue concedida mediante concurso a La Maquinista Valenciana, que por una serie de problemas técnicos no pudo terminar el monumento hasta diez años y medio después de firmado el contrato. En 1891, la estatua fue colocada en su pedestal de grandes peldaños. Al mismo tiempo se remodeló el jardín y se construyeron cuatro estanques circulares y enrejados, con peces y nenúfares.

En el lugar donde antaño estuvo situado el llamado Teatro-Circo se edificó una pequeña construcción para servicio del jardín, más tarde destinada a Tribunal Tutelar de Menores y luego a otros usos. En 1932, y durante algunos años, el Ayuntamiento reservó el Parterre a los niños, que debían ser atendidos por personal especializado. Para ello se cerraron las puertas, con unos dispositivos de alambres y varillas férreas.

La riada de 1957 dañó enormemente este jardín, como el de la Glorieta. De los cuatro estanques que había sólo se conserva uno en la actualidad, al que se le ha eliminado la verja de hierro. También se alteró el pedestal de la estatua de Jaime I, suprimiendo los grandes peldaños.

En el aspecto botánico destaca el gran *Ficus macrophylla* situado en la esquina que enfrenta con la Glorieta. Este árbol tiene un perímetro de tronco de 25 metros, y su copa se extiende sobre un círculo de 40 metros de diámetro. También hay dos *Washingtonia*, de unos 20 metros de altura y dos grupos de pinos canarios, de altura parecida.

Cabe destacar también que en torno al monumento al rey Jaime I se celebra anualmente uno de los actos principales del Nou d'octubre, fiesta de la Comunidad Valenciana. Escoltando la Senyera, la procesión cívica llega al Parterre, donde se ofrecen coronas florales y de laurel, y se interpretan el Himno regional y la Marcha real, antes de volver al Ayuntamiento.

Propuesta

El artículo 26 de la Ley 4/1998 de 11 de junio de la Generalitat Valenciana, del Patrimonio Cultural Valenciano, establece las clases de bienes de interés cultural susceptibles de ser declarados, y determina las figuras de Jardín histórico y Lugar histórico. Ambas se ajustan a los jardines de la Glorieta y del Parterre, razón por la cual, y estudiados los méritos de estos jardines, proponemos:

1. Que los Jardines de la Glorieta y el Parterre sean incorporados al Inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano.
2. Que se inicien los expedientes de declaración de BIC en su doble condición de Jardines históricos y Lugares históricos, y que se declaren como tal.
3. Que los árboles sobresalientes de ambos jardines sean protegidos y catalogados, como ordena la Ley 4/2006, de Patrimonio arbóreo monumental de la Comunitat Valenciana.
4. Que se haga lo posible por preservar ambos jardines de la alta contaminación causada por el tráfico circundante.
5. Que se traslade esta propuesta a la Consellería de Cultura y Deportes y al Ayuntamiento de Valencia.

Bibliografía

- Almela y Vives, F. *Historia de la Glorieta*. Diario Levante, suplemento Valencia, 14 de marzo de 1958.
- Almela y Vives, F. *El monumento a Jaime el Conquistador*. Valencia Atracción, núm. 62, octubre de 1931.
- Feliu Dosat, T. *La Glorieta*, Valencia Atracción, núm. 85, septiembre de 1933.
- Garín, Felipe Mª Marín Ortiz de Taranco y otros. *Catálogo monumental de la Ciudad de Valencia*. Valencia, 1983.
- Llombart, Constantí. *Valencia antigua y moderna*. Valencia, 1887, pág. 757.
- Monuments desapareguts de la Comunitat Valenciana*. Coordinador: Salvador Aldana. Consell Valencià de Cultura, València, 1999, pág. 259.
- Penichet y Delgado, J. *Paseo de la Glorieta de Valencia*. Valencia, 1905.
- Sanchis Guarner, Manuel. *La ciutat de València. Síntesi d'història i geografia urbana*. CVC. València, 1977, págs. 516 y 572.
- Santamaría, María Teresa. *La Glorieta y el Parterre*. Ayuntamiento de Valencia, 1985.
- Vidal Corella, V. *El monumento de Valencia a su Rey Conquistador*. Valencia Atracción, núm. 189, octubre de 1950.

Sobre les zones humides valencianes

Data aprovació Ple 28 de setembre de 2007

Comissió autora	Ciències
Coordinador	Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Iniciativa	Comissió de les Ciències (11 de gener de 2007)
Instàncies enviades	President de la Generalitat Valenciana, president del Govern d'Espanya, FVMP, presidents de les Confederacions Hidrogràfiques del Xúquer, de l'Ebre i del Segura, compareixents i sindicats AVA i Unió de Llauradors

Text de l'informe

Justificació

La pèrdua i degradació contínues de les zones humides és un problema que es dona a tot el món. Està directament relacionat amb la salut i el benestar humans i amb la preservació d'altres espècies, i és particularment important en els països més secs i menys desenvolupats, on, si la tendència actual es manté, pot assolir proporcions catastròfiques.

La Comissió de les Ciències del Consell Valencià de Cultura, sempre atenta a la situació mediambiental de la Comunitat Valenciana, va decidir interessar-se pel tema i per les mesures que cal prendre per a protegir i restaurar les nostres zones humides. El present document és el fruit de les seues reflexions.

Metodologia

En primer lloc, la Comissió de les Ciències va nomenar ponent el conseller Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles, autor de la proposta d'estudi. En la sessió del 8 de febrer del 2007, el ponent va aportar un text titulat "Proposta d'estudi sobre zones humides a la Comunitat Valenciana", que incloïa un pla d'estudis, una relació de possibles tècnics a consultar i un guió de l'informe a elaborar, a més d'una extensa documentació sobre zones humides, en la qual hi havia un "Informe sobre el llac de l'Albufera" emès pel mateix Consell Valencià de Cultura en 2005.

Cal dir que, a més de l'esmentat informe, el Consell Valencià de Cultura és autor d'altres documents relacionats amb el tema:

- "Informe sobre el pantà de Tibi" (1991)
- "Informe sobre el pantà d'Elx per a la seua possible declaració com a bé d'interés cultural" (2003)

“Informe sobre el territori i els seus paisatges” (2005)

“Informe sobre els espais boscosos de les riberes del Túria” (2006)

“Informe sobre alguns punts de la Llei 47/2004, de la Generalitat Valenciana, d'ordenació del territori i protecció del paisatge” (2007)

Es va redactar una carta d'invitació a possibles compareixents, en la qual se'ls demanava que informaren sobre:

1) La situació actual de les zones humides de la Comunitat Valenciana en el seu vessant ecològic, importància mediambiental, grau de protecció, accions de prevenció d'un possible deteriorament i necessitat de la preservació.

2) Legislació relativa al tema, competència legislativa, relació entre els diversos òrgans competents i possibles llacunes legislatives.

3) Les distintes accions locals, autonòmiques, nacionals i internacionals que s'estan aplicant per a preservar les zones humides de la nostra comunitat.

4) Els suggeriments que poden fer-se per a millorar l'estat actual.

Van comparéixer els següents experts:

-Soledad Martínez, directora general d'Ordenació del Territori, per a informar de la situació de les zones humides valencianes. Va comparéixer el 5 d'abril i va aportar un document titulat “Informe al Consell Valencià de Cultura de la situació de las Zonas Húmedas Catalogadas de la Comunitat Valenciana”.

-Enrique Andreu Moliner, director del Servicio de Estudios de los Humedales Mediterráneos (SEHUMED). Va comparéixer el 10 de maig.

-Antonio Camacho González, professor d'Ecologia. Va comparéixer el 10 de maig.

Després de les compareixences, els membres de la comissió van examinar l'abundant material reunit, van debatre sobre el tema i van aportar els seus propis textos, en els quals es basa parcialment el present informe.

Relació d'aportacions escrites als debats de la comissió:

-Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles: “Proposta d'estudi sobre zones humides a la C. V”.

-Vicent Álvarez: “Apunts sobre la legalitat en matèria de medi ambient”. “Aportació d'una esmena d'adició”.

-Ramon Lapiedra: “Relació no articulada de punts per a un possible informe sobre les nostres zones humides”.

-Vicente Muñoz Puelles: “Justificación, metodología, definición y hechos”.

Definició

Es consideren zones humides els marenys, les marjals, les torberes i aigües rases, ja siguin permanents o temporals, d'aigües mortes o vives,

dolces o salobres, naturals o artificials. Es tracta, per tant, de llocs de transició entre ecosistemes terrestres i aquàtics que es caracteritzen per un nivell freàtic coincident amb la superfície o pròxim a ella, i també de llocs on el terreny es troba cobert, estacionalment o permanentment, per aigües poc profundes. Depenen de factors climàtics i estan en constant interrelació amb els éssers vius que els habiten.

Segons l'article 1 del Conveni de Ramsar (convenció sobre zones humides d'importància internacional que es va firmar a la ciutat de Ramsar (Iran) en 1971 i va entrar en vigor en 1975, es consideren zones humides “les extensions de marenys, pantans i torberes, o superfícies cobertes d'aigua, siga esta de règim natural o artificial, permanent o temporal, estancada o corrent, dolça, salobre o salada, incloses les extensions d'aigua marina la profunditat de les quals en marea baixa no excedisca de sis metres”.

A més, en l'article 2 del Conveni s'estipula que els estats signataris podran incorporar a la llista de llocs Ramsar, Zones humides d'importància internacional, “les seues zones riberenques o costaneres adjacents, com també les illes o extensions d'aigua marina d'una profunditat superior als sis metres en marea baixa, quan es troben dins de la zona humida, i especialment quan tinguen importància com a hàbitat d'ocells aquàtics”.

Este acord internacional és l'únic dels convenis moderns sobre el medi ambient que se centra en un ecosistema específic. Encara que en origen el seu objectiu principal era l'ús racional de les zones humides amb vista a la conservació dels ocells aquàtics, actualment la Convenció Ramsar reconeix la importància fonamental d'estos ecosistemes per a la conservació global i l'ús sostenible de la biodiversitat, amb importants funcions (la regulació de la fase continental del cicle hidrològic, la recàrrega d'aqüífers, l'estabilització del clima local), valors (recursos biològics, pesqueries, subministrament d'aigua) i atributs (refugi de diversitat biològica, patrimoni cultural, usos tradicionals).

Situació actual

El principal objectiu de la Convenció Ramsar, els països signataris de la qual es reunixen cada tres anys, és «la conservació i l'ús racional de les zones humides per mitjà d'accions locals, regionals i nacionals i gràcies a la cooperació internacional, com a contribució a l'èxit d'un desenvolupament sostenible en tot el món». Actualment, la llista Ramsar de zones humides d'importància internacional inclou uns 1.590 llocs o “llocs Ramsar”, els quals cobrixen una àrea de quasi 134 milions d'hectàrees.

Convé constatar que, després de la publicació de la Llei 11/1994 d'espais naturals protegits de la

Comunitat Valenciana, s'ha estat generant un nivell superior de protecció, tant pel que fa a zones humides com a altres espais. Cada espai, en este cas la zona humida corresponent, té assignat un nivell de protecció específic en funció de la figura o categoria a la qual s'assimila.

A la Comunitat Valenciana hi ha sis Llocs Ramsar: Prat de Cabanes-Torreblanca, Albufera de València, Marjal Pego-Oliva, Salines de Santa Pola, Fondo d'Elx/ Crevillent i llacunes de la Mata-Torrevella.

Hi ha també 26 Llocs d'Interés Comunitari (LIC) o Zones d'Especial Protecció per a Ocells (ZEPA, per les sigles en castellà), segons les Directives Europees d'Hàbitats i Espècies.

48 zones humides de la Comunitat Valenciana formen part de l'Inventario Nacional de Humedales de España, coordinat pel Ministerio de Medio Ambiente.

S'estima que, fa uns 2.000 anys, els aiguamolls suposaven el 12% de la superfície emergida del planeta, mentre que en l'actualitat esta xifra s'ha reduït al 6,4%. A Espanya es calcula que durant els últims 200 anys han perdut el 60% de la seua extensió. Durant el període comprés entre les dècades dels 50 i els 70, el més fatídic per a les zones humides espanyoles, se'n van eliminar alguns de gran extensió, com les llacunes de La Janda (Cadis), La Nava (Palència) o Antela (Orense).

I és que, històricament, les zones humides han estat poc valorades. Durant molt de temps es va considerar que eliminar-les era contribuir al progrés. Es recuperaven terres per a l'agricultura i per a altres usos, com l'edificació, i es creia que la seua desaparició faria disminuir els riscos d'inundacions. El fet que actuaren com a focus de paludisme, una malaltia eradicada d'Espanya en els anys 60, va ser un altre motiu per a aterrar-les.

Certes zones humides s'han convertit en albellons d'aigües residuals o de residus industrials. D'altra banda, les associacions ecologistes avisen que el canvi climàtic transformarà algunes zones humides permanents en estacionals, o les farà desaparèixer del tot.

Ara, gràcies als estudis científics, veiem els aiguamolls amb uns altres ulls. Sabem que són molt importants per a obtenir aigua potable a llarg termini, i que purifiquen les aigües per mitjà de la retenció de nutrients, sediments i contaminants. Quan l'aigua passa d'un aiguamoll a un aquífer subterrani, es renova el cabal que fluïx per davall terra. Part del llit subterrani aflorarà després a la superfície en una altra zona humida, com a descàrrega d'aigua subterrània, i així continuarà el cicle.

També sabem que les zones humides regulen els cabals, fent de depòsits que protegeixen de les avingudes d'aigua i, a diferència del que es creia en un altre temps, controlant les inundacions. Contribuïxen fins i tot a estabilitzar i suavitzar les condicions climàtiques locals, particularment pluges i temperatura. Emmagatzemen gran quantitat de carboni, que d'una altra manera passaria a l'atmosfera i incrementaria l'efecte hivernacle.

Són rics en biodiversitat, ja que alberguen un gran nombre d'éssers vius, molts d'ells importants per a la pesca i l'agricultura; per exemple, són l'hàbitat natural d'un dels principals cereals alimentaris, l'arròs, la majoria de les varietats del qual es cultiven en aiguamolls modificats per l'home, però respectuosos amb l'entorn.

A més, les zones humides formen part essencial del nostre patrimoni cultural i paisatgístic, i contribuïxen al manteniment de les tradicions lligades al seu ús, com la navegació i l'artesanía de vímet i joncs. Oferixen, en fi, enormes possibilitats de recreació i turisme.

Estos valors, tant ecològics com productius, mereixen una estratègia de conservació que possibilita la seua perdurabilitat al llarg del temps, amb unes taxes d'explotació que garantisquen la renovació dels recursos naturals. Òbviament, el respecte de les zones humides i el consum raonable d'aigua no és una tasca exclusiva de científics i dels responsables polítics, sinó que ens obliga a tots.

Recomanacions

1.- En els últims anys s'han fet progressos notables en la protecció legal de les nostres zones humides, a l'empara de la Constitució Espanyola i de disposicions normatives de la Generalitat Valenciana, del Govern Espanyol i de la UE. Al mateix temps, ha augmentat la percepció social de la necessitat de preservar estes zones, i l'Administració ha emprés determinades actuacions positives de catalogació, protecció i regeneració. No obstant això, la pressió de l'acció humana de qualsevol tipus –però especialment la pressió urbanitzadora– sobre estos espais fa que la seua pervivència i la seua qualitat estiguen hui tan amenaçades o més que mai. Per això, cal que l'Administració autonòmica i l'estatal s'esforcen a fi que les mesures proteccionistes i de foment que s'han dissenyat i s'han aplicat últimament, i les que es puguen i hagen de dissenyar i aplicar en el futur, es complementen amb un seguiment exigent per tal de fer-les efectives.

2.- Sobre les nostres zones humides tenen competències la Generalitat Valenciana, l'Estat (Ministerio del Medio Ambiente, confederacions hidrogràfiques,), els mateixos ajuntaments i, en el terreny normatiu, la Unió Europea. És

necessari, per tant, que les diferents administracions dialoguen i es coordinen entre si a fi d'aconseguir la màxima eficàcia.

De forma pareguda, en cada cas d'entitat s'haurien de constituir comissions estables de tècnics i d'usuaris que informaren sobre la situació, els problemes, i les actuacions necessàries, de manera que del treball i de les recomanacions d'estes comissions quede constància formal. Es recomana que s'institucionalitzen i es regulen estes comissions.

3.- S'hauria de completar i actualitzar permanentment el catàleg de zones humides del nostre territori, recopilatori de les dades científiques i tècniques existents. Per a aconseguir-ho, només caldria consultar i creuar les bases de dades de què disposen organismes públics com ara les universitats, les confederacions hidrogràfiques i la mateixa Generalitat. Després, s'hauria d'estendre la protecció des de les zones que ja figuren en l'actual catàleg de zones humides protegides a les noves zones incloses en el catàleg general que es proposa elaborar.

4.- Al mateix temps, s'hauria d'aconseguir que algunes d'estes zones, d'un interès especial, les quals, per causa de la seua extensió reduïda, no estan emparades per l'actual directiva comunitària marc d'aigües, passen a ser considerades en una directiva menys restrictiva. S'ha de comprendre que la semiaridesa del nostre territori no permet sovint la formació de grans llacunes, sense que això signifiqui que les reduïdes formacions humides existents no tinguen interès. La Generalitat Valenciana i el Govern Espanyol haurien de sol·licitar la modificació a les instàncies comunitàries pertinents.

5.- La preservació, la bona salut, i encara la regeneració, de qualsevol sistema ecològic, i en particular d'una zona humida, depén en gran manera d'una bona connexió amb el seu entorn més o menys immediat. Per això és necessari que la protecció que es vol dispensar a les nostres zones humides tinga en compte tot l'entorn sobre el qual s'ha actuar a fi de garantir en la pràctica la conservació i la bona salut de cada zona humida.

En este sentit, pareix especialment oportú reclamar l'aplicació sense demora de les previsions contingudes en la Llei 4/2004 de la Generalitat Valenciana d'ordenació del territori i de protecció del paisatge. En particular, el disseny i l'aplicació dels plans d'acció territorial previstos en l'article 56 i següents de la Llei, segons l'estratègia a què obliga l'article 37, d'acord amb els objectius definits en l'article segon.

6.- Els plans generals d'ordenació urbana han d'estar d'acord amb la protecció acordada a les

nostres zones humides, tant pel que fa a les zones protegides abans de l'aprovació d'estos plans, com pel que fa a aquelles altres zones la protecció de les quals s'haja aprovat posteriorment.

7.- En tots els casos, i en particular en el de l'Albufera de València, s'ha de garantir que les aportacions artificials d'aigua hagen passat per un tractament terciari de depuració, i encara d'un filtrat verd posterior que elimine els compostos de nitrogen i fòsfor, agents d'una eutrofització de les aigües estancades que cal evitar.

8.- Caldria investigar científicament la possible aplicació de processos biològics a la descontaminació dels sediments contaminats que afecten zones humides com l'Albufera.

9.- Amb molta freqüència, les nostres zones humides protegides acumulen deixalles de qualsevol tipus, provinents d'abocaments incontrolats de residus industrials o de la construcció, o en forma d'envasos i trastos diversos, generalment de plàstic, provinents en part de pràctiques agrícoles sobre la mateixa zona, o sobre el seu entorn, i en part de la negligència dels visitants. La visió que en resulta convida a relaxar les actituds respectuoses amb el medi ambient de les persones que treballen en estos paratges o que els visiten, i a empitjorar així la situació. L'aspecte de les nostres zones humides milloraria ostensiblement, i l'educació general de la ciutadania en una nova cultura de la sostenibilitat es veuria molt facilitada, si s'aplicara una política oportuna de vigilància, de dissuasió, i de neteja. Una neteja que hauria de començar amb accions inicials de xoc, i passar després a ser ordinària. Ací, el paper dels ajuntaments és fonamental. En alguns casos, podria considerar-se la possible col·locació de contenidors per a depositar les deixalles, sempre que foren compatibles amb la conservació de la zona humida.

10.- Un altre element a tenir present és l'extensió penal de les responsabilitats mediambientals. La reforma del Codi Penal de 2003 ha obert més les possibilitats d'actuació contra actes com els abocaments, aterraments, o depòsits de residus en aigües terrestres (art. 325 C. P.), i fa referència a delictes com els abocaments de residus perillosos, i als danys greus fets als espais naturals protegits. L'existència de normes penals aplicables a les agressions a les zones humides pot representar un instrument dissuasori i de castic exemplar.

11.- Convindria traslladar este informe el Govern valencià, al Govern espanyol, a les confederacions hidrogràfiques dels rius Segura, Xúquer i Ebre, a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, a les organitzacions agràries valencianes i als tècnics que han

comparegut davant de la comissió per a assessorar-la sobre el tema.

Sobre el convent de Sant Doméneç

Data aprovació Ple	28 de setembre de 2007
Comissió autora	Jurídica i d'Interpretació Reglamentària
Coordinador	Vicent Álvarez
Iniciativa	Comissió Jurídica (11 de juny de 2007)
Instàncies enviades	President de la Generalitat Valenciana, president del Govern d'Espanya, alcaldessa de València, ministre de Defensa, i Tinent General Cap de la Força de Maniobra

Text de l'informe

Introducció

El Convent de Sant Doméneç de València és un dels conjunts monumentals més importants del nostre gòtic arquitectònic, i conté parts rellevants de gran valor històric i artístic. Va ser declarat "Monumento histórico artístico nacional" per Decret de 3 de juny de 1931.

Utilitzat com a seu del comandament militar, s'ha mantingut en un bon estat de conservació, gràcies a la cura i la diligència de les diferents administracions de defensa. Actualment, només una part dels recintes de l'antic convent continuen en ús com a dependències militars. La resta del conjunt inclou peces tan destacades com la capella, el claustre i la sala capitular.

El Consell Valencià de Cultura, dins del respecte als fins de defensa d'una part del conjunt, considera oportú emetre una proposta dirigida a millorar el coneixement i l'ús públic de les altres parts del monument ja actualment visitables per no estar directament afectades als mencionats fins militars.

El Convent de Sant Doméneç

El Convent de Sant Doméneç de València va ser fundat per concessió de Jaume I, el qual va cedir els terrenys en 1239. Les restes arquitectòniques de l'origen del convent són molt escasses, ja que el conjunt actual va ser construït sobretot durant els segles XIV i XV -segons els documents consultats, les obres van començar pels volts de 1300. La Sala Capitular, una de les seues joies més destacades, popularment coneguda com la Sala de les Palmeres per la forma de les columnes, es va construir entre 1310 i 1340 sota la direcció de Pere Bofill, criat de Jaume II. La

Capella Reial és de construcció posterior, i destaca pels seus murs sense contraforts i per la volta. Altres parts importants són la sagristia, el claustre i l'església.

El conjunt, doncs, té importants elements de valor arquitectònic, i, per la seua relació amb els reis Jaume II i Alfons el Magnànim, conté una llarga sèrie de referències històriques que enriqueixen el llegat monumental valencià, relacionat amb la història del nostre poble, en la seua condició de comunitat històrica amb competències i autonomia per a gestionar el seu patrimoni propi.

L'administració militar, conscient del valor artístic dels recintes sense ús militar, ha permès des de fa temps l'accés a aquesta part, si bé de forma molt limitada. Per això, la proposta de concertar un sistema o règim d'obertura al públic que ampliara l'existent, amb la implicació de les institucions valencianes i en col·laboració amb les instàncies estatals, podria ser un pas positiu per al coneixement del monument per part dels ciutadans.

Aspectes jurídics

El Convent de Sant Doméneç forma part del patrimoni de l'Estat, i per tant tot el que afecta a la seua titularitat es regix per la Llei de Patrimoni de les Administracions Públiques (Llei 3 de 2003, BOE del 4 de novembre), que arbitra fórmules relatives a la titularitat i l'ús dels béns patrimonials.

La part del convent que dona al carrer de Ximénez-Sandoval, al passeig de la Ciutadella i a la plaça de Tetuà alberga la Força de Maniobra de l'OTAN, i està vinculada al Ministeri de Defensa. En conseqüència, podrien estudiar-se les possibilitats d'ús com monument visitable de la part del conjunt que es troba al voltant de la capella i del claustre, zona que actualment ja pot visitar-se de forma limitada: durant dos hores, dos dies per setmana; una iniciativa per la qual hem de felicitar l'autoritat militar.

Aquesta opció final es trobaria emparada per la norma legal citada i les altres vigents en matèria patrimonial, Ley de Patrimonio Histórico Español i Llei de patrimoni cultural valencià.

Per tot el que s'ha dit, el Consell Valencià de Cultura presenta la proposta següent:

Proposta

1. En consideració de la importància de les parts del Convent de Sant Doméneç no destinades a ús militar i, com ja hem dit, conservades en perfecte estat, el Consell Valencià de Cultura concertarà amb les autoritats militars una visita institucional a aquestes dependències, com a mostra de col·laboració entre institucions i amb

l'objectiu de destacar el gran valor del monument.

2. Que les instàncies de l'Administració autonòmica valenciana competents en la matèria estudin la possibilitat d'establir un conveni de col·laboració amb el Ministeri de Defensa i el Comandament Militar de la Zona, que permeta, respectant la part militar del recinte, ampliar l'actual règim de visita pública de la part formada per la Capella, la Sala Capitular, el Claustre, l'Església i els espais annexos, amb els elements informatius i complementaris necessaris. Òbviament el règim de visites hauria de ser compatible amb les necessitats i els usos fixats pel Comandament Militar.

3. El Consell Valencià de Cultura donarà el seu suport entusiasta a totes les iniciatives que s'empreguen en aquest sentit.

4. Aquest informe, amb versions en les dos llengües oficials, serà elevat a la Presidència de la Generalitat, a la del Govern de l'Estat, al Ministeri de Defensa, al Comandament Militar i a l'Ajuntament de València.

Informe sobre la declaración de la Alameda de Valencia como BIC, en forma de Lugar o Jardín histórico

Data aprovació Ple	29 d'octubre de 2007
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinador	Vicente Muñoz Puelles
Iniciativa	Comissió de Llegat (5 de setembre de 2007)
Instàncies enviades	Consellera de Cultura i alcaldessa de València
Actuacions del CVC relacionades	Informes sobre els Vivers i sobre la Glorieta i el Parterre de València, tots de 2007

Text de l'informe

Antecedentes

La Comisión de Gobierno de febrero de 2007, preocupada por el hecho de que los únicos jardines de la ciudad de Valencia catalogados como BIC en la categoría de "jardines históricos" son el Jardín Botánico, el de Monforte y el de Ayora, trasladó a la Comisión de Legado el estudio del tema. La comisión encargó el informe correspondiente a los consejeros Bellveser y Morenilla, que redactaron una declaración favorable a la catalogación de los jardines del Real como BIC. Posteriormente, la Comisión de Legado sugirió la conveniencia de ampliar el estudio realizado a otros jardines históricos y emblemáticos de la Comunidad Valenciana. Tras redactar un informe sobre la Glorieta y el Parterre de Valencia, el sr. Muñoz Puelles recibió el encargo de escribir otro sobre la Alameda.

La Alameda de Valencia

Al hablar aquí de la Alameda de Valencia nos referimos al antiguo paseo arbolado que se extiende, en la orilla norte del río Turia, desde el puente del Real hasta el de Aragón, aunque en los callejeros recientes su prolongación ha llegado hasta la Ciudad de las Artes y las Ciencias.

En el siglo XVI, la actual Alameda era el acceso desde el mar al Llano del Real, explanada situada ante el Palacio del Real. En esa zona, que era conocida como el Prado de Valencia, no había terraplenes ni pretilos, y el río formaba una serie de arroyuelos junto a la corriente principal. Allí los nobles bajaban de sus carrozas y se solazaban en la pradera, y pícaros y maleantes intentaban hacer fortuna, tal como cuenta Juan Martí en la segunda parte apócrifa de Guzmán de Alfarache.

La fama del Prado valenciano trascendió a las letras y dio lugar a obras como la comedia de Francisco Agustín Tárrega titulada El Prado de Valencia (1589), o la novela pastoril de Gaspar de Mercader, conde de Buñol, del mismo título (1600).

Para prevenir las crecidas del río, los valencianos se aplicaron a la construcción de pretilos, y el Prado quedó convertido en depósito de materiales y luego en basurero. El abandono duró hasta 1642, cuando Francisco Ponce de León, virrey y capitán general de Valencia, ordenó limpiar los terrenos y plantó las dos primeras filas paralelas de álamos a lo largo del pretil, de donde el paseo tomó el nombre de Alameda. El siguiente virrey, el marqués de Castel Rodrigo, continuó las mejoras.

Ya a comienzos del siglo XVIII, el intendente Rodrigo Caballero gastó en arreglar la Alameda las rentas del arzobispo de Valencia, Antoni Folç de Cardona, que, por haber sido fiel al Archiduque, vivía en el exilio vienés. De entonces son las dos torres dedicadas a San Felipe y a San Jaime, que se yerguen junto a la entrada del paseo. Dichas torres se cubren con chapiteles de tejería vidriada azul, y ostentan, sobre la fachada principal, cinco blasones, las armas reales y municipales y las del intendente Caballero, con la cruz de Santiago. Sobre los balcones del piso principal de cada torre hay una inscripción conmemorativa, fechada en 1714 y alusiva a Felipe V.

Por aquellos años se abrieron dos calles de 825 metros de longitud y 15 de anchura para el paseo de coches, orilladas por un murete y separadas entre sí por un andén de 7 metros de amplitud. Poco después se abrió una tercera calle que discurría longitudinalmente, orillando el paseo. En ella se edificó la ermita de Nuestra Señora de la Soledad, con una cúpula de media naranja. Dicha ermita, como el Palacio del Real, fue derribada en 1810, con motivo del asedio francés.

Durante la guerra de la Independencia muchos árboles de la Alameda fueron talados, por lo que el mariscal Suchet promovió su replantación. A esta disposición alude una oda compuesta por

Leandro Fernández de Moratín, publicada en 1813 y dedicada «Al nuevo plantío de árboles con que se han adornado los paseos públicos de Valencia de orden del Excmo. Sr. Duque de Albufera», publicada en 1813.

El plantío sirvió como vivero municipal de arbolado, y acabó convertido en un jardín lateral prolongado, de estilo español-mediterráneo, tal como hoy se conserva. Allí, la burguesía valenciana hacía ostentación de su clase, costumbre que mantuvo hasta el primer tercio del siglo XX. Maximiliano de Austria, que visitó Valencia en 1858, cuando era guardia marina, escribió sobre esa costumbre:

«En la Alameda encontramos a toda la sociedad valenciana elegante, que pasea en largas filas de carruajes, como en el Prater de Viena. Aquí todo son tartanas con vela de charol, desde las que nada puede verse y en las que nada se deja de ver tampoco, pues sólo están abiertas por delante y por detrás. El descubrimiento de las bellas señoritas que había en su interior me hacía maldecir la existencia de un vehículo tan cerrado. Bajamos a pasear y a tomar el fresco por el Plantío, jardín florido y lleno de aromas, realmente encantador. Al ponerse el sol, todos abandonan la Alameda, donde dicen que por la noche suele haber un asesinato por semana.»

Cabe señalar que en el entorno inmediato de la Alameda se celebraron las Exposiciones Regional de 1909 y Nacional de 1910, de las que quedan vestigios como el Palacio Municipal de la Exposición.

Posteriormente, la Alameda fue remodelada por Javier Goerlich. Se ensanchó la pista central, a costa de los andenes ajardinados, y el paseo ganó unos 250 metros, al prolongarse desde el puente del Mar al de Aragón.

En 1957, la riada anegó el lugar, abatió árboles y motivó la remodelación consiguiente. En la actualidad, el paseo ha perdido continuidad, al ser atravesado, a la altura de la Pasarela, por una pista que lo corta transversalmente, y que fue abierta para facilitar el tráfico que se dirige a la avenida de Blasco Ibáñez.

En cada extremo de la Alameda hay una plaza, adornada con una fuente. La del extremo oeste, o de las Cuatro Estaciones, se colocó en 1861, por iniciativa del alcalde Francisco Brotóns. Su taza es de mármol plomizo de Villamarchante. La fuente propiamente dicha consta de dos platos, el mayor de los cuales luce las cuatro figuras alegóricas que le dan nombre. El conjunto es de hierro fundido y mide ocho metros de alto. El diámetro de su base circular tiene doce metros. Es una reproducción de una fuente francesa, y fue fundida en París.

La fuente del extremo opuesto fue colocada en 1878. Había estado antes en el Mercado Central y también fue fundida en París. Consta de dos platos, ambos adornados con niños o amorcillos. Además de estas dos fuentes monumentales subsiste la de Flora. Fue instalada en 1864 en el tramo llamado entonces el Plantío, frente a la desaparecida ermita de la Soledad. La estatua fue tallada en mármol blanco de Carrara por el

escultor valenciano José Piquer, y reproduce un original griego conservado en Londres. Se levanta sobre un pedestal, en el centro de un estanque ovalado.

El paseo cuenta también con un templete de música y con monumentos a Cavanilles, a Luis de Santángel y al doctor Moliner. El monumento a Cavanilles, inaugurado por Alfonso XIII en 1905, es un busto de bronce colocado sobre un obelisco. En el lado opuesto, junto al pretil, se alza el busto de Luis de Santángel, sobre una columna de piedra. La inscripción colocada sobre la cara anterior de la columna dice así: LUIS DE SANTÁNGEL, GENEROSO COOPERADOR DEL DESCUBRIMIENTO DE AMERICA. LA CIUDAD DE VALENCIA. MCMXXI. El monumento dedicado al doctor Moliner fue tallado en mármol por José Capuz en 1919. Representa al médico valenciano en posición sedente, flanqueado por dos matronas que simbolizan el amor y la ciencia, recostadas sobre volutas. En torno al monumento se ha dispuesto una alberca, con juegos de surtidores e iluminación nocturna.

Desde su creación en 1871, y salvo breves interrupciones, la Feria de Julio se celebra en la Alameda. Allí se instalaban los pabellones del ayuntamiento y los de las asociaciones recreativas, y tiene lugar la Batalla de Flores. La feria de Navidad, en cambio, que también se celebraba tradicionalmente en la Alameda, ha cambiado de ubicación.

En cuanto a los árboles, los más llamativos, aparte de los álamos, son los plátanos de paseo, de los cuales hay una hilera a cada lado. De los dos andenes, el de San Jaime tiene un arbolado más frondoso, en el que los ficus destacan por su corpulencia y las washingtonias por su altura. En el andén de San Felipe se notan los huecos de numerosos árboles, que no fueron repuestos. En la Alameda hay también acacias, eucaliptos comunes, fresnos, palmitos, pinos piñoneros y un emparrado de glicinas, entre otras muchas plantas.

Propuesta

El artículo 26 de la Ley 4/1998 de 11 de junio de la Generalitat Valenciana, del Patrimonio Cultural Valenciano, establece las clases de bienes de interés cultural susceptibles de ser declarados, y determina las figuras de Jardín histórico y Lugar histórico. Ambas se ajustan a la Alameda de Valencia, razón por la cual, y estudiados los méritos de este jardín, proponemos:

- 1.- Que la Alameda de Valencia sea incorporada al Inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano.
- 2.- Que se inicie el expediente de declaración de BIC en su doble condición de Jardín histórico y Lugar histórico, y que se declare como tal.
- 3.- Que los árboles sobresalientes del jardín sean protegidos y catalogados, como ordena la Ley 4/2006, de Patrimonio arbóreo monumental de la Comunitat Valenciana. Conviene tener en cuenta

que están expuestos a una alta contaminación causada por el tráfico, y que muchos conductores utilizan la zona como si fuese un parking al aire libre.

4.- Que se traslade esta propuesta a la Consellería de Cultura y Deportes y al Ayuntamiento de Valencia.

Bibliografía

Garín Ortiz de Taranco, Felipe M^a, y otros. *Catálogo monumental de la Ciudad de Valencia*. Valencia, 1983.

Llombart, Constantí. *Valencia antigua y moderna*. Valencia, 1887.

Maximiliano de Austria. *Por tierras de España. Bocetos literarios de viajes (1851-1852)*. Cátedra, 1999.

Mercader, Gaspar. *El Prado de Valencia*. Ateneo de Buñol, 2000.

Tárrega, Francisco Agustín. *El Prado de Valencia*. Tamesis Book Limited, 1985.

Monuments desapareguts de la Comunitat Valenciana. Coordinador: Salvador Aldana. Consell Valencià de Cultura, València, 1999.

Sanchis Guarner, Manuel. *La ciutat de València. Síntesi d'història i geografia urbana*. CVC. València, 1999.

Primer Informe sobre el maltrato de animales en la Comunidad Valenciana

Data aprovació Ple 27 de novembre de 2007

Comissió autora Grup de treball específic sobre el maltractament d'animals

Autors 7 Integrants Elena Negueroles, Santiago Grisolia, Jesús Huguet, Vicente Muñoz Puelles, Rosa Mª Rodríguez Magda, Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles i Ramón de Soto

Iniciativa Ple del CVC (28 de març de 2007)

Instàncies enviades President de la Generalitat, consellers de Cultura i d'Agricultura, presidenta de la FVMP, compareixents davant del grup de treball, i dotze associacions de protecció dels animals de distintes poblacions valencianes

Text de l'informe

Antecedentes

Desde el punto de vista zoológico, el hombre es un animal más. Ya en 1735, el naturalista sueco Linneo (1707-1778) lo incluyó en el orden de los primates, donde figura todavía hoy, junto con los grandes monos antropoides, los demás simios y los lemures, entre otros.

Sin embargo, desde el punto de vista de su influencia actual, la especie humana ocupa un papel predominante. Es la que más ha alterado la superficie de nuestro planeta, y la principal responsable de la extinción de otras especies. Por eso al hombre se le ha llamado a veces «el mamífero dominante» (Macfarlane Burnet, 1970).

A lo largo de la historia, los seres humanos hemos vivido a expensas de otros animales. Los hemos cazado para obtener comida y pieles. Hemos aprendido a domesticarlos y a criarlos para después comerlos, lo que incluye al ganado y las aves de corral. Los hemos utilizado como suministradores regulares de leche, de lana, de huevos o de miel, a los que no hace falta sacrificar mientras sean productivos. Los hemos buscado y perseguido para hacernos con algunos de sus productos: el coral, el marfil, el almizcle, el esperma de ballena. Los hemos tratado como asociados -caso del perro, de los animales de carga, de la paloma mensajera-. Hemos luchado contra ellos cuando considerábamos que nos disputaban la comida o el espacio, o que ponían en peligro nuestras vidas o nuestra salud. Los hemos usado como objetos de experimentación.

También los hemos cazado por mera diversión, y los hemos exhibido, como en el circo romano, para hacer ostentación de nuestro poder. Incluso los hemos animado a luchar entre sí, como es el caso de las peleas de perros, de gallos o de peces luchadores de Siam (*Betta splendens*).

Como resultado de todo ello, muchas especies, antaño abundantes, se han extinguido o están a punto de hacerlo, en algunas zonas o del todo y para siempre. En la Comunidad Valenciana, por citar un par de ejemplos, a mediados del siglo XIX aún abundaban los ciervos y los corzos, y no era raro ver a la foca monje cerca de nuestros litorales.

En el fondo de todo esto hay una antiquísima tradición de prejuicio y de arbitrariedad. Tendemos a considerar que las demás especies animales son inferiores y que están para alimentarnos y servirnos, olvidando que todos somos seres vivos, que nuestros procesos fisiológicos son semejantes y que, en algunos casos, nuestros genomas son casi idénticos. Así, por ejemplo, el 98'5 % de nuestros genes son esencialmente los mismos que los del chimpancé. Esas semejanzas deberían servirnos para entender a los animales, y no para abusar de ellos. Es más, muchos animales gozan de sentidos de los que nosotros carecemos o que poseemos sólo en menor grado.

Constitución del Grupo de trabajo

En marzo de 2007, la consellera Elena Negueroles envió una carta al Presidente del Consell Valencià de Cultura, manifestando su preocupación por la violencia y los tratos inadecuados que sufren los animales en la Comunidad Valenciana, y solicitando la creación de un grupo de trabajo, «integrado por miembros de las distintas comisiones, para realizar un estudio sobre el maltrato a los animales en la Comunidad Valenciana». En dicha carta, la sra. Negueroles sugería que el CVC podía «realizar una gran labor concienciando a la juventud».

A propuesta de su Presidente, el Pleno del Consell Valencià de Cultura aprobó la creación de dicho grupo de trabajo en su sesión del 28 de marzo de 2007. Se acordó que las sras. Negueroles Colomer y Rodríguez Magda, y los sres. De Soto Arándiga y Muñoz Puelles formaran parte del grupo, que debía considerar todas las formas de maltrato a los animales y elaborar un informe, tendente a propiciar una mayor responsabilidad y una conducta más cívica, por parte de la ciudadanía, en relación con los animales, y lograr el máximo nivel de protección y bienestar para ellos.

Metodología

El Grupo de Trabajo sobre el Maltrato a los Animales se reunió en sesión constituyente el 24 de abril, con la asistencia del Presidente del CVC y del Secretario del mismo. Se eligió a la sra. Negueroles como Presidenta y al sr. Muñoz Puelles como Secretario, y se acordó invitar al sr. Sanchis-Guarner Cabanilles a las reuniones siguientes.

Se acordó también invitar a una serie de expertos, estudiar las legislaciones existentes, tanto a nivel nacional como autonómico, y consultar la bibliografía existente.

El 15 de mayo comparecieron, para hablar sobre las Asociaciones Protectoras de Animales:

- Serafí Doménech, de la Asociación pro Arca de Noé.
- Raúl Mérida, de la Fundación Raúl Mérida.
- Pablo Sentana, de la Fundación Raúl Mérida.

El 22 de mayo comparecieron:

- Ana Mayol, presidenta de la SVPAP (Sociedad Valenciana Protectora de Animales y Plantas).
- Emilia Pastor, presidenta de ARCADYS (Asociación para el Respeto y la Convivencia con los Animales Domésticos y Salvajes).
- Juan Oliver, directivo de ARCADYS y delegado provincial de FEDENVA (Federación para la Protección y Defensa del Animal en la Comunidad Valenciana).

El 8 de junio comparecieron, para hablar sobre la experimentación con animales:

- El Dr. Vicente Castell, jefe del departamento de hepatología experimental del Hospital Universitario La Fe.
- El Dr. Antonio Pineda, jefe del departamento de química médica del Centro de Investigación Príncipe Felipe.

El 28 de junio comparecieron, para hablar sobre Derecho Animal:

- Consuelo Ramón Chornet, profesora de Derecho Internacional Público y Relaciones Internacionales de la Universidad de Valencia.
- Vicenta Cervelló Donderis, profesora de Derecho Penal de la Universidad de Valencia.
- Alejandro Estrems Fuster, miembro del departamento jurídico de la SVPAP (Sociedad Valenciana Protectora de Animales y Plantas) en las áreas penal y administrativa).

El 25 de julio comparecieron, para hablar sobre otras Asociaciones Protectoras de Animales:

- Lorena Manrique, de la ASPAC, Asociación Protectora de Amigos de los Animales de Castellón.
- Pilar de la Peña, de la Asociación Refugio Can, ONG dedicada a la protección de los animales.

Los comparecientes aportaron documentación sobre el tema: revistas de las asociaciones a las que pertenecen, memorias de actividades, informes, proyectos, propuestas legales, programas de ayuda, acompañamiento y educación urbana para perros, modelos de contratos de adopción, etc.

Tras las comparecencias, los miembros del grupo de trabajo examinaron el material reunido, debatieron y aportaron sus propios textos, en los que se basa parcialmente este informe.

Relación de aportaciones escritas a los debates de la comisión:

- Elena Negueroles: Borrador para el informe sobre el maltrato animal en la Comunidad Valenciana.
- Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles: Ideas sacadas de las comparecencias en el tema de los animales domésticos.
- Vicente Muñoz Puelles: Antecedentes, Constitución del grupo y Metodología.

Cabe añadir que, en el mes de julio, el Consell Valencià de Cultura hizo una declaración institucional, manifestando su preocupación por el abandono masivo de animales de compañía en las fechas previas a las vacaciones estivales.

Tipos de animales y tipos de maltrato

Todas las especies animales sufren una u otra forma de discriminación o maltrato, pero la problemática de cada grupo es diferente. Desde el punto de vista de su utilización por el hombre, pueden establecerse de un modo general las siguientes categorías:

1) Animales domésticos. Son los que pertenecen a especies que habitualmente se crían, se reproducen y conviven con personas y que no pertenecen a la fauna salvaje. Tienen también esta consideración los animales que se crían para la producción de carne, piel o algún otro producto útil para el ser humano, los animales de carga y los que trabajan para la agricultura.

2) Animales de compañía. Son los animales domésticos que las personas mantienen generalmente en el hogar, con la finalidad de obtener compañía de los mismos. Disfrutan siempre de esta consideración los perros y los gatos.

3) Animales de compañía exóticos. Son los animales de la fauna no autóctona que de forma individual dependen de los humanos, conviven con ellos y han asumido la costumbre del cautiverio.

4) Fauna salvaje autóctona. Es la fauna que comprende las especies animales originarias de la Comunidad Valenciana o del resto del Estado español, incluidas las que hibernan o están de paso y las especies de peces y animales marinos de las costas de la comunidad.

5) Fauna salvaje no autóctona. Es la fauna que comprende las especies animales originarias de fuera del Estado español.

6) Animal salvaje urbano. Es el animal salvaje que vive compartiendo territorio geográfico con las personas, referido al núcleo urbano de ciudades y pueblos.

7) Animales de caza. Pertenecen a la fauna llamada salvaje. Para ayudarse, los cazadores utilizan otros animales, como perros, hurones o aves de cetrería.

8) Animales de experimentación. Desde las moscas del vinagre a los primates.

9) Animales utilizados como entretenimiento o diversión en zoológicos, circos, espectáculos ambulantes, festejos populares, corridas de toros.

Por otra parte, del conjunto de las comparencias se deduce que los tipos de maltrato a los animales son básicamente cuatro:

1) El maltrato a los animales de compañía, tanto por agresiones directas (peleas de perros, palizas, mutilaciones, etc.), como indirectas (abandono, confinamiento en espacios reducidos, movilidad limitada por cadenas, hacinamiento, alimentación inadecuada o insuficiente, etc.).

2) El maltrato, que podríamos llamar industrial, a los animales domésticos, es decir a los que son comestibles y también a los que son apreciados por su piel o por el trabajo que desempeñan. Malas condiciones de transporte, sacrificio sin aturdimiento, etc.

3) La utilización de animales para la experimentación médica y la cosmética.

4) La crueldad que utiliza la tradición como pretexto: la caza, el tiro de pichón o las fiestas y festejos protagonizados por animales.

Los países de la Unión Europea donde el maltrato a los animales es más frecuente son Portugal, Grecia y España.

Educación y sensibilización

Todos los comparecientes coinciden en que la solución más segura al maltrato y al problema del especismo, o discriminación basada en la diferencia de especie, consiste en un cambio generalizado de mentalidad. Dado que en nuestro país existe una suerte de laguna cultural en relación con el trato a los animales, el cambio sólo es posible a través de una educación integradora, basada en el respeto a la naturaleza e impartida desde la infancia.

Precisamente la Disposición Adicional Segunda de la Ley 4/1994, de la Generalitat Valenciana, sobre Protección de los Animales de Compañía, establece la obligación, para la Comunidad Valenciana, de programar campañas divulgativas entre escolares y ciudadanos, y contribuir a fomentar el respeto y el cariño a los animales y a difundirlo, en colaboración con las asociaciones de protección y defensa de los animales. De hecho, hay protectoras que desarrollan campañas de educación y sensibilización, incluida la formación del profesorado. Algunos comparecientes hablan de la necesidad de incluir en los planes de estudio una asignatura o actividades relacionadas con esta materia. Y en la Licenciatura de Derecho de la Universidad de Valencia existe una Asignatura opcional sobre Derechos de los animales. Debe insistirse en la creación y difusión de cursos similares.

Por desgracia, los resultados de esa educación tardarán años en manifestarse, mientras muchos animales continúan sufriendo aquí y ahora. Urge, pues, aplicar con rigor la legislación existente, revisarla en aquellos aspectos en los que resulte insuficiente y adoptar una serie de medidas que permitan, si no erradicar de inmediato esta situación penosa, al menos lograr mejoras sustanciales en la calidad de vida de los animales, que se encuentran a nuestra merced y obviamente no pueden protestar, como otros grupos discriminados, por el tratamiento que reciben.

Legislación

Existe una Declaración Universal de los Derechos del Animal, proclamada por la Liga Internacional de los Derechos del Animal y aprobada en 1978 por la Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura (UNESCO) y posteriormente por la ONU. En la práctica, sin embargo, muchos países no la cumplen.

La Constitución europea contiene una cláusula según la cual «la Unión y los Estados miembros tendrán plenamente en cuenta las exigencias del bienestar de los animales como seres sensibles». También están el Protocolo anejo al Tratado

Constitutivo de la Comunidad Europea, sobre protección y bienestar de los animales, introducido por el Tratado de Amsterdam, y la Directiva 93/119 CE del Consejo, relativa a la protección de los animales en el momento de su sacrificio o matanza, y que prescribe el necesario aturdimiento.

En cuanto a España, la legislación vigente en nuestro país resulta parcial y dispersa, y las leyes varían según la autonomía. Todos los comparecientes estiman que sería muy necesaria una Ley Marco nacional de protección y defensa de los animales, que ponga fin a las desigualdades legislativas entre las comunidades autónomas. A falta de esa ley, acaba de promulgarse la Ley 32/2007, que establece, en acatamiento del mandato comunitario, un conjunto de principios sobre la explotación, transporte, experimentación y sacrificio de animales, y un régimen común de infracciones y sanciones para garantizar su cumplimiento.

Por otra parte, y en lo que se refiere al ámbito autonómico, puede decirse que la Ley de la Generalitat Valenciana 4/1994, de 8 de julio, sobre Protección de los Animales de Compañía, es en general una buena ley, aunque podría mejorarse y en muchos aspectos no se cumple. Quizá su carencia principal, desde el punto de vista de los defensores de los animales, sea que sólo se refiere a los de compañía. Según esta ley, «son animales de compañía los que se crían y reproducen con la finalidad de vivir con las personas, con fines educativos, sociales o lúdicos, sin ninguna actividad lucrativa», lo que «es aplicable a todos los artrópodos, anfibios, peces, reptiles, aves y mamíferos de compañía, cuya comercialización o tenencia no esté prohibida por la normativa vigente».

Quedan excluidos de la aplicación de dicha ley «los animales de experimentación cuya protección esté regulada por las leyes españolas o las normas comunitarias y los que se crían para obtener trabajo, carne, piel o algún producto útil al hombre». La ley prohíbe, entre otras cosas, «el sacrificio de los animales, con sufrimientos físicos o psíquicos, sin necesidad o causa justificada». Prohíbe también «maltratar a los animales o someterlos a cualquier práctica que les pueda producir daños o sufrimientos innecesarios o injustificados». Y prohíbe, naturalmente, su abandono.

Hay un decreto del Gobierno Valenciano, el 158/1996, de 13 de agosto, por el que se desarrolla la ley anterior. Este decreto, dictado para la mayor efectividad y aplicación de la ley, aborda ampliamente los núcleos zoológicos, la identificación de los perros por tatuaje o sistema electrónico, la creación del Registro Informático Valenciano de Identificación Animal (RIVIA), los métodos de sacrificio, el Registro de Asociaciones de protección y defensa de los animales y el procedimiento sancionador.

Los comparecientes consideran absolutamente fundamental que se forme e informe suficientemente a los ayuntamientos, en quienes recae la competencia de velar por los animales abandonados, sobre los derechos y obligaciones de esta ley, pues su correcta aplicación o su absoluta ineficacia dependen de su conocimiento y correcta interpretación. También serían necesarias campañas de sensibilización, en los medios de comunicación, que aumentaran el respeto hacia los animales de compañía. Todos consideran que el cumplimiento por parte de la Administración de las distintas previsiones y sanciones que contempla la Ley es un requisito fundamental para la eficacia real de la misma.

A partir de la entrada en vigor de la Ley Orgánica 15/2003 del Código Penal, el maltrato de animales domésticos se configuró como delito en los casos de conducta grave, manteniéndose la falta únicamente para los supuestos leves. Asimismo, se introdujo como falta el abandono de animales.

El artículo 337 del Código Penal se modificó y quedó redactado como sigue: «Los que maltrataren con ensañamiento e injustificadamente a animales domésticos causándoles la muerte o provocándoles lesiones que produzcan un grave menoscabo físico serán castigados con la pena de prisión de tres meses a un año e inhabilitación especial de uno a tres años para el ejercicio de profesión, oficio o comercio que tenga relación con los animales».

Cabe una crítica a la redacción empleada, pues en el tipo penal recogido en el artículo 337 se establece como requisito objetivo que el maltrato se lleve a cabo «con ensañamiento e injustificadamente». Sin embargo, no se comprende que un maltrato que cause la muerte o lesiones que produzcan un grave menoscabo físico pueda estar justificado. Del mismo modo, resulta insólito que esa conducta quede impune si se realiza sobre un animal que no sea doméstico.

Hay otros artículos de redacción ambigua, por lo que actualmente existe una propuesta por parte de varias sociedades protectoras españolas para modificar algunos aspectos del Código Penal vigente.

Animales de compañía

Dado que, como hemos visto, existen distintos tipos de animales según su utilización o la finalidad a la que están destinados, y algunos de ellos requieren un tratamiento separado y pormenorizado, el grupo de trabajo ha decidido tratarlos en informes sucesivos.

En primer lugar, por la dimensión que están adquiriendo estos últimos años -actualmente hay animales en seis de cada diez hogares españoles, en este Primer informe nos referiremos a los

animales de compañía, y en particular a los gatos y a los perros.

Al mismo tiempo que causaba la disminución o la extinción de unas especies, el hombre ha favorecido la abundancia de otras, que por su tamaño, sociabilidad y adaptabilidad han pasado a convivir con nosotros. Mediante la cría selectiva, perros y gatos se han diversificado en numerosas razas y variedades, que sin nuestra intervención no se darían en la naturaleza.

No son, naturalmente, las únicas especies de animales de compañía, pero sí dos de las más comunes y que suscitan mayores simpatías. Simpatías que, sin embargo, no las han protegido suficientemente de nuestra propia crueldad o desidia.

De todas las formas de maltrato a estas dos especies, el abandono es la más frecuente. Para prevenirlo, la Ley 4/1994 de la Generalitat Valenciana sobre Protección de los Animales de Compañía obliga a la identificación indeleble de los perros en toda la Comunidad Valenciana, mediante microchips o tatuajes. Sin embargo, es opcional en lo que se refiere a los gatos.

Hay que distinguir, por otra parte, entre censar e identificar a un animal. El censo es un control municipal, como estar empadronado, mientras que la identificación es equivalente a nuestro DNI. La ley citada considera que el no tener censado a un perro es una falta leve, mientras que la ausencia de la identificación es considerada como falta grave.

Los gatos

El gato, venerado en algunas culturas, ha sufrido grandes persecuciones, sobre todo en la Edad Media, época en la que se le asociaba con la brujería y se le sometía a los peores tormentos. Su predisposición biológica a vivir en solitario lo ha convertido en víctima propicia del abandono. Se calcula que en España se abandonan el doble de gatos que de perros, con el falso pretexto de que son autosuficientes.

Sin embargo, un gato que ha vivido en un hogar y convivido con una familia difícilmente puede sobrevivir en la calle. Ha desarrollado su instinto cazador a nivel de juego, y no sabe capturar otros animales para comer. Por otra parte, ha pasado de la protección de una casa a un medio muy distinto, desconocido y lleno de posibles peligros y agresiones. Del mismo modo que el perro abandonado, posiblemente muera en pocos días.

El cambio de un hogar a otro puede permitir su supervivencia, pero el cambio de un hogar a un centro de recogida o un albergue de animales no siempre da buen resultado, ya que el gato suele adoptar una actitud depresiva, se niega a comer

y, en un porcentaje muy elevado, enferma y muere.

Cabe observar que las perreras no recogen a los gatos abandonados, por lo que es frecuente que acaben siendo arrollados por algún vehículo o malviviendo en solares.

Sería un grave error, desde el punto de vista ecológico, etológico y sanitario, dejar la ciudad totalmente desprovista de gatos, porque ejercen un control incuestionable sobre los roedores.

La situación idónea es el mantenimiento de colonias reducidas y controladas sanitariamente, como recomienda la OMS y como hace el Plan de Esterilización Felina que se está practicando en Valencia. Dicho sistema consiste en procurar a los gatos de las colonias agua y pienso seco para gatos, lo que evita las consecuencias desagradables de mal olor y suciedad que produce una alimentación inadecuada, en tomar las medidas necesarias para prevenir las enfermedades y en esterilizar a las hembras, para controlar la población.

Con actuaciones como el Plan de Esterilización Felina se logra que las colonias vivan sanas, bien alimentadas y con una población estable, y se consigue la socialización progresiva de los gatos de la calle, con lo que se hace más factible su adopción.

Aunque es difícil aportar estadísticas, algunos comparecientes consideran que los gatos son los animales que sufren más a menudo la crueldad de las personas, en forma de perdigonazos, envenenamientos, ataques de perros provocados por sus dueños y otros. La Ley de la Generalitat Valenciana sobre Protección de los Animales de Compañía sanciona como falta muy grave y con fuertes multas cualquier daño que pueda ocasionárseles, y prohíbe, como corresponde, el abandono, el envenenamiento y demás formas de maltrato.

Los perros

El perro, llamado convencionalmente el mejor amigo del hombre, es objeto frecuente de su malhumor y su indiferencia. Algunos comparecientes han calculado en unos 200.000 el número de perros abandonados y recogidos anualmente en España, por lo que cabe deducir que los no recogidos son muchos más. Como en el caso de los gatos, es difícil dar cifras exactas.

Hay que tener en cuenta que muchos perros abandonados, faltos de cuidados y de control sanitario, acaban contrayendo zoonosis, es decir enfermedades o infecciones, algunas de ellas graves, que pueden ser transmitidas a otros perros o a las personas. Por otra parte, cada año se producen en España unos 7000 accidentes de tráfico, motivados por perros abandonados.

Todos los comparecientes creen imprescindible la obligatoriedad del microchip, que se estableció en 1997, para controlar a los perros e identificar a sus dueños en caso de pérdida o abandono. Atribuyen a esa obligatoriedad el hecho de que en países como Alemania o Holanda se haya llegado prácticamente al abandono cero.

El valor real del microchip es de unos tres euros. A ellos hay que sumar la inscripción en el Colegio Oficial de Veterinarios, que lleva el registro de animales de compañía, y que cuesta unos quince euros. La cifra que cobra el veterinario por la implantación del microchip y la gestión es variable, pero en cualquier caso el coste de que el animal lleve microchip suele rondar los treinta euros.

Pese a la obligatoriedad, el porcentaje de la población canina que lleva microchip es difícil de establecer. Los ayuntamientos, que deberían llevar los censos, habitualmente no los muestran.

La esterilización resulta más cara, y oscila entre treinta euros y doscientos, según el sexo del animal y dónde se realice. Hay que tener en cuenta que la esterilización, que todos los comparecientes consideran esencial para evitar la reproducción incontrolada, es voluntaria, mientras que la implantación del microchip es obligatoria. Sin embargo, esa obligatoriedad, que acabaría con el abandono si fuera efectiva, resulta impopular, por falta de educación y concienciación. Es un problema de actitud respecto a los animales, no de dinero.

Por otra parte, el decreto correspondiente dice que el dueño de un animal ha de denunciar la desaparición de este, pero no cuándo. Así, cuando el animal es identificado mediante el microchip, y a través de él se llega al dueño, este se limita a recogerlo y puede eludir la sanción. La mayor parte de las denuncias por abandono acaban archivadas.

Los comparecientes explican que faltan centros autorizados de acogida de animales. Según la ley, los ayuntamientos deberían tener instalaciones apropiadas, pero la mayoría carecen de ellas, y lo que hacen es contratar empresas, algunas de las cuales no están autorizadas, que sacrifican los animales a los diez días o antes, cuando se produce una cesión y es el dueño quien quiere deshacerse del animal. En vez de castigar el abandono, en estos casos se dan facilidades para matar al perro. Por citar un ejemplo, de los 135 municipios de la provincia de Castellón, sólo 21 tienen servicio para la recogida de perros abandonados, y todos ellos lo realizan a través de la contratación de empresas privadas, que acaban sacrificando al animal. Puede decirse, grosso modo, que en esa provincia 1 de cada 10 animales ingresado en el servicio de recogida se devuelve a su propietario, 1 de cada 10 es adoptado y 8 de cada 10 son

sacrificados. Además, el número de animales abandonados durante cuatro años, del 2002 al 2005, ha aumentado un 72 %.

Algunos comparecientes han comentado la incongruencia de una ley sobre la protección a los animales de compañía que deja una puerta abierta al sacrificio de los mismos.

Otros consideran que la identificación con el microchip no está funcionando como debiera. Cuando se produce un atropello, al perro en cuestión se le debería pasar por el control de microchips. En lugar de eso, si muere va a la incineradora y el chip desaparece con él, de modo que el abandono, si lo ha habido, queda sin castigo. Y, en el caso de que el perro se hubiera perdido, el dueño queda imposibilitado de saber si era suyo. Si el animal resulta herido, habitualmente ingresa en la perrera, donde se plantea el dilema de si vale la pena curarlo para sacrificarlo diez días después.

Otros van más lejos y hablan de la inconveniencia de delegar la aplicación de la ley en los ayuntamientos, cuando debería ser la Generalitat quien la hiciese cumplir. En su opinión, muchos ayuntamientos ni siquiera saben que existe la Ley de Protección de los Animales de Compañía. Además, por lo común carecen de personal especializado y de departamentos específicos para el control y censo de los animales. No diferencian entre los casos graves y los que merecen sólo una sanción, y cuando tramitan una denuncia lo hacen sin prisas, ignorando que la situación de un animal abandonado se agrava por momentos.

Por otra parte, la policía municipal no suele estar preparada para juzgar si un animal se encuentra en buenas condiciones. Raramente lleva lectores de microchips, y por lo general no efectúa controles. El registro de propietarios no se actualiza y las sanciones, caso de existir, no se aplican, porque los procedimientos sancionadores son extremadamente lentos e ineficaces, incluso en casos de crueldad manifiesta o abandono.

Habría que forzar a los ayuntamientos a cumplir con sus competencias, y que educar a los propietarios para que fuesen responsables.

Algunos sugieren que la Generalitat Valenciana podría hacer mucho en este terreno, creando un organismo que atendiera las peticiones de auxilio, en caso de abandono o maltrato, o al menos un teléfono de atención ciudadana dedicado a los animales, promovido y difundido por la Generalitat, de quien debería depender, aunque podría estar gestionado por una asociación de protectoras. Con ello se darían respuestas inmediatas, se ayudaría a los animales heridos, se proporcionaría información veterinaria según las localidades, un listado de protectoras, de perreras, de residencias caninas, de cementerios y crematorios, etc. Creen que

este servicio, pionero en España, evitaría muchos abandonos.

También hay quienes consideran que la protección de los animales no debería depender de la Consellería de Agricultura, sino de aquella consellería que tenga las competencias de Bienestar Social. Otra sugerencia es que las multas a los causantes de malos tratos a los animales puedan convertirse en ayudas para que las protectoras tengan refugios.

Algunas asociaciones protectoras valencianas, gracias a la colaboración de protectoras de Alemania, Austria y Holanda, y de particulares de esos países, han conseguido salvar la vida de muchos perros, que en lugar de ser sacrificados han sido trasladados a refugios o a hogares de adopción en el extranjero. Cabe destacar que en esos países el sacrificio de animales de compañía, como se practica regularmente en las perreras españolas, está prohibido, y que la natalidad está controlada. En Dinamarca y en Suecia hay listas de espera, y en Alemania se llega a pagar un impuesto por tenencia de perros.

Dado que el problema del abandono es un problema de superpoblación, como en el caso de los gatos, se recomienda encarecidamente la esterilización, a la que se atribuyen, entre otras ventajas, la de aumentar la longevidad y evitar o disminuir las patologías tumorales.

Las condiciones de numerosas perreras son lamentables. Cuentan, en general, con instalaciones poco protegidas, en las que a veces entran a robar los perros. Algunas carecen de rediles para perros grandes, por lo que estos se ven reducidos a ocupar espacios demasiado pequeños para su tamaño.

En bastantes casos, los responsables carecen de una formación relacionada con los animales. Como hay falta de control y de vigilancia por parte de las autoridades, la limpieza de los rediles se realiza con los perros dentro, de modo que quedan completamente mojados.

Además, en ocasiones la alimentación es inadecuada según los criterios veterinarios. Como no se tiene ninguna precaución con los cachorros y los animales enfermos no se aíslan, la mortandad es continua. Tampoco se desinfectan suficientemente los rediles donde ha habido un foco infeccioso.

Por otra parte, no siempre se realiza una difusión de los animales recogidos para facilitar su adopción, con lo que la mayoría son sacrificados irremisiblemente. A veces no existe atención veterinaria, y el facultativo sólo acude para sacrificar.

El horario de atención al público es muy restringido, y en los casos de adopción no suele haber un contrato ni un seguimiento posterior.

Mención aparte merecen las peleas de perros, que en la Comunidad Valenciana siguen celebrándose, pese a estar prohibidas, y el maltrato a los galgos y otros perros usados para la caza, que al terminar la temporada son abandonados, ahorcados o arrojados a pozos, o bien son encerrados en lugares malsanos, donde languidecen, alimentados con pan duro y bebiendo agua llena de verdín.

Resumen

1) Es necesario incrementar las campañas de sensibilización. Los animales no deberían estar al libre albedrío de sus dueños, si sus dueños no son responsables. Hay personas que tienen animales como si fueran objetos, y los acumulan, como si padecieran el síndrome de Diógenes, sin atender a las condiciones de habitabilidad o de higiene. También hay personas que no comprenden la necesidad del microchip, o la de pasear a sus perros con correas, para evitar los extravíos o los ataques a otros animales.

2) Conviene promocionar la utilización terapéutica de los animales, bien sea con perros, gatos, caballos o delfines. La relación con los animales mejora el bienestar de los pacientes, y con frecuencia acelera el proceso de recuperación.

3) En los cursos de formación de la Policía Municipal deben incluirse todos los temas relacionados con los derechos de los animales y su protección. Si lo consideraran necesario y contaran con los medios para ello, los ayuntamientos podrían crear unidades especiales de policía, similares al SEPRONA.

4) La Policía Municipal debe ser capaz de requisar con la rapidez necesaria aquellos animales domésticos que no estén debidamente identificados y bien cuidados, así como de multar de una manera eficaz y ejemplar a los maltratadores.

5) La Policía Municipal debería perseguir, en cumplimiento de la ley, la cría y comercialización de animales incontrolada, sin las preceptivas licencias y autorizaciones. En este sentido, cabe mencionar que la situación en la Plaza Redonda de Valencia ha mejorado mucho, desde que la policía ha aumentado el control.

6) Conviene fomentar cualquier medida, como la esterilización, que ayude a paliar la reproducción incontrolada, causa principal del abandono.

7) Las leyes deberían ser claras y suficientes, y los encargados de hacerlas cumplir deberían tener una formación especializada. Conviene

realizar campañas de inspección para comprobar el cumplimiento del marco jurídico.

8) Entendemos que hay un vacío legislativo, ya que si bien la Constitución, en su artículo 15, sienta el principio de protección a las personas, prohibiendo el trato inhumano o degradante, no existe ningún precepto ni norma básica que garantice los derechos de los animales. Por ello, en caso de reformar el texto constitucional, sería de desear que este vacío se cubriera.

9) Los ciudadanos denunciantes de malos tratos deberían ver facilitada su tarea, y los funcionarios y técnicos encargados de gestionarlas deberían tener una formación adecuada. Los procesos han de agilizarse, y en los casos de torturas o malos tratos la confiscación de los animales debe de ser inmediata, antes de que se produzca la muerte.

10) Convendría que, en lugar de contratar a empresas privadas que realizan el servicio de acogida, adopción y sacrificio de animales abandonados, los ayuntamientos tuvieran un centro de protección de animales, con el correspondiente refugio, gestionado por una protectora.

11) Es necesaria una coordinación mayor entre las administraciones, y una colaboración entre los organismos oficiales y las protectoras de animales.

12) Sería útil la creación de una Oficina de Información sobre Animales, para atender las demandas de los ciudadanos a diferentes niveles, como los teléfonos de las protectoras o los pasos a seguir cuando se encuentra un animal herido o abandonado. Dicha oficina podría tener una web centralizada de animales abandonados, y sería capaz de tramitar denuncias o, en su defecto, de dirigirlos a donde corresponda.

13) Cabría estudiar también la creación de una entidad gestora, para la gestión centralizada de todas las perreras de la Comunidad. Dicha entidad sería subvencionada por la Generalitat y contaría con la ayuda de voluntarios y la gestión de la protectora que se ofreciera o fuese elegida para realizar esta función.

14) En cualquier caso, urge comprobar el estado de las perreras ubicadas en la Comunidad Valenciana, y tomar medidas para que las instalaciones se hallen en buen uso y el personal que trabaje en ellas tenga la necesaria formación.

15) Las perreras deberían orientarse hacia el sacrificio cero. Mientras esto no sea factible, convendría ampliar el plazo de permanencia antes del sacrificio hasta al menos 20 días, y publicitar a los animales mediante la difusión en Internet, publicaciones específicas, campañas de prensa, distribución de fotos en los

Ayuntamientos, etc., a fin de promocionar su adopción.

16) Cuando el sacrificio sea inevitable, por enfermedad o saturación de la perrera, han de tomarse todas las medidas para que resulte lo más indoloro y menos traumático posible. Además, las perreras deberían llevar un registro no sólo de entradas y salidas, sino también de las intervenciones del veterinario y de los métodos empleados, tanto para las curas o prevenciones como para los sacrificios.

17) En los casos de adopción, los animales deberían ser entregados con el microchip, vacunados y esterilizados. El adoptante se haría cargo de estos gastos, que deberían ser moderados para no desalentar la adopción.

18) Debería existir un registro a disposición del responsable de la perrera, para no entregar un animal a alguien con antecedentes de maltrato o abandono.

19) El perro debería entregarse también con un contrato de adopción, y el microchip debería incluir el teléfono de la protectora que gestione la perrera, para su posterior seguimiento.

20) Podría considerarse también la creación de un Cuerpo de Voluntarios, para ayudar a la policía y a las Sociedades Protectoras de Animales a ejercer sus funciones respecto al control de los animales domésticos y su bienestar.

21) Sería asimismo muy deseable un incremento del apoyo presupuestario a las entidades que, sin ánimo de lucro, desarrollaran programas definidos de protección y defensa de los animales.

22) Habría que promover los convenios con aquellos países donde hay escasez de mascotas y que pueden absorber nuestros excedentes.

23) Las peleas de perros deben perseguirse con mayor rigor y eficacia.

Conclusiones

1) El Consell Valencià de Cultura considera que una de las características de las sociedades democráticamente maduras y culturalmente avanzadas debe ser el respeto a la naturaleza y, en consecuencia, a los animales de otras especies.

2) Los animales son seres vivos dotados de sensibilidad física y psíquica, y han de recibir el trato que, atendiendo a sus necesidades etológicas, requieran para su bienestar. Por la misma razón, hay que procurar evitarles sufrimientos o maltratos de cualquier tipo. En consecuencia, consideramos que debería existir una norma básica del Estado que garantice los

derechos de los animales, impidiendo que sean sometidos a tratos crueles y degradantes.

3) Es imprescindible reforzar los programas educativos sobre animales, naturaleza y medio ambiente, en la escuela y en la universidad. Hay que explicar a los niños que no es necesario tener un animal de compañía, pero sí cuidarlo y mantenerlo en buenas condiciones, y que la compra de animales exóticos estimula la captura y el tráfico ilegales.

4) Convendría estudiar la creación de un Consejo de Protección y Bienestar Animal con la participación de las asociaciones protectoras, que controlase el cumplimiento de las leyes por parte de los ayuntamientos.

5) Este informe se enviará a Presidencia, a las Consellerías de Cultura y Deportes, Agricultura y Bienestar Social, a la Federación Valenciana de Municipios y a las Asociaciones Protectoras de Animales.

Bibliografía

- Barnett, S. A. La conducta de los animales y del hombre. Alianza, Madrid, 1972.
- Burnet, Macfarlane. El mamífero dominante. La biología del destino humano. Alianza, Madrid, 1973.
- Goodall, Jane. Los diez mandamientos. Paidós, Barcelona, 2003.
- Lafora, Alfonso. El trato a los animales en España. Oberón, Madrid, 2004.
- Mosterín, Jesús. Vivan los animales. Debolsillo, Barcelona, 2003.
- Singer, Peter. Animal Liberation. A New Ethics For Our Treatment of Animals. Avon Books, New York, 1975.
- Sociedad Valenciana Protectora de Animales y Plantas. Animales y Plantas. Hacia una relación en armonía. S.V.P.A.P., Valencia, 2006.
- Tamales, Kepa. Tú también eres un animal. Martínez Roca, S. A., Barcelona, 2007.

Bibliografía legal

- LEY 4/1994, de 8 de julio, de la Generalitat Valenciana, sobre Protección de los Animales de Compañía. (DOGV 11 Julio - BOE 15 Agosto).
- DECRETO 158/1996, de 13 de agosto, del Gobierno Valenciano, por el que se desarrolla la Ley de la Generalitat Valenciana 4/1994, de 8 de julio, sobre Protección de los Animales de Compañía.
- DECRETO 60/2002, de 23 de abril, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el Reglamento de Festejos Taurinos Tradicionales en la Comunidad Valenciana (bous al carrer) (DOGV núm. 4.241, de 3 de Mayo).
- DECRETO 145/2000, de 26 de septiembre, del Gobierno Valenciano, por el que se regula, en la Comunidad Valenciana, la tenencia de animales potencialmente peligrosos.

LEY 12/2003, de 10 de abril, de la Generalitat Valenciana, sobre Perros de Asistencia para Personas Discapacitadas.

LEY ORGANICA 12/1995, de 12 de diciembre, de Represión del contrabando (BOE 13 Diciembre).

LEY 4/2003, de 26 de febrero, de la Generalitat Valenciana, de Espectáculos Públicos, Actividades Recreativas y Establecimientos Públicos. (DOGV 6 Marzo - BOE 4 Abril).

LEY ORGANICA 15/2003, de 25 de noviembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal (BOE 26 Noviembre)

LEY ORGANICA 32/2007, de 7 de noviembre, para el cuidado de los animales, en su explotación, transporte, experimentación y sacrificio. (BOE 8 Noviembre).

Sobre la nova Llei del Sòl i els criteris a seguir en matèria urbanística

Data aprovació Ple 27 de novembre de 2007

Comissió autora Jurídica i d'Interpretació Reglamentària

Coordinador Vicent Álvarez

Iniciativa Comissió Jurídica (11 de juny de 2007)

Instàncies enviades President de la Generalitat, presidenta Corts Valencianes, presidenta FVMP

Text de l'informe

1. Introducció

El creixement de la població i el procés urbanitzador està plantejant una sèrie de problemes que afecten molts aspectes de la vida col·lectiva; d'especial rellevància s'ha manifestat la conveniència de garantir el desenvolupament sostenible de les nostres ciutats, especialment en allò que fa referència a la qualitat de vida, a la conservació del patrimoni arquitectònic i a la satisfacció de les necessitats i prioritats d'una societat moderna.

Per aquesta raó, l'Estat i les comunitats autònomes han legislat i adoptat mesures administratives sobre la matèria, en algunes ocasions sense una norma marc general actualitzada.

El Tribunal Constitucional, fa ja alguns anys, en concret en 1997, va sentenciar el criteri que està seguint-se, segons el qual cada comunitat autònoma pot establir el seu model urbanístic, sempre dins del marc constitucional i sense envair les competències estatals, cas de la normativa sobre expropiació forçosa i valoració del sòl, per exemple. L'Estat també pot legislar sobre drets i obligacions generals o comunes a

tot el territori espanyol, sempre que es limite als principis bàsics que han de seguir tots els ordenaments autonòmics.

La legislació urbanística valenciana té les seues particularitats, i va introduir en el seu dia la figura de l'agent urbanitzador, per la qual es fa possible que l'urbanitzador siga privat i no el titular de la propietat. En la pràctica, aquesta figura ha generat abusos i crítiques fins i tot a nivell comunitari europeu. Com veurem, la norma que comentem admet la figura de l'agent urbanitzador.

2. La nova norma i el seu àmbit

En el pròleg de la nova Llei, aprovada el 28 de maig de 2007, es diu: “el sol urbà -la ciutat ja feta- té també un valor ambiental, com a creació cultural col·lectiva que és objecte d'una permanent recreació, per la qual cosa les seues característiques han de ser expressió de la seua naturalesa, i l'ordenació ha d'afavorir-ne la rehabilitació i fomentar-ne l'ús”.

Un tema d'aquesta entitat no pot ser ignorat pel Consell Valencià de Cultura, raó per la qual la Comissió Jurídica es va proposar elaborar un informe centrat en les normes que poden afectar l'àmbit patrimonial, cultural i ambiental.. El present informe, doncs, ha estat redactat des de l'òptica descrita.

Hem d'assenyalar que des d'alguns sectors doctrinals i públics s'ha plantejat que la norma envaïx algunes competències autonòmiques, i que pot afectar la Llei Urbanística Valenciana. En unes recents jornades, fetes sota el patrocini del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, el tema ha estat tractat per rellevants especialistes.

La reforma no intenta ser una reforma total urbanística, i evita, o almenys ho intenta, envair les competències autonòmiques. La seua pretensió es concretaria a fixar uns principis generals sobre l'ús del sòl i unes regles sobre la seua urbanització. Es tracta de desplegar el dret a l'habitatge i les limitacions i condicions que han d'observar-se a tot l'estat, deixant la regulació específica en mans de les autonomies. L'exposició de motius ho aclariu; estem davant d'una regulació bàsica, i per tant d'aplicació general al sòl rural i a l'urbà.

3. Els principals punts que aporta la nova Llei

La part més innovadora és la relativa a l'estatut bàsic dels drets dels ciutadans, en la qual es definixen nous drets que no figuraven en la legislació, i també les facultats i límits dels propietaris i promotors immobiliaris. Aquesta part del text és prou innovadora i introdueix una sèrie d'elements que poden ser positius, i que en alguns casos afectarien les normes autonòmiques

Dos aspectes en destaquen: el primer, la concreció del dret a un habitatge digne, “lliure de soroll o altres immissions contaminants de qualsevol tipus que superen els límits màxims admesos per la legislació aplicable i en un medi ambient i un paisatge adequats”. El segon, garantir uns nivells d'informació superiors als que es donaven fins ara, i ampliar el dret de participació ciutadana en els instruments d'ordenació urbana, fixant l'efectiu dret de participació en l'elaboració i l'aprovació dels instruments urbanístics.

En el capítol dels deures, l'article 5, a) fixa com a deure: “Respectar i contribuir a preservar el medi ambient, el patrimoni històric i el paisatge natural i urbà, i abstenir-se en tot cas de realitzar qualsevol acte o desenvolupar qualsevol activitat no permesos per la legislació en la matèria”.

En relació a la iniciativa privada en l'organització i la construcció d'immobles, es plantegen un conjunt de criteris que hauran de ser inclosos en les legislacions autonòmiques. Hi ha una referència a l'activitat urbanitzadora quan aquesta no es realitza per l'administració, cas dels actuals PAI, per a garantir la informació i la concurrència (article 6, a). Aquest punt es relaciona amb un altre, segons el qual l'ús del sòl ha de fer-se de conformitat amb l'interés general i segons el principi de desenvolupament sostenible, garantir l'ús racional dels recursos -cas de l'aigua-, la seguretat de les persones i la protecció del medi ambient.

Considerem que hi ha un notable avanç en relació a la situació actual, ja que el dret a urbanitzar es veu limitat i condicionat a un interès general i a uns criteris de sostenibilitat mediambiental.

Altres elements del text es refereixen a la reserva d'un 30% de sòl per a habitatges protegits, la preservació dels valors culturals, ambientals, arqueològics, paisatgístics, la necessitat d'informe previ de sostenibilitat de tots els plans urbanístics, la regulació de la venda forçosa per incompliment de la funció social o no rehabilitació d'immobles, i la regulació del patrimoni municipal del sòl, al qual s'atribueix la funció de complir un fi afectat per l'habitatge social.

El tema de la reserva esmentada del 30% del sòl per a habitatges protegits exigirà una posterior regulació, ja que la Llei ha optat per aquesta mesura sense arbitrar mecanismes d'aplicació.

4. Incidència sobre la Llei urbanística valenciana

Els experts han considerat que la llei que comentem no implica importants reformes de la Llei urbanística valenciana; només caldria fer algunes adaptacions puntuals i mínimes. La

reserva de sòl, un mínim del trenta per cent en cada municipi, per a habitatge social obligaria inicialment a totes les autonomies, sempre que no es produïra un pronunciament jurisprudencial advers.

Quant a la controvertida figura de l'agent urbanitzador, tal com va argumentar sòlidament el Professor Mestre en les jornades del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, no ha estat qüestionada; el legislador estatal ha optat per no pronunciar-s'hi, de forma que la seua vigència continua. Una altra cosa és a l'hora de la seua aplicació a cada cas, i per tant els processos urbanitzadors han d'estar sotmesos als principis de la nova Llei: sostenibilitat, inexistència de soroll inadmissible, recursos hídrics...

La norma incorpora definitivament el principi de llibertat d'empresa en el mercat de l'obra urbanitzadora, la qual cosa, com s'ha assenyalat, és de fet acceptar la figura de l'agent urbanitzador. Això no implica que aquest pugua fer i desfer al seu arbitri, ja que l'activitat d'execució de les urbanitzacions ha d'estar sotmesa a altres principis, a uns procediments amb publicitat, concurrència i respecte dels drets, cosa aquesta darrera que en algunes ocasions ha faltat en el nostre territori.

La pràctica urbanística ha evidenciat que el concepte que s'utilitza per a justificar l'expropiació per un agent urbanitzador, tant privat com públic, o reclassar el sòl, com és el de "l'interès general", no està degudament tipificat legalment i ha permés actuacions més que discutibles, i sobretot algunes actuacions abusives contra els titulars de béns susceptibles d'expropiar. Des del Consell Valencià de Cultura es considera convenient un major rigor i la tipificació de "l'interès general".

Conclusions

Primera.- El Consell Valencià de Cultura valora positivament els punts esmentats de la citada Llei, i considera que poden contribuir a millorar la situació actual. Això implicaria adoptar les mesures d'aplicació corresponents per part de les nostres administracions. De gran rellevància serà l'aplicació del principi de sostenibilitat mediambiental, ja que pot evitar l'excés urbanitzador.

Segona.- Les instàncies públiques haurien de fer una campanya d'informació i divulgació de l'esmentada Llei dirigida a les persones encarregades de la seua aplicació, tals com funcionaris i membres de les Corporacions Locals, i a la ciutadania, especialment per tal d'informar sobre els drets i les obligacions que marca la nova Llei.

Tercera.- En els procediments urbanitzadors, creats en la nostra normativa urbanística, cas

dels que es fan per agents urbanitzadors, caldria garantir l'aplicació dels principis i criteris de la nova Llei. Igualment els municipis hauran d'anar amb compte en l'exercici de les seues competències, especialment pel que fa a la concessió de llicències urbanístiques i a l'aprovació dels plans, particularment els Plans d'Actuació Integral. Finalment, reiterem la conveniència de tipificar el concepte d'"interès general", per tal d'evitar abusos i garantir i protegir els drets de les persones.

El present informe es comunicarà a la Federació de Municipis i Províncies, al Govern Valencià i a les Corts Valencianes.

Sobre el parc de Ribalta i el pas del TVRCas (Transport de Via Reservada de Castelló)

Data aprovació Ple	21 de desembre de 2007
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Vicent Álvarez i Vicente Muñoz Puelles
Iniciativa	Comissió de Llegat (3 d'octubre de 2007) Escrit posterior del grup socialista en l'Ajuntament de Castelló de la Plana (14 de novembre de 2007)
Instàncies enviades	Conselleria de Transport i Obres Públiques; Ajuntament de Castelló; Grup municipal peticionari

Text de l'informe

Antecedents

La Comissió de Llegat va manifestar la conveniència de continuar informant sobre els jardins històrics valencians. Al tindre coneixement de l'existència d'un projecte que incloïa el pas d'un autobús guiat anomenat TVRCAS (Transport de Via Reservada de Castelló) pel centre del parc de Ribalta de Castelló, s'acordà que el Sr. Muñoz Puelles iniciara un informe sobre el parc

Posteriorment, a la sessió de la Comissió de Llegat de 14-11-07, es va donar compte per part del Sr. President de l'entrada al registre del CVC d'un escrit, de data 14-11-007, adreçat a la nostra Institució per part del Portaveu del Grup Municipal Socialista de l'Ajuntament de Castelló de la Plana. En aquest escrit es demanava al CVC la redacció d'un dictamen sobre el traçat del bus guiat al seu pas pel parc Ribalta, manifestant-se en contra del projecte i afirmant que existien propostes alternatives.

Després d'escoltar el informe del Sr. Muñoz Puelles els valors històrics i patrimonials del parc, la Comissió de Llegat acordà ampliar el text, amb la participació del Sr. Alvarez.

Valors històrics i patrimonials del parc de Ribalta

En 1804, antic cementeri de Castelló fou traslladat des de la plaça vella a un nou lloc a l'oest de la ciutat, on actualment se troba el parc de Ribalta. En 1868, la necessitat que la població tingueren un lloc digne on reunir-se va fer que s'exhumaren les restes i se les emportaren a un cementeri nou, que estava en obres.

El projecte de passeig de Ribalta fou presentant en l'Ajuntament eixe mateix any per Luis Alfonso y Brull, mestre d'obres i director de Camins veïnals. Luis Alfonso va utilitzar els elements habituals en la jardineria de l'època, visibles en jardins com els de Monforte i la Glorieta de València: un passeig central i unes placetes que articulaven els camins. Al final, junt a la placeta major, en la part més ampla del parc, hi havia una muntanyeta artificial amb una gruta. Un banc de pedra picada amb recolzament de ferro contornejava la placeta, que també tenia una pèrgola de fusta, sostinguda per pilars coberts de taulells.

Cal esmentar que el parc fou anomenat de Ribalta en memòria del pintor Francisco Ribalta, que es creia que havia naixcut a Castelló, quan en realitat va nèixer a Solsona, província de Lleida, segons consta en l'acta del bateig.

Huit anys després de que es va construir el Passeig de Ribalta, en 1876, s'expropiaren un terrenys adjacents, els quals estaven separats pel camí de Morella, per construir el Passeig Nou, més tard anomenat l'Albereda i posteriorment de l'Obelisc. Luis Alfonso, autor també d'aquest projecte, va tindre que modificar parcialment el traçat general per deixar fora un camp de garrofers dels quals era propietari el comte de Pestagua, el qual es resistia a cedir-lo. Els dos passeigs passaren a formar el conjunt que hui coneguem com Parc de Ribalta, amb una extensió de 77.787 metres quadrats.

Aquest segon jardí conté bàsicament els mateixos principis geomètrics que el primer. De forma rectangular, està travessat per una sèrie de camins que coincideixen en el centre, donant a una plaça ovalada, on en 1892 es va alçar l'Obelisc. L'Obelisc "construït de pedra llaurada en cantons grans i rodejats d'una elegant tanca de ferro", segons la descripció del cronista Carlos Sarthou, que recorda la defensa dels castellers contra l'exèrcit carlista durant els dies 7, 8 i 9 de juliol de 1837.

Les cròniques de finals del segle XIX parlen de les vetlades musicals i de la inauguració de

l'enllumenat per gas del passeig de Ribalta, i dels castells de focs i la inauguració de l'obelisc en l'explanada central del Passeig de l'Albereda, que a partir d'aleshores passà a anomenar-se Passeig de l'Obelisc.

Es pot dir que la majoria dels esdeveniments de la vida ciutadana, des de les jures de bandera fins les primeres projeccions cinematogràfiques tingueren lloc en el parc, i que la majoria dels castellers acudien al parc a passar els dies festius.

Posteriorment anaren afegint-se nous elements. Ja en 1899 s'instal·là el primer quiosc per a la venda de gelats, i pocs anys després se traçaren uns laberints amb jardí, els anomenats "passeigs dels filòsofs". En 1904 es va construir l'anomenada Caseta del Pou, d'estil neomudèjar, per albergar el motor de rec. En 1910, la carretera que separava el parc de Ribalta i el de l'Obelisc, i que s'anomenava Passeig dels Cotxes, passà a ser propietat municipal i s'integrà en el conjunt, mitjançant la plantació de nombrosos àlbers. Es pot dir que aleshores va nèixer el parc de Ribalta que hui coneguem. En 1915, en les terrenys que havien sigut del comte de Pestagua, es va fer, d'acord amb el projecte de l'arquitecte municipal Francisco Tomàs Traver, un safareig llarga, que intentava recrear un paisatge romàntic, amb una caseta d'ànecs i una estàtua de l'escultor Antonio Peiró, inspirada en una Venus de Cànova. En 1923 se va construir el Roselar, hui lamentablement ja no existeix, i s'alçà un colomer, de reminiscències modernistes. El pintor Vicente Castell Doménech (1871-1934), autor d'uns quants quadres del Parc de Ribalta, pareix ser l'autor del dibuix de l'enllosat de l'andana central del Passeig de l'Obelisc, amb rombes i gregues. Per aquesta època hi havia almenys tres quioscs, dos en la rotonda de l'Obelisc i una altre davant de la safareig.

Dos dels monuments que s'alçaren en el parc són obra de l'escultor Adsuara, el bust del guitarrista Tàrraga (1916) i l'estàtua del pintor Ribalta (1926).

En 1925, s'alçà la Farola, un dels monuments més representatius de Castelló, en el centre de la Plaça de la Independència, que se troba en la convergència del passeig de Ribalta amb el de l'Obelisc. Cal esmentar també que a la plaça donen uns edificis modernistes. Modernistes són també molts bancs revestits de taulells decorats, que estan ubicats en diversos llocs del parc.

En 1928 l'arquitecte municipal Francisco Maristany va rebre l'encàrrec de protegir el safareig, per així evitats caigudes accidentals, i va afegir un baranes de balustres, que li conferien cert aire vienès. Maristany és autor també del temple de la música (1932), graciós edifici amb cúpula de ceràmica vitrificada de

color blau, amb peces en forma d'escama, on la Banda Municipal donà nombrosos concerts.

Al costat del temple de música està plantat un monument del pintor Castell, paleta en la mà, i en la placeta de safareig està el bust de Domingo Herrero, alcalde de Castelló, que es va col·locar en 1932.

L'Obelisc fou enderrocat per les autoritats franquistes en 1939, al finalitzar la guerra civil. Després, el tardofranquisme, va construir una Creu al Caiguts, que hui està dedicada a les Víctimes de la Violència.

Però els canvis més substancials del parc, una vegada acabat, van tenir lloc en els anys 60 i 70, quan es va intentar adaptar el parc a la modernització de costums i usos, sense reparar que, per tractar-se d'un jardí històric, ja centenari, aquests canvis portarien a la destrucció d'una sèrie d'elements fonamentals de la seua estructura. Aquest fou el cas de la transformació de la pèrgola de la part més antiga del parc en un edifici circular cobert, destinat a espectacles multitudinaris, la qual cosa va destruir completament el sentit i la proporció d'un lloc excepcional. El mateix criteri es va seguir per suprimir el Rosalar i convertir-la en una zona de jocs, i per transformar una porció del jardí geomètric en un parc infantil de tràfic, activitats que no tenien que haver-se fet en un parc històric de la importància del de Ribalta.

Quan en els anys 60 i 70 el parc es va destinar a usos concrets, la cura i el manteniment general s'abandonaren. Les plantes van créixer anàrquicament, i el parc va perdre part del poder de convocatòria que tenia per als ciutadans.

El parc de Ribalta fou inclòs, per Real Decret de 19-06-1981, en la categoria de Conjunt Històric Artístic, amb l'Hospital Provincial, la plaça de bous, la plaça de la Independència, el carrer de Saragossa i la plaça de Tetuán. L'any següent se reconstruí l'obelisc.

Vegetació

La primera vegetació del passeig Vell estava composta fonamentalment per uns xiprers que quedaren de l'antic cementeri, pins trasplantats del Pinar, eucaliptus i àlbers cultivats en vivers prop. Però en 1877, quan es plantà el Passeig Nou, el parc es va completar amb espècies menys corrents, de les que perduren alguns exemplars de gran valor.

Tomàs Clarà i Ferrer, director de Jardins i Passeigs Municipals de la Ciutat i jardiner dels passeigs, ni es va conformar amb les espècies que es cultivaven en Castelló, i va anar a comprar-ne a Barcelona i inclòs al Jardí Botànic de València. Per això, com assenyala Maria Teresa Santamaria en el seu llibre sobre el Parc

de Ribalta, «los ejemplares de *Cocculus laurifolius* (còculo), *Cupressus funebris* (ciprés de los pantanos), *Broussonetia papyrifera* (morera de papel), *Photinia serrulata* (fotinia) y otros poco comunes, y que sin embargo solemos encontrar en los pocos jardines del XIX que quedan en la zona mediterránea, pero con la particularidad de que en Ribalta se han aclimatado de manera verdaderamente excepcional.» També hi ha alienacions de plataners de passeig, de gran envergadura.

Aquesta valuosa vegetació, unida a les possibilitats d'esbargiment que el parc ofereix, va fer que el parc de Ribalta el lloc de reunió més preat i més concorregut de Castelló durant la primera meitat d'aquest segle.

Situació actual. El TVRCAS i la seua incidència en el conjunt històric

Com s'ha dit, el Parc Ribalta fou declarat Conjunt Històric Artístic, juntament amb altres espais del seu entorn, com la Plaça de la Independència, per Real Decret 1700/1981, de 19 de juny. En l'esmentada declaració es diu: "El Parque de Ribalta es un jardín romántico, caracterizado por un libre crecimiento de los árboles y plantas exóticas y por un fraccionamiento de espacios producido por caminos serpenteantes". Es feia, tanmateix, referència a un informe de la Real Acadèmia de Belles Arts de San Fernando.

Aquesta declaració com conjunt es feu en base a la legislació existent, en concret la llei de 1933. Posteriorment la legislació estatal, la LPHE, i la valenciana, LLPCV, han ampliat les mesures protectores, així com les figures, tot i conservant la condició d'aquests bens com bens d'interès cultural, amb la particularitat de la transferència de competències administratives.

Des de l'entrada en vigor de la LLPCV, els municipis tenien un termini d'un any per redactar un Pla Especial de Protecció, als termes fixats a l'article 39, i que afectaria a tot el conjunt al que afectava el RD 1700/81.

Per tal de conèixer de primera mà el contingut del projecte del TVRCAS el qual travessaria el parc, el Sr. Muñoz i Álvarez van mantindre una reunió de treball amb el Director General d'infraestructures, el Sr. Vicente Dómine, el dia 27-11-07. En aquesta reunió, el Director General ens va informar:

- Que efectivament existeix un projecte d'instal·lació d'un bus guiat a Castelló, que faria un itinerari des de la Universitat al Grau. Aquest projecte està redactat per la Conselleria d'Infraestructures i Transport i ha tingut un procés de tres anys de tràmits i estudis.

- El projecte està ja licitat i hi ha una empresa adjudicària de les obres.

- El bus guiat, segons el projecte, travessa el parc per el Passeig de Carruatges, en dos direccions, sense cadenaria, ni vies, i es d'energia elèctrica, el menys contaminant. Seguiria per la Plaça de la Independència, la qual també esta protegida per formar part del conjunt, segons el Drd1700/81, i entraria pel Carrer Colom.

- Segons el Director General, el TVRCAS donaria vida al parc, i el trajecte és el més curt i idoni.

Per la seua banda, tant el portaveu del Grup Municipal Socialista com altres manifestacions que coneguem per la premsa, l'interès públic no implicaria la necessitat de travessar el parc, existint al seu parer altres alternatives. Una d'aquestes seria que el bus circularia en un sol sentit per cada costat del parc, tornant a ajuntar-se el trajecte a la Plaça de la Independència, sense afectar a la farola.

Referències legals

Tal i com el Sr. Dómine ens va reconèixer, cal que la Direcció General de Patrimoni emeta un informe favorable, tràmit que quan es va licitar l'obra no es va tindre en compte. Aquest alt càrrec en va manifestar que fins que es dispose d'aquest informe en sentit favorable no es faran actuacions.

Al present cas cal considerar que el Parc Ribalta es un jardí històric inclòs en un conjunt històric artístic. El mateix RD feia esment que es tractava d'un jardí romàntic. Aleshores la nova denominació, jardí històric, seria la correcta. La LLPHE, al seu article 23, sols permet transformacions en un conjunt històric si aquesta millora les relacions amb el seu entorn, i això via Pla Especial de Protecció, no constant que existeisca eixe pla de protecció, el qual sembla no esta fet.

La Llei de P.C.V. diu que qualsevol intervenció en un monument o jardí històric declarat d'interès cultural haurà d'anar encaminada a la preservació i l'acreixement dels interessos patrimonials que van determinar aquest reconeixement. Al present cas, la declaració feia referència als camins interiors i a la vegetació.

El problema de fons és veure si la solució projectada respecta els valors patrimonials, i si pot haver alternatives viàries que no afecten al bé.

Conclusions

PRIMERA.- Aquest CVC, atenent a la seua funció consultiva de vetllar pels nostres valors culturals, prevista a l'article 3 de la llei de la seua creació, així com l'article 7, i concordant de la Llei de Patrimoni Cultural Valencià, deu pronunciar-se al cas que ens ocupa, sobre l'impacte del trajecte projectat del bus guiat, en tant pot afectar al conjunt declarat com conjunt històric pel Real

Decret 1700/1981, i no pot entrar a jutjar el conjunt d'elements tècnics ni el possible traçat d'altre trajecte concret.

SEGONA.- Vist els antecedents esmentats de forma succinta al present informe, es considera que el traçat dissenyat del bus guiat a Castelló, en tant que travessaria el Parc Ribalta, la plaça de la Independència, amb la tradicional i monumental farola, i altres parts del conjunt declarat com conjunt històric, comportaria un impacte negatiu per tot el conjunt, raó per la qual aconsella que es replanteja l'itinerari de referència i es busca una solució tècnica que respecte i no afecte al conjunt protegit.

TERCERA.- Es remetrà el present informe als peticionaris, a les Conselleries de Cultura, d'Infraestructures i Transports, i a l'Ajuntament de Castelló.

Sobre la Ley del Libro y su aplicación

Data aprovació Ple	21 de desembre de 2007
Comissió autora	Jurídica i d'Interpretació Reglamentària
Coordinador	Vicente Muñoz Puelles
Iniciativa	Comissió Jurídica (16 de juliol de 2007)
Instàncies enviades	president de la Generalitat, a la consellera de Cultura.i a la directora general del Llibre i Biblioteques
Actuacions del CVC relacionades	Dictamen sobre el llibre i la lectura, de 2003; Informe sobre los escritores y el mercado del libro, de 2007

Text de l'informe

Antecedentes

El Consell Valencià de Cultura se ha interesado repetidamente por la situación del libro y la lectura en la Comunidad Valenciana. En enero de 2003 emitió el Dictamen de la ponència sobre el llibre i la lectura, y a principios de 2007 la Comisión de las Artes redactó un informe sobre la situación del mercado editorial y la producción literaria en nuestra comunidad.

A fin de evaluar la Nueva Ley del Libro, o Ley 10/2007 de 22 de junio, de la lectura, del libro y de las bibliotecas, la Comisión Jurídica invitó al sr. Muñoz Puelles a elaborar este informe, que insiste en esa línea. Es un tema que concierne a toda la sociedad, ya que, como el propio informe señala, la lectura, «como proceso de descodificación mediante el cual una persona comprende e interioriza el sentido de signos y

logra obtener información y conocimiento, debe ser accesible a toda la sociedad; debe ser, por tanto, un derecho que permita acceder al conocimiento a toda la ciudadanía en condiciones de igualdad. La lectura enriquece y desarrolla la necesaria capacidad crítica de las personas; de ahí que tras el acto de la lectura, además de los valores cívicos que encierra, habite una adquisición de habilidades que dota a los individuos de los recursos necesarios para su desarrollo como personas».

Vemos, sin embargo, que los actuales índices de lectura en España son poco alentadores, y aún lo son menos los de la comprensión lectora de los estudiantes de secundaria. En este sentido, el último informe PISA de la OCDE (Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico), que acaba de publicarse (PISA 2006) indica que los resultados de los estudiantes españoles de 15 años, en lo que se refiere a la comprensión lectora, que mide la capacidad para entender, usar y analizar textos que pueden encontrar tanto dentro como fuera de las aulas, han sido más bajos que en la prueba realizada hace tres años, y reflejan una tendencia al retroceso en estas habilidades.

La nueva Ley del Libro nace para combatir ese retroceso y fomentar la lectura, tarea en la que se quiere implicar tanto a los poderes públicos como al resto de la sociedad. Era necesario, además, poner al día la legislación dispersa y en ocasiones preconstitucional (1975) existente, para enmarcarla en el mandato constitucional - artículo 44 de la Constitución Española- de promover el acceso a la cultura. La nueva normativa, que afecta a la totalidad del Estado español, implicará que las leyes autonómicas existentes, como la valenciana de 2002, tengan que adaptarse en algunas partes.

Puntos principales de la nueva Ley del Libro

En el Preámbulo, la nueva ley anuncia sus objetivos fundamentales. En primer lugar, la más importante, el fomento de la lectura desde la infancia. Se recuerda, en este sentido, el paso que supuso la Ley Orgánica de Educación, que en su artículo 113 recoge la obligación de que en todo centro escolar público exista una biblioteca escolar.

En segundo lugar, la ley muestra el apoyo de los sectores públicos al libro, como modelo de expresión cultural, así como al sector del libro español, tanto en su vertiente cultural como industrial: Se valora la labor de los creadores, incluyendo entre éstos, no sólo a los escritores y autores, sino también a los traductores, ilustradores y correctores en el ejercicio de su función. Hay también un especial reconocimiento a la labor de los librerías como agentes culturales, y una defensa de la diversidad cultural, en la medida en que la ley ofrece mecanismos que garantizan una oferta plural,

tanto a nivel editorial como en las librerías, y se atiende al reconocimiento de las distintas lenguas oficiales.

En tercer lugar, la ley intenta ajustarse al rápido desarrollo tecnológico de las últimas décadas, y proporciona una definición actualizada del libro.

El articulado de la ley se divide en seis capítulos. El primero, denominado Disposiciones generales, se refiere al objeto y ámbito de aplicación de esta norma: la promoción del libro y el fomento de la lectura y de las bibliotecas. Por seguridad jurídica se establecen una serie de definiciones. Puede parecer que estas definiciones son superfluas, pero corresponden al deseo ya expresado de actualizar los conceptos. Así, por ejemplo, a la hora de definir el libro se entienden incluidos en esta definición «los libros electrónicos y los libros que se publiquen o se difundan por internet o en otro soporte que pueda aparecer en el futuro, los materiales complementarios de carácter impreso, visual, audiovisual o sonoro que sean editados conjuntamente con el libro y que participen del carácter unitario del mismo, así como cualquier otra manifestación editorial».

El capítulo segundo, denominado Promoción de la lectura, entiende ésta como una herramienta básica para el aprendizaje continuo. Prevé planes de fomento y actividades de promoción de la misma, la potenciación de los servicios y las dotaciones bibliográficas, y la cooperación de las administraciones públicas con empresas, asociaciones y fundaciones en iniciativas de fomento de la lectura. Además, y esto nos parece especialmente importante, dice: «El Gobierno promoverá el especial compromiso de los medios de comunicación, especialmente los medios públicos audiovisuales, con el fomento del hábito lector; promoverá este mismo compromiso con los medios de titularidad autonómica e incentivará la colaboración con los medios audiovisuales privados».

El capítulo tercero, que lleva la denominación de Promoción de los autores y de la industria del libro, plantea la necesidad de que el Ministerio de Cultura desarrolle, con la participación y colaboración de las comunidades autónomas, campañas de promoción de los autores que se expresen en castellano o en cualquiera de las lenguas oficiales de las comunidades autónomas. Declara también el propósito de mantener un sistema de premios a favor de los autores, y otras medidas de apoyo. Habrá asimismo programas de apoyo a la industria y al comercio del libro, para garantizar la pluralidad y diversidad cultural y facilitar el acceso a la lectura. Estos programas tendrán en cuenta a las librerías y a las editoriales, y fomentarán la asistencia de las empresas españolas a las ferias nacionales e internacionales del sector del libro.

El capítulo cuarto, denominado Régimen jurídico del libro, asigna al Ministerio de Cultura la competencia de desarrollar el sistema de ISBN, el número internacional del libro, sin perjuicio de las competencias que hayan asumido las comunidades autónomas. Por otra parte, y ésta era una de las demandas que editores, libreros y distribuidores plantearon durante las negociaciones con el Ministerio antes de la redacción del texto, la ley otorga rango legal al precio fijo de los libros, y lo hace como reconocimiento de la diversidad cultural española y para ayudar al sector editorial, que publica unos 70.000 títulos al año. Entendemos que la medida tiende a garantizar una competencia leal entre los distintos ámbitos comerciales del libro y a proteger a los libreros minoristas, tradicionalmente vinculados a la vida de los barrios o de las pequeñas poblaciones.

Hay una serie de exclusiones al precio fijo, como son, por ejemplo, los libros antiguos o usados, y los libros de texto y el material didáctico complementario, editados principalmente para el desarrollo y aplicación de los currículos correspondientes a la Educación Primaria y a la Educación Secundaria Obligatoria. Hay también una serie de excepciones al precio fijo, como son los descuentos mínimos que ahora se hacen en ferias y fechas simbólicas como el 23 de abril, Día del Libro, así como los que se establecen cuando el consumidor final son bibliotecas, archivos, museos, centros escolares, universidades, etc.

El capítulo quinto, denominado Las Bibliotecas, considera a éstas como vehículo principal del hábito lector, y define su misión, sus principios y sus valores, en el contexto de la Sociedad de la Información y el Conocimiento. Garantiza el acceso de los ciudadanos a sus instalaciones, la pluralidad de sus contenidos y el derecho de cada usuario a la privacidad y confidencialidad de la información que busca o recibe. Define también las bibliotecas públicas, como aquellas que, «sostenidas por organismos públicos o privados, se ofrecen abiertas a todos los ciudadanos, sin discriminación por ninguna circunstancia personal o social, a través de una colección de documentos publicados o difundidos de carácter general». Se entiende que su servicio puede ser utilizado por cualquier ciudadano, independientemente de su lugar de origen o residencia.

Se consideran servicios básicos, entre otros, la consulta en sala, el préstamo individual y colectivo y el acceso a la información digital a través de Internet o las redes análogas que puedan desarrollarse, así como la formación para su mejor manejo. Hay también una explicación pormenorizada del Sistema Español de Bibliotecas y una definición de sus competencias. El Ministerio de Cultura manifiesta su voluntad de promover la creación de bibliotecas digitales, lo que incluye la accesibilidad en línea, la

digitalización de colecciones analógicas y su preservación y almacenamiento para las generaciones futuras. Se establece también un Consejo de Cooperación Bibliotecaria, órgano colegiado de composición interadministrativa que ha de canalizar la cooperación bibliotecaria entre las administraciones públicas, y cuya composición ha de desarrollarse en el plazo máximo de un año.

El capítulo sexto, denominado Régimen sancionador, deja la potestad sancionadora a los órganos competentes de las comunidades autónomas que la tengan atribuida, y establece una lista de infracciones leves, entre las que está, por ejemplo, la falta de indicación del precio de venta en cada ejemplar de una edición de un libro, y una lista de infracciones graves, entre las que está la venta de más de un ejemplar de un libro al público a un precio distinto al fijado de acuerdo con lo dispuesto en la ley. Hay también un sistema de sanciones.

El texto incluye una serie de disposiciones legales, referentes, entre otros temas, a 1) El depósito legal, que tiene por misión fundamental el acceso de cualquier persona al patrimonio cultural, intelectual y bibliográfico, y sobre el que se anuncia un proyecto de ley en el plazo máximo de un año; a 2) La constitución de un Observatorio de la Lectura y del Libro, que tendrá como objetivo el análisis permanente de la situación del libro, la lectura y las bibliotecas, y a 3) El acceso de las personas con discapacidad a la lectura, al libro y a las bibliotecas.

Hay asimismo una serie de Disposiciones finales, como la referente a las modificaciones de la Ley de Propiedad Intelectual, tendentes a establecer un canon por préstamo bibliotecario. La introducción de este canon se introduce en la Ley del Libro en aplicación de una sentencia del Tribunal de Justicia Europeo, que obliga a España a cumplir la directiva europea correspondiente. La remuneración a los autores se hará efectiva a través de las entidades de gestión de los derechos de propiedad intelectual.

Otra Disposición final resalta que la ley se dicta al amparo de la Constitución, que dispone que, «sin perjuicio de las competencias que podrán asumir las comunidades autónomas, el Estado considerará el servicio de la cultura como deber y atribución esencial».

Conclusiones

1) El Consell Valencià de Cultura valora positivamente la nueva Ley, donde se recogen, por primera vez en un texto normativo, los planes de fomento de la lectura, y considera que puede contribuir a impulsarla. Valoramos también que se tenga una consideración especial con la población infantil y juvenil y con aquellos sectores más desfavorecidos socialmente.

2) Instamos a nuestras administraciones a adoptar las necesarias medidas de aplicación, a controlar rigurosamente los mecanismos de evaluación de cada una de las actuaciones y a acompañarlas de una dotación presupuestaria adecuada.

3) El fomento de la lectura en las bibliotecas públicas de la Generalitat o de los municipios deberá atender a los diferentes grupos sociales (jóvenes, tercera edad, inmigrantes, etc.) y procurará tener fondos adecuados en función de los intereses de esos grupos.

4) La necesidad de dotar a las bibliotecas públicas de fondos valencianos, tanto de obras en valenciano como de autores valencianos o temática valenciana, debería convertirse en una prioridad para la política dotacional del Centro Coordinador de Bibliotecas y las instituciones públicas implicadas.

5) Este informe se enviará a Presidencia, a la Consellería de Cultura y Deportes, a la Dirección general del Libro y a las bibliotecas.

Sobre els masos del nord valencià

Data aprovació Ple	21 de desembre de 2007
Comissió autora	Llegat Històric i Artístic
Coordinadors	Vicent Àlvarez i Jesús Huguet
Iniciativa	Comissió de Llegat (14 de novembre de 2007)
Instàncies enviades	Consellera de Cultura, presidenta de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, presidents de les diputacions d'Alacant, de Castelló de la Plana i de València

Text de l'informe

En reiterades ocasions el CVC s'ha interessat per la nostra arquitectura rural, tant emetent informes com les seues publicacions. En present informe se situa en eixa línia d'actuació, tenint-ne com objecte destacar el valor patrimonial dels masos, construccions molt característiques de les comarques del interior de Castelló, especialment, però també presents en altres zones valencianes.

Cal diferenciar però el MAS d'altres construccions també rurals de característiques diferents: riurau, alqueria, barraques... o el MASET, una construcció de dimensions més reduïdes i que no era habitat tot l'any sinó en una determinada època (normalment l'estiu) o uns dies.

El Mas

L'orige del MAS pot datar-se a l'etapa reconqueridora de Jaume I. Serviria per assentar la població nouvinguda a la vegada que reforçament dels nous terrenys conquerits, per això l'existència de masos fortificats. Però també podríem esmentar la transcendència de l'organització romana i musulmana en el món rural.

Cal remarcar com els masos han estat una explotació agropecuària extensiva, d'autoconsum, indivisible, en un marc montanyenc, la qual cosa i donada les distàncies, han fet que generara una comunitat de vida molt especial.

Amb posterioritat als temps medievals l'explotació agropecuària extensiva, i la demanda de carn i llana per les ciutats i l'exportació, propicià una certa organització administrativa que consolidà unes manifestacions i costums ben originals. A l'antic terme de Morella, per exemple, els vora quatre-cents masos existents s'estructuraven en DENES. La dena és una demarcació de terreny, que comprén un nombre determinat de masies, el nombre de les quals és variable així com la seua extensió, i que a efectes demogràfics constitueix un nucli de població definit i concret. Cada dena té un delegat de l'alcalde de Morella... Cada dena té la seua capitalitat, on antigament s'emmagatzenava el gra com a impost de l'estat i el delme de l'església [1]

Fins la guerra civil (especialment després de la repressió dels guerrillers, "els maquis") la gran majoria de masos van complir la seua funció, i el sistema de vida no es va veure excessivament afectat pels canvis. Amb posterioritat, però, el mas ha deixat de ser una unitat de vida i treball, sofrint una creixent crisi, abandonant-se majoritàriament.

Recentment en tant que segona residència, i per aprofitaments lligats a l'hostaleria, s'han anat recuperant alguns masos tancats. Alguna experiència pionera i important s'ha fet, tractant de recuperar alguna activitat agrícola o ramadera, així tenim el cas de la Fundació Penyagolosa, la qual ha agrupat alguns masos creant l'espai conegut com "El Magraner" situat entre les poblacions d'Adzaneta i Xodos.....

Problemàtica

Alguns municipis han elaborat un detallat cens dels masos (el cas més emblemàtic fou el del PGOU de Morella que inventariat tots els del terme, estigueren habitats o no), i per tant son sensibles a la importància de conservar-los i adaptar-los als nous temps i usos, tanmateix alguns d'aquests gaudeixen de protecció patrimonial, d'acord a la legislació de patrimoni cultural. Així i tot, aquesta mena d'edificacions, per les seues dimensions i tipologia, exigeixen

fons importants per a la conservació, circumstància que comportaria un especial atenció per part de les institucions públiques i de l'iniciativa privada.

Malgrat el que s'ha dit la tasca d'inventariar els masos existents és insuficient, i per tant, urgiria que per l'administració autonòmica s'encetara i completara eixa tasca, tipificant i classificant les architectures i característiques.

Igualment caldria estudiar formes concretes de suport tècnic de cara a la recuperació i adaptació a nous usos, sempre sense destruir aquells elements més significatius des del punt de vista patrimonial. Una possibilitat seria crear un pla de suport i orientació institucional en relació a la conservació dels masos, i en el seu cas a una possible adaptació per a usos actuals, sempre procurant que les intervencions siguen respectuoses amb els valors patrimonials.

Dins del marc d'actuació que recomana el present informe, cal tindre present els elements annexes al MAS, especialment les zones arbories, els conreus, els pous, les sènies, i tot un conjunt d'elements de gran valor cultural.

Conclusions

Primera.- El CVC considera de gran importància la recuperació del MAS com element d'alt valor patrimonial valencià, i recomana que s'elaboren plans de recuperació i adaptació d'aquestes mostres d'explotació i arquitectura rural. Urgiria l'elaboració d'un catàleg o inventari dels masos existents a la C.V.

Segona.- Dins d'aquest marc de protecció, el CVC demana de les institucions, i de la col·laboració privada, la creació fórmules d'actuació, que faciliten la conservació i recuperació dels Masos, com podrien ser subvencions o ajudes, exempcions de taxes o impostos.

Tercera.- El CVC a través de les seues publicacions i actuacions fomentarà la conservació i recuperació del Masos.

Quarta.- Aquest informe s'enviarà a la Conselleria de Cultura, la FVMP, les tres diputacions i aquelles institucions i associacions que ho sol·liciten.

7. Publicacions

En 2007 el Consell Valencià de Cultura ha publicat **5 nou obres** i ha reimprés 3 títols del seu catàleg de publicacions. A més, ha dedicat la seua agenda institucional de 2007 al tres-cents aniversari de la batalla d'Almansa i ha presentat una biografia de Juan Gil-Albert, primer volum de la nova sèrie institucional 'Els nostres presidents'.

7.1. Novetats editorials

Títol	<i>Modernisme en l'arquitectura valenciana</i>
Autor textos	Benito Goerlich, Daniel; Gamón, Mateo
Fotografies	Gamón, Mateo
Col·lecció	<i>Maior</i> (nº 5)
Llengua	Valencià
Mides	28 x 23 cm
Pàgines	416
Imatges	600
ISBN	978-84-482--4667-9

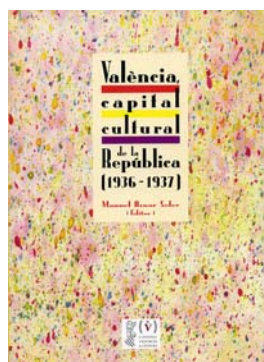

Sinopsi

No obstant haver estat acceptades amb entusiasme popular, les manifestacions del que hui entenem per Modernisme en sentit estricto van tenir un pas relativament fugaç per

l'arquitectura culta valenciana, i van ser de vegades rebutjades pels dirigents de la cultura i de la societat de l'època, els quals al·legaven discutibles raons polítiques i estètiques i acusaven les seues belles formes d'influència estrangera. A pesar d'això, aquell espai de temps va ser suficient per a crear obres exquisides i sorprenents, i per a transformar des de llavors els paisatges urbans i rurals en els quals van ser materialitzades i van passar fàcilment a formar part del context genuïnament autòcton. És més, la seua influència va perdurar durant decennis en l'amor i l'afecció del poble a estes formes elegants i serenes, exuberants i coloristes, que tan adequadament reflectien el millor de la idiosincràsia mediterrània. Així, esta arquitectura i estes manifestacions artístiques, en principi vinculades a una particular classe social dirigent i a idees d'obertura i progressisme liberal, van esdevenir, prompte i per molt de temps, patrimoni de tot un poble, el qual les va utilitzar amb gran llibertat i imaginació per a adornar cases i llocs de treball i d'esplai, recreant-les en els llocs més recòndits de la geografia amb les manifestacions abundantíssimes i variades, plenes de creativitat i de gràcia, de l'anomenat "modernisme popular".

Títol	<i>València, capital cultural de la República (1936-1937)</i>
Autor	Manuel Aznar (editor)
Col·lecció	<i>Monografies</i> (nº 41 i 42)
Llengua	Bilingüe
Mides	17 x 24 cm
Pàgines	818 (2 volums)
Imatges	411
ISBN	978-84-482-4839-0

Sinopsi

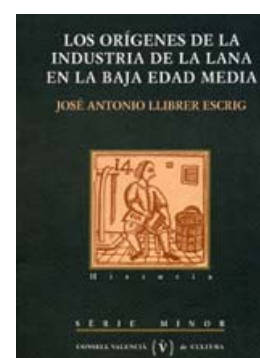
El present llibre col·lectiu vol, per descomptat, crear memòria, reconstruir la memòria històrica de la capitalitat cultural republicana de València.

Però no es tracta ara d'un llibre merament documental, sinó d'un llibre de divulgació que intenta comprendre els diversos àmbits de la cultura a la nostra ciutat durant aquell període històric.

Una divulgació feta amb rigor, a col·laborar en la qual he convidat, com a editor, alguns dels investigadors més qualificats en cada un dels temes plantejats.

Parlem de *València, capital cultura de la República*, i en subratllem abans que res la capitalitat cultural, perquè la cultura era llavors una arma més de guerra. Però convé precisar, no obstant això, el concepte de cultura, perquè una de les diferències qualitatives entre els exèrcits "lleials" i "facciosos", entre la República i el feixisme, es basava precisament en el concepte i la funció social de la cultura.

Títol	<i>Los orígenes de la industria de la lana en la Baja Edad Media</i>
Autor	Llibrer Escrig, José Antonio
Col·lecció	<i>Minor</i> (nº 61)
Llengua	Castellà
Mides	20 x 15 cm
Pàgines	240
Imatges	59
ISBN	978-84-482-4718-8

Sinopsi

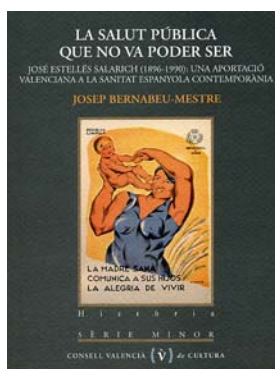
El treball de la llana ha estat sempre una de les activitats cabdals de les societats del passat des del neolític. Teixit necessari i activitat complexa, la llana ha exigut sovint importants avanços tècnics i acurat procés de treball, a través d'una intensa especialització laboral. Així, podem dir que la indústria de la producció de draps de llana ha estat, per importància qualitativa i per utilització de recursos humans, el sector dominant de la manufactura fins a la Revolució Industrial.

L'autor ha centrat l'estudi a la comarca del Comtat, però el seu objectiu és analitzar un model de desenvolupament de l'activitat artesanal que es va produir alhora a moltes viles de l'antic Regne, com ara la mateixa Cocentaina, però també Castelló, Morella, Alcoi, Ontinyent, Bocairent, Albaida, etc. Ciutats que, en molts casos, hui són importants centres industrials amb un paper destacat en el sector tèxtil. Es tracta, en definitiva, de descobrir els orígens del seu desenvolupament posterior i la capacitat d'adaptació de les seues economies locals, més o menys gremialitzades, al sistema fabril contemporani.

Al llibre, de contingut gairebé etnogràfic, l'autor esbrina i detalla també les nombroses i complexes operacions tècniques que permeten la producció d'un drap de llana, des de l'esquilada fins el tintat, tot recordant treballs, eines, paraules i imatges que fins fa ben poc encara eren presents als nostres pobles. Ens endinsa en l'obrador de l'artesà per mostrar la vida familiar, les relacions laborals, la seua vida quotidiana... Perquè només així podem conèixer fil per randa

les característiques d'aquesta important indústria medieval.

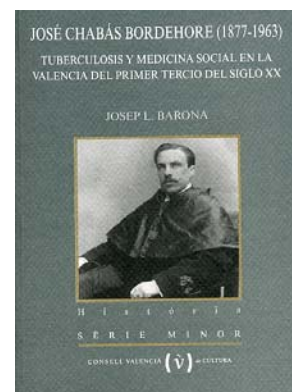
Títol	<i>La salut pública que no va poder ser. José Estellés Salarich (1896-1990): Una aportació valenciana a la sanitat espanyola contemporània</i>
Autor	Bernabeu-Mestre, Josep
Col·lecció	Minor (nº 62)
Llengua	Valencià
Mides	20 x 15 cm
Pàgines	175
Imatges	10
ISBN	978-84-482-4779-9

Sinopsi

L'obra analitza, a través de la trajectòria vital del sanitari i polític republicà José Estellés Salarich (1896-1990), el projecte modernitzador que va viure la sanitat espanyola en les primeres dècades del segle XX i l'entrebanc que per a aquell procés va suposar la guerra civil i l'arribada de la dictadura franquista. La condició de protagonista i espectador d'excepció de molts dels canvis polítics i socials que es van produir en les dècades de 1920 i 1930, atorguen al seu testimoni la categoria d'observatori privilegiat de les iniciatives de salut pública que cercaven aconseguir els objectius de progrés que reclamava una part important de la societat. Al mateix temps, la persecució política i la repressió a què va estar sotmès en acabar la guerra i durant el franquisme, el converteixen en un exemple del desaprofitament d'un capital humà que estava destinat a tenir un paper clau en la renovació política, social i sanitària d'Espanya.

Títol	<i>José Chabàs Bordehore (1877-1963). Tuberculosis y medicina social en la Valencia del primer tercio del Siglo XX</i>
Autor	Barona, Josep L.
Col·lecció	Minor (nº 63)
Llengua	Castellà
Mides	20 x 15 cm
Pàgines	270
Imatges	13
ISBN	978-84-482-4790-4

Sinopsi

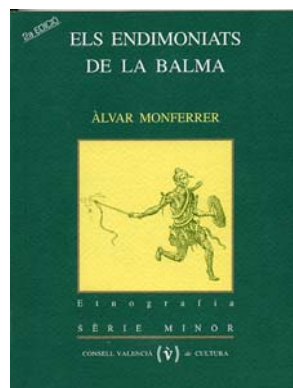
Figura de gran prestigi de la medicina valenciana, nascut a Dénia i deixeble de Francisco Moliner, José Chabàs va dedicar la seua vida i la seua dedicació professional a la lluita contra la principal malaltia que afectava la societat valenciana a principis del segle XX: la tuberculosi. Metge del sanatori de Porta-Coeli en la seua joventut, compartia clínica de malalties respiratòries amb J.J. Dòmine. Chabàs va ser un dels primers presidents del Col·legi de Metges de València, fundador de la Unió Sanitària Valenciana, que aglutinava associacions professionals de metges, farmacèutics i veterinaris.

Representant del govern espanyol en els congressos internacionals de tuberculosi, Chabàs va fundar la que seria la primera i més important revista espanyola de la seua especialitat, la Revista de Higiene y Tuberculosis (1905-1937), que representa millor que cap altra els principis de la medicina social. Ell mateix redactava la revista, amb la col·laboració dels millors especialistes espanyols, a més de recollir les contribucions internacionals.

Militant socialista, en 1939 fou empresonat i com a represaliat polític fou desterrat a Barcelona. Des de 1944 va muntar una clínica modesta a la capital comtal, amb el suport de la família del seu amic i admirat mestre Jaume Ferran.

7.2. Reimpressions

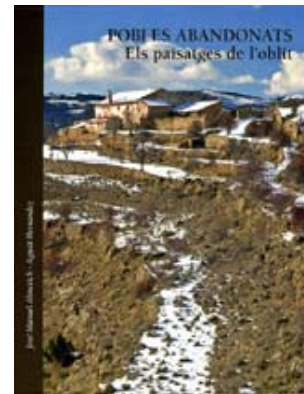
Títol	<i>Els endimoniats de la Balma</i>
Autor	<i>Monferrer, Àlvar</i>
Col·lecció	<i>Minor (nº 43)</i>
Llengua	Valencià
Mides	20 x 15 cm
Pàgines	165
Imatges	9
ISBN	84-482-1508-7
Edició	2 ^a

Sinopsi

A la literatura sobre els fenòmens de la Balma es planteja la necessitat d'una explicació racional. Es tracta de veritables possessions diabòliques o, més aviat, de malalties mentals? Per a Alardo Prats i els autors de reportatges periodístics més o menys sensacionalistes, és un fenomen de superstició generalitzada, conservada i fomentada alhora pels qui en trauen profit. Uns altres fan consideracions més particulars sobre els fets i els casos presenciats directament. En la publicació, l'autor parla del poble de Sorita, del santuari de la Balma, de les festes que s'hi celebren i, sobretot, dels endimoniats o «malignes» que li van donar fama. Fama merescuda? Qui ho sap! Cal dir d'entrada que el fenomen fou real, que hi havia exorcismes, que hi va haver endimoniats, que unes dones velles hi oficiaven uns rituals estranys, que s'hi feia un gran negoci, que s'hi aplegaven nombrosos visitants, devots o com vulgueu considerar-los, que hi succeïren, almenys, fenòmens extraordinaris.

Títol	<i>Pobles abandonats. Els paisatges de l'oblit</i>
Autors dels textos i fotografies	José Manuel Almerich i Agustí Hernández
Col·lecció	<i>Maïor</i>
Llengua	Valencià
Mides	28 x 23 cm
Pàgines	190
Imatges	196
ISBN	84-482-4539-3
Edició	2 ^a

Sinopsi

Un repàs gairebé exhaustiu de poblacions valencianes abandonades, amb descripcions i apunts històrics, econòmics i sociològics, i amb testimonis i profusió de fotografies. José Manuel Almerich i Agustí Hernández han recorregut la ruralia valenciana, fins als indrets més amagats i en alguns casos més oblidats, recollint informacions sobre el terreny, per estudiar el procés que ha portat a l'abandó i a la ruïna de pobles que en algun moment van ser nuclis de vida, i que els canvis econòmics, o les millors perspectives de millora a les ciutats o a la costa, o també en alguns casos grans obres públiques -embassaments—o catàstrofes naturals, van acabar fent inviables, sobretot durant la segona meitat del segle XX.

Títol	<i>Ètica y Medicina. Valencia, 1987</i>
Autor	Dues conferències del Cardenal Tarancón y d'Ernest Lluch
Pròleg	Santiago Grisolía
Col·lecció	Fora de col·lecció
Llengua	Castellà
Mides	17 x 10 cm
Pàgines	35
Imatges	2
Edició	2 ^a

Sinopsi

Extracte de la introducció de Santiago Grisolía, president del CVC.

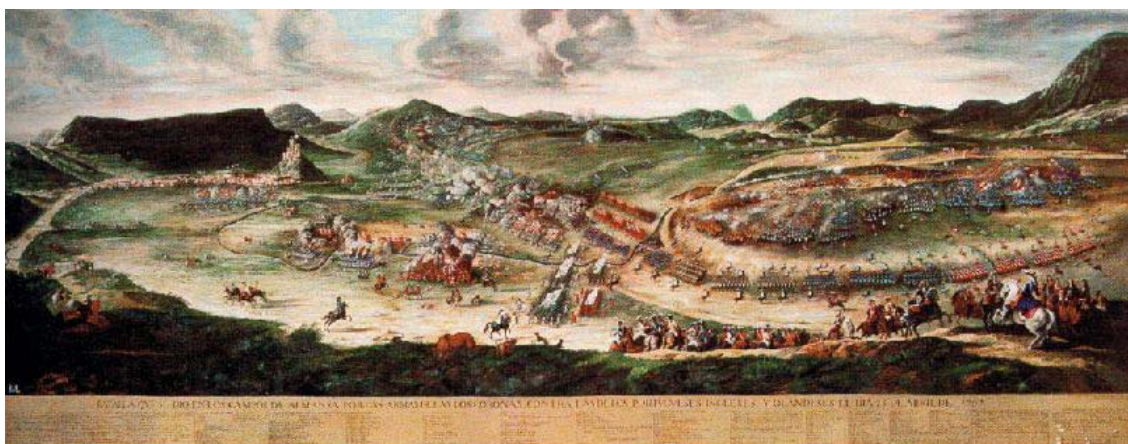
En 1987, la Fundació Valenciana d'Estudis Avançats va patrocinar una reunió científica amb el lema Ètica i medicina, amb la participació de destacats investigadors i professionals mèdics, especialistes en deontologia mèdica, moralistes i inclús algun home de religió, com el meu antic company en el Consell Valencià de Cultura el cardenal Enrique i Tarancón, i un alt responsable

polític, com el malaguanyat Ernest Lluch, llavors ministre de Sanitat.

La intervenció del cardenal en l'acte d'obertura va ser d'una honestat intel·lectual i moral exemplar: la seua humil afirmació d'haver acudit a la reunió a "formar juí", i que la intervenció de l'Església catòlica en el debat no havia de prendre's com una paraula definitiva, sinó només com una crida a la responsabilitat. La intervenció del professor Lluch en l'acte de clausura es va centrar en l'exposició dels treballs polítics per a la regulació legal de tècniques molt noves en aquell moment: la fecundació in vitro i la inseminació artificial. Ambdós, l'home de religió i el professor d'economia i polític, han desaparegut ja, el segon d'ells de forma tràgica, però les seues vides queden en el nostre record com a exemples de la necessitat d'unir coneixement i valor ètic. Eixa mateixa necessitat que va impulsar al Consell Valencià de Cultura a patrocinar el Seminari per al desenvolupament de la cooperació internacional en el Projecte Genoma, celebrat a València a l'octubre de 1988 i que va concloure amb la Declaració de València sobre el Projecte del Genoma Humà, primer document mundial sobre les implicacions ètiques d'este gran i nou camp d'investigació.

Hui, el Consell Valencià de Cultura vol recordar aquells antecedents difonent les paraules del cardenal Enrique i Tarancón i del professor Ernest Lluch en aquella ja llunyana reunió de 1987. No es tracta de l'exposició de treballs científics o de grans reflexions, sinó d'intervencions breus, però suficients per a reflectir quelcom d'allò que els va fer grans i que justifica este xicotet homenatge d'una institució que, per diversos motius, els considera a ambdós especialment pròxims.

7.3. Altres publicacions

La batalla d'Almansa. Ligli Buonaventura. Corts Valencianes. Cedit pel Museo Nacional del Prado.

Títol	<i>Agenda institucional 2007</i>
Autor	Consell Valencià de Cultura
Edició	1707-2007. Tres-cents anys d'Almansa
Llengua	Valencià
Mides	24 x 17 cm

Sinopsi

Quan el mal ve d'Almansa...

El 25 d'abril d'enguany commemorem els 300 anys d'un fet que va tindre grans repercussions en el nostre futur com a poble: la **batalla d'Almansa**.

L'any 1700 moria Carles II, últim rei de la casa dels Àustria, sense descendència i deixava com a hereu de totes les seues possessions el duc Felip d'Anjou. Amb ell s'entronitzava la dinastia borbònica i es despertaven els recels de les restants potències europees davant d'una més que possible formació d'un bloc hispanofrancès, que assegurava l'hegemonia francesa i amenaçava l'equilibri europeu. La impugnació de l'emperador Leopold I del testament de Carles II, per tal de defensar els drets de l'arxiduc Carles, va derivar en una contesa de caràcter internacional. La guerra europea de la successió a la corona espanyola va desencadenar una guerra a Espanya, quan els regnes de la Corona d'Aragó van abanderar la causa de l'arxiduc Carles d'Habsburg. La decisió successòria s'havia pres sense consultar les Corts i sense la modificació corresponent dels furs. Tot això junt a d'altres factors polítics, econòmics i socials, i la tradicional animadversió al francès, van condicionar l'alçament de sectors socials a Aragó, València i Catalunya.

El 25 d'abril de 1707 les forces de Felip V, comandades pel duc de Berwick, i les forces de l'arxiduc d'Àustria, comandades pel marquès das Minas i per lord Galway, lliuraven la batalla d'Almansa, que va acabar amb la victòria de les tropes borbòniques.

El 29 de juny de 1707, Felip V decretà la unificació de les Lleis de València i Aragó amb les de Castella mitjançant la derogació de l'ordenament foral. El monarca legitimava la decisió al·legant la seua condició de sobirà i els

drets que li corresponien com a vencedor en una guerra justa contra uns súbdits rebels:

«Considerando haber perdido los reynos de Aragón y de Valencia y todos sus habitantes, por la rebelión que cometieron, faltando enteramente al juramento de fidelidad que me hicieron como a su legítimo rey y señor, todos los fueros, privilegios, exenciones y libertades que gozaban, y que con tan liberal mano se les habían concedido, así por mí como por los señores reyes mis predecesores, particularizándolos en esto de los demás reynos de esta Corona; y tocándome el dominio absoluto de los referidos reynos de Aragón y de Valencia, pues a la circunstancia de ser comprendidos en los demás que tan legítimamente poseo en esta monarquía, se añade ahora la del justo derecho de la conquista que de ellos han hecho últimamente mis armas con el motivo de su rebelión; y considerando también, que uno de los principales atributos de la soberanía es la imposición y derogación de leyes, las cuales con la variedad de los tiempos y mudanzas de costumbres podría yo alterar, aun sin los graves y fundados motivos y circunstancias que hoy concurren para ello en lo tocante a los de Aragón y Valencia; he juzgado por conveniente (así por esto como por mi deseo de reducir todos mis reynos de España a la uniformidad de unas mismas leyes, usos, costumbres y tribunales, gobernándose igualmente todos por las leyes de Castilla, tan loables y plausibles en todo el Universo) abolir y derogar enteramente, como desde luego doy por abolidos y derogados, todos los referidos fueros, privilegios, práctica y costumbre hasta aquí observadas en los referidos reynos de Aragón y Valencia; siendo mi voluntad, que estos se reduzcan a las leyes de Castilla, y al uso, práctica y forma de gobierno que se tiene y ha tenido en ella y en sus tribunales, sin diferencia alguna en nada; pudiendo obtener por esta razón mis fidelísimos vasallos los castellanos oficios y empleos en Aragón y Valencia, de la misma manera que los aragoneses y valencianos han de poder en adelante gozarlos en Castilla sin ninguna distinción; facilitando yo por este medio a los castellanos motivos para que acrediten de nuevo los efectos de mi gratitud, dispensando en ellos los mayores premios y gracias tan merecidas de su experimentada y acrisolada fidelidad, y dando a los aragoneses y valencianos recíproca e igualmente mayores pruebas de mi benignidad, habilitándolos para lo que no lo estaban en medio de la gran libertad de los fueros, que gozaban antes y ahora quedan abolidos...».

La duresa d'aquest decret va sembrar l'alarma entre els "felipistes" valencians, els quals es reuniren per implorar al rei la revocació argumentant la seua lleialtat i fidelitat.

Aquestes queixes motivaren la promulgació d'un nou decret el 29 de juliol de 1707. Tot i que es manté la derogació dels furs, s'accepta la pervivència dels privilegis nobiliaris i eclesiàstics

i, per tant, es manté la jurisdicció senyorial. Salvats els privilegis dels nobles i del clero, els valencians van veure com l'estructura política per la qual s'havien regit com a país autònom durant cinc segles era anul·lada pel Decret, les lleis de Castella passaven a regir-hi "sin diferencia alguna en nada" (una *chancilleria* valenciana havia d'ésser establerta idèntica en tot a les de Valladolid i Granada, corregidors a l'estil castellà havien d'ocupar els governs de les divisions territorials), el castellà quedà convertit en l'única llengua emprada en els documents oficials i l'anomenada "provincia valenciana" esdevenia una dependència més del consell de Castella.

Avui, 300 anys després els valencians anem recuperant els Furs abolits "por justo derecho de conquista". Així la Llei Orgànica 1/2006 de Reforma de l'Estatut d'Autonomia, en el seu preàmbul assenyalava:

«Pretén també esta reforma l'impuls i desenrotllament del Dret Civil Foral Valencià aplicable, del coneixement i l'ús de la llengua valenciana, de la cultura pròpia i singular del nostre poble, i de les seues costums i tradicions. Per això el desenrotllament legislatiu de les competències de la Generalitat, en plena harmonia amb la Constitució Espanyola, procurarà la recuperació dels continguts de Els Furs del Regne de València, abolits per la promulgació del Decret de 29 de juny de 1707.»

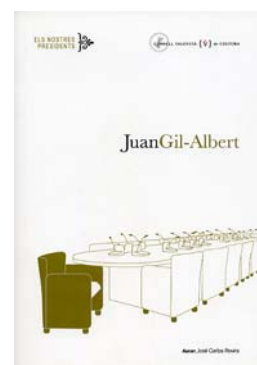
I així també a l'article seté:

«1. El desenrotllament legislatiu de les competències de la Generalitat procurarà la recuperació dels continguts corresponents dels Furs de l'històric Regne de València en plena harmonia amb la Constitució i amb les exigències de la realitat social i econòmica valenciana. Esta reintegració s'aplicarà, en especial, a l'entramat institucional de l'històric Regne de València i a la seua pròpia onomàstica en el marc de la Constitució Espanyola i d'este Estatut d'Autonomia.

2. Les normes i disposicions de la Generalitat i les que integren el Dret Foral Valencià tindran eficàcia territorial excepte en els casos en què legalment siga aplicable l'estatut personal i altres normes d'extraterritorialitat.»

"Quan el mal ve d'Almansa a tots alcança". Aquesta dita, que ha perdurat fins als nostres dies, ens fa reflexionar sobre tot allò que perdérem i tot el que ens queda per guanyar. Perquè el record de la derrota, ens obliga a l'esforç pel redreçament d'una identitat.

Títol	<i>Els nostres presidents. Juan Gil-Albert</i>
Autor	Rovira, José Carlos
Edició	Primer fullet de la sèrie institucional 'Els nostres presidents'
Mides	20 x 14 cm
Pàgines	74
Imatges	14

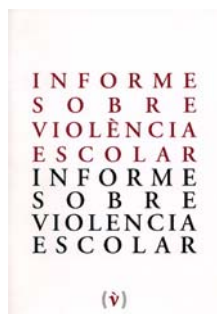
Sinopsi

Juan Gil-Albert va ser el primer president del Consell Valencià de Cultura, des de gener de 1986, pocs mesos després de crear-se la institució, fins a la seua mort en juliol de 1994. Aquesta biografia, escrita pel catedràtic de literatura, José Carlos Rovira, pren com a base la seua factea de memorialista, una de les principals d'una obra en què la poesia, l'assaig, la crònica, o el seu pas breu per la narrativa, s'entrellacen tantes vegades amb l'evocació de si mateix a l'interior de la història viscuda.

Gil-Albert va nàixer a Alcoi l'any 1904. Al 1927 apareix, en edició pròpia, el seu primer llibre "La fascinación de lo irreal", de prosas modernistes amb influències dels escriptors Oscar Wilde i Gabriel Miró. Quan acaba la Guerra Civil espanyola, s'exilià a Mèxic, on va col·laborar en la revista "Taller" que dirigia el poeta i assaigista, Octavio Paz. En 1947, tornà a Espanya i en 1988 la Generalitat Valenciana li va concedir la distinció al Mèrit Cultural. Gil-Albert va morir a València en juliol de 1994.

El llibret es pot descarregar en format pdf de la web del Consell Valencià de Cultura en el següent enllaç <http://cvc.gva.es/archivos/ElsNostresPresidentsGilAlbert.pdf>.

Títol	<i>Informe sobre violència escolar</i>
Edició	Edició bilingüe de l'informe aprovat pel Ple el 26 de febrer de 2007
Mides	21 x 15 cm
Pàgines	23

Text de l'informe

Informe reproduït íntegrament en la pàgina 87.

8. El Consell en la xarxa

La pàgina web del CVC ha rebut **92.634 visites** durant 2007, un **42% més** que l'any anterior. El nombre d'arxius totals descarregats ha augmentat un 20% i la secció més consultada ha sigut la de notícies, en la qual s'han publicat 66 notes de premsa i s'han enviat 10 butlletins de notícies.

8.1. El lloc web del Consell a Internet

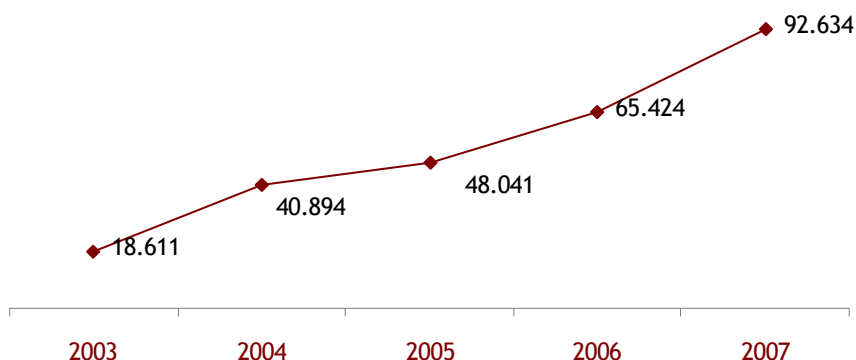
L'actual pàgina web del Consell Valencià de Cultura www.cvc.gva.es es va publicar en el mes de desembre de 2002 -substituint la versió anterior, en funcionament des de l'any 2000-

amb un objectiu estratègic bàsic: augmentar i facilitar el coneixement de la institució i les seues activitats per part de la societat.

Paràmetres bàsics

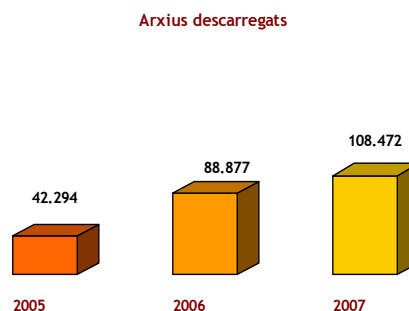
	2003	2004	2005	2006	2007	% respecte 2006	% respecte 2003
Total visites	18.611	40.894	48.041	65.424	92.634	42	398
Mitjana diària de visites	51	111	131	179	253	41	396
Duració mitjana de la visita (minuts)	7,25	11,4	12,14	17,18	14,57	-15	101
Total pàgines consultades	58.440	100.096	146.304	172.396	143.811	-17	146
Mitjana diària de pàgines consultades	160	273	400	472	394	-17	146
Mitjana de pàgines consultades per visita	3,14	2,45	3,05	2,64	1,55	-41	-51

Visites al lloc web del CVC

Pàgines del web més consultades		
Pàgina/Secció	Consultes	%
Sala de premsa	39.121	38,5
Documents	26.681	26,3
Principal (<i>home</i>)	23.391	23,0
Enllaços	2.643	2,6
Membres	2.848	2,8
Què és el CVC	2.848	2,8
Activitats	1.014	1,0
Secció en anglès	1.977	1,9
Comissions	1.014	1,0
TOTAL	101.537	100,0

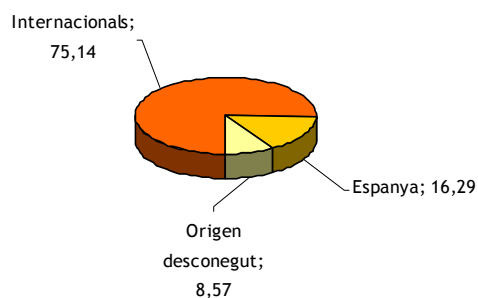
Comparativa arxius descarregats			
2005	2006	2007	% (respecte 2006)
42.294	88.877	108.472	22,05%

Visites per país

País	%	Visites
Estats Units	68,87	63.439
Espanya	16,38	15090
Origen desconegut	8,62	7938
País sense especific (UE)	1,40	1289
Alemanya	1,39	1279
Suïssa	0,73	677
Uruguai	0,50	458
Austràlia	0,40	364
Suècia	0,39	363
Mèxic	0,22	200
Xina	0,21	192
França	0,16	150
Regne Unit	0,13	120
Irlanda	0,11	104
Xile	0,11	100
Colòmbia	0,09	82
Països Baixos	0,08	75
Argentina	0,07	65
República Txeca	0,07	64
Polònia	0	60
TOTAL	100,00	92.109

Visites per procedència (%)

9. Memòria econòmica

9.1. Liquidació pressupostària exercici 2007

9.1. Liquidació pressupostària exercici 2007

I. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES. CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA

CLASSIF. ECONÒM.	EXPLICACIÓ	CRÈDITS PRESSUPOSTARIS			OBLIGACIONS RECONEGUDES NETES	ROMANENTS DE CRÈDIT	PAGAMENTS	OBLIGACIONS PENDENTS DE PAGAMENT A 31 DE DESEMBRE
		INICIALS	MODIFICACIONS	DEFINITIU				
11	Personal eventual	172.525,96	0,00	172.525,96	137.170,47	35.355,49	137.170,47	0,00
12	Personal funcionari	219.506,55	0,00	219.506,55	139.425,99	80.080,56	139.425,99	0,00
13	Personal laboral	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Altres personal	83.366,19	0,00	83.366,19	58.700,84	24.665,35	58.700,84	0,00
15	Incentius al rendiment	33.000,00	0,00	33.000,00	20.501,66	12.498,34	20.501,66	0,00
16	Quotes, prestacions i altres s.	111.319,71	0,00	111.319,71	94.307,03	17.012,68	86.433,59	7.873,44
CAPÍTOL I	DESPESES PERSONAL	619.718,41	0,00	619.718,41	450.105,99	169.612,42	442.232,55	7.873,44
20	Arrendaments	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	0,00
21	Reparacions, manteniment i c.	26.798,71	838,50	27.637,21	66.263,75	-38.626,54	66.263,75	0,00
22	Material, suministres i altres	405.224,12	18.038,17	423.262,29	364.437,67	58.824,62	362.540,18	1.897,49
23	Indemnització per raó servei	486.258,20	0,00	486.258,20	395.505,67	90.752,53	395.505,67	0,00
24	Despeses de publicacions	212.560,36	37.403,68	249.964,04	100.015,92	149.948,12	95.244,79	4.771,13
CAPÍTOL II	COMPRES BÉNS CORRENTS	1.131.841,39	56.280,35	1.188.121,74	926.223,01	261.898,73	919.554,39	6.668,62
48	A Famílies e Institucions sense l.	0,00	23.000,00	23.000,00	20.476,11	2.523,89	20.476,11	0,00
CAPÍTOL IV	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	0,00	23.000,00	23.000,00	20.476,11	2.523,89	20.476,11	0,00
62	Inversió nova associada al funcion.	62.102,00	-23.000,00	39.102,00	7.129,05	31.972,95	7.129,05	0,00
63	Inversió de reposició associada f.	17.596,55	5.292,37	22.888,92	6.734,99	16.153,93	6.734,99	0,00
64	Inversió de caràcter immaterial	48.997,02	0,00	48.997,02	503,65	48.493,37	503,65	0,00
CAPÍTOL VI	INVERSIONS REALS	128.695,57	-17.707,63	110.987,94	14.367,69	96.620,25	14.367,69	0,00
	TOTAL DESPESES	1.880.255,37	61.572,72	1.941.828,09	1.411.172,80	530.655,29	1.396.630,74	14.542,06

II. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'INGRESSOS

CLASSIF. ECONÒM.	EXPLICACIÓ	PREVISIONS PRESSUPOSTÀRIES			RECONEGUTS NETS	RECAUDACIÓ NETA	DRETS CANCEL.LATS	DRETS PENDENTS COBRAMENT A 31 DE DESEMBRE
		INICIALS	MODIFICACIONS	DEFINITIU				
31	Preus Públics	0,00	0,00	0,00	18.133,62	8.994,45	0,00	9.139,17
38	Reintegrament de operacions	0,00	0,00	0,00	131,86	131,86	0,00	0,00
39	Altres ingressos	0,00	0,00	0,00	5,96	5,96	0,00	0,00
CAPÍTOL III	TAXES I ALTRES INGRESSOS	0,00	0,00	0,00	18.271,44	9.132,27	0,00	9.139,17
43	De la Admó. de la GV.	1.751.559,80	0,00	1.751.559,80	1.751.560,00	1.751.560,00	0,00	0,00
49	Del Exterior	0,00	0,00	0,00	10.586,75	10.586,75	0,00	0,00
CAPÍTOL IV	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	1.751.559,80	0,00	1.751.559,80	1.762.146,75	1.762.146,75	0,00	0,00
52	Interessos de dipòsits	0,00	0,00	0,00	87.812,87	61.520,75	0,00	26.292,12
CAPÍTOL V	INGRESSOS PATRIMONIALS	0,00	0,00	0,00	87.812,87	61.520,75	0,00	26.292,12
73	De la Admó. de la GV.	128.695,57	0,00	128.695,57	128.700,00	128.700,00	0,00	0,00
CAPÍTOL VII	TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	128.695,57	0,00	128.695,57	128.700,00	128.700,00	0,00	0,00
87	Romanent de tresoreria		61.572,72	61.572,72	0,00	0,00	0,00	0,00
CAPÍTOL VIII	ACTIUS FINANCERS	0,00	61.572,72	61.572,72	0,00	0,00	0,00	0,00
	TOTAL INGRESSOS	1.880.255,37	61.572,72	1.941.828,09	1.996.931,06	1.961.499,77	0,00	35.431,29

IV. RESULTAT PRESSUPOSTARI

CONCEPTES	DRETS RECONEGUTS NETS	OBLIGACIONS RECONEGUDES NETES	IMPORTS
1. (+) Operacions no financeres 2. (+) Operacions amb actius financers 3. (+) Operacions comercials	1.996.931,06	1.411.172,80	585.758,26
I. RESULTAT PRESSUPOSTARI DEL EXERCICI (1+2+3)	1.996.931,06	1.411.172,80	585.758,26
II. VARIACIÓ NETA DE PASIUS FINANCERS			
III. SALDO PRESSUPOSTARI DEL EXERCICI(I+II)			585.758,26
4. (+) Crèdits gastats finançats amb romanent de tresoreria 5. (-) Desviacions de finançament positiu per recursos del exercici en despeses amb finançament afectada 6. (+) Desviacions de finançament negatius en despeses amb finançament afectada			15.534,99
IV. SUPERÀVIT O DÈFICIT DE FINANÇAMENT DEL EXERCICI (III+4-5+6)			601.293,25

3.2.- ESTAT DEL ROMANENT DE TRESORERIA. EXERCICI 2007

CONCEPTES		IMPORTS	
1. (+) Drets pendents de cobrament			49.059,32
	(+) del Pressupost corrent	35.431,29	
	(+) de Pressupostos tancats	4.169,98	
	(+) de operacions no pressupostàries	9.458,05	
	(+) de operacions comercials	0,00	
	(-) de dubtós cobrament	0,00	
	(-) cobros realitzats pendents d'aplicació definitiva	0,00	
2. (-) Obligacions pendents de pagament			61.422,33
	(+) del Pressupost corrent	14.542,06	
	(+) de Pressupostos tancats	0,00	
	(+) de operacions no pressupostàries	46.880,27	
	(+) de operacions comercials	0,00	
	(-) pagaments realitzats pendents d'aplicació definitiva	0,00	
3. (+) Fons líquids			3.028.016,98
I. Romanent de Tresoreria afectat			0,00
II. Romanent de Tresoreria no afectat			3.015.653,97
III. Romanent de Tresoreria total (1-2+3)=(I+II)			3.015.653,97

ESTAT DE LA TRESORERIA. EXERCICI 2007

CONCEPTE		IMPORTS	
1. COBRAMENTS		2.153.231,28	
	(+) del Pressupost corrent	1.961.499,77	
	(+) de Pressupostos tancats	19.227,67	
	(+) de operacions no pressupostàries		
		172.503,84	
	(+) de operacions comercials	0,00	
2. PAGAMENTS		1.601.108,55	
	(+) del Pressupost corrent	1.396.630,74	
	(+) de Pressupostos tancats	38.266,98	
	(+) de operacions no pressupostàries	166.210,83	
	(+) de operacions comercials	0,00	
I. Flux net de Tresoreria de l'exercici (1-2)		552.122,73	552.122,73
3. Saldo inicial de Tresoreria			2.475.894,25
II. Saldo final de Tresoreria (I+3)			3.028.016,98

Annex. Observacions i recomanacions

Observacions i recomanacions del Consell Valencià de Cultura per a la defensa i la promoció de la llengua i cultura valencianes

Pot cridar l'atenció que una bona part dels continguts del present document repetisca observacions i recomanacions d'anteriors memòries anuals del Consell Valencià de Cultura. És un deure d'esta institució vigilar la influència dels seus treballs en la política cultural valenciana, i preocupar-se per la resolució de carències i problemes que ha considerat en el seu moment de suficient entitat, almenys mentre no es resolguen o el temps no els deixe obsolets. En conseqüència, el document que presentem seguirà el mateix esquema del seu antecessor, amb els afegits i les correccions pertinents.

Patrimoni

Insistim en la necessitat d'intensificar el compromís institucional en defensa del patrimoni cultural valencià -un compromís que ha d'obligar a totes les institucions i organismes per igual, tant als autonòmics com als provincials i als ajuntaments, a més dels propis del Govern espanyol, dels quals instem que reforcen les seues actuacions encaminades a la defensa del patrimoni de caràcter local. En el mateix sentit, recomanem a les corporacions municipals que siguen extraordinàriament meticuloses en l'elaboració de l'inventari del seu patrimoni cultural, al qual s'ha d'afegir també el paisatgístic -i recordem la necessitat de protecció del patrimoni arbori i botànic, d'una manera singular els arbres monumentals i els jardins històrics dels nostres pobles i ciutats.

Cal augmentar els esforços per a protegir els béns culturals de caràcter immaterial, ja que per la seua mateixa immaterialitat són més susceptibles de ser desnaturalitzats o de desaparèixer.

L'Administració pública ha d'observar i fer observar les normatives existents de publicitat urbana -tanques publicitàries, cartells, pancartes, etc.-, especialment en els centres històrics i en els entorns protegits de béns d'interés cultural.

L'assumpció per part de les diverses entitats de l'Església catòlica de la seua responsabilitat pública en la conservació dels béns de la seua propietat pertanyents al patrimoni històric i cultural, continua suscitant problemes que haurien de resoldre's amb una vigilància superior a l'actual i amb un esforç d'informació dirigit a les diverses congregacions religioses implicades.

Recordem l'oportunitat d'aprofitar els esforços fets, i els que es faran, relacionats amb la celebració a València de la competició internacional Copa de l'Amèrica, per a crear un museu marítim valencià que, a més de difondre la nostra aportació històrica al comerç marítim, la nàutica i la navegació -Consolat de Mar, Jordi Juan, Gabriel Siscar, etc.-, i, en general, la tradició marítima valenciana, projecte en el món una imatge del nostre país més coherent amb la seua història i amb les seues recents pretensions en el món de la nàutica esportiva.

Tenint en compte l'article 39 de la Llei de patrimoni cultural valencià, el qual planteja el soterrament de les conduccions elèctriques i telefòniques en entorns històrics, recomanem als municipis afectats que adopten les mesures necessàries per a evitar que estes conduccions continuen enganxades a les façanes d'edificis protegits, amb el deteriorament estètic i el risc d'accidents que la situació implica.

Ciència i tecnologia

En consonància amb les conclusions de les Jornades sobre canvi climàtic organitzades pel Consell Valencià de Cultura en 2007, instem de les institucions valencianes que prenguen totes les mesures al seu abast per a contribuir a minimitzar els efectes negatius del canvi climàtic i de l'escalfament global, d'acord amb les següents propostes relatives a les fonts d'energia renovables i a la prevenció d'incendis:

Promoure polítiques d'estalvi i eficiència energètica i tendir a augmentar l'aportació al balanç energètic total de les fonts d'energia renovables.

Integrar el problema de l'energia i el desenvolupament de les fonts alternatives en la política autonòmica de R+D+i.

Incrementar les ajudes a la investigació no solament en les àrees científiques sinó també en les humanístiques, revisant a tal fi les convocatòries d'ajudes i subvencions a grups investigadors.

Medi i urbanisme

En relació a la Llei 47/2004 de la Generalitat Valenciana d'ordenació del territori i protecció del paisatge, cal que s'habiliten mesures per a la seua aplicació concreta, creant els instruments previstos, i molt especialment el Pla d'Acció Territorial de Protecció de l'Horta, les mesures per a la preservació dels nostres paisatges i la definició d'una estratègia territorial.

Tots els paisatges actuals, fins els més transformats per l'acció humana, tenen un fonament natural, en el seu origen i la seua disposició geològica o en la presència d'aigua i d'elements vius, el qual ha de ser conegut igualment, per tal de valorar les conseqüències d'una intervenció. Per tant, és imprescindible, si es vol actuar en els paisatges amb coneixement de causa, l'examen de les restes i empremtes materials que l'acció de generacions precedents ha deixat sobre el territori. També és imprescindible respectar la geografia simbòlica del territori, allò que podríem dir-ne els elements més representatius. Per tant, cal revisar i redefinir permanentment els criteris d'actuació i de modificació territorial, sobre la base dels canvis en el sistema de necessitats i dels coneixements adquirits, i, en conseqüència, convindria crear un instrument assessor, amb capacitat per a opinar i assessorar sobre les decisions que afecten a les modificacions del territori, amb presència d'experts i de les entitats civils i grups socials implicats.

Concretament en l'esforç de conservació de les masses forestals i de la seua diversitat biològica, aconsellem la creació d'un Centre d'Investigació Forestal autonòmic, en el qual podrien treballar

els experts forestals amb els quals ja compta la comunitat.

A part, insistim en la possibilitat d'endurir les penes previstes per als responsables d'incendis forestals intencionats o produïts per negligència criminal.

Finalment, en consideració de la importància cada vegada més evident dels recursos hídrics naturals, cridem l'atenció sobre la necessitat de protegir la salut de les zones humides existents, i, en concret, recomanem:

Que la Generalitat Valenciana sol·licite la mediació del Govern espanyol perquè la normativa europea de protecció de zones humides tinga en compte les característiques peculiars dels sistemes hídrics valencians. Que es complete i s'actualitze periòdicament el catàleg de zones humides valencianes. I que es regulen les comissions ciutadanes de vigilància previstes per la llei vigent.

Finalment, cridem l'atenció sobre les innovacions de la nova Ley del suelo pel que fa als drets i els deures sobre l'ús i la titularitat del sòl, i insistim en la necessitat d'aclarir, en la legislació vigent, el concepte d'interés social, en concret en els casos d'expropiacions i en les aprovacions de Plans d'Actuació Integrada, i que els ajuntaments i els organismes superiors tinguen en compte els criteris de sostenibilitat propugnats per la nova llei en el moment de redactar i aprovar els plans urbanístics.

Com a actuacions concretes de gran importància, recomanem a la Conselleria de Territori i Habitatge que es realitze ràpidament el projecte de Parc del Túria, i que este incloga una zona de transició entre els límits del parc i les zones urbanitzables veïnes, i, en un altre orde de coses, que la mateixa conselleria avalue la possibilitat de considerar la construcció d'un pont com a alternativa a l'accés nord del Port de València.

Art

Continuem observant una falta de criteris estètics en els elements artístics monumentals de rotondes i autopistes. Pensem que l'elecció i la ubicació d'estos elements implica una gran responsabilitat, perquè acaben configurant-se com a fonamentals en el paisatge, en el qual es constitueixen com a formes actives de referència i influïxen en el gust de la gent. Per tant, cal que siguin obres d'una importància estètica significativa. Considerem que, en cas contrari, haurien de ser retirades.

Sense perjudici de la potenciació del patrimoni artístic, considerem necessari una major atenció de l'Administració pública a la promoció dels artistes valencians contemporanis.

Llibres

En primer lloc, considerem que la nova *Ley del libro* pot ser una aportació positiva al foment de la lectura i la promoció de la cultura. Per aquest motiu recomanem l'adequació de la norma autonòmica, i l'efectivitat de les mesures de protecció, cas de premis i distincions.

Considerem necessària la promoció dels autors valencians, independentment de la llengua en la qual s'expressen, posant èmfasi en els autors i no necessàriament en les editorials valencianes. Recomanem també recuperar iniciatives per a incentivar els autors valencians, i elaborar una agenda cultural d'intercanvi entre escriptors valencians i d'altres comunitats. I en la mateixa línia, aconsellem estudiar la possibilitat d'arribar a pactes amb les editorials importants, per a coproduir llibres d'autors valencians. Finalment, recomanem la recuperació del suport genèric, és a dir la compra real d'exemplar dels llibres publicats per autors valencians per a la seua distribució a les biblioteques valencianes.

Igualment considerem convenient la creació d'un Centre de les Lletres Valencianes que ajude els autors, els promoció i fomenta la seua activitat literària, amb la menor burocràcia possible.

Finalment, recomanem millorar el nombre i la dotació, material i de personal, de les noves biblioteques de la xarxa de biblioteques públiques de la Comunitat Valenciana, i la major presència d'obres d'autors valencians en els seus fons.

Ús del valencià

Com a consideració general i reiterada per esta institució en la quasi totalitat de les seues memòries anuals, insistim a assenyalar la necessitat d'incrementar els esforços per a potenciar l'ús públic del valencià, i per a assegurar-ne l'ús oficial.

